

MOARTEA UNUI GURU

**Rabî R. Maharaj
si DAVE HUNT**

Această carte îți este dedicată ție, cititorule!

O poveste adevărată, uimitoare a unui om aflat în căutarea adevărului

Cuprins

Prolog

1. Rădăcinile unui brahman..... 13
2. Moartea unui avatar27
3. Cenușă pe Gange..... 35
4. Karma și destinul 50
5. Pandit Ji..... 62
6. Tânărul guru 75
7. Shiva și eu..... 82
8. Vaca sfântă..... 93
9. Om bogat, om sărac99
10. Zeul necunoscut 109
11. "Și acela ești tu !" 113
12. Puja unui guru..... 120
13. Karma și harul..... 131
14. Cunoașterea..... 138
15. Moartea unui guru 143
16. Un nou început..... 159
17. Reunirea și despărțirea..... 175
18. Acolo unde Estul întâlnește Vestul---- 184
19. Murind, trăim..... 196
20. Viață Nouă..... 208

EPILOG GLOSAR

Prolog

Nu se putea spune că arestarea mea în dimineața aceea furtunoasă de noiembrie 1975, pe când încercam să trec granița din Pakistan în India, m-a luat total prin surprindere. Riscul fusese bine cunoscut, dar misiunea mea era atât de importantă, încât ar fi fost de neimaginat să șovăi. Acum nu mai avea nici un rost să mă îngrijorez din pricina a ceea ce se putea dovedi a fi doar o scurtă întârziere, sau inevitabilul de care mă temusem.

Mi se spusese să aștept afară până mi se controlau actele. În cele zece minute cât m-am plimbat încet înapoi și înapoi în fața punctului de control auster sub privirea rece a câtorva santinele, am început să bănuiesc ce avea să urmeze. Cu cât așteptam mai mult, cu atât deveneam mai sigur.

Preocupat de propriile mele gânduri, abia am observat, când s-a apropiat ofițerul de mine. "Sunteți Rabindranatti Maharaj?" m-a întrebat, comparând fotografia de pe pașaport, cu fața mea acoperită cu barbă. "De ce barbă?" părea că se întreabă. Sau poate își spunea: "Bineînțeles, o barbă!"

"Da, eu sunt" am zâmbit prietenos. Era o reacție normală, la care prietenii mei se așteptau întotdeauna și pe care o comentaseră deseori. "Da, Rabi era un camarad tare blajin!" Chiar și într-o împrejurare ca aceasta, m-am gândit, dar fără să zâmbesc.

"Veniți cu mine!" S-a întors brusc și mi-a făcut semn să-l urmez.

Când am intrat în clădirea joasă, mi s-a ordonat să merg într-o încăpăre din spate, unde mă așteptau încruntați câțiva ofițeri în uniformă. Acolo, departe de privirile celor câțiva turiști ce treceau frontiera în ambele direcții fără să întârzie prea mult, am auzit cuvintele acelea care m-au înghețat: "Sunteți arestat!" Era ca și cum abia atunci, pentru prima oară aș fi devenit conștient cât de reci și potrivnice erau revolverele purtate de acei bărbați care mă înconjurau.

"De ce spionezi pentru guvernul indian?" întrebarea a venit de la ofițerul cel mai mare în grad, care stătea la birou.

"Dar nu spionez!" am protestat eu.

"Și îți închipui că o să te credem, nu-i așa?" a spus el râzând sarcastic. "Chiar îți imaginezi că o să te lăsăm să părăsești țara?"

Bineînțeles, eram indian, iar indienii nu călătoresc în Pakistan - cel puțin nu de obicei. Milioane de indieni fugiseră de pe acest țărâm ostil, după ce acesta intrase sub controlul musulman ca rezultat al Separării, iar alte mii fuseseră uciși bestial în timp ce încercau să scape. De cealaltă parte a frontierei, hindușii masacraseră mii de musulmani, iar milioane dintre ei au fugit din India și au venit în acest refugiu oferit de britanici, ca o ultimă acțiune înainte de cedarea controlului acestei vaste regiuni din imperiul lor, care se afla în declin. De la Separare avuseseră loc multe conflicte la frontieră între trupele indiene și cele pakistaneze, iar intervenția recentă a Indiei în războiul dintre Orient și Pakistanul de Vest, având ca rezultat independența Bangladeshului, nu va fi nicicând iertată sau uitată. Nici un indian cu mintea întregă nu ar intra în acest teritoriu ostil, decât dacă ar avea o misiune foarte specială. La asta se gândeau cei care mă interogau și de fapt aveau dreptate.

Au lăsat să se înțeleagă că există dovezi incriminatorii împotriva mea, dar nu au spus care sunt acestea. Ultimul meu nume le dezvăluia că eram membru al celei mai înalte caste, iar pentru marea dușmănie dintre India și Pakistan, acesta era un motiv suficient pentru a le susține acuzația. La urma urmelor, ce ar fi făcut un indian - și mai ales brahman - în Pakistan, decât să spioneze?

Auzisem destule povești, pentru a ști că nu mă puteam aștepta la nici o judecată sau proces. De fapt nu eram spion, deși misiunea mea în Pakistan - care fusese îndeplinită cu succes - dacă ar fi fost cunoscută, ar fi fost considerată la fel de ostilă ca și spionajul. În timp ce priveam fețele mânioase și vedeam cum îmi resping dezmințirile, am simțit deodată un val de deznădejde. Aceasta va fi, cu siguranță, ultima zi din viața mea și mai erau atâtea lucruri de făcut. Nu voi fi dat nici la programul de știri și nici nu se va face vreun anunț formal al execuției mele. Pur și simplu voi dispărea fără urmă, iar mama care mă aștepta lângă Bombay și pe care nu o mai văzusem de ani de zile, nu va ști niciodată ce s-a întâmplat și nici de ce. După câteva investigații făcute de guvernul meu și după niște dezmințiri la fel de oficiale ale pakistanezilor, voi fi repede uitat; încă un dispărut în războiul acela secret, care nu a fost niciodată relatat de mass media.

Cât am așteptat sub pază sosirea din Lahore a unui om pe care îl numeau "Șeful" - care vroia să mă interogheze personal - m-am gândit la posibilitatea de a obține eliberarea. Asta însemna să-i conving pe acești polițiști înrăiți, de ceva ce le va fi imposibil să creadă. Oricum trebuia să încerc; poate chiar ciudățenia acestei povestiri va fi în favoarea mea. Poate că Șeful va vedea că totul este prea de necrezut pentru a fi minciună.

Ca să fie înțeleasă, incredibila poveste va trebui spusă de la început, pornind de la primii ani ai copilăriei mele în Trinidad.

Rădăcinile Unui Brahman

Indiferent cât de împlinită ti-ar fi viața, când privești în urmă ai întotdeauna regrete. Cel mai profund sentiment de pierdere pe care l-am simțit vreodată, îl implica pe tatăl meu, Chandrabhan Ragbir Sharma Mahabir Maharaj. Cât de mult aș fi dorit să mai fie încă în viață. Faptul că acest om extraordinar a murit atât de tânăr și în împrejurări atât de misterioase, nu explica pe de-a-ntregul regretul meu. De atunci s-au întâmplat atâtea lucruri remarcabile; adeseori mă întreb, cum ar fi să-i povestesc totul și care ar fi reacția lui.

Să-i spun și lui! Nu ne-am spus nimic toată viața. Din cauza jurămintelor pe care le făcuse înainte ca eu să mă fi născut, nu mi-a vorbit niciodată și nici nu mi-a acordat cea mai mică atenție. Două vorbe doar din partea lui, m-ar fi făcut nespus de fericit. Mai mult decât orice în lume, mi-am dorit să-l aud spunând: "Rabi! Fiule!" Măcar odată! Dar nu a făcut-o niciodată.

Timp de opt ani îndelungați nu a rostit nici un cuvânt; nici măcar o șoptă nu a adresat mamei mele. Starea de transă în care ajunsese prin Yoga, era considerată extrem de deosebită și chiar o formă de nebunie pentru cei

neobișnuiți cu

3

misticismul răsăritean. "Stările modificate ale conștiinței" au câștigat o nouă acceptare în Occident, începând cu experimentele cu medicamente (drogurile) din laboratoarele științifice și continuând cu extinderea lor în societate, până când milioane de oameni au experimentat această "realitate alternantă". Alte milioane de oameni au ajuns la ceea ce numim astăzi "o conștiință mai înaltă" prin hipnoză, autosugestie, imaginație dirijată și diferite forme de Yoga popularizate în Vest, de la "meditație transcendențială" până la "centrare" sau "vizualizare". Mai mult chiar, validitatea fenomenului psihic este acceptată tot mai mult în comunitatea științifică, renunțând la scepticismul anterior al societății occidentale cu orientare materialistă, în favoarea unei noi deschideri către ocultism.

Noi indienii, știm de mii de ani că în Yoga se ascunde o putere reală. Tatăl meu a dovedit-o. El a fost ultimul exemplu din viața reală, a ceea ce propovăduiesc yoghinii și învățătorii guru cunoscuți acum în Europa și Asia. "De ce este tata așa?" obișnuiam să o întreb pe mama când eram prea mic pentru a înțelege.

"El este un om deosebit, cel mai mare pe care l-ai fi putut avea drept tată", îmi răspundea ea întotdeauna răbdătoare, în ciuda întrebărilor perseverente pe care i le puneam, cu o expresie de nedumerire pe față. "El este în căutarea adevăratului "Sine" ascuns în noi, Ființa unică în afara căreia nu mai există altceva. La fel ești și tu, Rabi!"

Deși când eram mic înțelegeam foarte puțin, am început totuși să cred că tata făcuse cea mai nobilă alegere dintre toate. Mama și mulți alții, îmi dădeau întotdeauna asigurări în această privință. Ei spuneau că Marea Renunțare a lui Buda, abia de se putea compara cu aceea a tatălui meu.

Când am devenit destul de mare pentru a cerceta scrierile sfinte, am fost și eu de acord cu acest lucru.

Renunțarea tatălui meu fusese completă, deși precipitată, la

3

numai câteva zile de la căsătorie. Dacă ea s-ar fi produs ceva mai devreme, eu nu m-aș mai fi născut.

Deși am acceptat ideea că o alegere măreață îl făcea pe tata să nu-mi vorbească niciodată, nu puteam totuși să neg goliciunea chinuitoare din mine, dorul intens, foamea de comunicare deosebit de dezagreabilă cu care m-am obișnuit să trăiesc, chiar ignorând-o, dar pe care nu le-am învins niciodată. Era de neimaginat că aș fi putut avea resentimente. Pentru un hindus, Cartea Cărților este Bhagavad-Gita, iar tatăl meu alesese cu curaj să trăiască conform ei.

Cum aș fi putut eu, cu educația religioasă pe care mi-o dăduse mama, să am resentimente față de această situație? Și totuși tânjeam după prietenia lui.

Nimeni, nici măcar mama, nu știa exact ce legământ făcuse; puteau doar să presupună, după stilul neobișnuit pe care îl adoptase brusc. Stând în poziție de lotus - cu degetele de la ambele picioare așezate pe genunchi - pe scândura pe care o folosea deasemenea și drept pat, își petrecea zilele în meditație și citirea de scrieri sfinte. Atât și nimic altceva. Maturele reprezintă o necesitate pentru meditație; vibrațiile pe care le creează, reprezintă principala modalitate de atragere a zeităților, iar fără ajutorul acestor ființe spirituale, cel ce meditează nu are nici un beneficiu real. Tata trecuse de stadiul folosirii mantrelor. Toți credeau că el se afla în directă comuniune cu Brahman. Atât de complet se întorsese spre sine însuși, pentru a realiza adevăratul "Sine", încât nu-și dădea niciodată seama de vreo prezență umană, cu toate că veneau oameni de pretutindeni, pentru a-l venera și a-i așterne înaintea ofrande: fructe și flori, pânză de bumbac și bani. Nimeni nu a scos vreodată, vreun răspuns de la el. Părea că trăiește în altă lume. Peste ani, am făcut și eu o meditație destul de profundă, pentru a vizita universul secret al straniilor planete și al Marilor Maeștri unde se părea că își petrece timpul tatăl meu. Spre dezamăgirea mea, nu l-am găsit niciodată acolo;

3

Să n-o iau totuși înainte cu povestirea. Asemenea reușite nu vin și nici nu se pot explica ușor celor care au perceput Universul doar prin filtrul restrictiv al celor cinci simțuri. Trebuie să începem călătoria încetul cu încetul. Primul pas este să lăsăm la o parte prejudecata învechită și mai ales insistența irațională că nimic din ceea ce nu putem înțelege sau descoperi cu ajutorul instrumentelor imperfecte ale tehnologiei de azi, nu poate fi real. Chiar și ceea ce credem că știm, se întinde dincolo de limitele cunoașterii noastre; cine poate înțelege ce este viața, sau energia, sau chiar lumina? Cu ce instrument se poate măsura dragostea?

Încă de mic copil eram foarte mândru când cineva îl lăuda pe tata, ceea ce se întâmpla deseori. Hindușii religioși vorbeau despre el cu venerație și respect, ca despre unul care a avut curajul și convingerea de a înainta pe înalte și misterioase cărări. După părerea multora, inclusiv al celui mai mare pandit pe care l-am cunoscut vreodată, tata era un avatar. Am auzit acest cuvânt cu mult înainte de a putea înțelege cu adevărat ceea ce însemna. Suna frumos și deosebit. Știam că și eu eram deosebit, căci el era tatăl meu. Într-o bună zi voi fi și eu un mare yoghin. La început gândul acesta era doar o intuiție puțin înțeleasă, dar pe măsură ce treceau anii, a devenit o convingere care s-a adâncit tot mai mult. Niciodată, nici în cele mai nebunești vise ale mele nu mi-am putut imagina surprizele care mă așteptau. Aș vrea să-i spun tatălui meu atât de multe - dar el s-a dus!

De câte ori nu am stat în fața acestui om extraordinar, privindu-l țintă în ochi, până mă pierdeam în adâncurile lor fără fund. Era ca și cum cădeai în gol, întindeai mâna să te prinzi de ceva, strigai, dar nu găseai decât liniștea

și vidul. Știam atunci că el găsisese Fericirea pe care Domnul Krishna i-a oferit-o lui Arjuna. Părea că are atâta pace, cum stătea așa nemișcat, respirația lui mișcându-i regulat părul și barba netăiate în toți acești ani, și care-i ajunseseră până la mijloc, în asemenea momente mă simțeam ca și cum aș fi stat în

4

prezența unui zeu. Obișnuiam să mutăm ușor figurinele ce înfățișau zeii, să-i desfășăm de pânza lor moale, să-i îmbăiem și să-i îmbrăcăm apoi cu mare grijă și reverență. La fel făceam și cu tata. Exact ca și zeii din camera de rugăciune, el nu făcea nimic fizic, pentru el însuși. Era un zeu de care trebuia să ai grijă, să-l speli, să-l schimbi, să-l hrănești; aceasta a durat opt ani de zile. Tatăl meu urmase instrucțiunile lui Krishna, referitoare la descătușarea de poziția socială, de dorințe și de realitatea fizică. Nu era de mirare că oamenii erau uimiți și veneau de departe ca să-l venereze. Spuneau deseori, pe un ton solemn și plin de reverență că el a atins moksha și că a scăpat de roata reîncarnărilor succesive. Pentru el nu vor mai fi alte nașteri în această lume a morții, ci doar eterna Fericire a nirvanei. El mergea pe acea Cărare Prea înaltă și știam - chiar înainte ca moartea lui misterioasă să ne ia prin surprindere - că nu ne vom mai întâlni niciodată.

* * *

"Vishnu a spus că o să meargă el să cheme ambulanța să-l ducă la spital!"

În dimineața aceea liniștită, stăteam afară și mâneam un mango proaspăt pe care tocmai îl culesesem, când aceste cuvinte au pătruns ca un curent de aer prin fereastra deschisă. Era vocea lui Phoowa Mohanee, sora mai mare a tatălui meu și cea mai înflăcărată adeptă a lui. Era înăuntru și o ajuta pe mama să-l spele pe tata, pe care-l iubea și-l venera cu pasiune. Vishnu era una din rudele ei apropiate, un om de afaceri prosper, care nu avea timp pentru religie și care avea doar cuvinte aspre pentru tata. Uitat, fructul mi-a căzut din mână. M-am apropiat mai mult de fereastră și mi-am ținut respirația ca să aud mai bine.

Conversația a devenit șoptită și neclară, acoperită de zgomotul apei cu care-l spălau. Vorbeau ceva despre Vishnu, care insista asupra ideii că tatăl meu "va termina repede cu

4

prostia asta, dacă oamenii vor înceta să-l mai trateze ca pe un zeu". Cuvinte de neînțeles pentru un copil, cum ar fi de exemplu "tratament de șoc" și "psihiatru", veneau prin fereastră, adăugându-se altor discuții despre doctori și medicamente. Conversația m-a uimit și m-a speriat mai ales că vocea mamei devenise aproape la fel de isterică cu cea a Mohaneei. Mama era întotdeauna foarte calmă; numai ceva de o gravitate deosebită o putea tulbura așa.

Am alergat pe cărarea binecunoscută de sub palmierii rari, care ducea spre o colibă cu două încăperi, cu pereți de pământ și cu acoperiș de tablă ondulată. Tatăl mamei mele, Lutchman Singh, îngăduise unui vechi prieten de familie, Gosine, să construiască această colibă pe o bucățică din vasta lui proprietate, nu departe de casa pe care le-o dăduse părinților mei ca dar de nuntă. Bătrânul, slab, țepos, cu pielea zbârcită și uscată ca un pergament vechi, stătea în poziția lui obișnuită - cu coapsele lipite de pământul gol, cu fusta dhoti între picioare, cu brațele pe genunchi și bărbia cuprinsă în căușul palmelor - la umbra rară a unui anacad din fața colibei.

"De ce arată tu așa trist, fiu al Marelui Yoghin?" a întrebat Gosine, privindu-mă cu aceea expresie înțeleaptă, care mă făcea să cred că era un filozof antic reîncarnat, ce a îmbătrânit din nou.

Știam că acesta era motivul pentru care vorbea atât de bine hindusa, pe când engleza și chiar dialectul trinidadian îi erau foarte sărace în cuvinte.

"De ce tu crezi eu așa trist?" l-am întrebat defensiv, trecând cu ușurință la engleza Trinidadului, pe care o vorbea Gosine.

Devenise o a doua natură pentru mine, cu tot efortul mamei mele de a insista asupra gramaticii adecvate.

Zadamică era încercarea ei de a mă "spăla" de dialectul local, vorbit de toți prietenii mei.

"Nici tu nu arată prea fericit", am spus eu pentru a echilibra balanța.

4

"Nici tu nu arată prea fericit", am spus eu pentru a echilibra balanța.

"Eu nu dormit bine noaptea trecut, omule. Io simțeam ca o zdreanță veche", a spus Gosine solemn, cu mustața-i căruntă și deasă mișcându-se în sus și în jos, în timp ce vorbea.

Nu eram sigur ce mă fascina mai mult: mustața aceea mișcătoare sau smocurile lungi de păr, care-i ieșeau din urechi. M-am așezat pe pământ alături de el. Eram prieteni buni, destul de buni pentru a nu fi nevoie să vorbim și mă simțeam bine doar dacă stăteam lângă el. Au trecut câteva minute până am avut curajul să-mi descarc sufletul.

"Știi ce este acel sikatris sau tratament de șoc?"

Frecându-și barba contemplativ, bătrânul și-a încruntat sprâncenele, gândindu-se mult înainte de a răspunde.

"Vorbe de oraș... aici nu înseamnă nimic. Unde auzit tu chestia ast'?' Trebuie că la radio".

"De la Vishnu. Nu l-am auzit chiar pe el..."

"Vishnu nu fi rău. Îi numai nesocotit. Mohanee nu vorbești dastul da tare, omule. Tată-tu purtat bine cu el, da. Era zile. . ."

Am tăcut din nou, dezamăgit. Gosine păruse dintotdeauna infailibil de înțelept. Poate că erau vorbe de oraș, dar ele trebuiau să însemne ceva.

"N-o s' uit niciodată nunta aia, a spus el brusc, ca și cum dorea să-mi povestească ceva pentru prima dată." De fapt, auzisem povestea aceasta de la el, cel puțin de douăzeci de ori, repetată aproape cuvânt cu cuvânt "Băiete, tată-tu deștept om. Și tu ești fiu' lu' tată-tu, fiu' lui adevărat, adevărat. Trebea s' vezi coroana care purtat el la nuntă. Lumini electici lucind peste tot pe ea, legați la o baterie în buzunar la el. El inventat asta. Trebea să auzi oamenii ăia când el ieșit afară din mașina aia, chiar în față la magazinul lu' Nana."

5

"Tu era acolo?" am întrebat eu cu inocență ca și cum nu știam.

"Băiete, io spun ce văzut io; ast' nu îi poveste de mâna a doua. Aia fost cea mai mare nuntă ce văzut eu vreodat' și cea mai scump. Dacă eram acolo! Tobă și dans și mâncare și băutură. Mâncare, băiete, dastul să te ghiftuie pentru o lună! Și zestrea! Trebea să vezi tu asta! Dacă și tu o s' faci la fel ca tată-tu. . . hm!"

Aici s-a oprit, așa cum făcea întotdeauna, apoi a continuat cu o nouă notă de venerație în voce: "Dar el dat tot de o parte! Tot! Știi ceva? îi un avatar, știi?"

Gosine s-a cufundat în tăcere pentru a dramatiza, iar eu m-am ridicat să plec. De obicei stăteam să ascult. Câteodată lăsa nunta și începea să-mi spună o poveste despre aventurile zeilor din Mahābhārata sau Ramayana, Cunoștea religia hindusă și miturile preferate, la fel de bine ca oricare altul și' învățasem multe de la el. Acum nu mai voiam să aud nimic despre tata, mai ales despre cât de minunat era! Simțeam că urma să se întâmple ceva groaznic și de aceea mă temeam să-l ascult pe Gosine laudându-l.

Au trecut câteva zile fără evenimente neobișnuite și începusem să uit amenințarea lui Vishnu. Tot nu îmi era clară și îmi fusese teamă să o întreb pe mama despre ea. Viața era plină de mistere, multe, prea înfricoșătoare ca să vorbești despre ele.

Mama mea era o femeie frumoasă, cu trăsături plăcute, foarte inteligentă și cu o putere interioară neobișnuită. Bineînțeles, căsătoria ei cu tata fusese aranjată de părinții lor, după cum cerea tradiția indiană. La numai cincisprezece ani -pe vremea aceea era frunțașă clasei, cu dorința de a-și continua studiile - a fost luată prin surprindere, când tatăl ei a dat-o în căsătorie. Visele ei de a urma cursurile Universității în Anglia, s-au spulberat. S-a îmbolnăvit din pricina șocului, dar s-a supus totuși voinței tatălui ei. Doi dintre cei mai importanți pândiți din zonă au citit în palmele celor doi tineri,

5

au consultat astrele și o carte a înțelepciunii care trata astfel de probleme, declarând că unirea va avea binecuvântarea zeilor. Poate că mama o fi simțit altceva, dar cine ar fi cutezat să pună la îndoială ceea ce decretaseră astrele și declaraseră panditii. Nu și-a dezamăgit părinții dând la iveală vreun semn de nefericire. La hinduși datoria către familie și castă este sacră.

Ascultarea ei a fost răsplătită foarte repede cu un nou șoc, când soțul, fără să o prevină, s-a retras brusc într-o lume a meditației silențioase. Nici măcar ochii lui nu mai comunicau cu cei din jur. Cu greu îmi pot imagina consternarea pe care a produs-o mamei - o tânără mireasă de cincisprezece ani, însărcinată - confruntarea cu responsabilitățile ei, care includeau acum și îngrijirea soțului ca de un copil născut surd, orb și mut. Mama nu s-a plâns niciodată și pe măsură ce am crescut, am fost martorul grijii ei tandre și a loialității ei neclintite pentru tata. Părea să fie binecuvântată cu o înțelegere plină de simpatie pentru calea pe care o urmase el. Fire liniștită, meditativă și profund religioasă, ea nu mi-a fost doar tată și mamă, ci și primul profesor de hinduism. Cât de bine îmi amintesc de primele lecții, când eram mic și stăteam lângă ea în camera de rugăciune a familiei, în fața altarului cu numeroși zei. Mirosul greu de pastă de santal, proaspăt întinsă pe zeități, pâlpairile flăcării din deya, care-mi atrăgeau privirile ca un magnet și sunetul solemn al martirelor repetate încetșor, creau o aură de sfânt mister ce mă vrăjea. Dintre milioanele de zei hinduși, familia noastră își alesese zeii preferați și când eram mic, chiar înaintea de a înțelege ce reprezentau ei, am simțit și m-am temut de puterea micuțelor figurine de pe altar și de tablourile de pe perete în jurul cărora atârnavă mătâniile. Ochii aceia de lut, lemn, bronz, piatră și hârtie colorată, nu clipeau niciodată și păreau să mă privească chiar și când eu nu îi priveam. Ciudat, dar figurinele acelea impasibile păreau mai pline de viață decât eram eu și posedau puteri miraculoase, care ne determinau să le venerăm.

5

Ofrandele și rugăciunile noastre, mărturiseau această superioritate înspăimântătoare.

Când se sfârșea puja de dimineață sau seara, iar mătușile, unchii și verii mei se întorceau la grijile și îndatoririle lor lumești, eu rămâneam cu mama care mă învăța, mai întâi de toate, să fiu un hindus neclintit în credința în zei și în îndeplinirea îndatoririlor religioase. Orice altceva era pe locul doi. Din gura ei am înțeles prima oară că datorită karmei anterioare, eu mă născusem într-una din cele mai înalte caste. Eram un brahman, reprezentantul lui Brahman pe pământ, singura Realitate Adevărată. Într-adevăr eram Brahman; nu mai trebuia decât "să realizez aceasta", adevărul "Sine".

Parcă îi aud și acum vocea blândă și limpede - de parcă nu ar fi trecut 25 de ani de atunci, ci doar 25 de zile -citându-l pe Krishna din pasajele preferate ale cărții Bhagavad Gita.

Yoghinul trebuie să fie angajat mereu în Yoga, să rămână cu el însuși într-un loc secret, cu mintea și cu inima supuse, eliberat de speranță și lăcomie. Cu gândirea și simțurile supuse în nemișcare totală, el trebuie să practice Yoga pentru purificarea Sinelui.

Cu corpul, capul și gâtul drepte, neclintite, cu privirea fixată pe vârful nasului... neclintit în legământul brahama-charya, cu mintea aflată sub control, concentrată asupra Mea... yoghinul s-a unit astfel cu Șinele... se îndreaptă spre Pace, spre suprema Fericire care sălășuiește în Mine".

După cum spunea Gita, Krishna era Maestrul și Inițiatorul adevăratei Yoga, iar tatăl meu era un adevărat ucenic al său. Am înțeles acest lucru din ce în ce mai bine pe măsură ce treceau ani, până am ajuns și eu un yoghin. Am început să practic meditația, zilnic de la vârsta de cinci ani, urmând instrucțiunile mamei și călăuzit de exemplul perfect al tatălui meu. în poziție de lotus, cu coloana

6

vertebrală dreaptă și ochii ațintiți în gol, îl imitam pe cel care era pentru mine mai mult zeu decât tată.

"Semeni atât de mult cu tatăl tău când meditezi", îmi spunea mama câteodată, discret, cu o notă de evidentă mândrie în glas. într-o zi, vei fi și tu un mare yoghin.

Vorbele ei tandre îmi măreau hotărârea de a nu o dezamăgi niciodată. Deși era atât de tânără, mama purta singură povara responsabilităților ei. Nu voia ca bogatul ei tată să știe că ea trebuia să cerșească câteodată mar - apa în care vecinii își fierbeau orezul - pentru a mă hrăni pe mine, când eram doar un prunc. în cele din urmă, bunicul Singh, pe care noi îl numeam Nana, a aflat și a insistat ca mama să se mute înapoi în casa părintească. Sora ei Revati, întotdeauna cerea să fie primită să locuiască acolo. Venea periodic cu trupa tot mai numeroasă de copii mici ca să ceară adăpost, cu lacrimi în ochi, arătându-și vânătăile urâte rămase de la ultima bătaie primită de la soțul ei, mare băutor de rom. Lovirea soțiilor era un lucru foarte obișnuit, așa că, după ce îi permitea să-și revină timp de câteva săptămâni, bunicul o trimitea totdeauna înapoi. Tot el aranjase căsătoria și cu acest bărbat și avea reputația unui om care-și ține cuvântul dat. Inevitabil, mătușa Revati apărea din nou bătută și învinețită, cu copiii după ea* și, bineînțeles însărcinată. După ce dădea naștere copilului, bunicul o trimitea din nou la bărbatul ei. După nașterea celui de-al cincilea copil și moartea bunicului, mătușa Revati a rămas cu noi în casa cea mare a familiei. îmi plăcea să-i am acolo pe verii mei. Lucru tipic pentru familiile indiene, acolo locuiau de obicei cincisprezece sau douăzeci de urmași ai lui Nana: unchi, mătuși, veri și Nanee, văduva lui, căreia noi îi ziceam afectuos "Ma".

Nana a murit când eram foarte mic, iar eu și mama ne-am mutat în dormitorul lui. Mult timp după moartea lui, în prăvălia cu rom, în magazia cu cereale de la parter și în camerele de la etaj, au răsunat pașii săi grei și furioși. în vremea aceea, duhul lui putea fi simțit cum plutea în casa din

6

beton pe care o construise ca fortăreață. Cei care nu cred în forțele oculte ascunse în Univers, pot considera asta doar ca pe o simplă superstiție sau isterie. Noi am auzit pașii lui, plimbându-se într-un du-te-vino în pod și adeseori chiar în fața ușii dormitorului nostru, după ce mergeam la culcare. Musafirii noștri au trecut, de asemenea, prin aceste întâmplări. N-a fost aproape nici un oaspete, care să-și fi petrecut noaptea cu noi și care să nu fi fost atacat fizic de mâini nevăzute, sau să nu fi văzut apariții neașteptate. Unele dintre rudele noastre nu au mai rămas niciodată peste noapte la noi, după o astfel de experiență. Aceia dintre noi, pentru care casa aceea era căminul nostru, nu am avut altă alegere de făcut. Nana fusese profund implicat în ocultismul hindus și îi critica pe cei care filozofau doar, asupra religiei lor, fără să învețe să folosească forțele supranaturale. Când am crescut mai mare, Ma mi-a mărturisit un secret pe care-l păstrase în inima ei ani de zile și pe care nu-l mai spusese decât mătușii Revati. Nana își sacrificase primul fiu, ca jertfă adusă unuia dintre zeii lui preferați. Aceasta nu era o practică neobișnuită, dar niciodată nu se vorbea despre ea. Zeitatea preferată a lui Nana a fost Lakshimi, soția lui Vishnu, protectorul casei. Zeița a bogăției și prosperității, ea și-a demonstrat marile-i puteri, ajutându-l pe Nana să devină dintr-o dată unul din cei mai puternici și bogați oameni din Trinidad. Când cocioaba mică, pe care o construise Nana pentru familia lui, a ars în condiții misterioase, el a înlocuit-o cu o casă uriașă, care a devenit punct de referință pe drumul dinspre Port of Spain, spre San Fernando. Nimeni nu a putut afla de unde veneau banii sau de unde provenea aurul pe care îl strângea într-un seif mare, ascuns într-un perete de beton al casei. Puțini din sutele de emigranți din India au reușit să adune bogății atât de ușor și dintr-o dată. Toți credeam că zeii puternici îl ajutaseră; în schimb, el le dăruise sufletul.

Lutchman Singh Junction, casa unde locuiam - numită astfel după Nana - se afla pe șoseaua principală, la sud de Port

6

of Spain. Nana era recunoscut ca fiind unul dintre cei mai sus-puși hinduși, om cu puteri supranaturale misterioase, pe care nimeni nu le putea nega și în care nimeni nu avea chef să-și bage nasul. Se știa că spiritele apărau acel mai mult de un milion de dolari, în monede de aur, pe care Nana le îngropase într-una din întinsele lui proprietăți, la începutul celui de-al doilea război mondial. Puțini s-ar fi încumetat să înfrunte spiritele și să caute comoara; de altfel nu se găsisse nici un vrăjitor, care să fi fost capabil să afle locul secret, nici chiar folosind cele mai puternice vrăjitorii. Acele monede de aur, de o valoare inestimabilă, cu mult mai valoroase astăzi, rămân încă ascunse.

Nana prețuia puterea ocultă, chiar mai mult decât aurul. Seiful lui zdravăn din fier conținea un obiect pe care nu l-ar fi vândut la nici un preț. Era o piatră albă, mică, din India, înzestrată atât cu putere de vindecare, cât și cu blestem. Dacă era pusă deasupra unei mușcăături de șarpe, trăgea tot veninul din ea; așa au afirmat martori de

încredere, deși eu nu am văzut acest lucru cu ochii mei. Unul din unchii mei mi-a spus odată că, împins de curiozitate, a deschis cu precauție ușa de la camera care conținea seiful lui Nana și a fost întâmpinat de un șarpe uriaș, care păzea, nu doar banii și bijuteriile, ci și alte secrete ale încăperii, despre care nu se vorbea decât în șoaptă. Fie că șarpele era adevărat - fie că era o formă luată de spirite, după cum au sugerat unii - eu am văzut cu ochii mei reptila aceea uriașă, viu colorată, târându-se pe lângă casă, mult timp după moartea lui Nana m urma unui atac de cord la șaizeci și trei de ani. Pentru un hindus, șerpii sunt zei. Am păstrat și eu unul viu în camera mea - un splendid macajuel -și l-am venerat ca și pe zeul maimuță, zeul elefant și mai presus de toate, zeita vacă. Pentru mine Dumnezeu era tot și tot era Dumnezeu - bineînțeles cu excepția acelor nefericite fapte care nu făceau parte din nici o castă. Lumea mea era plină de duhuri, zei și forțe oculte, iar obligația mea, încă din copilărie, era să acord fiecăruia respectul cuvenit

7

Aceasta a fost cultura care l-a hrănit pe tatăl meu. El a călcat chiar pe urmele lui Krishna și a altor yoghini care s-au dus înaintea lui, iar mama m-a învățat că și eu trebuia să fac același lucru. Niciodată nu m-am îndoit de asta. Tata îmi dăduse exemplul lui, fusese laudat și venerat de mulți și era inevitabil ca eu să urmez același drum ca și al lui. Niciodată nu mi-am imaginat că voi fi încă atât de tânăr, când va veni ziua aceasta hotărâtă de zei.

7

Moartea Unui Avatar

"Te rugăm, vino cu noi Rabi!" spuneau verii mei.

Unchiul Kumar îi ducea să înoate în golful din apropiere, la Monkey Point. Era întotdeauna o onoare să ai în grup un brahman și era aproape sigur că vei avea noroc. Eram tratat ca un prinț și chiar mă simțeam așa. »*»« «jsju astăzi", am spus eu scuturând din cap cu hotărâre.

Voiam să termin un desen religios, complicat, la care tocmai lucram.

"Te rugăm", au spus în cor Sandra și Shanti.

"Nu pot!"

Nu mai era nevoie de altă explicație. Topi din casă știau că pentru mine îndatoririle religioase și închinarea erau pe locul întâi. Stăteam ore în șir desenând zeii mei preferați - Hanuman, Shiva, Krishna, Ganesha și alții. Eram deja mistic, mă simțeam una cu zeitățile și doream să sacrific plimbarea și înotul sau joaca în curte ori pe câmpiile din apropiere și alegeam în schimb să mă consacru zeilor mei. După ce-i coloram intens, îi înșiruam pe peretii din camera mea, pentru

7

a-i ține aproape și pentru a-i venera, hotărât să-rai dedic viața hinduismului care - așa cum mă învățase mama - era religia cea mai veche și mai adevărată.

Mama, care mă lua întotdeauna cu ea când mergea să-l îngrijească pe tata - el locuia la sora lui vitregă Mohanee -plecase să-l vadă fără mine. Era o dezamăgire care mă puneam pe gânduri, dar contemplarea zeilor pe care-i desenam mă înviora. Am colorat cu grijă desenul lui Vishnu, strângând creioanele între degetele mici și cafenii. Ce mulțumită va fi mama la întoarcere, când îl va vedea pe Narayana cu patru mâini, așezat pe trupul în formă de spirală al șarpelui Ananta însoțit de Lakshmi și Brahma, ultimul dintre ei stând pe un lotus ce ieșea din buricul lui Vishnu; toți erau călare pe o broască țestoasă plutind pe marea originală!

Adăugând aici o linie, ștergând câte o pată, mulțumit de treaba pe care o făceam, cântam încetișor "OM, Shiva, OM, Shiva", când am auzit zgomotul familiar al pașilor mamei, urcând grăbită scările. Ușa de la bucătărie s-a deschis brusc, urmată imediat de bolboroseala vocilor emoționate.

"Este mort! Chandrabhan este mort!"

Am rămas pe loc înlemnit. Au început să vorbească toți deodată și am pierdut celelalte cuvinte. "Am avut o presimțire rea, când m-am trezit azi de dimineață."

Vocea mamei era încărcată de durere, dar limpede și puternică.

"M-am dus acolo într-o fugă și tocmai când am ajuns, sora începea să-i taie părul. Doctorii îi spusese că să facă."

"Dar de ce era la spital?" a întrebat mătușa Revati. "Doar nu era bolnav!"

"Vishnu a făcut asta. Chandrabhan arăta ca întotdeauna: puternic și liniștit."

A urmat o pauză lungă, apoi mama și-a dres glasul și a continuat:

"I-au tăiat părul. Doctorul a spus că era prea lung pentru a-l putea păstra curat în spital. Și când i l-au tăiat... el...el

7

a căzut pe spate. Am alergat la el. Am încercat să-i dăm apă, dar doctorul ne-a spus că era mort. Puteți să credeți? Așa, pur și simplu!"

M-am dus fuga în patul meu, m-am trântit de-a curmezișul și mi-am îngropat fața în pernă, încercând să-mi înăbuș gemetele care-mi apăseau pieptul și ieșeau fără a le putea reține. Simțeam că am pierdut totul! Deși nu prea îl cunoscușem în calitate de tată, el fusese inspirația mea, un avatar și acum era mort! Știam că va veni și asta, o simțisem de când îmi vorbise Gosine despre nuntă, în ziua aceea. Iată că acum se întâmplase și nu mai exista nici o posibilitate să-l aud vorbind. Erau atâtea întrebări pe care aș fi vrut să i le pun. Îmi dorisem să-l

întreb atâtea lucruri în legătură cu ceea ce el știa, cu siguranță. Mai presus de orice îmi dorisem să-l aud strigându-mă pe nume, să-mi spună că eram fiul lui. Acum visul meu se destrămase pentru totdeauna. Din cauza oboselii, suspinele mele au încetat în cele din urmă. Am stat întins multă vreme, liniștit, încercând - fără prea mult succes - să înțeleg cuvintele pe care le-a adresat Krishna lui Arjuna, când l-a trimis la luptă. Le auzisem atât de des, încât le știam pe dinafară: "înțeleptul nu jeleşte nici pe morți, nici pe vii...niciodată nu vom înceta să existăm cu adevărat...cel care trăiește într-un trup, trece în alt trup; omul puternic nu jeleşte pentru asta."

Unchiul Kumar a intrat în cameră cu pași rari și șovăielnici, ca un om care are o greutate mare, pentru a-mi anunța moartea tatălui meu, fără să-și dea seama că eu știam deja. Mama era prea tulburată, pentru a-mi spune ea. Unchiul a crezut că am suportat cu curaj vestea și nu a observat că eu eram deja prea epuizat, ca să-mi mai manifest vizibil durerea.

Moartea bruscă și misterioasă a tatei a fost, bineînțeles un șoc puternic, nu numai pentru familie, ci pentru toți cei care-l cunoșteau. Medicii nu au putut găsi nici o explicație medicală. Fusese perfect sănătos. Oare să fi atins El realizarea Sinelui, iar spiritul lui să-și fi luat zborul, scăpând din roata

8

reîncarnării? Voiam să cred asta. Unii credeau că spiritele îi luaseră viața pentru că își încălcaseră jurămintele. Mi se părea nedrept. Nu era vina lui, ci a lui Vishnu care-l trimisese la spital și a doctorilor care nu erau hinduși și habar nu aveau de puterea forțelor oculte și de legământul brahmacharya. Tatăl meu urmasse cu sinceritate instrucțiunile lui Krishna din Bhagavad Gita. Vishnu ar fi trebuit să știe, el care fusese crescut într-o familie hindusă și fusese educat cum trebuie, dar el credea că viața unui yoghin este o farsă, că zeii și puterile spirituale erau doar produsul imaginației panditilor și a câtorva trucuri deștepte. Eu nu voi face aceeași greșală. Credința mea în hinduism nu va fi niciodată șovăielnică. Am învățat cu toții că nu trebuie să disprețuim ceea ce nu putem înțelege, dar a fost o lecție care ne-a costat scump. Când am ajuns acasă la Phoowa Mohanee, ochii mei au ocolit cu grijă sicriul simplu din lemn, așezat pe masa din camera de zi. În prezența morții, fiecare ritual trebuie respectat cu sfințenie și nu trebuie aprins nici un foc în casa aceea și nici nu trebuie pregătită mâncarea acolo, atâta timp cât mortul se odihnește înainte de plecarea lui spre alte lumi. Cât timp a făcut panditul puja, prietenii și rudele au bociț, iar Phoowa, cea mai înflăcărată ucenică a lui, îi întrecea pe toți în manifestarea durerii. Eu m-am ascuns lângă mama, închis în mine însumi, încercând copilărește să mă feresc de rolul unui personaj principal într-o dramă pe care nu o înțelegeam. După ceremonie, o vecină amabilă m-a luat ușurel de lângă mama și m-a condus la sicriu.

"Iată-l pe tatăl tău", mi-a zis ea de parcă eu nu știam. Cât de mult aș fi dorit să nu mi se mai amintească...

Ciudat, acest zeu, acest avatar în fața căruia stătusem de atâtea ori și îl privisem cu un dor atât de intens, nu mai părea atât de îndepărtat acum, în moarte. Expresia era aceeași, dar fața îi era atât de palidă! De obicei brahmanii, urmași ai arienilor, au pielea mai deschisă la culoare decât alte caste indiene, iar tatăl meu fusese foarte deschis la culoare, chiar și pentru un brahman. Acum arăta la fel de alb ca și un englez,

8

iar pleoapele închise păreau de ceară. M-am dat înapoi și mi-am tras mâna din mâna ei.

Procesiunea funebă a fost lungă, deoarece tata fusese foarte iubit și idolatrizat de mulți hinduși religioși aflați la mile depărtare. Mașini, biciclete și care trase de boi, pline cu oameni veniți să-l plângă, erau înșirate de-a lungul drumului îngust ce ducea spre coasta de vest, la numai două mile depărtare. Eram prea copleșit și înspăimântat s-o întreb pe mama de ce nu mergeam la cimitirul în care îl îngropasem pe Nana, cu puțin timp în urmă. De ce ne îndreptam spre Monkey Point, locul unde mergeam noi să înotăm? Întrebarea aceasta nu făcea decât să mărească senzația de mister care înconjură moartea tatălui meu, dar am păstrat-o pentru mine și am strâns-o și mai tare pe mama de mână.

În încercarea de a evita sicriul așezat cam strâmb în carul mortuar din fața noastră, mi-am fixat atenția asupra trestiei de zahăr care străjuia drumul îngust, privind-o cum alunecă pe lângă noi nemișcată și solemnă, cu frunzele lungi și verzi, aplecate parcă cu tristețe. Așa și trebuia să fie, de vreme ce toate lucrurile din Univers - umane, animale, neînsuflețite - aveau o Existență comună. Mi se părea că natura întregă plânge plecarea avatarului. Când va mai apărea, în formă umană, o altă manifestare divină? Nici chiar pândiți, acei brahmani înțelepți, nu puteau răspunde la această întrebare. Deasupra noastră, aerul greu și fierbinte, părea înăbușitor de nemișcat pentru un ținut măturat de obicei, de curentul alizeului. În fața noastră la orizont, dincolo de Golful Paria, vedeam norii întunecați plutind deasupra Gurii Dragonului, locul unde capătul nordic al Trinidadului cotea spre vest, stră-duindu-se să atingă coasta venezueleză din apropiere. De câte ori nu am alergat și nu am țopăit pe drumul acesta îngust, când ne duceam să înotăm. Râdeam cu verii și prietenii mei, îmi pulsau tâmplele de căldura vieții în culmea bucuriei și mă simțeam una cu fiecare colț din peisaj.

8

Acum mă simțeam groaznic, ca și cum aș fi fost paralizat pe dinăuntru. Mă simțeam uluitor de îndepărtat de lucrătorii din câmpul de trestie, care priveau procesiunea. Ei făceau parte dintr-o altă lume, din care făcusem și eu parte cândva.

Lăsând în urmă câmpul de trestie, procesiunea a urmat drumul de-a lungul mlaștinii cu mangotieri, ce se

întindea pe toată coasta de vest a insulei. Ne-am oprit pe un teren acoperit cu pietriș - aflat în imediata apropiere a apelor clipocitoare din micul golf - apărat de furtuni de un dig scund de beton. În vacanțe sau după orele de curs, băieții mai mari săreau de pe dig în apa nu prea adâncă și înotau departe de țărm. Eu eram prea mic pentru a face așa ceva, dar mă bălăceam cu prietenii de vârsta mea în spatele digului într-o apă puțin adâncă în apropierea mangotierilor. Cât de ireale îmi păreau acum amintirile fericite, legate de acest loc minunat și atât de familiar.

Sicriul din lemn a fost tras din carul mortuar și transportat spre marginea apei unde obișnuiam să înot. Panditul lui Phoowa mergea în frunte intonând monoton în sanscrită, man-tra vedică pentru alungarea duhurilor rele. Când m-am apropiat de sicriu strângând-o pe mama cu putere de mână, am observat un rug mare din lemn așezat pe prundișul de lângă apă. Bocetele, de acum binecunoscute, s-au ridicat în aer crescând și scăzând în intensitate într-o cadență care mă înfiora. Am văzut plin de groază, cum corpul țeapăn al tatălui meu a fost scos din sicriu și așezat pe rug. S-au mai pus niște lemne în jurul lui, până nu i s-a mai văzut decât fața îndreptată către cer. Pe fruntea rămasă descoperită, pentru ultima dată panditul a desenat grijuliu cu pastă de santal, semnul castei. El era cu adevărat?... Arderile rituale erau ceva obișnuit în India, de-a lungul Gangelui, la Benares și la alte altare pentru incinerare, dar nu mai văzusem niciodată așa ceva la hindușii din Trinidad. Gândul că trupul tatălui meu era sacrificat zeului focului, Agni, adăuga uluirii și sentimentul adânc de pierdere

9

ireparabilă; o nouă latură a misterului. Orezul era pregătit alături, pentru a fi oferit mortului. Panditul a continuat să curețe locul de duhurile rele, lucru considerat drept o precauție necesară înainte ca zeul focului să elibereze sufletul din corp și să-l ducă în lumea de dincolo. Priveam țință - fără a vedea totuși ceva - la ritualul metodic din fața mea. "Vino Rabi!"

Era vocea panditului care-mi amintea că aveam și eu un rol de jucat. Preocupat de durerea și spaima mea, aproape că nici nu am auzit mantra și nu l-am văzut pe pandit când s-a apropiat de mine, purtând într-o mână o tavă mare de aramă pe care ardea focul sacru. Când m-a luat de mână, am privit la mama cu frică. Aplecându-se, ea mi-a șoptit:

"Este datoria ta! Împlinește-o cu curaj!"

Am evitat să privesc fața tatei, când panditul m-a tras spre rug. M-a învățat de trei ori în jurul trupului neînsuflețit, recitând în sanscrită - în locul meu - rugăciunea adecvată, căci eu eram prea mic: "Dau foc tuturor mădularelor acestui om care, de bună voie sau fără voie, a comis greșeli și se află acum în ghearele morții...fie ca el să ajungă în ținuturi luminoase."

Puteam să văd bucățile de camfor așezate strategic printre lemne. Mirosul lor pătrunzător mi-a pătruns nările. Un bărbat înalt, cu turban și îmbrăcat într-un dhoti, a început să stropască lemnele și corpul cu unt topit și kerosen. Urmând mecanic instrucțiunile panditului, am aprins o făclie în focul sacru pe care îl ținea aproape de mine, apoi am atins-o de cea mai apropiată bucată de camfor. Flacăra a trosnit, apoi a crescut și s-a furișat iute printre dungile de kerosen, de la o bucată de camfor la alta. În curând fantome mistuitoare, roșii și galbene, dansau un ritual în jurul trupului. Am rămas pe loc, tot mai buimac pe măsură ce flăcările creșteau, până când panditul m-a tras de acolo.

Înnebunit, am privit mulțimea de fețe care înconjurau flăcările și am încercat să-mi înghit suspinele. Nu o vedeam pe

9

mama. Era imposibil să stăpânesc uriașa îngrijorare care pusese stăpânire pe mine și care s-a revărsat brusc, dublată de bocetele care mă înconjurau. Eram pe jumătate isteric când, în sfârșit, am văzut-o pe mama stând lângă trupul în flăcări, atât de aproape de el încât părea o parte din foc, sari-ul ei din mătase albă zărindu-se ca un fundal pe care jucau flăcări portocalii. Urma oare să-mi pierd și mama la fel cum îmi pierdusem și tatăl?

"Mami!" am țipat. "Mami!"

Nu știu dacă mi-a auzit vocea în vacarmul acela asurzitor al bocitorilor amestecat cu trosnetul focului, căci nu mi-a dat nici un semn. Stătea nemișcată chiar pe buza infernului, cu mâinile întinse, închinându-se trupului în flăcări și lui Agni, zeul focului care înghite totul. S-a aplecat, a aruncat în foc ofrande din orezul proaspăt gătit, apoi s-a retras din căldura înăbușitoare și a venit alături de mine. Stătea cu fruntea sus și nu s-a alăturat bocetelor îndurerate. Ca o adevărată hindusă ce era, ea a găsit puterea să urmeze sfaturile lui Krishna: ea nu va jeli nici pe morți și nici pe vii. Nu a plâns nici-o clipă în decursul orelor petrecute lângă flăcările care se stingeau. Când m-am agățat de ea, am simțit că își îngâna încetișor mantra. Am stat de veghe până la apusul soarelui, apoi am aruncat șapte surcele de lemn peste cenușa fierbinte și toți locuitorii s-au învățat în jurul rugului, turnând ofrande de apă peste tăciuni. În cele din urmă cenușa se răcise destul, pentru ca panditul să poată lua o parte din rămășițele tatălui meu, ca apoi, mama să le ducă în India și să le împrăștie în apele sacre ale Gangelui. Când și cum urma să se întâmple acest lucru nu știam. Eram deja prea obosit, prea copleșit de durere să mă mai gândesc la ceva în noaptea aceea. Cunoscusem un avatar și acum plecase. El venise pe pământ ca să arate oamenilor calea pe care să o urmeze, calea adevăratei Yoga, care duce la contopirea în Brahman. N-am să-i uit exemplul! Nu puteam! Eu eram urmașul lui și aveam să-i calc pe urme!

9

Cenușă Pe Gange

Ca un proiectil arzător aruncat din arcul lui Agni, soarele, căruia mă închinaseam timp de o oră, a urcat mai sus pe bolta cerească în spatele meu, țesând forme de umbră și lumină pe iarba și pământul de dedesubtul cocotierilor. Părăsind veranda, am coborât scările și m-am îndreptat spre grajdul unde țineam vaca ce ne asigura laptele pentru gospodărie. Anr deschis ușa și am înhățat frânghia ce se târa pe jos, căci fericita făptură o pornise deja într-un trap greoi spre pășune. Abia aștepta, ca și mine de altfel, să meargă la pășune și să-și ronțăie porția de dimineață. Aproape târând-o de capătul frânghiei, am reușit să o îndrum spre o oază de iarbă proaspătă. Deasupra noastră ramurile lungi ale cocotierilor foșneau pe o melodie bine cunoscută, în briza dimineții. Cu capul plecat, vaca era foarte ocupată cu păscutul, în timp ce eu o priveam cu reverență. Nici o altă creatură nu este venerată la hinduși, cum este vaca. Sacra vacă, sfânta vacă. Cu botul îngropat în iarba înaltă, uitând de orice altceva, această zeităte cu pete albe și negre, cu urechile și coada într-o continuă mișcare, smulgea îmbucături uriașe din covorul verde,

10

suculent și mesteca mulțumită. Mersul cu vaca la păscut reprezenta pentru mine, una din modalitățile preferate de a-mi petrece timpul și profitam cu bucurie de această îndatorire zilnică. Am cules una din florile portocalii de hibiscus, ce se găseau din abundență pe lângă mine și am așezat-o pe capul vacii, între coarnele ei răsucite. M-a privit cu un ochi cafeniu, apoi a continuat să rumege. Deranjată de o muscă ce încerca să i se strecoare într-o nară, a clătinat din cap și a strănutat. Floarea-ofrandă a alunecat de-a lungul botului și a căzut, înaintea ei ca să o pot ridica, frumoasa floare dispăruse deja în gura ei, alături de o porție zdravănă de iarbă. M-am așezat la locul meu oftând, încercând să-mi imaginez cum ar fi să fii vacă. Poate că am fost deja vacă într-o viață anterioară. Nu-mi puteam aminti. Deseori m-am întrebat de ce nu aveam amintiri din viețile anterioare.

Gosine îmi povestise de multe ori, cum un înțelept antic din îndepărtata Indie, a fost primul care, într-o noapte înstelată a avut cea mai minunată vedenie: forma unei vaci înfățișată de un mănunchi de stele. După Gosine, așa au aflat hindușii prima dată că vaca era o zeiță. Auzisem și alte explicații, care făceau referire la Egipt și la arieni, dar explicația lui Gosine îmi plăcea cel mai mult. Orice lucru din cer este sfânt și bineînțeles, toate vacile de pe pământ trebuiauenerate, deoarece proveneau din vaca cerească. Cultul vacii s-a perpetuat multă vreme după acele zile de început. Gosine vorbea de "Mama Vacă" și auzisem de multe ori pe pândiți spunând că ea era mama noastră a tuturor, tot așa cum era și Kali, soția lui Shiva. Simțeam că, într-un fel sau altul, trebuie să fie una și aceeași, atâta doar că aveau forme diferite. Kali, una dintre cele mai puternice zeități hinduse pe care toți o venerau cu ardoare, era împodobită cu ghirlande formate din capete și mâini tăiate și stătea în picioare pe trupul întins la pământ al soțului ei, Shiva. Preferam mai mult să mă închin Realității Unice în forma ei de vacă; de asemenea îmi asiguram o karma mai bună pentru viața mea viitoare,

10

petrecând atât de mult timp în prezența zeiței vaci. Oare ea știa că este zeiță? O priveam îndeaproape, dar nu am văzut nimic care să mă convingă de acest lucru. În cele din urmă întrebarea se pierdea în mirarea și reverența pe care o simțeam pentru cea mai sfântă dintre creaturi.

Adorarea vacii a fost întreruptă de un bâzâit ușor ce se auzea din ce în ce mai tare. Plin de bucurie am sărit în picioare și am alergat dincolo de palmieri, pentru a vedea mai bine. În vremea aceea vedeam mai rar avioane. Privindu-le cum zboară, mi-am amintit ce gândeam ori de câte ori vedeam un avion pe cer. După ce am reflectat asupra misterului originii mele, am întrebat-o în cele din urmă pe mama, de unde veneam. Ea mi-a spus cu toată seriozitatea:

"Într-o bună zi ai căzut din cer, dintr-un avion, Rabi, iar eu te-am prins."

"Dar trebuia să fii al tău?" o întrebases eu, simțin-du-mă dintr-o dată lipsit de siguranță la gândul că puteam la fel de bine să pic în curtea altcuiva.

Mama m-a asigurat că eu trebuia să fii al ei și al tatălui meu. Luni de zile după aceea am tot sperat că o să-mi cadă în brațe un frățior, din unul din avioanele ce survolau cerul. După ani de zile, bebelușii reprezentau tot un mister pentru mine, dar fără să înțeleg de ce, știam că nu voi avea niciodată un frate sau o soră, acum că murise tata. În fiecare zi după moartea lui, eu i-am venerat spiritul cu solemnitate și credincioșie. În fiecare dimineață am oferit ofrande de apă ierbii speciale pe care o plantasem când a murit și numărăm cu grijă zilele în timp ce creștea. Azi era cea de-a patruzecia zi și trebuia să-mi pierd părul meu ondulat, lung și negru, netăiat de ani de zile, care îi făcea pe toți să spună că semănăm foarte mult cu tata. Zile în șir m-am temut de tuns. Dacă cumva îmi vor lua și mie duhurile viața, așa cum i-o luaseră și tatălui meu când i-au tăiat părul?

Mama îmi făcea semn cu mâna de pe verandă. Era timpul să începă ceremonia. Am început să trag de frânghie,

10

încercând să duc vaca înapoi în grajd, deși ea nu voia deloc acest lucru. Biata făptură se proptea pe picioare și a protestat tot timpul pe drum, prin fornăieli. Se cerea fermitate într-o astfel de situație, dar eu niciodată nu o împusesem cu bățul și nici n-o biciuisem, așa cum procedau prietenii mei. "Așa trebuie să te porți cu o zeiță?" îi muștram eu de fiecare dată. Astfel au învățat și ei să fie mai respectuoși, cel puțin când îi vedeam eu. În cea de-a patruzecia zi după moartea tatălui meu, o procesiune mult mai mică, mergea pe același drum, spre

Monkey Point. Orice urmă a incinerării, fusese ștersă de mareele care treceau de două ori pe zi peste micul dig de beton. Numai amintirea nu putea fi ștersă. Parcă vedeam aievea flăcările jucăușe, dansându-și ritualul în jurul trupului și simțeam mirosul de carne arsă. M-am cutremurat din cap până în picioare, căci stăteam chiar pe locul unde tatăl meu fusese transformat în cenușă. Astăzi eu eram în centru atenției.

Când panditul s-a așezat în fața mea cu foarfecele în mână, prietenii și rudele mele s-au înghesuit în jurul meu într-un mic semicerc. Ritualul puja a fost îndeplinit aproape fără să îmi dau seama. Realitatea prezentă fusese înlocuită cu amintirea bruscă a experienței înfricoșătoare pe care o trăisem cu trei ani în urmă. Fusesem trezit dintr-un somn adânc de niște mâini, care mă trăgeau cumplit de tare, de păr. Mă trezisem de-a binelea. Am bâjbâit disperat, dar nu am reușit să ating brațe sau mâini fizice și totuși ceva mă trăgea atât de tare încât aproape că mă dăduse jos din pat. Țipetele disperate au adus-o pe mama lângă mine. M-a bătut ușurel pe spate și m-a asigurat în câteva cuvinte că nu fusese decât un coșmar. Dar eu știam mai bine. Fusesem trezit de-a binelea, nu visasem, iar durerea ascuțită în locul de unde părul fusese aproape smuls din rădăcini, a persistat până dimineața.

În așteptarea ceremonialului, amintirea aceea, alături de cea a morții tatălui meu, m-au umplut de teamă. Totul a trecut însă, fără evenimente deosebite. Înainte ca eu să-mi fi dat

11

seama, părul meu a căzut exact pe locul în care se aflase cenușa tatălui meu. Fluxul următor va duce șuvițele de păr în mare, pentru a se întâlni cu rămășițele tatălui meu.

O parte din cenușa lui fusese păstrată pentru un alt ceremonial deosebit. Gosine și cu mine am vorbit despre el plini de emoție, de mai multe ori după moartea tatei.

"A fost un avatar, ast' îi sigur", mă asigurase bătrânul. "Nu s' pune problema de moksha. Nu la el!"

"Ce vrei să spui?" îl întrebasem eu. "Nu crezi că a atins moksha?"

"O atinsese cu mult timp înainte, într-o altă viață. De data ast' s-a întors numa' ca s' arate calea... ca Buda, ori Isus."

"Vrei să spui că este unul dintre Maeștri?" Gândul acesta mă copleșea. Gosine a dat din cap cu convingere pentru a-și întări spusele.

"O s' vezi în a patruzecia zi. N-o s' fii nici o urmă pe cenușă. Nu dom'le! Sufletul lui am luat zborul înapoi la Brahman. El eram un zeu, bhai, asta era tată-tu!"

Privindu-mă cu respect, repetase cuvintele acelea pe un ton reverențios:

"Asta eram tată-tu!"

Asta o știusem și eu de când stăteam în jurul lui când era viu și-l priveam în ochii aceia fără fund, dar eu nu înțelesesem lucrul acesta așa cum o făcuse Gosine. El știa Vedele, deși nu era un om școlit. După părerea mea, Gosine era un om foarte deștept și un hindus care știa multe. În drum spre casă, extrem de conștient de părul scurt, de-abia așteptam să văd dacă Gosine a avut dreptate. Panditul ne-a condus într-o cameră goală, care fusese încuiată toată noaptea. În mijlocul încăperii pe podea, stătea o tavă întinsă cu o parte din cenușa tatei, netezită cu mare grijă. Fusese pusă acolo cu o noapte înainte. Nerăbdătoare, familia s-a dus să examineze suprafața cenușii, căci urmele (apărute peste noapte) trebuiau să arate ultima reîncarnare a tatei. Era un ceremonial la care asistasem de multe ori, dar acum nu-i vedeam rostul. Tatăl meu scăpase

11

din roata reîncarnării, el se întorsese la Brahman...așa că de ce să ne deranjăm cu acest ritual? Mi-am amintit vorbele lui Gosine: "N-o s' fie nici o urmă pe cenușă. Nu dom'le!"

Am auzit-o pe mama trăgând brusc aer pe gură, apoi un pandit a exclamat:

"Priviți! Este urma unei păsări! Chiar aici!"

Cuvintele nu pot descrie consternarea pe care am simțit-o în acel moment. M-am înghesuit între mama și mătușa mea, pentru a vedea cu ochii mei. Acolo, în mijlocul cenușii era urma unei păsări mici; în rest era neatinsă. Am examinat-o toți cu atenție. Concluzia era inexplicabilă: tata se reîncarnase într-o pasăre!

Mica mea lume a fost zguduită din temelii. Ce va mai spune Gosine acum? Până și mai marele panditilor de pe insulă, spusese că tata era un avatar. Dacă nici el nu se făcuse una cu Brahman, atunci ce speranță mai putea fi pentru mine sau altcineva? Când am ieșit în curte pentru a împlini următoarea parte a ceremonialului, m-am simțit dintr-o dată bolnav, incapabil să mă alătur pălăvrăgelilor pline de tulburare ale celorlalți.

Prea stupefiat ca să mai gândesc, n-am auzit aproape nimic din lungul ritual puja. Nu aveam nici un pic de poftă de mâncare pentru ospățul care urma. De zile întregi, din bucătărie veneau cele mai delicioase arome, care ne făceau să ne lase gura apă. Mama și mătușa munciseră ore în șir ca să pregătească mulțimea de delicatose preferate, mâncăruri condimentate cu curry și dulciuri. Înainte ca acestea să poată fi gustate, câte puțin din fiecare fel de mâncare trebuia să fie oferit mortului. Ofranda oferită sufletului tatălui meu, se afla pe o farfurie mare, improvizată dintr-o frunză de koa și a fost așezată de pandit la baza unui bananier înalt, după care ne-am întors cu toții în casă în șir indian.

"Bhai ya, nimeni nu trebuie să privească în urmă", ne-a avertizat solemn panditul. "Dacă priviți înapoi, duhul vă poate ataca. Ofranda este numai pentru el."

11

Niciodată nu mi-aș fi putut imagina că am să calc această regulă, dar acum nu mai puteam rezista tentației. Mi-am încetinit pașii și i-am lăsat pe ceilalți să o ia înaintea mea. El era tatăl meu. Trebuia să-l mai văd, măcar odată. Măcar o privire fugară! Când mă aflam la jumătatea drumului spre casă, tremurând de groază, am aruncat pe furis o privire peste umăr. Frunza-farfurie era tot acolo și am văzut clar mâncarea din ea. Nici urmă de suflet a tatălui meu! Mi-am întors repede privirea. Săvârșisem o faptă nepermisă. La fiecare pas, eram sigur că era ultimul din viața mea, dar nu s-a întâmplat nimic. Oare zeii erau miloși cu mine? Nedumerirea aceasta s-a adăugat neliniștii ce mă frământa. M-am grăbit spre veranda din spatele casei și m-am ridicat curajos pe vârfuri, să privesc farfuria care abia se mai vedea. îl văzusem pe Yogi, câinele vecinilor, mâncând ofranda adusă duhului lui Nana și voiam să mă asigur că lucrul acesta nu se va repeta. După ce a trecut probabil o jumătate de oră fără să se fi petrecut ceva neobișnuit, nu m-am mai putut abține. M-am întors în curte, înfricoșat de ceea ce îmi puteau face spiritele, dar ceva mai curajos totuși, și m-am apropiat de bananier. Spre uimirea mea, mâncarea dispăruse. Nu mai rămăsese nici o firimitură și totuși nici-o făptură vizibilă nu se apropiase de farfurie! Decij era adevărat! Spiritul tatălui meu mâncase mâncarea! Oare aceasta era o dovadă că totuși nu atinsese nirvana? Era el acum o pasăre care mă privea dintr-un copac?

Deprimat, derutat, am umblat prin grădină căutând prin tufișuri și copaci o pasăre care să-mi aducă aminte de tata. Dacă nu-l puteam recunoaște eu, cel puțin mă va cunoaște el. Am așteptat în zadar ca vreuna din creaturile acelea care zburau, ciripeau și-și curățau penele cu ciocul, să se oprească și să se uite la mine, ca și când m-ar recunoaște. Niciuna nu-mi dădea nici cea mai mică atenție; în cazul în care mă apropiam prea mult de ele, își luau zborul înspăimântate. Bineînțeles, tata nu mi-a dat nici cea mai mică atenție înainte de a muri, de ce mi-ar da-o acum?

12

Mai târziu m-am îndreptat spre coliba lui Gosine. Îmi fusese imposibil să vorbesc singur cu el, atâta timp cât în jurul nostru se aflaseră ceilalți din familie. Fiul lui, care avea vreo patruzeci de ani, stătea în fața colibei și-și repara o anvelopă pentru bicicleta cu care se plimba prin oraș pentru a vinde channa și bara condimentate cu curry și ardei iuți roșii. Se căsătorise de curând cu o femeie care avea doi copii și se mutaseră cu toții în coliba lui Gosine. Când a văzut că mă apropii, și-a îndreptat spinarea cu un aer obosit, a lăsat anvelopa jos și-a pus ambele mâini în fața bărbiei și s-a înclinat înaintea mea.

"Sita-Ram", a spus el curtenitor, "îl cauți pe bătrân? Este înăuntru. Suferă de bătrânețe."

"Nu îi adevărat omule!" a răsunat vocea lui Gosine din interior. "Nu simt nimic din ceea ce spune tu. Răceala doborât pe mine."

Ca să demonstreze că avea dreptate, bătrânul, mândru, înalt pentru un indian, cu picioarele puțin cam strâmbe, a venit șchiopătând să se așeze pe pământ, la locul lui obișnuit. M-am așezat și eu în tăcere. Simplul fapt că stăteam lângă el îmi dădea o senzație de confort și siguranță, pe care nu mi le puteam explica.

"Părul tău frumos o s' crește repede", a spus el, clătînând ușor din cap, ca o pendulă răsturnată. "Nu părul mă îngrijorează", am răspuns eu, neputând totuși să-mi descarc sufletul de tulburare și îndoieli.

"Știi ceva, bhai? Niciodată io n-oi reuși s' înțeleg cum o trăit tată-tu. Cel mai sfânt om care l-am cunoscut în toată viața mea. Cum renunțat el la tot!"

Capul lui Gosine, continua să se clatine a mirare. O asemenea laudă mă făcuse întotdeauna să mă umflu de mândrie - era tatăl meu - dar acum îmi aducea prea puțină alinare, chiar dacă simțeam că Gosine își mutase asupra mea admirația pe care o simțise pentru tata. Urma acelei păsări, întipărită clar pe cenușă, nu putea fi negată. Toți, chiar și

12

panditul, o acceptaseră aparent fără a fi șocați și dezamăgiți ca mine. Nedumerirea mea era cu atât mai dureroasă.

"Cum de este atât de mic, acum?" am întrebat eu. Ar fi fost mai ușor să înțeleg că a devenit o pasăre mare, dar una atât de mică nu făcea decât să-mi mărească uluirea.

"Uite ce îi bhai, el nu îi deloc mic! Nuuu!" a spus Gosine energic. Apoi a tăcut, frecându-și barba gânditor și lăsând să-i scape un oftat lung.

"Ascultă tu ce îți spune eu, da? Nici un pasăre cu picior așa mic, nu mânca mâncarea așa repede."

Bineînțeles! Am sărit în picioare și am alergat înapoi la camera care fusese încuiată. Oare nu am uitat să închidem fereastra cum trebuie? Nu-mi puteam aminti. Când am ajuns, am privit sus la streșină și am observat cuibul unei păsărele. Acolo unde acoperișul de tablă ondulată se unea cu zidul, erau o mulțime de găuri semicirculare, una lângă alta. Am observat plin de emoție, că erau destul de mari ca să poată intra prin ele o pasăre atât de mică. Oare fusese cuibul acolo, înainte ca tata să fi murit? Nu puteam fi pe deplin sigur, dar mi se părea că fusese acolo.

Așadar, tata nu lăsase nici-o urmă pe cenușă; ce ușurare! Dar mâncarea? Cine sau ce o mâncase? Probabiljî Asuras sau Rakshasas, demonii despre care vorbeau Vedele, se amestecaseră, încercând să ne pună în încurcătură. Asta era! Tata mă va apăra de forțele acelea malefice, împreună cu ceilalți Mari Maeștri. Voi crede în tatăl meu și în ceea ce făcuse el; îi voi călca pe urme.

* * *

"Rabi, unde ești? A venit Baba!" striga Nanee. "Vin, Ma!"

M-am grăbit să urc scările și să intru în casă unde toți îl întâmpinau cu căldură pe bunul nostru prieten.

13

"Rabi!" a exclamat marele om, strângându-mă într-o îmbrățișare caldă.

Jankhi Prasad Sharma Maharaj, originar din India, era mai marele panditilor de pe insulă. Nu exista o onoare mai mare, decât aceea de a-l avea în vizită în casa ta. Prieten apropiat și admirator al tatălui meu, Baba s-a oprit întotdeauna la noi în cursul călătoriilor sale de-a lungul Trinidadului. Vorbea mai ales dialectul hindus, foarte puțin engleză și cunoștea foarte bine sanscrita. Înalt, solid, cu pielea de culoare deschisă, cu o barbă lungă, căruntă, ar fi putut trece drept Moș Crăciun dacă ar fi fost puțin mai gras. Unii îl considerau o persoană impunătoare, de temut, dar cu mine era tot atât de vesel și prietenos cât putea să fie un Moș Crăciun și ne iubeam mult unul pe celălalt.

"Rabi!" a exclamat el din nou, ținându-mă aproape de el. "Din zi în zi îl văd tot mai mult pe tatăl tău, în tine. Bhagwan și-a pus pecetea asupra ta. Într-o zi vei fi un mare yoghin! Ai ochii tatălui tău și în curând vei avea din nou și părul lui", a adăugat el râzând și trecându-și degetele cu dragoste prin părul meu care creștea atât de încet. S-a întors spre mama, care iradia de fericire la doi pași de mine.

"Este foarte deosebit! Foarte deosebit!" a repetat el dând din cap, spre a-și întări spusele. "Într-o zi va fi un mare yoghin, ca și tatăl lui."

Pieptul mi s-a umflat de mândrie și ochii mi s-au umezit. Da, așa voi fi. Am stat cât de drept am putut.

Această vizită a fost scurtă. Se ducea să facă o puja specială pentru un hindus foarte bogat din Port of Spain, care avea cancer și voia să i se pregătească calea, contra unui onorariu substanțial, pentru intrarea în viața următoare. Unii pândiți promiteau chiar și nirvana, dacă li se plătea prețul cerut. Panditul Jankhi nu dădea asemenea garanții, dar mii de hinduși aveau mare încredere în eficacitatea mijlocirii lui pe lângă devatas și erau gata să plătească bine pentru aceasta.

13

După ce ne-a dat binecuvântarea, marele pandit și-a strâns dhotiul mai bine, a străbătut camera și s-a oprit la ușă pentru a se închina. Cu mâinile în dreptul fețelor, cu palmele lipite, ne-am înclinat spre el în semn de recunoaștere a zeității din fiecare dintre noi. Peste un moment, cobora grăbit scările. Am alergat pe verandă și i-am făcut semne de bun-rămas cu mâna, în timp ce el urca în mașină. Cuvintele lui îmi răsunau încă în urechi, când mașina a dispărut după prima curbă. Îmi era imposibil să uit că eram deosebit. Toți îmi aminteau acest lucru. Voi fi un mare pandit: mai mult chiar, un yoghin, un bărbat sfânt ca tatăl meu.

Mama, care a stat și ea cu mine tot timpul, m-a îmbrățișat și m-a bătut ușurel pe umeri. Credeam că știu la ce se gândește. Voi continua de dragul mamei mele. Voi merge pe urmele lui împreună cu mama mea.

Greșeam. Ea se gândea la altceva și căuta cuvintele potrivite pentru a-și îndulci lovitura.

"Cenușa tatălui tău trebuie dusă la Gange, Rabi", a spus ea într-un târziu, "și trebuie împrăștiată pe cel mai sfânt râu, pentru a fi purtată la mare. Aș vrea ca și tu să faci același lucru pentru mine, când voi muri."

"Gangele!"

Cu ce aură de mister era înconjurat numele acesta. Sfânta Mamă a râurilor - care la fel ca și vaca, era sfânta Mamă a tuturor - țâșnea curată din cele mai înalte piscoare ale Himalaiei și curgea în jos spre stepele și văile Golfului Bengal. La Benares, cel mai sfânt oraș, cenușa trebuie împrăștiată deasupra apei. Va fi ultima încredințare a sufletului tatălui meu în brațele lui Krishna.

"O să mă iei cu tine, nu-i așa mămico? Te rog! Te rog mămico! Trebuie să merg cu tine! Trebuie să mă iei!"

"Aș vrea să te iau Rabi, dar este prea departe pentru tine. Drumul este foarte obositor și bineînțeles că nu poți lipsi de la școală..."

13

"Nu am să obosesc! Îți promit! Aș putea merge la școală în India." Ea a scuturat din cap, încet și cu tristețe.

"Îmi pare rău, dar nu te necăji, am să vin repede. Îți promit."

"Te rog, nu mă părăsi!" am rugat-o eu. "Nu vreau să stau aici singur, fără tine!"

"Nu vei fi singur. O ai aici pe Ma și pe mătușa Revati, pe toți verii și pe unchiul Kumar și Lari..."

M-a îmbrățișat și m-a bătut din nou pe umeri.

"Am să mă întorc repede, Rabi. Îți promit. Ce ai vrea să-ți aduc din India?"

"Un elefant", am spus eu cu sinceritate. "Unul la fel ca cel din tablou."

Mama mă învățase că datoria mea de hindus, era să accept orice îmi rezerva soarta, fără să mă plâng. Îndatorirea aceasta de acceptare stoică a karme mele, impusă de Krishna, a devenit o povară prea mare pentru un băiat atât de crud când, în sfârșit, a sosit ziua plecării mamei mele. M-am urcat trist în mașină, alături de mama, pentru a o conduce până la docurile din Port of Spain, unde urma să se imbarce pe un vapor care să o ducă în Anglia și apoi în India.

Ma, care nu putea să vină cu noi, făcea semne de bun-rămas de la fereastră, iar mama îi răspundea; era cea mai tristă zi din viața mea. I-am făcut și eu semne de bun-rămas lui Ma, pentru că eram hotărât să merg cu mama în India. În briza puternică, ultimul steag cu Hanuman flutura în vârful stâlpului din fața magazinului cu rom și cereale. Imaginea eroului meu preferat, Hanuman, zeul maimuță, decupată din pânza albă și minunat brodată de

Ma pe fundalul bumbacului roșu, părea să-mi facă semne de adio. Semn bun!

Douăsprezece mașini pline cu rude și prieteni au venit să-și ia rămas bun de la mama. Trecuse mai puțin de un an de când mulți dintre noi venisem la același chei pentru a-l conduce pe unchiul Deonarine care pleca spre Anglia. Era fratele mai mare al mamei și se dusese să studieze la Univer

14

sitatea din Londra. Deonarine fusese ca un tată pentru mine. Mi-am amintit cum plânsesem toți, în timp ce vaporul ieșea încet din port. Am avut atunci impresia că mi se rupe inima. Acum pleca mama. Mi-am șters ochii pe furiș cu mâneca hainei. Voiam să fiu curajos, dar nu mai puteam suporta ca rudele și prietenii să repete într-una că mama era o ființă norocoasă că putea să plece în acest pelerinaj sfânt.

"Mama ta pleacă în India, Rabi, la Gange! îi așa norocoasă, băiete!" îmi spuneau ei într-una. "Nu fi așa trist, căci se întoarce repede."

Cum aș fi putut să le spun că simțeam cum se rupe inima în mine? Am urcat cu toții pe vas. Am ascultat mirat comentariile lor aprinse; ce mare și luxos era vasul, ce confortabile erau camerele, iar mâncarea... ce grozavă bucătărie avea acest vas olandez. Era ridicol! Ce-i păsa mamei de lux? în ceea ce privește mâncarea, ea trimisese pe un unchi al meu să-i cumpere provizii mari de fructe și legume pentru toată călătoria. La vârsta de patru ani făcusem din propria mea voință, o promisiune foarte serioasă: de a mă supune principiului nonviolentei, ahimsa, și de a respecta orice formă de viață, devenind strict vegetarian ca și mama. Cum îndrăzneau rudele și prietenii să-și imagineze că ar fi putut să stea măcar în aceeași sufragerie în care carnea vacii sfinte era devorată de necredincioși! Zelul meu religios nu se explica doar prin faptul că voiam să plac zeilor și să urmez același drum ca și tata, ci pentru că voiam să plac mamei, care mă învățase hinduismul. Eram atât de apropiați și o iubeam atât de mult! Nu era drept ca să fiu despărțit de ea, eu, care urmam idealul hindus mai mult decât toți gălăgioșii aceștia care scoteau exclamații prostești, referindu-se la această călătorie care mie îmi producea atâta durere. Sirena vaporului a sunat prelung.

"Larevedere...călătorie plăcută...să scrii repede o să ne fie dor!" Fiecare încerca să spună ultimul cuvânt

14

"Dă-i lu' mami un pupic, Rabi!" Mătușa Revati, ra-a împins înainte. Realitatea singurătății cu care m-am confruntat în momentul acela, m-a zdrobit.

"Merg și eu cu tine în India!" am strigat eu, apucându-mă cu ambele mâini de ușa cabinei și strângându-o disperat.

Kaka Nakhi, care fusese șoferul lui Nana și condusese Dodge-ul lui mare, negru, a scos o pungă cu arahide proaspete, îmi plăceau la nebunie.

"Uite Rabi!" a spus el pentru a mă calma. "Ia-le!"

Nu voiam să mă las înșelat. Nu mă vor face să dau drumul ușii!

Mama a început să mă certe:

"Rabi, te rog! Nu-ți stă în caracter să te porti astfel! Pleacă acum. Du-te cu mătușa Revati. Poți să-mi faci semne de bun-rămas de pe chei."

Am strâns ușa și mai tare.

"Merg cu tine, mămico! Te rog! Ia-mă cu tine!"

"Ei, haide, haide. Trebuie să plecăm!" a spus mătușa Revati cu ochii plini de lacrimi la gândul despărțirii de sora ei. "Trebuie să coborâm de pe vapor."

A încercat cu blândețe, să-mi desprindă mâna de pe clanță, dar încheștarea mea era și mai puternică din cauza fricii. Era de neimaginat că trebuia să fiu forțat sau lovit. Pe fața mamei am citit uluirea. Eram copilul sfânt, un brahman, fiul unui mare yoghin. Sirena a sunat din nou.

"Trebuie să plecăm chiar acum!"

Era unchiul Kumar, care părea foarte înalt când s-a apropiat de mine. încerca să fie blând, dar hotărât. Pentru că era consilier juridic în districtul nostru, vocea lui avea întotdeauna o notă de autoritate, dar și eu eram hotărât și am început să țip, ținându-mă disperat de ușă. Kaka Nakhi s-a alăturat lui Kumar, încercând să-mi desprindă mâinile de pe clanță, cu blândețe. Au reușit să-mi desfacă o mână, dar am încheștat-o din nou când mi-au desfăcut-o pe cealaltă. Țipetele mele s-au adăugat harababurii generale.

14

"Plec cu mami! Plec cu raami!"

Nu mă mai purtasem niciodată așa, înainte. Acest mic sfânt, producea un șoc tot mai puternic rudelor care priveau consternate. Nu mai era nici o clipă de pierdut. împreună, Lari și Nakhi, m-au smuls de lângă ușă și m-au scos din camera mamei. în timp ce țipam și dădeam din picioare, am fost luat pe sus, coborât de pe vapor și așezat pe chei. Halal bun rămas! Se scursese din mine toată voința de a lupta. Am stat acolo suspinând, nemaiputând să văd din cauza lacrimilor, silueta mamei care îmi făcea semne de adio. Tot drumul spre casă am suspinat nemângâiat. în seara aceea, am refuzat să mănânc, suspinând isteric în ciuda oricărui eforturi de a fi mângâiat. Știam că trebuia să mă supun karmei mele, indiferent ce mi-ar fi adus ea, dar eram doar un băiețel și încă unul foarte uman, având nevoie de dragostea pe care doar mama o putea oferi.

Nu am s-o mai văd niciodată. Era o convingere îngrozitoare, ce creștea în mine cu fiecare suspin convulsiv.

15

4

Karma Și Destinul

"Trebuie să înveți să ai răbdare, Rabi. Puține lucruri sunt mai importante decât aceasta...sau mai dificile."

"Dar Ma, cum poa' mămica să spună că o s' vină așa repede? Îi aproape doi ani de când a plecat și acum în scrisoare spune iar că la anu'. De fiecare dată la anu'." Le mai spuneam încă și prietenilor care mă întrebau, că mama se întoarce la anu', dar nici măcar eu nu mai credeam.

Nanee stătea la locul ei obișnuit lângă fereastră, locul unde o vizitam în fiecare dimineață. Închinându-mă adânc cu palmele lipite una de cealaltă, obișnuiam să mă așez în fața ei, pe podea, cu picioarele încrucișate. Îi priveam degetele agile care se mișcau cu mare iuțeală pe broderia cu modele complicate, care o ținea ocupată o mare parte a zilei. Majoritatea broderiilor le dădea altora. Infirmă de la talie în jos din pricina poliomielitei contactate după nașterea ultimului copil și din cauza multor nopți dormite afară în ploaie, sub un mangotier - datorită cruzimii lui Nana - își purta durerea și nenorocirea fără să se plângă. Era într-adevăr, cea mai veselă din toată casa; ea era cea pe care o căutam toți când aveam nevoie de mângâiere sau de sfaturi.

15

"Ai răbdare, Rabi", a spus ea din nou. "Răbdare. La toți ne este dor de mămica ta. Dar ea a obținut o bursă ca să studieze la o universitate din Benares. Tu nu știi asta, dar ea voia să facă universitatea încă înainte de a se căsători. Asta este soarta ei, știi...nimeni nu poate să oprească asta".

"Tu chiar crezi că mami o să se întoarcă la noi?" am întrebat eu.

"Nu-ți pierde niciodată încrederea în mama ta, Rabi. Și nici în nimeni altcineva", mi-a răspuns Ma, încet. "Azi ea are intenția să vină la anu'. Da' dacă n-o să se întâmple asta, atunci să știi că există un motiv și acceptă-l cu răbdare".

Pentru mine acesta era un sfat de urmat. Ma avea un fel de a se purta atât de blând. Nu auzai niciodată un cuvânt aspru de la ea, nici o vorbă din mânia ce caracteriza pe atâți alți membri ai familiei. Ea făcea pace în certurile din familie - care deveneau uneori încinse - dându-ne câteodată sentimentul clar că duhul mândros al lui Nana stârnea certuri între urmașii lui. Firea blândă a lui Ma era ca uleiul pe rană.

Nu că Nana ar fi fost certăreț tot timpul. Câteodată părea a fi însăși întruchiparea bunătății și generozității, împrumutând bani săracilor și chiar negrilor care erau disprețuiți de hinduși. Nana fusese prietenul și binefăcătorul lor admirat. Câteodată stătea pe verandă și arunca pumni de monede de argint în fața magazinului de dedesubt, spre marea bucurie a copiilor și a muncitorilor de pe câmpurile din apropiere, care se luptau să adune banii de parcă ar fi fost picați din cer. Nana fusese primul, în partea noastră de insulă, care-și luase radio - un model mare, scump, importat din Statele Unite - și adeseori împărțea cu alții această cutie miraculoasă. Scaunele erau aliniate în încăpătoarea cameră de zi; vecinii, clienții, prietenii și rudele erau invitați înăuntru și volumul era dat tare, ca la un cinematograf fără ecran. Făcea această onoare cu nepărtinire, deopotrivă bogăților ca și săracilor și toți se minunau de această mașinărie spectaculoasă.

15

Partea rea a caracterului lui Nana părea că zace în adânc, sub această suprafață, izbucnind brusc și fără avertismente, în timp ce servea vreun client în magazinul de rom de dedesubt, pleca deodată în mijlocul unei tranzacții, urca scările în apartamentele de la etaj, apuca o curea groasă de piele și în furia lui explozivă începea să lovească pe toată lumea - cu excepția mea - pentru motive pe care nu le putea descoperi nimeni. Noi am acceptat aceste manifestări ca fiind karma lui, ceva din viața anterioară ce nu se rezolvase încă. Mitologia hindusă era plină de astfel de povestiri despre demoni care administrau o karmă rea. Câteodată parcă, cei mai răi dintre acești demoni intrau în Nana și-l transformau într-o clipă. Se zvonea că spiritele care îi păzeau comoara îi luaseră sufletul în stăpânire, căci crizele lui subite de furie, puterea și perfidia de care dădea dovadă în aceste momente, păreau supranaturale. Cu toate astea, era totuși un om religios; în fiecare dimineață și seară își făcea rugăciunile și ritualul de închinare hindusă și-i aduna pe toți să cânte bhajans și să îngâne mantrile.

Deși Nana își luase altă soție după ce Ma a paralizat, câteodată era foarte bun cu ea. Gata să cheltuiască o avere pentru a-i găsi un leac, Nana a plătit sume uriașe panditilor specializați în vindecări. A dus-o de asemenea pe la vrăjitori și vraci de toate felurile, precum și la un mare spital din Port of Spain și chiar la o biserică catolică renumită. Nici banii lui, nici duhurile în care se încredea nu au reușit să aducă nici cea mai mică îmbunătățire.

Ma a rămas parțial paralizată de la brâu în jos și numai cu prețul unor eforturi uriașe se putea mișca puțin.

Copii ei o mutau cu blândețe prin casă, în sufragerie pentru a lua masa, în camera de zi când veneau prietenii, rude sau panditul pentru a face o puja specială. Ma își petrecea cea mai mare parte a timpului, stând pe locul ei preferat la fereastră, de unde privea departe, dincolo de palmierii de cocos și peste câmpurile de trestie și mlaștinile de mangotieri, până la golf. Când ridica privirea de pe broderia migăloasă pentru a-și

15

odihni ochii, îi plăcea să privească fluturii minunat colorați și mulțimea de păsări care zburau de la un copac la altul sau în stoluri în înaltul cerului. Erau păsări colorate în galben și negru, precum și micuța pasăre albastră pe care o numeam "blue jeans" și care, eram sigur, lăsase urma pe cenușa tatălui meu.

Când Ma a fost în spitalul din Port of Spain, cineva i-a dat o Biblie pe care a adus-o acasă. Iubea din ce în ce

mai mult cartea aceea interzisă și mai ales, Psalmii din ea. Când Nana a descoperit că citea pe ascuns copiilor din ea, l-a apucat o furie nebună.

"Am să te învăț eu să nu mai aduci minciuni creștine în casa mea!" a urlat el în dialectul hindus. Și-a scos cureaua de piele de la pantaloni și a bătut-o cu toată puterea, pe spate și pe umeri, după care a luat-o în brațele lui puternice, a dus-o pe verandă și a aruncat-o de-a lungul scării. În timp ce zăcea pe jos gemând de durere, el a rupt bucățele cartea pe care o ura atât și apoi a aruncat-o la gunoi. Nu se știe cum, ea a făcut din nou rost de o Biblie și din nou a fost bătută cu sălbăticie și aruncată pe scări. Fără să o ducă mai bine, deși din motive diferite, cea de-a doua soție a lui Nana, a fost alungată de acasă. Nanee, era prea oloagă ca să scape și îndura cu răbdare violența și insultele lui, acceptându-le ca fiind karma ei.

Mă uimea că citește cartea asta creștină, pe care o detestam atât de mult. Când un pandit pe care-l cunoșteam a citat întâmplător din Biblie, mânia mea nu a cunoscut margini. El era un admirator al lui Ramakrishna, renumitul discipol al lui Kali și învățătorul lui Vivekenanda, fondator al societății "Vedanta". La fel ca și Ma, el credea că toate religiile conțin elemente ale adevărului și că ele ar putea, în cele din urmă, să-i conducă pe cei care le urmau spre Brahman. Eu eram un hindus prea fanatic, pentru a putea fi de acord cu asta. Când am citit în Bhagavad Gita afirmațiile lui Krishna că toate drumurile duc la el, am fost profund nemulțumit. Trebuia să accept asta pentru că mi-o spunea Gita, dar m-am consolată la

16

gândul că religia mea era drumul cel mai bun. Dorința lui Ma de a împleni religia ei cu creștinismul, era singurul lucru asupra căruia nu cădeam de acord, dar nu discutam niciodată despre asta.

Mătușa Revati era o hindusă foarte severă. Nici gând să citească Biblia!

"Citește Bhagavad Gita, Rabi, citește-o încontinuu", mă îmboldea ea deseori.

O respectam pentru viața religioasă pe care o ducea, încerca să-i țină locul mamei și încerca să mă învețe multe lucruri din Vede și în special din Vedanta, care era preferata ei.

Acceptam tot ce spuneau scrierile sacre, deși multe din ele erau greu de înțeles și păreau contradictorii. Fusesem întotdeauna deosebit de conștient la gândul că Dumnezeu există și că El crease totul și totuși Vedele afirmau că fusese o vreme în care nu a existat nimic, iar Brahman s-a născut din nimic. Nici chiar Gosine nu putea să împace această afirmație cu cea a lui Krishna din Gita: "Ceea ce nu există, nu poate fi." Rămânea o enigmă.

Conceptul de Dumnezeu - pe care-l învățasem ca hindus - acela că o frunză, o insectă sau o stea era Dumnezeu, că Brahman era totul și totul era Brahman, nu coincidea cu faptul că eu îmi dădeam seama că Dumnezeu nu era o parte din Univers, ci Creatorul lui, altceva decât mine, mult mai mare și care nu era în mine așa cum fusesem eu învățat. Mătușa Revati și Gosine, îmi explicau amândoi că și eu ca și ceilalți oameni, eram victima mayei, o concepție eronată despre realitate, care înșela pe toți cei care nu erau încă luminați. M-am hotărât să scap de această ignoranță. Tata luptase și învinsese această iluzie a separării de Brahman și așa voi face și eu. După ciudata moarte a tatei, eu devenisem subiectul preferat al cititorilor în palmă, al astrologilor și al ghicitorilor, care opreau deseori la noi acasă. Familia noastră nu lua niciodată o decizie importantă fără să consulte un astrolog, deci era esențial ca și viitorul meu să fie hotărât în același fel.

16

Nu puteam să aspir niciodată la ceva ce nu-mi predestinau stelele. Era încurajator să aflu că liniile din palma mea, și planetele și stelele, după cum spuneau cei ce le interpretau, arătau toate că voi deveni un mare conducător hindus. Yogi, guru, pandit sanyasi, mai marele preot într-un templu, toate aceste proorociri uimeau mintea mea tânără.

O cititoare în palmă deosebit de pricepută, locuia în sătucul Mayo, la vreo șase mile depărtare. Venea lume de pretutindeni din insulă pentru a afla viitorul de la această atrăgătoare fiică de preot brahman. Era deosebit de apreciată de panditii care veneau deseori să se consulte cu ea în privința viitorului. Într-o zi, vizitându-ne acasă, mi-a studiat palma și mi-a spus:

"Vei fi foarte bolnav la 20 de ani, dar apoi vei trăi o viață lungă! Vei deveni yoghin hindus și te vei căsători cu o hindusă frumoasă, înainte de a împlini 25 de ani; vei avea patru copii și vei fi foarte bogat."

Cine ar fi putut cere mai mult? Într-adevăr, zei erau binevoitori cu mine.

Un alt mediu spiritist de pe insulă, un brahman renumit, care văzuse "cobra" stând alături de el, când se adâncea în meditație profundă, venea și el adesea la noi acasă. Era îndrăgostit de mătușa Revati și spera să se căsătorească cu ea. Proorocirile lui referitoare la viitorul meu de pandit bogat și renumit, erau la fel de entuziaste. Bărbat cu puteri magice, care vindecase multă lume de infirmități serioase, făcea proorociri ce erau considerate infailibile. Având confirmarea atâtor prooroci, cine se putea îndoi de destinul meu sau de faptul că eu eram foarte deosebit, cum spunea deseori Baba Jankhi?

De fiecare dată când mi se ghicea viitorul, creștea convingerea că eu eram destinat într-adevăr, unei nobile profesii hinduse. Nu din întâmplare mă născusem eu fiul unui yoghin renumit, venerat de mulți ca avatar. Acesta era destinul meu. Pe măsură ce creștea înțelegerea karmei mele, aceasta a devenit un factor care a influențat decizia pe care am luat-o în

16

cele din urmă. Cu siguranță că efectele acumulate în decursul vieților mele anterioare făcuseră inevitabilă, m

actuala mea reîncarnare, hotărârea de a începe serios studiul preoției hinduse. Când am anunțat că doream să-mi petrec vara care urma, la templu, nu a fost nimeni mai fericit ca sora vitregă a tatălui meu, Phoowa Mohanee. Profund religioasă, adeseori ea ținea cuvântări la ceremonii importante, întotdeauna în dialectul hindus. Îi respectam înțelepciunea și-i ascultam atent sfaturile. De când murise tata, mă copleșea cu devotamentul pe care i-l arătase lui. Întotdeauna îmi aducea cadouri când ne vizita: dulciuri, pânză de bumbac sau bani. Asemenea daruri oferite unui brahman, plăceau zeilor și asigurau o karmă bună celui ce le dăruia. Îndată ce a aflat decizia mea, Phoowa a venit să mă felicite.

"Rabi!" a exclamat ea, îmbrățișându-mă cu putere. "Tată-tu o s' fie mândru de tine! În ce templu o s' te duci?" "Într-un templu unde este un swami din India", am răspuns eu.

"Atunci ashramul din Durga îi locul ideal pentru tine", a spus Ajee, mama tatălui meu.

Ajee fusese orbită de leacul unui pandit, și tatăl tatălui meu își luase altă soție. La fel ca multe dintre femeile bogate care veneau din India, Ajee era un magazin ambulant de bijuterii. Ambele brațe, de la încheieturi până la coate, erau acoperite cu brățări de aur și argint. În jurul gâtului purta un colier de aur masiv, de care atârnau monede de aur, iar de o parte a nasului atârna o floare de aur. Alte brățări din aur și argint îi cuprindeau gleznele deasupra picioarelor goale. Era un mare contrast între ea și iubita mea Nanee, care purta doar o brățară din când în când.

"Ai dreptate. Bineînțeles!" a fost de acord Phoowa. "Da, swami de la templul ăla îi foarte bun." Ochii i-au scânteiat de entuziasm.

17

treabă bună la templu. Și îi bun tare pentru asta. Nu glumește de loc."

Și-a pus mâna pe capul meu și m-a privit în față. În ochii ei se putea citi o mare mândrie, dar pe mine m-a înfiorat, mai mult decât mândria, autoritatea profetică din vocea ei. 'O s' fii un mare yoghin, chiar mai mare decât crede cineva acum!" a spus ea solemn.

Am crezut-o din toată inima. Aceasta era karma mea, nu mai exista nici-o îndoială. Era o mare onoare să fii acceptat să studiezi la Durga, sub îndrumarea unui brahmacharya căruia i se mcredințase templul. Nu aveam decât zece ani și îmi mersese vestea în partea noastră de insulă. Majoritatea pandiților de la mile depărtare, îl cunoscuseră și veneraseră pe tata și îmi proorociseră un viitor măreț, nu doar pentru că tata fusese un hindus atât de mare, ci și pentru că eu dovedisem deja că sunt cineva, prin viața religioasă pe care o duceam. Toți își aminteau că la douăsprezece zile de la nașterea mea, pandiții organizaseră o foarte mare barahi.

În deplină ascultare de Vede și legile lui Mânu, eu respectam cu strictete cele cinci îndatoriri zilnice ale celui de două ori născut: ofrandă către zei, prooroci, strămoși, animale și umanitate, întrupate în practicile religioase zilnice, pe care le începeam m zori și le terminam după apusul soarelui. Deși unii hinduși religioși purtau curele sau pantofi din piele, mie îmi era groază numai la gândul că aș putea purta pielea unei creaturi, în special a vacii. Putea fi vreun strămoș sau chiar o rudă apropiată! Eu nu făceam nici un compromis cu religia mea, iar faima mea de tânăr pandit în formare s-a întins repede dincolo de orașul meu.

Mă trezeam devreme în fiecare dimineață, repetam imediat mantra potrivită pentru Vishnu și omagiam guru-ul familiei noastre, făcându-i plecăciuni. Recitam cu zel rugăciunea de aducere aminte de dimineață, luând astfel hotărârea să fac toate treburile de peste zi sub îndrumarea lui Vishnu, afirmând că eu eram una cu Brahman: "Eu sunt Domnul, nu

17

sunt diferit de El, de Brahman, nu sufăr de nici-o neputință cum ar fi suferința și mâhnirea. Eu sunt fericirea, existența de-a pururi liberă. Oh, Doamne al lumii, nespus de înțelept, zeitate supremă, soț al lui Lakshmi, oh Vishnu, în această dimineață voi duce la îndeplinire îndatoririle existenței mele lumești...Oh, Hrishikesa, care stăpânești ființa trupească, cu Tine în inimă așa cum sunt însărcinat, așa voi acționa." Urma apoi baia ceremonială dinaintea zorilor, un act de purificare ce mă pregătea pentru închinarea care urma, apoi recitam mantra Gayatri care începea cu numele celor trei lumi: OM Bhuh, Bhuvah, Suvah - noi medităm asupra splendorii adorabile a celui care dă viață, a strălucitorului Savitar; fie ca el să ne întărească mințile." Pentru că aceasta era considerată a fi mantra mantrelor, însăși esența puterii spirituale pe care o câștigă un brahman, repetam această odă a soarelui, provenită din Rigveda de sute de ori pe zi și întotdeauna în sanscrită, limba zeilor. Valoarea ei consta în repetiție, cu cât era repetată de mai multe ori, cu atât mai bine. Pe când eram copil am repetat-o de mii de ori, înainte de a înțelege ce însemna de fapt. Era mai importantă pronunțarea corectă a sunetelor sanscrite, decât înțelegerea sensului. Aceasta era baza eficienței cântecelor mantra. Credeam cu convingere, așa cum o fac toți hindușii ortodocși, că mantra întrupa însăși zeitatea și crea ceea ce exprima; credeam de asemenea că prin repetarea adecvată a mantrei Gayatri și adorarea zilnică, însuși soarele era ținut în poziția corectă. Urma apoi închinarea de dimineață, în camera de rugăciune. Solemn, meditativ, aprindeam cu un chibrit fitilul de bumbac înmuiat în unt topit, fixându-mi atenția asupra flăcării pâlpâietoare care era tot un zeu. Cu reverență și totuși având sentimentul că sunt un sfânt, pentru că aveam o asemenea onoare, luam pasta de santal și însemnam fruntea fiecărui zeu și lingamul lui Shiva cu chanan. Mirosul de santal care umplea camera de rugăciune mă făcea să simt în tot trupul fiori de emoție, o încântare carnală la gândul intimității mele cu atât de mulți zei.

18

în poziție de lotus, cu fața spre răsărit, sorbeam apa, o stropeam pe mine și în jurul meu pentru a împlini ceremonialul purificării, practicam exerciții Yoga pentru controlul respirației, apoi invocam zeitatea la care mă închinam, prin nyasa, atingându-mi fruntea, partea de sus a brațelor, pieptul și coapsele; astfel așezam în mod simbolic zeitatea în propriul meu trup. Am simțit o contopire mistică cu fiecare zeu la care m-am închinat. Așezat în fața altarului, concentrându-mi toată atenția asupra vârfului nasului, până când pierdeam orice contact cu lumea din jurul meu, începeam să "realizez" unitatea mea esențială cu Unica Realitate din Univers. După ce eliberam zeitatea cu o mică ofrandă de apă și o plecăciune, ieșeam afară unde mă închinam soarelui încă o oră. Deseori îl priveam țintă mult timp cu ochii larg deschiși și repetam din nou mantra Gayatri de sute de ori, incredințat fiind, așa după cum fusesem învățat, că ea avea puterea de a salva sufletul care îi era devotat. Îmi iubeam religia și pentru că veneram amintirea tatălui meu, știam că și el era mulțumit.

* * *

Deși așteptam cu emoție înfrigurată evenimentele care urmau să vină, simțeam totodată și tristețe în inima mea în dimineața aceea, când unchiul Kumar trebuia să mă ducă pe mine și valijoara mea la templul din Durga, în mașina lui decapotabilă, mare și galbenă, singura de acest fel de pe insulă. Îmi va lipsi bunul și dragul meu Gosine, care părea cu fiecare zi mai bătrân. M-am dus la el și l-am găsit stând la soare și repetându-și mantra de dimineață. Când a auzit că mă apropii și-a întrerupt închinarea pentru a-mi da binețe.

"Deci o s' pleci azi", a spus el, după ce ne-am închinat solemn unul în fața celuilalt. "Io gândeam la tine devreme, când io trezită în dimineața asta și apoi mie dus mintea la Ajah. Asta-i semn bun, bun! Nu lua în seamă că el băut prea mult în

18

ultima vreme, dar el a fost un mare pandit. Semn bun, omule! Nu gândit eu la el mult timp."

"Mi-aș fi dorit să mai fi trăit", am spus eu cu o privire plină de regret. "Se spune că era un indian deosebit."

Mi-l aminteam foarte bine: înalt, cu pielea de culoare deschisă, cu ochii verzi, arăta aproape alb, dar era brahman în fiecare fibră a corpului.

"Da-i omului cinstea pe care o meritam", a spus Gosine cu solemnitate, ca și un judecător care cântărește grijuliu faptele. "Nu trebuia s' plece din India și s' vină taman aici ...când abia erau câțiva pândiți p-aci. Io aduce aminte de vremea aia bine, da...Da' el venit și făcut treabă bună și mult ajutat el pe noi indienii. Indienii din generația mea mult folosit pe el și el folosit bine dakshina", a adăugat el cu o sclipire răutăcioasă în privire.

"Deci îl cunoșteai?"

Bineînțeles că știam răspunsul la întrebare, dar ar fi fost nepolitic să nu-l întreb.

"Dacă-l cunoșteam? îl întrebai pe Gosine aste? Oamenii obișnuia să dea lui tone de fel de fel de lucruri. El avut grămezi peste grămezi de unt tare și orez și făină și unt topit. Tot așa adunat el multe dhoti. Da' io îs sigur că ar fi fost mai bine pentru el să rămâne în India."

Coborându-și vocea, a adoptat un ton confidențial, aproape misterios și a continuat: 1

"Noi eram prieteni de-adevăratele. Era bogat omule, nu ca la sfârșit când terminat pe el romul. Io niciodată nu fusei altfel decât sărac. Asta îi karma mea. Da' totuși el bun prieten fost cu Gosine. Bun hindus, mare pandit. Făceam el puja adevărată, nu una scurtă, nu. îi un adevărat mister de ce devenit el așa nefericit, de ce început el să bea așa mult. Și imaginează tu, tocma' azi gândit io la el, pur și simplu venit la mine în minte deodată. Bun, bun semn!" M-a bătut ușurel pe umăr.

18

mine în minte deodată. Bun, bun semn!" M-a bătut ușurel pe umăr.

"Îi timpul să mergi la mandir din Druga. O s' fii un mare pandit, mare yoghin! Bhai, spun io ție, tu este fiu adevărat, adevărat a lu' tat'tu!"

Lacrimi străluceau în ochii mei, pe când făceam semne de bun rămas, în vreme ce mașina ieșea pe șoseaua principală. Ma fusese dusă la o fereastră de la parter, strigând urări de bine. Nu era ușor să-i părăsesc pe toți, dar știam că decizia mea este corectă. Dacă ar fi trăit tatăl mă gândeam eu. Ar fi fost mulțumit. Mătușa Revati urma să-i scrie mamei și să o anunțe. Mă simțeam bine, eram mândru pentru că îl urmam pe tata. Cuvintele lui Gosine îmi răsunau încă în urechi și mă simțeam năpădit de o bucurie crescândă. Karma mea era bună și destinul meu mă chema.

18

5

Pandit Ji

Mandirul din Druga - dedicat lui Vishnu, soțul lui Lakshumi - părea la prima vedere asemănător cu alte temple din Trinidad. Aspectul lui exterior, cu pereții văruiți dar foarte murdari, cu pământ pe jos și acoperiș de tablă zincată, cu steaguri și altare prin curte, era mai puțin ostentativ decât templele din orașele mari. Nu avea ziduri înalte și intrare impunătoare cu decorații încrucișate, ca a vechilor construcții din India. Inima templului era de fapt sanctuarul, imagine a inimii omului unde locuiește zeitatea reprezentată de această imagine. Curtea mică era dominată de o statuie uriașă a lui Vishnu, păzind intrarea principală prin care se putea vedea, la capătul îndepărtat al sanctuarului public, locul sfânt înconjurat de un garduț.

Când am ajuns în curte, un om de afaceri - care își lăsase pantofii la poarta de la intrare și servieta pe pământ - zăcea prosternat în fața lingamului lui Shiva. În curtea înconjurată de un zid scund, câțiva alți credincioși se învârtteau repede în jurul unui altar pe care se aflau zeii preferați. Asemenea eforturi câștigau bunăvoința zeilor.

19

În ciuda înfățișării modeste, templul din Durga avea reputația de a fi unul dintre cele mai bune de pe insulă, deoarece marele preot era un tânăr brahman ilustru și foarte respectat, desăvârșit cunoscător al hinduismului. Acest tânăr swami de treizeci și ceva de ani, foarte chipeș, cu un fizic athletic și o personalitate magnetică, era idealul oricărui brahman. Era un brahmacharya, căci făcuse legământul celibatului. Consideram că era un privilegiu deosebit să pot studia sub îndrumarea unui astfel de hindus. Și el părea să fie la fel de mulțumit să mă aibă acolo.

Camera pe care o împărțeam cu un tânăr de aproape douăzeci de ani, era foarte simplă, cu pereții și podeaua goale, fără ușă, lucru care nu permitea nici cea mai mică intimitate. Fiecare dintre noi avea un pat de scânduri din lemn, scund și foarte îngust. Deși deosebit de religios pentru vârsta lui, colegul meu de cameră nu era brahman și nici nu putea să participe la lecțiile pe care le primeam eu.

Ziua noastră începea foarte devreme. În cel de-al patrulea ceas al nopții se împlinea ritualul lămpii pentru a-1 trezi pe Vishnu, zeitatea templului. După ce idolul era îmbăiat și venerat, ne adunam cu toții pe la ora cinci și jumătate dimineața pentru a asculta Vedele, citite cu voce tare în dialectul hindus, după care petreceam două sau trei ore în meditație. Prima mantra care mi-a fost încredințată, a fost "Hari OM Tat Sat". Brahmacharya își începea întotdeauna meditația cu repetarea unui singur cuvânt "OM". Cea mai înaltă vibrație și cea mai greu de pronunțat, la fel ca toate mantrile "OM" trebuie să fie învățată sub îndrumarea unui guru. În Vede se spune că: "pe lotus... Brahman a început să se gândească: "Prin ce silabă pot să cunosc toate dorințele, toate lumile... zeii, Vedele... răsplata...?" El a văzut în "OM"... atotcuprinzătoare, omniprezentă, propria silabă simbolică a lui Brahman... Cu ea a cunoscut toate dorințele lumii, toți zeii, toate Vedele... toate răsplătirile, toate ființele... De aceea toate lucrările sunt bine

19

înțelese și toate lucrările sunt încununat de succese pentru brahmanul care, dorind un lucru oarecare, postește trei nopți, stă pe iarbă sacră cu fața spre răsărit și repetă această nepieritoare "OM".

Nimic nu era mai important decât meditația transe-dentală zilnică, inima practicii Yoga, pe care Krishna a recomandat-o ca fiind cea mai sigură cale spre Fericirea eternă. Ea putea fi în același timp și periculoasă. Experiențe psihice înspăimântătoare, asemănătoare cu o călătorie neplăcută sub influența drogurilor îl așteptau pe meditatorul nesăbuit.

Se știa că demonii descriși în Vede, intraseră în unii yoghini și-i posedaseră. Puterea Kundalini, despre care se spunea că este încolăcită la baza coloanei vertebrale, putea produce experiențe extatice dacă era eliberată în cursul meditației profunde sau, dacă nu era controlată corespunzător putea produce mult rău minții și chiar trupului. Linia care despărțea extazul de groază era foarte subțire. Noi începătorii, eram supravegheați îndeaproape de brahmacharya și asistentul său.

În timpul meditației zilnice, am început să văd culori strălucitoare amestecate, să aud muzică nepământeană și să visez planete exotice unde zeii conversau cu mine, încurajându-mă să ating stări ale conștiinței cât mai înalte. Câteodată întâlneam în transa mea aceleași creaturi demonice, oribile ca și cele zugrăvite în templele hinduse, budiste, shintoiste și în alte temple religioase. Era o experiență înfricoșătoare, dar brahmacharya mi-a explicat că era normală și m-a încurajat să continui realizarea Sinelui. Câteodată am experimentat un sentiment de unire mistică cu Universul. Eu eram Universul, Domnul tuturor, omnipotent, omniprezent. Învățătorii mei erau încântați de acest lucru. Era evident că eram un vas ales, destinat unui succes timpuriu în căutarea unirii cu Brahman. Forțele care-l conduseseră pe tatăl meu, mă conduceau acum pe mine. Deși eu mâneam foarte puțin, am învățat multe despre "negarea de sine" în timpul celor trei luni de antrena

19

meni la templu. Mâneam o singură dată pe zi, împreună cu o familie hindusă, bogată, care avea și un magazin de produse lactate. Erau fericiți să aibă un brahman în casa lor, la masa de prânz. În schimb eu eram încântat să am o cireada de vaci la care să mă închin.

Spre surprinderea mea, am descoperit că cei care practică "negarea de sine" în anumite domenii ale vieții, pot în același timp să se răsfețe în alte feluri. Un tânăr de vreo treizeci de ani, care se pregătea să devină un sfânt, se preocupa prea mult - după părerea mea - de aspectul exterior, și-și petrecea mult timp ca să-și aranjeze părul lung și negru, precum și îmbrăcămintea. Singura parte a corpului pe care o neglija era pântecul, care creștea neconținut datorită supra-alimentării constante. Am fost șocat când am aflat că avea relații cu câteva din fetele care veneau la templu.

"Ei, omule, ce crezi tu de Shama? Drăguță, nu?" m-a întrebat el într-o zi.

Shama avea vreo doisprezece ani, o față drăguță și păr lung cârlionțat și negru ca abanosul; era una din fetele care dădeau târcoale templului, petrecând însă prea puțin timp în închinare serioasă.

"Ea îndrăgostită de tine! Poftim, ia prăjitura asta care făcut pentru tine."

Am simțit cum mă înroșesc la față.

"Eu nu o iubesc. Nici pe ea și nici pe alta" am ripostat eu indignat, spunând adevărul.

Netulburat, el mi-a făcut cu ochiul și a zâmbit cu șiretenie.

"Îi un loc bun, bun ca s' fii singur cu ea și n-o s' știe nimeni." Acum îmi ardea toată fața:

"Încetează! Nu vreau să vorbesc despre astfel de lucruri!"

"N-o s' mă păcălești. Crezi că eu nu văzut cum privea tu la fete?"

20

"Nu-i adevărat! Eu n-o să mă-nsor niciodată. O să fiu ca brahmacharya!" El a lăsat capul pe spate și a început să râdă.

"Tu crede că el e un brahmacharya? Ascultă bine ce spune eu..." S-au auzit pași pe coridor și el a tăcut.

Încercând să-mi stăpânesc furia, am ieșit din cameră și aproape că m-am ciocnit de brahmacharya, chiar în dreptul ușii. Eram stânjenit la gândul că și-ar fi închipuit că ascultasem bârfe despre el, dar părea că nu auzise nici-o vorbă.

"S-ar părea că te grăbești", a spus el zâmbind și și-a continuat drumul spre camera lui. Câteva zile mai târziu, pe când mă îndreptam spre dormitor după ritualul lămpii (când zeitatea era culcată pentru noapte) am auzit pe unul din tinerii începători suspinând în camera lui. Curios, m-am oprit chiar în dreptul intrării, apoi am încerenit la auzul vocii lui brahmacharya care încerca să-și stăpânească mânia.

"Tu ești ăla care vorbești de mine pe afară. Nu încerca să negi! Bineînțeles", a continuat el mai blând, "fetele sunt în orice templu. Ele au dreptul să vină aici la fel ca oricare altul, iar eu am dreptul să petrec oricât de mult timp, cu oricare dintre ele, după cum am chef. Încă o poveste ca asta și va trebui să pleci de aici!"

Nu știu ce povești se spusese. Erau, fără îndoială, minciuni. Simpatia și loialitatea mea erau îndreptate spre swami. Niciodată nu aș fi pus la îndoială sfințenia lui. Bineînțeles, era normal ca fetele și femeile să vină la templu. După această întâmplare am început să observ că o fată subțirică, de vreo douăzeci și ceva de ani - să-i spunem Parbathi - era în mod evident îndrăgostită de brahmacharya. Cu părere de rău a trebuit să recunosc că și el o trata cu tandrețea unui iubit, deși pe ascuns când nu-l privea nimeni. Părea ciudat că nu observasem asta mai dinainte. Parbathi, o fată deosebit de frumoasă, petrecea mult timp singură cu el în cameră, probabil ca să-i pregătească și să-i servească mâncarea pe care i-o aducea, 1 fiecare zi, dar cu greu puteai accepta că-i trebuia

20

atâta timp. Deși mintea mea tânără nu înțelegea pe deplin, purtarea nu era prea potrivită pentru cineva care jurase că nu se va căsători niciodată. Dat fiind faptul că-l admirasem pe acest brahman desăvârșit, iată-mă acum deziluzionat și dezamăgit.

Într-o zi am auzit din întâmplare conversația câtorva credincioși care veneau regulat la templu. Se așezaseră într-un grup compact pe pământul bătătorit din curte și discutau în hindusă despre această legătură.

"Asta-i o chestiune personală, mai bine să nu ne amestecăm", a spus un bărbat chipeș de vreo patruzeci de ani.

Altul mai bătrân, cu o barbă albă, pe care-l văzusem deseori la templu, a aprobat din cap cu gravitate.

"Bineînțeles că este karma. Au ceva de rezolvat împreună, ceva din viața lor anterioară."

Ceilalți au încuviințat dând din cap și am auzit cuvinte de aprobare. Asta m-a făcut să mă simt bine.

Zilele mele erau prea pline pentru a mă mai preocupa și de defectele lui brahmacharya. Karma va rezolva totul până la urmă. Nu mă îndoiam de asta. Chiar și un câine de al vecinilor, pe care-l observasem cu atenție, mulți ani în șir, părea a fi o dovadă vie a karmei și reîncarnării. Botezat cu afecțiune Yogi (Yoghinul) acest câine slab, negru, avea o barbă albă și lungă. Vegetarian convins, Yogi refuza cu hotărâre să se atingă de carne, oase și chiar și de ouă. Deși avusese un stăpân musulman, era evident că avea convingeri hinduse și asista cu fidelitate la toate ritualurile religioase. Cu siguranță că acum își asigura o karmă bună, după ce învățase o lecție dură într-o viață anterioară. Faptul că deseori lătra tare și era pus pe harță cu alți câini, m-a convins că el era reîncarnarea unui yoghin care avea o karmă rea. De fapt eu cunoscusem un pandit, care se purta exact ca Yogi. Mă înfuria faptul că mulți hinduși brutalizau câinii. Cum puteau să creadă în reîncarnare și în același timp să trateze, indiferent ce animal, ca și cum ar fi mai prejos decât ființa omenească? Când noi am descoperit

20

că Yogi venea la ritualuri pentru că îi plăcea mâncarea care se servea după aceea, ni s-a întărit convingerea în reîncarnare. Știam câțiva pândiți, care erau la fel de amatori de delicatase și era evident că multor hinduși le plăcea mai mult mâncarea decât ritualul religios.

Când m-am întors acasă la sfârșitul verii, am observat că pregătirea mea la templu mă ridicase considerabil în ochii hindușilor religioși. Când treceam prin oraș în drum spre școală, eram în centrul unei atenții pline de venerație.

"Sita Ram, pandit Ji", strigau oamenii grăbindu-se să facă plecăciuni înaintea mea.

Îmi plăcea la nebunie. Recunoașterea pe care mi-o acordau panditii era deosebit de plăcută. Deseori când treceam prin fața casei lui în drum spre școală, panditul Bhajan - un bărbat corpulent cu părul lung și negru împletit la spate - era în curte și culegea flori pentru ritualurile puja din ziua respectivă, pregătindu-se să-și reia ciclul ocupațiilor zilnice. Când vedea că mă apropii, își lipea mâinile, se apleca până la pământ și-mi spunea:

"Pandit Maharaj, namahste Ji".

"Namahste Ji, pandit Bhajan", răspundeam eu solemn, simțindu-mă bine.

Deși nu consideram că atinsesem pe deplin realizarea Sinelui, simțeam că eram foarte aproape de jivanmukti, idealul suprem al omului descris în Bhagavad Gita. Atingerea eliberării din ignoranța originară, cât timp mai sunt în trup, m-ar asigura de faptul că nu voi mai fi niciodată reîncarnat, ci voi fi reunit cu Brahman, Șinele adevărat, pentru totdeauna. Acum eram convins că aceasta era starea în care ajunsese tata, iar eu căutam eliberarea de iluzia existenței individuale. Eu eram unicul Brahman, existența pură; era de așteptat ca ceilalți oameni, recunoscând măsura în care realizasem acest ideal măreț, să se închine în fața mea și să mă venereze. Într-adevăr, așezat în fața oglinzii mă veneram pe mine însumi. De ce nu? Eu eram Dumnezeu! în prețioasa și

21

frumoasa Bhagavad-Gita, Krishna promisese această cunoaștere divină celui care practica Yoga. Acesta era nectarul pe care-l beau yoghinii. Nu era vorba să devin Dumnezeu, ci doar să înțeleg cine eram cu adevărat și cine fusesem tot timpul. Când mergeam pe străzi, simțeam că sunt într-adevăr Domnul Universului și că toate creaturile mele se plecau în fața mea.

Deși nu-mi era ușor să accept binevoitor venerarea, am învățat încetul cu încetul cum să par umil fără a compromite divinitatea mea. Trebuia doar să-mi amintesc că toți oamenii aveau aceeași esență, bineînțeles cu excepția celor care nu făceau parte din cele patru caste ale hindușilor. Începeam să am marea ambiție de a-i învăța și pe alți hinduși adevărul despre divinitatea lor absolută, pentru a-i elibera din lanțurile ignoranței. Voi deveni un guru, căci guru este un învățător și fără ajutorul lui, hindusul nu are nici o speranță de a scăpa din roata reîncarnării. În vremea aceea unul dintre cei mai renumiți guru din Trinidad era Sfinția Sa Swami Sivananda. Primeam regulat un ziar de la el din India, în care erau descrise mărețele ritualuri puja, întâmplările din templul lui în care se făcea publicitate la cărțile pe care le scrisese - una dintre ele având titlul "Dumnezeul meu Sivananda" - explicându-se învățăturile. Alături de acestea trimitea și mărturiile adeptilor lui, care-i susțineau tezele. Întotdeauna erau incluse și câteva fotografii ale sale, pentru a ne ajuta să-l venerăm mai bine. O fotografie de-a sa, care avea ca întotdeauna fruntea însemnată cu chanan proaspăt, stătea la loc de cinste pe altarul nostru. Toată familia a fost bucuroasă când am primit o scrisoare de la mama în care ne descria vizita ei la ashramul lui Sivananda. Fusesse copleșită de prezența lui divină și ne-a asigurat că era un om sfânt, un Maestru care realizase Șinele. M-am hotărât să fiu și eu asemenea lui. După moartea lui bruscă de cancer, noi l-am venerat ca pe unul din Marii Maeștri, un guru ce se trăgea din marii Rishis.

În ciuda reputației crescânde pentru pietatea mea și atenției pline de venerație pe care o primeam, rămăsesem

21

totuși un copil. La Crăciun, așteptarea cadourilor și a ciorapilor umpluți de Moș Crăciun, mă emoționa la fel de mult ca întotdeauna. Fiind colonie britanică, Trinidadul răsuna săptămâni în șir de melodiile "Jingle Bells", "Deck the Halls with Boughs of Holly" și alte cântece de Crăciun. Negustorii hinduși și budiști nu-și făceau procese de conștiință pentru că se alăturau altor sărbători. Pentru ei însemnau niște profituri în plus, iar convingerile lor religioase nu trebuiau amestecate cu ceva atât de important cum sunt banii. Chiar și musulmanii se alăturau acestei sărbători anuale. În acea perioadă a anului, Moș Crăciun era sfântul patron al tuturor și cel mai iubit dintre toți zeii.

În ajunul Crăciunului, copiii mici erau trimiși la culcare devreme, în timp ce adulții se ocupau de pregătirile pentru sărbătoare sau pur și simplu, se îmbătau. Copiii mai mari fluierau, băteau în tobe și tigăi întinse și fluturau "steluțele". Era cam greu pentru cei mici să adoarmă într-o asemenea zarvă, dar noi știam că Moș Crăciun nu va coborî cu carul lui și nu va aduce cadourile atâta timp "cât mai mișcă o făptură".

La acest Crăciun, eram hotărât să-l văd pe Moș, chiar dacă ar fi trebuit să stau treaz toată noaptea. M-am pregătit cu multă atenție pentru a fi sigur că nu va ști că-l privesc.

"Ei, omule! Dă ce faci tu asta?" a întrebat Anande, unul din verii mei mai mici, care dormea cu mine în patul mare, după ce mama plecase în India.

Ce să fac? Tăiam două găuri mici în cearceaf, cu foarfecile lui Nanee. Datorită climei tropicale, rareori foloseam pături, dar era nevoie mereu de un cearceaf pentru a ne apăra de țăntari.

"Ssst! a fost singurul meu răspuns. Ssst!"

"De ce nu doarme tu?" a insistat el, simțind cum se mișca patul în timp ce eu încercam să mă așez într-o poziție convenabilă, cu cearceaful deasupra mea și cu găurile în dreptul ochilor.

"Ssst! Trebuie să dormi acum."

21

"Și tu la fel."

"Nimeni nu poate să doarmă cu zgomotul pe care îl face tu."

"Tu face zgomot, nu te mai foiește atâta." ^Ssst!"

În cele din urmă, Anande a început să sforăie încet. M-am luptat din răsuputeri să rămân treaz, concentrându-mi atenția asupra ferestrei prin care Moș Crăciun își făcea apariția anuală în camera noastră. În fiecare an de Crăciun, în ciorapii de lângă pat găseam un singur măr alături de niște nuci gustoase. De data aceasta aveam să-l văd cu ochii mei pe Moș Crăciun umplându-mi ciorapii. Timpul nu s-a scurs niciodată atât de încet.

Tocmai simțeam că nu mai pot rămâne treaz nici măcar un minut, când am auzit un zgomot în cameră; nu venea din direcția ferestrei, ci din spatele meu. Speriat aproape că m-am întors, apoi m-am abținut și mi-am răsucit

capul cu multă atenție ținând cele două găuri în dreptul ochilor. L-am văzut prin întuneric pe unchiul Kumar venind în vârful picioarelor lângă patul nostru, cu brațele încărcate. A lăsat cadourile jos, a scos nuci și două mere dintr-o pungă mare și a umplut ciorapii. A plecat apoi în liniște, după ce a mai aruncat o privire asupra celor două siluete nemișcate de pe pat, sigur că-și îndeplînise misiunea fără să fi fost observat.

Simțeam că am să explodez din pricina descoperirii făcute, dar a trebuit să aștept până la micul dejun cu anunțarea senzațională vești, când am rămas singur cu Krishna și Shanti, verii mei mai mari.

"Nu îi nici un Moș Crăciun!" am anunțat eu dramatic.

"Ce?" a exclamat Shanti cu ochii mari, nevenindu-i să creadă.

"Nu îi nici un Moș Crăciun", am repetat, "doar dacă nu vrei să-1 numiți astfel pe unchiul Kumar."

"Tu glumește sau ce?" a întrebat Krishna cu tonul superior al celui mai în vârstă și mai învățat. "De unde crede

22

tu că vin cadourile? Dacă vrei să știi le aduce Moșul chiar de la Polul Nord."

"Nu, nu le aduce Moșul!" am anunțat eu atotcunoscător. "Unchiul Kumar le aduce, el este Moșul."

"De ce păcălești tu pe noi?" a exclamat Shanti, deziluzionat, aproape să plângă.

"L-am păcălit strașnic az' noapte...și l-am văzut cu ochii mei larg, larg deschiși."

"Văzut pe cine?"

"Pe unchiul Kumar când umplea ciorapii! Asta-ncerc să vă spun."

Fantastica știre s-a răspândit repede printre copii din casa noastră și apoi din vecinătate. Filozofând asupra noutății, am hotărât că, la urma urmei, nu era surprinzătoare. Bineînțeles, zeii creștini erau doar mituri, nu erau adevărații zeii pe care-i venerau hindușii și care puteau fi văzuți în timpul meditației, chiar și sub forma unor spirite. Noi nu știam nimic despre cercetarea atentă a unor astfel de apariții, de către parapsihologi și alți cercetători științifici, nici că asemenea fenomene au fost experimentate de oameni renumiți și raționali, precum Dr. Carl Jung. Cunoșteam doar ceea ce am experimentat noi și era ceva foarte real.

* * * "Hei, Rev! 'Ei! Uite-acolo!"

M-am ridicat din pat și m-am frecat la ochi înspăimântat, încercând să străpung întunericul cu privirea. Pe coridor se auzeau pași grăbiți și voci înăbușite, încărcate de emoție, în timp ce Ma continua să strige după mătușa Revati, în hindusă.

Când s-au aprins luminile în casă, am găsit curajul să mă strecor de sub cearceaf și să alerg în dormitorul lui Ma, unde vocile se uniseră într-o bolboroseală zgomotoasă și agitată. Când am intrat în camera ei, Ma povestea în hindusă cu o voce care-i trăda tulburarea:

22

"Tocmai l-am văzut...tocmai l-am văzut pe Nana!"

În jurul patului ei se adunase o jumătate din casă, toți ascultând cu încordare.

"Era Nana, sunt sigură...dar nu avea cap! M-am trezit căci am simțit ceva ciudat...era el, acolo! L-am văzut îri lumina lunii."

Palidă și tremurând, Ma arăta spre fereastră. "Ești sigură că nu visai?" a întrebat-o mătușa Revati. "Nehi Ji! Eram foarte trează. El a început să vină spre mine și eu am țipat. Nu știu cum de am urlat atât de tare."

* * *

"Tu nu poate spune că era sigur duhu' lu' Nana", a spus Gosine gânditor, ceva mai târziu în aceeași dimineață, când am discutat împreună în fața colibeii lui. "Este multe spirite în jur. Peste tot locu'."

"Da' Nanee spus că este Nana, ăla de l-a văzut ea!"

"Nu îi ușor", a insistat Gosine.

Și-a frecat bărbia de câteva ori apoi m-a privit cu coada ochiului.

"Unii pândiți folosește și ei duhul. Îi unul chiar mai jos de drum, știi tu ce vrea eu să spun. Spiritu' face lucrurile care zice el să le facă. Câteodată lucruri bune, câteodată lucruri rele."

"Vrei să spui că și eu, ca pandit, o s' trebuie s' folosesc spiritele?"

Gosine a ridicat din umeri și a privit în altă parte.

"Nu zic că trebuie s-o facă. Unele din ele poate s' lucreze pentru tine și fără tigvă."

"Cum ia în stăpânire duhul și apoi cum îl face să lucreze pentru el?"

"Bhai, toată lumea știe că el merge la cimitir și sapă după țeasta cuiva! Odată ce tu are țeasta, tu poate s' faci spiritul s' lucreze pentru tine."

22

"Vrei să spui că cineva are țeasta lui Nana? Și de aia nu are cap pe acel...pe acel lucru pe care l-a văzut ea? Dar mormântul lui are paznic!" Gosine părea că nu se simte în largul lui. A ridicat din umeri și s-a chinuit să se ridice, privind cu teamă spre cer. Norii cumulus se adunau deasupra golfului.

"Eu crede că o s' plouă în curând." Dând din cap stânjenit și nedumerit s-a întors spre coliba lui.

"Io n-am de-a face cu treburile astea cu duhuri", a spus el, aplecându-se, pentru a intra pe ușa scundă. "Îi ceva diavolesc."

Pe când alergam spre casă, fulgerele brăzdau cerul și a început ploaia. Bubuitul tunetelor era înfricoșător. Poate

că zeii erau supărați.

23

Tânărul Guru

Zgomotul tobelor care bubuia a pătruns prin fereastra deschisă, producând agitație în rândul elevilor. Tobele uriașe, care puteau fi auzite de la mile întregi, erau pregătite pentru sărbătoarea Ramleela, care avea să aibă loc în satul Mahabir unde se găsea școala (la vreo milă depărtare de casă). Mărețul spectacol care dura o săptămână, înfățișa întreaga epopee "Ramayana". Visasem la India cu ochii deschiși, încercând să-mi imaginez satul în care, după cum îmi spusese un pandit, am locuit într-o viață anterioară. Acum bătaia ritmică a tobelor îmi stimula din nou imaginația. M-am văzut pe mine însumi Rama, apoi Hanuman zeul maimuță, luptând împotriva lui Ravana cel rău.

În comparație cu asta școala părea atât de plictisitoare. Oare de ce trebuia eu, Stăpânul Universului, fiind una cu Brahman și de aceeași natură cu el, să suport o altă lecție de gramatică a limbii engleze? Abia dacă mai auzeam un cuvânt de-al profesorului.

Aveam numai 11 ani, dar deja mulți oameni îmi făceau plecăciuni, îmi puneau la picioare ofrande de bani, pânză de bumbac și alte comori, iar la ceremoniile religioase îmi atârnav

23

în jurul gâtului ghirlande de flori. Oare trebuia să părăsesc școala și să mă întorc la templu, pentru a mă pregăti intens din punct de vedere religios? Nanee și mătușa Revati m-au sfătuit amândouă să nu o fac, dar tentația era puternică, îndeosebi în după-amieze înăbușitoare ca aceasta, într-o clasă sufocantă. Lungile mele ore de meditație și alte practici religioase îmi lăsau prea puțin timp sau energie pentru școală.

Când clopoțelul a sunat pentru ultima oră, am ieșit în fugă din clasă, bucurându-mă de câțiva admiratori ai mei, am alergat spre piață dornic să fiu printre primii care-și ocupau locul la festivitate. Bubuitul tobelor devenea mai puternic, pe măsură ce ne apropiam de locul cu pricina.

"Vreau să fii gurul meu, Rabi!"

Această declarație sinceră venea din partea lui Ramjit, ai cărui părinți făceau parte din casa Kshatriya, la fel ca și Nana. Tatăl lui era șef de echipă pe plantațiile de trestie de zahăr și purta cu mândrie pălăria din plută kaki, a supraveghetorului.

"Și al meu!" a adăugat Mohan, un băiat foarte religios care participa regulat la grupul sandhya, în care mă implicasem cu devotament ajutând la instruirea tinerilor hinduși, cu privire la îndatoririle lor religioase.

Tatăl lui Mohan era un Vaisya, bogat angrosist de zahăr al fabricii din apropiere la care lucrase și tatăl meu ca tehnician, înainte de a se căsători.

Am zâmbit, mulțumit de zelul lor.

"Nu pot să vorbesc despre asta și s-aleg așa repede", am spus eu gâfâind.

În ultima vreme mă durea pieptul și știam că aceasta se datora fumatului excesiv.

"O să vorbim de asta când o să ajungem acolo", am adăugat aproape rămânând fără suflare.

Multă lume din oraș îmi cerea ajutorul spiritual. Într-o bună zi voi fi un guru pentru mii de oameni.

23

Străzile înguste și brăzdate cu făgașe, din satul Maha-bir - străjuite de o parte și de alta de colibele mici de pământ ale muncitorilor de pe plantațiile de trestie și de cocioabe din lemn cu pământ pe jos - erau deja ticsite. Am trecut în grabă pe lângă magazinele splendid împodobite și ne-am îndreptat spre câmpul deschis din centrul satului. Aici era pusă în scenă, în fiecare seară, o parte din "Ramayana". Vânzătorii care-și făceau reclamă în gura mare, vindeau mulțimii gălăgioase care se tot înghesuia, băuturi, dulciuri și mâncăruri condimentate.

Vindeau de la tarabe improvizate, din căruțe mici, din cărucioare remorcate la biciclete sau din tăvi și boluri mari, împrăștiate pe jos, pline cu bara și condimente din fructe de mangotier, channa condimentată cu curry și diferite dulciuri indiene, cum ar fi jilabhi.

Ici-colo câte un ghicitor sau un cititor în palmă, stăteau ghemuiți pe margini cu cărțile sau diagramele palmei întinse pe jos, atrăgând în jurul lor grupuri de clienți curioși.

Aveam destui bani de cheltuielă. Acasă păstram într-un dulap închis, economiile tot mai mari, din banii pe care mi-i așezau la picioare cei care mă venerau. Unii pândiți făceau parte dintre cei mai bogați hinduși și iată că și eu învățam cât de repede și fără efort se adunau banii. Deseori cea mai bogată sursă de venituri pentru un pandit, erau oamenii mai săraci din castele inferioare. Un pandit pe care-l cunoșteam, se specializase în ritualuri puja pentru noroc, câștig la loterii și la alte jocuri pentru acumularea de bogății tot mai mari. Săracii care-i plăteau onorariile, rămâneau de obicei tot săraci, în timp ce el se îmbogățea și putea să se dea mereu de exemplu pe el însuși, ca dovadă că puterile lui magice erau la lucru.

În seara aceea mă găseam în primul rând, când panditul a sunat prelung într-o scoică mare și și-a pronunțat binecuvântarea, dând astfel semnul începerii spectacolului. Armatele ostile interpretate de bărbați din caste înalte, îmbrăcați în costume colorate, se aliniaseră deja în mod impresionant de fiecare parte a câmpului. Acum se apropiau unii de ceilalți,

23

dansând în ritmul tobelor. Ravana cel rău a răpit-o pe soția lui Rama, Sita, interpretată de un bărbat tânăr

îmbrăcat într-un sari viu colorat, deoarece nici o femeie nu avea voie să joace în spectacol. Hanuman, împăratul maimuță și adevăratul erou al povestirii, descoperise locul unde era ținută Sita. Rama, frații și adepții lui, însoțiți de Hanuman și armata lui de maimuțe, s-au ridicat împotriva puterii nefaste a lui Ravana și a oastei lui. Ce spectacol impunător și plin de culoare a fost atunci când au luptat, ba dând înapoi, ba atacând, acompaniați de marșurile de război ale uriașelor tobe tassa și de strigătele asurzitoare ale spectatorilor!

Îmi plăcea la nebunie fiecare minut al spectacolului, uitând cu ușurință că la școală îmi imaginam că sunt un tânăr Mahatma Gandhi, așa că am intrat în același ritm cu hindușii și musulmanii care, de altfel, aveau înclinații pentru provocări și bătaie. "Nonviolența este îndatorirea tuturor castelor" îi învățam eu pe băieții hinduși și în general ei mă ascultau ca pe un lider spiritual. La festivalul Ramleela, eu, împreună cu alte sute de vegetarieni adepți ai nonviolenței, jubilam de bucurie la vederea faptelor de vitejie ale lui Hanuman și Rama pe câmpul de luptă și cu cât participanții îi făceau să fie mai violenți, cu atât ne plăcea mai mult.

Mama mă învățase cu grijă care era mesajul spiritual al epopeei: Rama reprezenta binele și Ravana răul. Lupta pe care o duceau, zugrăvea conflictul permanent dintre bine și rău, care are loc în inima fiecărui om. Am uitat pentru moment acest lucru, sub influența atmosferei de la festival și al vrajei împrăștiată de tobele acelea, dar când ra-am întors acasă târziu, în noaptea aceea, însoțit de Shanti, Sandra, Ananda și Amar, a trebuit să fac din nou față luptei dintre bine și rău, care se ducea în propria mea inimă. De ce trebuia să simt acest conflict dintre bine și rău, când totul era Una? Gândul acesta mă pune în încurcătură. Brahman era singura realitate. Orice altceva era iluzie. Atunci cu siguranță răul Ravana era și el Brahman, la fel după cum și Rama, avatarul, era Brahman. Și,

24

eu eram la fel. În transele mele yoghine, eram Stăpânul Universului și nu aveam probleme, nesiguranță, neodihnă. Toată șmecheria era să păstrez această conștiință transcedentală și când nu meditam. Poate singura speranță era să fac ceea ce a făcut tata - să mă retrag pe deplin din această lume a iluziei - dar atunci cum mai puteam să fiu un guru și să-i învăț pe ceilalți? Cel mai mic dintre copiii mătușii Revati era unul dintre elevii mei cei mai buni. Avea doar cinci ani și-mi amintea de mine la vârsta aceea; poate acesta era motivul pentru care îl îndrăgeam atât de mult. El își împlinea deja propriul lui ritual puja, oferind în fiecare dimineață apă soarelui și dând semne de un zel religios ieșit din comun. Eram îndrumătorul lui în meditație și îl învățam mantrele speciale, iar el la rândul lui, avea pentru mine o deosebită stimă.

* * *

"N-arăți prea grozav dacă vreo câteva zile, Rabi! Io-s așa îngrijorată de sănătatea ta", mi-a spus Ma serioasă, în dimineața următoare când am vizitat-o înainte de a mă duce la școală. "Arăți așa de palid, și tu tușește așa de mult!"

"Nu-i nimic în neregulă cu mine Ma", am spus. "Mă simt bine..." Când am ajuns aici, m-a cuprins o criză subită de tuse.

"Rabi! Unchiul Kumar o s' trebuiască s' te ducă la doc-ton înainte să pleacă în Anglia!"

"Nu-i nimic, Ma!", am reușit să spun, căutând să-mi recapăt suflarea. Mă durea așa de tare pieptul, mai ales în zona inimii.

"O să mă simt bine".

"Dar tu tușește de săptămâni în șir! Eu aud pe tine în fiecare noapte".

"Nu-i nimic. Nu fi îngrijorată, Ma. Toată lumea tușește. Tu cum te simți azi?"

24

Rușinat, încercam să schimb subiectul, temându-mă că ar putea să bănuiască adevărul. De luni de zile fumam pe ascuns - cu siguranță că Ma, unchiul și mătușile mele s-ar fi opus categoric dacă ar fi știut - iar acum nu mai puteam să scap de acest obicei. Deseori mă gândeam, cât de ciudat era că puteam fi atât de strict în privința hotărârii mele de a rămâne vegetarian - n-aș fi cumpărat brânză de la un magazin, dacă era tăiată cu un cuțit care fusese folosit la tăierea cărnaților și a cărnii - și totuși nu mă puteam stăpâni să nu fumez, deși știam că îmi distrug plămâni.

Când eram singur pe câmp, fumam țigară după țigară, inhalând adânc după fiecare pufulă. Mai mult decât orice, conștiința îmi era tulburată de faptul că nu voiam să afle nimeni secretul și atunci trebuia să fur țigările deși aveam bani destui.

Într-adevăr lupta dintre Ravana și Rama, se ducea în propriul meu suflet și părea că sunt total neputincios în privința rezultatului. Ravana învingea în ciuda rugăciunilor mele fierbinți către Hanuman. Pentru prima dată, în timp ce mă îndreptam spre școală, m-am simțit gol pe dinăuntru când am primit de la administratori obișnuita urare "Sita-Ram, pandit Ji".

Nu mă preocupa atât de mult conversația cu Ma, deși știam că o mințisem, ci eram preocupat de o întâmplare ce se petrecuse puțin mai devreme, în acea dimineață.

Ținând în mână o ulcică de aramă cu apă sfântă pentru jertfa de purificare, tocmai așezasem pe capul vacii noastre o floare proaspătă de hibiscus - lucru pe care-l făceam în fiecare dimineață - și făceam plecăciuni în fața ei când, deodată, fornăind ca un avertisment, făptura mare și neagră, și-a lăsat capul în jos și s-a pregătit de atac. Am sărit înapoi abia reușind să mă feresc de un corn răsucit, apoi m-am întors și am luat-o la goană, scăpând pe

jos ulcica și mățaniile. Zeul meu mă vâna! Norocul meu că n-o deslegasem încă. Frânghia a oprit-o, tocmai când credeam că o să mă împungă cu coar

25

nele. Atacat de propriul meu zeu! Și eu care, de ani de zile, o veneram câte o oră pe zi!

În drum spre școală tot mai tremuram, dar nu de frică, ci de o adâncă mâhnire. De ce? Cu toate că Shiva și Kali ca și mulți alți zei adeseori mă înspăimântau, vaca era zeița pe care o adorasem întotdeauna. Fusese o adevărată plăcere pentru mine să o duc la păscut și să am grijă de ea. O tratasem întotdeauna, ca și pe alte animale, cu cea mai mare blândețe. De ce mă atacase această zeiță?

Era o întrebare care a continuat să mă frământa neîncetat, în zilele următoare. Nici chiar Gosine nu putea să răspundă la o asemenea întrebare.

25

7

Shiva Și Cu Mine

Pe la treizeci de ani, Nana se pozase la cel mai bun fotograf de pe insulă pentru un preț considerabil, dat fiind faptul că fotografia îl considerase pe Nana un ora greu de mulțumit.

Fotograful și-a făcut datoria și l-a înfățișat pe Nana într-o poză patriarhală, cu o privire pătrunzătoare.

Fotografia a fost pusă într-o ramă mare și scumpă, atârnată în camera de zi într-o poziție dominantă. Când intrai în camera aceea - și trebuia să treci prin ea pentru a ajunge în oricare loc din casă - erai imediat confruntat cu privirea lui Nana. Ochii lui păreau că ne urmăresc orice mișcare, ca și cum duhul lui Nana privea să vadă cum mergeau treburile după moartea lui, în casa pe care o construisese cu banii proveniți din surse necunoscute.

Mi-era frică să mă uit în ochii aceia. Mă obsedau. Exact același lucru simțeam și față de Shiva - zeul de care îmi era cel mai mult frică și pe care îl veneram cel mai mult, ca să-l îmblânzesc. Duhul lui Nana nu se îmblânzea deloc. El a continuat să ne sperie cu zgomotul de pași care alergau și tropăiau, cu mirosul neplăcut care îl însoțea și persista mult

25

timp, cu obiectele care erau aruncate din dulapuri sau împinse pe mese, câteodată chiar sub ochii noștri uluiți. În ciuda eforturilor mele de a-l îmbuna pe Shiva, aveam senzația tot mai acută că era nemulțumit. Oricât aș fi încercat cu mantre, ritualuri și închinare, tot nu puteam găsi pacea în relația mea cu acest înfricoșător zeu, cunoscut și sub numele de Nimicitorul. Deseori mă găseam în meditație profundă într-o altă lume, singur cu Shiva, iar felul lui de a se purta era amenințător. Într-o zi, pe când alergam prin curtea mătușii Sumintra, mi-a intrat un cui în piciorul gol. Când eram în pat datorită infecției, n-am putut să împrăști impresia clară că Shiva așezase cuiul acolo și îmi îndreptase piciorul spre el. Am încercat să înlătur acest sentiment ca fiind o pură superstiție, dar când i-am vorbit despre asta vărului meu Krishna, el m-a privit cu înțelegere. Mi-a spus că și el avea aceeași impresie că Shiva îl ataca. Într-o noapte, când rămăsese până mai târziu ca să studieze, o mână invizibilă l-a pocnit atât de tare, încât l-a trântit jos, iar în dimineața următoare toți i-am putut vedea urmele de pe față.

Într-o altă noapte, mâini invizibile l-au ținut de pat și el a simțit din nou că era puterea lui Shiva, dar nici Krishna și nici eu nu puteam înțelege de ce ni se întâmplau aceste lucruri tocmai nouă. Gosine nu ne era de nici un ajutor. Nu-i plăcea să vorbească despre asemenea lucruri și știam de ce.

Aceste atacuri fizice misterioase și neîncetata bântuire a casei de către duhul lui Nana, aveau un efect cumulativ asupra noastră, a tuturor. În casă exista o tensiune mocnită, ce nu putea duce decât la afectarea relațiilor dintre noi. Era mai ales cazul meu și al mătușii Revati, deși cândva fusesem foarte apropiați. Abia ne mai puteam suporta, iar câteodată ne certam chiar în toiul unei puja de familie. Mama plecase în India de vreo șase ani, iar eu eram sătul să tot fiu tratat ca unul dintre copiii mătușii. Cu fața ei rotundă, cu râsul ei debordant, era totuși o ființă schimbătoare, care cădea pradă unor stări de spirit extreme: ba le dădea copiilor dulciuri, ba îi plesnea, o

25

clipă mai târziu. Uneori bănuiam că optimismul și vioiciunea ei, care atrăgea neconținut cârduri de prieteni, ascundea totuși o ființă foarte nefericită - și pe bună dreptate - după cât suferise din partea bărbatului ei. Am presupus că în karma ei anterioară fusese bărbat și își bătuse nevasta, iar acum karma i-o plătea cu aceeași monedă.

Mătușa Revati fusese liderul religios al casei când eram eu mic, dar acum eram doi, cei care revendicam autoritatea spirituală. Aceasta ducea la mărirea tensiunii dintre noi și bănuiam că, pe măsură ce creșteam, era cuprinsă de mai mult decât o mică gelozie. Orele lungi pe care le petreceam în fiecare zi în camera de rugăciune făcându-și puja, în meditație și în venerarea soarelui și a vacii, erau arhisuficiente, ca să nu mai poată face față responsabilităților ei gospodărești. Asta o făcea să se simtă istovită și deseori își descărca nervii pe noi și mai ales pe mine. Mie, la rândul meu, nu-mi plăceau încercările ei de a mă include în treburile gospodăriei, care erau mai prejos de nobila mea chemare. Nu mi se potrivea să sacrific din timpul dedicat ritualurilor religioase pentru niște treburi înjositoare, pe care le puteam face alții. Singurul lucru pe care l-am făcut din toată inima, a fost să duc vaca la păscut - îngrijirea celei mai sfinte dintre toate creaturile era benefică pentru karma - dar de când mă atacase îmi pierdusem entuziasmul chiar și pentru această activitate. Am încetat de asemenea și venerarea vacii.

Mă tulbura profund să văd cum starea de pace binecuvântată, pe care o atingeam în timpul meditației, putea fi atât de ușor distrusă de bombăneala mătușii mele, care mă acuza de lene sau sustragere de la împlinirea îndatoririlor mele gospodărești. De obicei eram o persoană pașnică, dar în asemenea cazuri îmi ieșeam din fire și foloseam cuvinte aspre ca să mă apăr.

Câteodată, aveam bănuiala că duhul de mânîie al lui Nana mă poseda pentru un timp scurt. Uneori mă purtam exact ca el. Loveam unul din stâlpii de beton care sprijineau veran

26

da, cu o nua asemănătoare cu un bici, până mă opream obosit și mă holbam la urma în zigzag pe care o lăsase pe cimentul vărui, întrebându-mă ce mă apucase. Odată am apucat cureaua veche din piele a lui Nana, cu care-și lovise de atâtea ori familia și am biciuit câteva din verișoarele mele mai mici, după care m-am retras buimăcit și rușinat.

Scena aceasta, îmi amintea atât de dureros de furiile sălbatice ale lui Nana! După asemenea întâmplări, ochii din portretul lui Nana - dacă cumva făceam greșeala să mă uit la ei - păreau să râdă de mine ca și cum ar fi știut un secret. Mă cutremuram și mă întorceam repede, dar imaginea lor îmi rămânea întipărită în minte. Cu siguranță că ne băntuia și nu doar prin zgomot de pași, ci și prin mine deopotrivă. De ce trebuia ca eu, cel mai religios din casă, să fiu suportul fizic prin care duhul continua să maltrateze membrii familiei după moartea lui? Era o întrebare la care nu puteam răspunde, pentru că includea toate lucrurile în care credeam. Încercând să uit aceste întâmplări, trăiam pentru ceremonialurile religioase, cele publice de la templu și cele particulare din casa noastră sau a altora, unde se îmbulzeau prietenii și rudele.

Acolo eram în centrul atenției, admirat de toți. Îmi plăcea să mă mișc printre ascultători și să stropesc credincioșii cu apă sfântă, sau să le însemn fruntea cu pastă sacră de santal albă, sau să adun jertfele până când tava de aramă pe care o purtam, se umplea cu bancnote albastre, roșii și verzi având diferite denumiri și care arătau ca un uriaș buchet de flori. Cel mai mult îmi plăcea să stau lângă altar, alături de panditul care oficia slujba și să fiu ținta privirilor admirative. Mă încânta mult și mirosul ghirlandelor de flori, ce mi se atârnav de gât cu aceste ocazii. După ceremonie, credincioșii se plecau adânc în fața mea, pentru a-mi lăsa ofrandele lor la picioare.

/ Deși pacea pe care o simțeam în meditație mă păresea ușor, forțele oculte de care mă ocupasem și pe care le stărnisem prin practica Yoga, rămăneau și începeau să se manifeste în public. Știind că fără aceste dovezi supranaturale

26

nu voi avea niciodată prea mulți adepți, am întâmpinat cu bucurie această putere spirituală crescândă. Deseori cei care se înclinau în fața mea, aveau o sclipire de moment și experimentau o iluminare interioară când îi atingeam pe frunte, pentru a le da binecuvântarea.

Aveam doar 13 ani, dar administram deja "Shakti-pat" -vestită printre învățătorii guru - un adevărat semn al autenticității chemării mele. Shakti este unul din numele date lui Kali, soția ucigașă a lui Shiva, cea care bea sângele, zeița mamă a puterii ce eliberează forța primară care curge din inima universului. Ce excitat eram să devin un canal al puterii ei.

Deseori, când meditam profund, zeii deveneau vizibili și îmi vorbeau. Câteodată mi se părea că sunt transportat de o proiecție astrală spre planete îndepărtate și lumi în alte dimensiuni.

Au trecut ani, până să aflu că aceste experiențe erau realizate în laboratoare, sub privirile atente ale parapsihologilor, prin folosirea hipnozei și LSD-ului. În transele mele yoghine, cel mai adesea eram singur cu Shiva Nimicitorul, stând în picioare impunător, cu cobra uriașă încolăcită în jurul gâtului, privindu-mă țintă, șuietând și scoțându-și limba amenințătoare. Mă întrebam câteodată, de ce nici unul din zeii pe care-i întâlnisem nu părea blând, blajin sau iubitor. Cel puțin ei păreau reali - nu mă îndoiam de asta - nu erau simple mituri ca Moș Crăciun, zeul creștin.

* * *

Ce zi fericită a fost pentru mine, când unchiul Deona-rine, fiul cel mare al lui Nana s-a întors în sfârșit din Anglia, după ce a absolvit Universitatea din Londra cu rezultate strălucite! De când unchiul Kumar se mutase la Londra, cu câteva luni mai înainte, mătușa Revati își întărise poziția matriarhală și autoritară în casă. Acum se întorcea Deonarine; aveam din nou, în sfârșit, un bărbat în capul familiei. Deona

26

rine fusese persoana care semăna cel mai mult cu un tată adevărat. Poate că întoarcerea lui o s-o încurajeze și pe mama să vină acasă. Ne mai scria, la două-trei săptămâni, dar nu mai menționa că se va întoarce, anul viitor. Într-o zi, la scurt timp după întoarcerea sa, unchiul Deonarine m-a tras deoparte, discret.

"Rabi, mi-am cumpărat o mașină nouă și vreau să o binecuvântezi", mi-a spus el cu sinceritate. "Nu am să o conduc până nu voi avea binecuvântarea ta".

Am zâmbit, simțind că radiez de fericire. Când te gândești că-mi fusese frică, că s-ar putea ca la întoarcerea sa din Londra, să descopăr că renunțase la hinduism. Deonarine arătase prea puțin interes religios ani de zile, dar acum părea că a devenit, în sfârșit, un hindus puternic.

"Așteaptă o clipă", am spus eu, încercând să folosesc o engleză corectă. "Mă duc să aduc niște lucruri. Mă întorc

imediat".

Am dat mașinii aceleia o binecuvântare foarte conștiincioasă, alungând orice duh rău și chemând asupra ei protecția celor mai puternici zei. Unchiul Deonarine mi-a plătit o sumă frumoasă, deși am protestat spunând că nu este necesar. În cele din urmă am consimțit, nevrând să-l lipsesc de marea răsplată ce revine celor ce dau daruri brahmanilor.

"Trebuie să mergi la liceu, Rabi!" a insistat Deonarine într-o dimineață, când ne aflam împreună cu Ma.

Trebuia să termin școala din Mahabir și mă gândeam să mă întorc la templul din Druga, sau poate la unul mai mare din Port of Spain.

"Rabi, trebuie să ai o educație aleasă", a continuat el cu seriozitate, în timp ce Ma îl aproba dând din cap. "Vreau să spun că trebuie să faci și Universitatea. Este important să înveți să-ți comunici ideile. Oricât de iluminat ai fi, cum poți fi și un bun profesor dacă nu poți explica clar celorlalți? Așa cum trebuie să știi și Vedele la perfecție, tot așa ai nevoie și de o educație generală."

27

"Ei bine, sunt sigur că ai dreptate", am recunoscut eu cu părere de rău, plecându-mi capul dezamăgit. Abia așteptam să sfârșesc cu agonia școlii, dar nu puteam să neg că avea dreptate. M-am hotărât să dau examenul la același liceu din sud, unde era înscris și vărul meu Krishna. Puteam să locuiesc cu unchiul Ramchand, pe care-l respectam foarte mult. Casa lui era aproape de școală.

* * *

"Vine Rabi! Vine Rabi!" Vocea lui Daadi îmi anunța întotdeauna venirea, încă de departe.

Cu un geamantan mic în mână și transpirat din pricina căldurii și a umidității, abia îmi mai târam picioarele spre casa lui Ramchand Maharaj, fratele mai mare al tatălui meu, care locuia în partea de sud a insulei. Îmi plăceau vizitele periodice acolo. Soția lui, Daadi, era o femeie foarte prietenoasă și foarte emotivă, ce mă întâmpina cu strigăte de fericire, de îndată ce mă vedea. De data asta însă, am simțit o undă de panică în vocea ei și curând am descoperit motivul. Când intram în casă, nările mi-au fost asaltate de mirosul cumplit de carne de capră, condimentată cu curry. N-aș fi crezut niciodată că ei mâncau carne. Ce șocantă deziluzie!

"Oh! Nu știam că vii astăzi!"

Unchiul Ramchand părea că-și găsește greu cuvintele, ca să-și ascundă stânjeneala.

"Am vrut să vă fac tuturor o surpriză!" am răspuns eu calm, neștiind încotro să-mi îndrept privirile și simțind acut starea penibilă în care se găseau.

Oh! ce rușine! Un brahman să mănânce carne! Și încă unul bun și religios!

Unchiul a încercat să mă atragă într-o conversație banală despre sănătatea lui Ma și despre ceilalți membri ai familiei, dar eu am răspuns cu răceală, fără să fac nici cel mai mic efort să-mi ascund nemulțumirea. În cele din urmă

27

conversația s-a stins. Știind la ce mă gândeam, unchiul Ramchand a încercat să se justifice.

"Știi de ce mănâncă creștinii carne, Rabi?" a întrebat el.

Mi se părea o întrebare ciudată. Ce contau scuzele creștinilor, pentru crimele lor împotriva zeiței mele, vaca? Am scuturat din cap, fiindu-mi aproape greață să vorbesc. Cât de mult aș fi vrut să nu mă fi hotărât să le fac o surpriză.

"Dumnezeu a lăsat din cer o față de masă mare, legată la colțuri, plină cu toate felurile de animale..."

"De unde știi asta?" am întrebat.

"Ei, omule, din Biblie - cartea creștină".

"Vrei să spui că citești așa ceva?"

"Nu o citesc eu, dar aud vorbindu-se despre ea".

"Și ce se întâmplă cu marea față de masă?"

Deveneam din ce în ce mai deziluzionat și mai furios. Era vorba despre aceeași carte pentru care Nana o aruncase pe scări pe Ma, doar pentru că o citea. Cartea creștinilor - a mâncătorilor de vaci! Și acesta era fratele tatălui meu!

"Avea tot felul de animale în ea...și știi ce i-a spus Dumnezeu lui Petru? I-a spus să omoare și să mănânce cât îi poștește inima!"

Triumful i se oglindea pe chip, ca și cum adusesse justificări zdrobitoare, pentru mirosul acela de violență și moarte din casă.

"Poate", am spus eu tăios, "dar nu ți-a spus ție!"

"Dar și noi o facem în numele lui Kali!" a adăugat Ramchand. "La renumitul templul al lui Kali, din Calcuta, preoții ucid 16 capre în fiecare dimineață."

Din bucătărie, unde se ascunsese de mânia mea, mătușa îl aproba dând din cap.

"Dar b/ahmanii nu le mănâncă!" i-am amintit eu cu răceală.

Nu m-am atins de nimic de pe masa lor în ziua aceea. Mirosul cărnii pângărise întreaga casă. Oamenii mă admirau pentru principiile pe care le aveam și pentru faptul că le

respectam întotdeauna. Acasă aveam propria mea farfurie și tacâmuri, fața de pernă și cearceafurile mele; nimeni altcineva nu ar fi îndrăznit să le folosească. Nu mâneam pâine sau prăjituri care conțineau ouă. Ramchand știa asta. Înainte aveam atât de multe lucruri despre care să vorbim; acum stăteam într-o liniște stânjenitoare, rareori întreruptă de câteva propoziții penibile. Mătușa stătea în afara razei mele vizuale și la fel și micii mei veri. În cele din urmă unchiul a sugerat să facem o plimbare prin portul din apropiere, să privim un tanc petrolier danez care tocmai sosise cu o zi în urmă. Am fost de acord, bucuros că am o scuză să ies din casă, departe de mirosul profanator.

Vasul danez era o frumusețe, lung și strălucitor și mai mare decât oricare tanc pe care-l văzusem vreodată. Aproape că se putea vedea cum se afundă tot mai mult în apă, în timp ce prin conducte uriașe curgea neconținut un șuvoi de aur negru, din barjele aflate într-un continuu du-te-vino, spre locul unde se afla vasul. Lângă noi, pe chei se încărca un cargou; brațele lungi ale macaralelor dominau docul de la înălțimea lor și se auzea scârțâitul troliirilor când ridicau în aer încărcături grele. Hamalii, ocupați până peste cap, goi până la brâu, transpirau din abundență sub soarele necruțător. Întotdeauna îmi plăcuse să vizitez portul. Activitatea febrilă îmi trimitea fiori prin tot corpul, iar numele străine ale vaselor îmi păreau o chemare tentantă de a vizita locuri îndepărtate, exotice. Lui Ramchand îi plăcea portul la fel ca și mie. Fără să ne dăm seama tensiunea dintre noi s-a atenuat și am alunecat într-o conversație plăcută despre planurile mele de a mă înscrie la toamnă la liceul din apropiere, lucru care mi-ar permite să-l vizitez mai des. El a părut mulțumit și m-a asigurat că luasem o hotărâre bună, cu care tatăl meu ar fi fost de acord.

"Dar cum se face că nu lucrează nimeni pe vasul acesta?" am întrebat eu, pe când treceam pe sub brațul lung al unei macarale înalte, instalată pe un cargou care părea pustiu.

28

"E chiar ciudat", a răspuns unchiul meu gânditor, cercetând vasul cu privirea.

"Ia uită-te la asta!" am exclamat eu, apucând o frânghie grea ce atârna la câteva picioare de chei, prinsă de brațul macaralei.

Am încercat-o lăsându-mă cu toată greutatea pe ea. Părea destul de rezistentă să țină câteva tone.

"Uită-te ce pot să fac! Exact ca Tarzan!"

Am chiuuit, am alergat iute și am sărit în aer. M-am legănat înainte și înapoi într-un arc de cerc uriaș, ținându-mă strâns de frânghia care se balansa în sus, deasupra cheiului și în jos, pe lângă unchiul meu care râdea și se distra pe seama mea. Atunci s-a întâmplat. Când mă aflam în partea de sus a arcului, funia s-a desprins brusc de brațul macaralei de deasupra mea.

"Ferește-te Rabi!"

Am auzit strigătul unchiului meu, înainte de a-mi da seama ce se întâmplă. Căzând, vedeam îngrozit că mă îndrept spre spațiul îngust dintre vapor și chei. Mâinile mele tremurătoare au prins marginea cheiului, unde am rămas agățat într-o poziție precară, pe jumătate paralizat de spaimă. Apucându-mă de braț, Ramchand m-a tras la loc sigur, chiar în momentul în care vasul, legănat sub mișcarea înceată a apei, s-a lovit de chei.

"Băiete, ești norocos!" a exclamat el.

Puteam să fiu zdrobit. Buzele unchiului tremurau și era alb la față. Eram prea slăbit să mă ridic în picioare. Ne holbam amândoi năuci la capătul încolăcit al funiei rupte de pe chei, apoi în sus la brațul macaralei de deasupra noastră. Nu găseam nici o explicație. Frânghia fusese sigură, ca un moment mai târziu să nu mai fie, ca și cum mâini nevăzute o dezlegaseră.

Fără să vreau m-a trecut un fior prin șira spinării, căci un puhoi de amintiri m-au copleșit. Ziua în care am simțit cum niște mâini nevăzute m-au împins în fața unui camion în plină

28

viteză și am fost rănit grav; acea după-amiază de neuitat când ceva nevăzut mi-a țintuit piciorul astfel încât n-am mai putut să-l trag din calea unui tăvălug greu, care mi l-a zdrobit...și alte accidente similare. Acum, la umbra ciudatului vapor părăsit, am simțit clar prezența amenințătoare a lui Shiva, pe care o știam atât de bine. El dezlegase frânghia? Am încercat să alung gândul blasfemiator, temându-mă de mânia lui Shiva, dar senzația prezenței lui continua să persiste.

Ce? Eu nu eram mâncător de carne.

După ce ne-am calmat, ne-am îndreptat încet spre casă, gravi și tăcuți, pierduți amândoi în gânduri. Dacă aceasta era karma mea dintr-o viață anterioară, atunci, simțeam eu, era teribil de nedreaptă. De ce trebuia să fiu pedepsit pentru un păcat trecut pe care nu puteam să mi-l amintesc?

28

8

Vaca Sfântă

"Vești noi, Rabi! Am să predau la colegiul Queen's Royal din Port of Spain! De ce nu mergi și tu acolo în loc să te duci în Sud?"

Unchiul Deonarine mi-a arătat o scrisoare cu numirea pe care tocmai o primise.

"Chiar crezi că ar trebui?" Mi-era teamă să-mi imaginez că aș putea urma cursurile unei școli atât de mari și

prestigioase.

"Bineînțeles! Ai putea merge în fiecare zi cu mine, cu mașina; mi-ai ține companie. Ce zici de asta?"
îmi place tare mult de unchiul Deonarine. Ar fi grozav să merg cu el cu mașina în fiecare zi; o șansă să vorbim despre atât de multe lucruri, așa că am fost de acord. Ce grozav a fost în prima zi, când am mers cu mașina pe străzile largi din Port of Spain, de-a lungul cărora se înșirau magazine aglomerate și case mari cu acoperișuri roșii, parcuri costisitoare cu terenuri de fotbal, acoperite de gazon și cluburi de criket, pînă am ajuns la impresionanta clădire a colegiului Queen's Royal. Și unchiul Deonarine părea la fel de mulțumit

29

ca și mine și imediat m-a prezentat mândru câtorva persoane de la facultate, drept un tânăr nepot, brahman. Mai întâi de toate ne-am adunat toți într-o sală mare de conferințe, unde am ascultat o lungă și (după părerea mea) total incomprehensibilă cuvântare a directorului. Auzisem doar câțiva englezi vorbind și nu-i înțelesesem clar de tot pe nici unul dintre ei, dar el era cel mai rău dintre toți. N-am înțeles aproape nici un cuvânt.

"Hei, ce-a spus?" am întrebat un student care stătea lângă mine, când totul s-a sfârșit. Aveam nevoie de un tălmăci ca să pot urma cursurile acestei școli.

El m-a privit ciudat.

"Ești surd?" m-a întrebat el tare.

"Nu, nu sunt surd, dar despre ce a vorbit?"

"O, despre niște regulamente și alte prostii. Cred că ești din Sud... de undeva de la țară?"

Am dat din cap că da, începând să-mi doresc să fi mers totuși la cealaltă școală, cu Krishna. Înainte să se fi încheiat ziua mi-am dorit cu și mai multă ardoare să nu fi auzit niciodată de colegiul Queen's Royal. În partea de insulă unde am locuit eu, aproape toată populația era est-indiană, dar în Port of Spain majoritatea era alcătuită din negri și asta a dat naștere în mine unui conflict imediat. Toată viața mea nutrisem o ură adâncă pentru negri deoarece ei mâncau zeița mea "VACA", îi consideram cea mai joasă dintre cele mai joase caste. Cum aș putea să stau alături de ei în clasă, să-mi frec umerii de ei în holurile aglomerate ale colegiului și să joc fotbal cu ei? În acea primă zi, prejudecata și mândria mea au primit lovituri serioase. Majoritatea negrilor pe care-i cunoscusem la țară erau relativ săraci. Dar, fie că erau albi, cafenii sau negrii, elevii acestei școli veneau din familii bogate și vorbeau englește mai bine decât mine. Amuzați de vorbirea mea nazală de țaran, de pronunția greșită și incorectă din punct de vedere gramatical, unii elevi chicoteau în dosul cărților când mi-a

29

venit rândul să recit. Cu mare efort am început să vorbesc mai corect, ca să nu mă mai fac de răs.

În săptămânile care au urmat, contactul meu zilnic cu mulți negri, orientali, tineri englezi și alții, aparținând altor rase, a început să devină o amenințare pentru convingerile mele religioase. Sistemul castelor este baza hinduismului, însuși Brahman a creat cele patru caste din propriul corp - nici o dispoziție guvernamentală nu putea schimba această afirmație din Vede- deci nu exista o bază pentru existența nimănui altcuiva în lume. Și totuși lumea era plină de alte ființe omenești care se aflau complet în afara sistemului de castă. Cum au apărut ei? De ce nu există nici o mențiune în scripturile hinduse despre o cale de salvare pentru ei prin Yoga și reîncarnare? Evident, ei erau fără speranță, conform religiei mele și totuși nu-mi erau cu nimic inferiori. De fapt mi-era foarte greu să mă iau la întrecere cu mulți din clasă.

În partea aceea a insulei unde trăisem, eram privit cu respect și divinizat. De fapt, eram sigur că eram Dumnezeu. Acești băieți necunosători, mă tratau ca pe egalul lor și câteodată nici măcar așa. Și întrebările pe care mi le puneau, câteodată în răs, câteodată serios, au început să năruie eșafodajul credinței mele.

"Este adevărat că hindușii cred că orice este Dumnezeu?"

Am încuviințat din cap mutându-mi neliniștit privirea de la cel care mă întreba, la băieții de diferite rase și religii care se adunaseră ca să mă necăjească. Începea să devină o obișnuință iar ceilalți băieți hinduși evitau să-mi dea vreun ajutor, ca și cum le era rușine sau teamă.

"Vrei să spui că o muscă sau o ploșniță este Dumnezeu?" Un hohot de răs s-a împrăștiat în micul grup care stătea adunat în jurul meu.

"Râdeți pentru că nu înțelegeți!" am spus eu hotărât. "Vedeți doar iluzia, dar nu vedeți Realitatea Unică -Brahman."

29

"Tu ești Dumnezeu?" a întrebat un portughez nevenin-du-i să creadă. Nu am îndrăznit să ezit sau să mă eschivez -asta m-ar fi făcut și mai tare de răs.

"Da", am răspuns cu fermitate, "și așa sunt toți hindușii. Ei trebuie doar să realizeze acest lucru."

"Cum poți 'să realizezi' ceva ce nu este adevărat?" a ripostat el pufnind disprețuitor. "Nu tu ai creat lumea!"

Un englez părea să știe prea multe despre hinduism.

"Am auzit că ești vegetarian, nu accepți distrugerea nici unei vieți."

"Cred în nonviolență, ca și Gandhi. Toți îl respectă. El a fost un mare hindus. Este greșit să distrugi viața."

"Orice fel de viață?" Nu am observat tonul vocii lui, care ar fi trebuit să mă avertizeze că-mi puneau o capcană.

Am dat din cap, pentru a-mi întări spusele.

"Viața, sub orice fel de formă ar exista ea, este sacră. Așa spun Vedele."

Am privit rugător spre niște chinezi din grup, despre care știam că sunt budiști. Și ei credeau aceleași lucruri, de ce nu o recunoșteau? Știam că am dat de bucluc și doream să mă ajute în această chestiune, deși eram dușmanul lor în multe alte chestiuni religioase. Învătasem deja la ora de biologie că cele șapte caracteristici ale vieții erau respirația, înghițirea, eliminarea, irascibilitatea, creșterea, reproducerea și mișcarea. Și știam foarte bine că până și verdețurile prezentau fiecare din aceste caracteristici. Eu distrugeam viața când culegeam o banană sau o mango și o mâneam? Nu găsisem nici o cale de a demonstra că vegetarienii nu iau viața, dar eram hotărât să apăr diferența dintre a lua viața vegetală și viața animală. Rivalul meu făcu cu ochiul prietenilor lui.

"Nu știi că până și lumea verde prezintă cele șapte caracteristici ale vieții?" a întrebat el. Și vegetarienii ucid. Am deschis gura în încercarea de a explica diferența dintre viața vegetală și cea animală dar vorbea deja cu altul.

30

"Dar când fierbe apa pentru ceai?" a spus o voce în spatele meu. Gândiți-vă la milioanele de bacterii care sunt ucise atunci. Bietele de ele, neajutorate animalule, iată ce sunt. Știți, ele se dezvoltă și se reîncarnează sus în ceruri, eventual în vaci sau oameni."

Toți au râs zdravăn la această remarcă.

"Doamne, este un adevărat criminal!" a strigat o voce din stânga. "Nu-i de mirare că-i așa de slab!" a adăugat altcineva. "Să mănânci doar legume? Trebuie să mănânci carne, omule!"

"Pur și simplu nu înțelegeți", am protestat vitejește.

Îmi ardeau obrazii iar în sufletul meu mă simțeam rănit și dezorientat.

"Nu încerca să faci hinduismul logic și științific", a fost sfatul unchiului Deonarine în seara aceea, când ne duceam acasă. Este o religie pe care o alegi ca să-o crezi, nu ca să o dovedești."

"Dar adevărul este adevăr!" am insistat. "Scripturile hinduse sunt adevărul."

"Multe din lucrurile scrise acolo sunt pură mitologie", a spus Deonarine pe un ton condescendent. "Krishna nu a existat niciodată și nici Rama. "Bhagavad Gita" și "Ramayana" sunt doar mituri, doar povestiri frumoase."

Vedeam bine că n-avea rost să mă cert cu unchiul Deonarine. Nu fusese niciodată destul de interesat de religia lui pentru a practica Yoga, deci nu putea înțelege ce cunoșteam eu. El nu întâlnise pe unii din zeii pe care-i întâlnisem eu. Poate asta era karma lui, să nu înțeleagă în această viață. Va mai avea multe alte vieți pentru a înțelege adevărul, în momentul când va fi pregătit pentru asta.

În după-amiaza aceea, în timp ce vaca păștea sub palmierii de cocos din spatele colibeii lui Gosine, am studiat-o atent așa cum făceam mereu de când mă atacase. Nu părea drept să nu mă încred într-un zeu atât de mare, dar trebuia să fiu practic. Acesta era unul din lucrurile pe care le învățam la

30

liceu: să fiu practic. Evident, religia nu trebuie aplicată prea literal în viața adevărată. Încetasem să mă mai închin vacii din motive practice. Nu era posibil să te aperi de un atac și să te închini în același timp, dar nu voi înceta niciodată să cred în vacă, ca într-o mare și sfântă zeiță. De fapt, eram sigur că ar fi un mare pas spre unirea cu Brahman, dacă aș deveni în următoarea viață o vacă; asta în caz că nu atingeam moksha.

"Ești o zeiță, nu-i așa?" am întrebat vaca foarte serios.

Ea a continuat să smulgă guri mari de iarbă plină de sevă, mestecând-o încet și cu profundă mulțumire.

Într-adevăr era greu de crezut că o vacă mă putea ataca atât de violent, dar amintirea era încă foarte proaspătă.

"Bineînțeles că ești o zeiță! Știu că ești! N-am dreptate?" Ridicându-și capul m-a privit cu ochi somnoroși, rumegându-și hrana încet și foarte liniștită.

"Muu!" a declarat ea solemnă. "Muu! Muu!"

30

9

Om Bogat, Om Sărac

"Cum s-a îmbogățit Nana atât de mult?" l-am întrebat într-o seară pe unchiul Deonarine. Speculațiile asupra acestui subiect continuau să ne fascineze, pe mine și pe alții, dar nu-l auzisem niciodată pe Deonarine discutând despre acest lucru. Stăteam pe veranda din față, desfătându-ne privirea cu imaginile caselor din oraș, care aveau ferestrele luminate. Fiecare familie hindusă părea că se lua la întrecere cu vecinii ca să vadă cine poate aprinde mai multe deyas, în timpul sărbătorii anuale, Divali.

"Pândiți spun că spiritele i-au dat aurul." Deonarine dădu din umeri stingherit. "Într-adevăr nu există nici o explicație logică", adăugă el gânditor. "Bineînțeles, Nana a muncit mult. Deși făcea parte din casta aristocrată Kshatriya, a început ca simplu fermier; tăia iarba pentru zece cenți pe zi. A cumpărat o cocioabă cu cincizeci de dolari de la un chinez și a început să facă bijuterii acolo. Într-o noapte, aceasta, a ars în mod misterios, după care Nana a devenit milionar, deși puțini din afara familiei știau acest lucru."

Pe măsură ce se însera, luminile sacre din jurul nostru păreau să devină și mai strălucitoare. Ce priveliște minunată!

30

Divali era una din sărbătorile naționale pe care o preferam. Pe mine mă inspira priveliștea caselor hinduse care străluceau mult mai puternic decât casele creștine de Crăciun și nu datorită luminilor eleptrice, ci datorită flăcărilor jucăușe din ceșcuțele cu ulei topit. Flăcările din deyas pâlpâiau ca niște lumânări pe pervaze, mese,

verande și pe scări, de la prima până la ultima, toate în onoarea lui Lakshmi, zeița bogăției și a prosperității. Unchiul Deonarine arătă cu mâna spre o casă deosebit de luminată. În timpul sărbătorii Divali, Nana își făcea întotdeauna puja lui specială închinată lui Lakshmi, de două ori pe zi, singur în fața seifului lui mare din fier. Mai aveau loc și alte ritualuri mistice în camera aceea, dar nu-i era permis nimănui să le vadă.

"Ce crezi, Lakshmi l-a îmbogățit sau spiritele?", am întrebat eu.

Panditul familiei noastre trecea periodic prin fiecare cameră a casei cu o deya aprinsă, venerând casa și spiritele din ea - în special duhul lui Nana. Rotea solemn deya de trei ori, în sensul acelor de ceasornic, în jurul fotografiei mari a lui Nana, din camera de zi. Noi cinsteam spiritele la fel de mult ca și pe zei și câteodată aproape că exista o confuzie în identificarea lor.

"Oare contează cum numești această putere? Nu există doar o singură forță în Univers?" Am aprobat solemn din cap. Există o singură realitate - Brahman. Orice altceva este iluzie, maya. Am privit luminile în liniște. Aproape că se simțea prezența lui Lakshmi și faptul că era mulțumită, dar eu trebuia să pun o altă întrebare și în cele din urmă am întrerupt tăcerea.

"Unii spun că aceleași spirite care i-au apărat comoara l-au ucis pe Nana înainte ca el s-o poată cheltui. Eu asta nu înțeleg. Tu ce crezi?"

31

Unchiul Deonarine nu-mi răspunsese timp de câteva minute. Așteptam nerăbdător. Când mi-a răspuns, în vocea lui era o notă de stânjenală.

"Nu știi. De câte ori vine Divali mă gândesc la averea lui tata, adunată și ascunsă misterios, fără ca vreunul din noi s-o poată găsi, și la moartea lui prematură."

A tușit nervos și s-a întors ca să intre în casă.

"Nu-mi place să vorbesc despre aceste lucruri", a adăugat el încet, peste umeri.

Am rămas acolo mult timp singur, admirând priveliștea magnifică, întrebându-mă câte deyas erau și reflectând la misterul multitudinii de zei și spirite, la Realitatea unică.

"Luminile ard pentru Lakshmi și tot ei îi sunt dedicate puje speciale. Ea este zeița bogăției și a prosperității."

Explicam sărbătoarea Divali unui băiat mahomedan, pe când luam împreună prânzul. Părea interesat dar, ca de obicei, se adunase un mic grup de zurbagii.

"Dacă Lakshmi este zeița bogăției și a prosperității, cum se face că majoritatea hindușilor sunt atât de săraci?" a întrebat un negru înalt.

"Tu nu înțelegi karma și reîncarnarea!" am răspuns eu cu asprime. "Un om poate fi sărac într-o viață și bogat în următoarea."

"Câte reîncarnări îi trebuie? Privește în jur! Majoritatea indienilor din est sunt tăietori de trestie de zahăr, trăiesc în case sărăcicioase..."

"Familia mea nu este săracă!"

"El vorbește de indieni în general", a insistat un tânăr englez zvelt. "Uită-te la India...este cea mai săracă țară din lume."

"Cine spune asta?"

"Tata. El a locuit acolo înainte de a mă naște eu. Sunt mai mulți șobolani decât oameni și atâta sărăcie și boală..."

"Poate când îi conduceau britanicii, dar nu de la independență înapoi."

31

Un murmur de aprobare a trecut pentru un moment în tot grupul care ne înconjura. Trinidadul lupta să scape de sub conducerea britanică și "independența" era un cuvânt care aprindea inima oricărui patriot.

"Oamenii mor de foame în India în timp ce șobolanii se îngrașă, iar vacile sacre mor de bătrânețe, a declarat un alt băiat, aruncându-se și el în "luptă". Asta au făcut zeii și reîncarnarea pentru India. Eu. sunt ateu. Eu nu am astfel de zei."

"Nu este adevărat! Mama mea locuiește acolo și nu mi-a scris niciodată despre așa ceva!"

Știam că oponentii mei aveau dreptate, dar m-ar fi costat prea mult s-o recunosc. Sărăcia Indiei era un subiect pe care mama îl ocolea cu grijă în scrisorile ei. Ea descria grădinile, păsările cu penaj colorat și animalele exotice, templele și sărbătorile. Ne-a spus totul despre învățăturile ei, dar nimica despre condiția oamenilor. Câteva cărți pe care le citisem nu-mi mai lăsaseră nici o umbră de îndoială; știam că țara religiei mele era excesiv de săracă. Cum se putea ca aceasta să fie rezultatul miilor de ani de Yoga, de karma îmbunătățită și de reîncarnare pe trepte superioare în drumul spre unirea cu Brahman? De ce filmele indiene pe care le-am văzut, evitau întotdeauna să înfățișeze cinstit țara. Și de ce continuam eu cu perseverență să mă contrazic cu băieții la școală, asupra a cel puțin câteva puncte, unde era evident că greșeam? Mi-era teamă de adevăr? Nu puteam să recunosc acest lucru... asta implica prea multe!

"Ce te face pe tine să crezi că lumea asta este singura lume?" a întrebat Gosine când i-am pus cu delicatețe întrebarea de ce erau atât de mulți hinduși săraci și suferinzi.

În timpul sărbătorii Divali, ținea zi și noapte deya aprinsă pentru Lakshmi, în coliba lui de pământ, deși după spusele lui, karma lui îl făcea să fie sărac.

"Vedele spune că este mai multe lumi. Poate că în lumea asta este numai hinduși săraci. Când ei o s' aibă o karma mai bună, o s' meargă într-o lume mai bună."

"Da, da nu's aici și hinduși bogați, ca Nana și pândiți?" Gosine a aprobat dând solemn din cap.

"Ce vreau eu să spun, bhai, poate că nu merge pentru toti... dar alte lumi poate au numai bogați."

"Da, omule, dar în Gita, Krishna spune că atunci când karma rezolvă o problemă în altă lume, te întorci din nou aici."

"Unele lucruri nu e ușor de priceput..." Oare în ochii lui Gosine se vedea o umbră de îndoială? Și-a revenit însă repede.

"Pentru yoghin, fie că e sărac, fie că e bogat, e la fel. Yoghiniica tatăl tău nu se întoarce înapoi în lumea asta niciodată."

"În Upanișade scrie că toată ignoranța o s' dispară dacă ei meditează la Brahman. Ei găsesc OM. Numai yoghiniia are parte de această cunoaștere."

Referindu-se la Vedanta, Gosine exprimase țelul meu suprem. Una dintre cele mai prețioase bunuri ale mele era o carte despre Yoga, pe care mi-o trimisese mama din India. Conținea tehnici avansate pe care le-am putut folosi, construind astfel pe fundamentul a ceea ce învățasem la templu. Krishna îi spusese lui Arjuna, că nimic nu era mai important decât practicarea sârguincioasă a Yogăi. Pe această "plută divină" se putea trece peste ignoranță și peste cele mai odioase fapte, spre Fericirea eternă. Înainte de a împlini zece ani, alături de meditația zilnică, am practicat Yoga - pozițiile, exercițiile de respirație și meditația - pe veranda din dreptul camerei mele, de la miezul nopții până la ora unu și treizeci, când ceilalți dormeau. Am făcut fie Brumadhya Drishti, fie Madhyame Drishti. Această concentrare, combinată cu exerciții de respirație, m-a proiectat în sfere ale conștiinței total străine lumii din jurul meu.

Prin Yoga am experimentat din ce în ce mai mult prezența fapturilor spirituale care mă îndrumau și îmi dădeau

32

puteri psihice. Zeii erau reali! Și toate argumentele băieților de la școală nu puteau să schimbe acest lucru. Câteodată eram prea emoționat de aceste experiențe ca să mai pot adormi, atunci când mergeam la culcare. De-aș fi putut să-i conving pe Deonarine și pe ceilalți hinduși să practice Yoga și meditația, atunci ar ști și ei adevărul despre religia lor. Nu trebuie să intru singur în nirvana. Un guru este un învățător care-i conduce și pe alții spre eterna Fericire.

* * *

"Rabi! Rabi!"

Eram singur în camera de rugăciune și stăteam în fața figurinei mici a lui Krishna, respirând adânc și ritmic, încercând să imit zâmbetul său. Mătușa Revati și cu mine iar ne certaserăm rău de tot și totuși nu-mi puteam aminti cum începuse. Speram ca prin meditație să-mi recapăt sentimentul de pace interioară, care părea în ultima vreme atât de greu de păstrat. Dar Ma și cu mine eram singuri acasă și nu era nimeni altcineva care să-i răspundă când a strigat

"Ce este Ma?" am strigat eu.

"Strigă cineva jos. Du-te și vezi cine este."

Familia plecase la plajă, pentru sărbătoarea anuală Kartiknahan. Majoritatea hindușilor din Trinidad se îmbăiau în râuri, golfuri și la țărmul mării în speranța unei curățiri spirituale. Nu era zi mai mare, mai ocupată și mai profitabilă pentru pândiți. Se grăbeau de la o puja la alta, pentru a aduna onorariile și darurile și pentru a degusta mâncarea pe care toți erau gata să o împartă cu ei. Era o zi grozavă ca să-ți îmbunătățești karma hrănind brahmanii. Începusem să mă îndoiesc de beneficiile unor asemenea ritualuri. Nimic nu putea schimba karma cuiva - cu siguranță că nu îmbăierea de Kartiknahan. După ce se uscau, majoritatea acestor hinduși se întorceau înapoi la obiceiul lor de a consuma carne, iar unii își băteau soțiile sau abuzau de ele în vreun alt fel. Asemenea

32

sărbători își aveau rolul lor, dar după cum spusese Krishna, pentru yoghin orice altceva nu are sens. Eu îmi alesesem un mod mai bun de a-mi petrece prețiosul timp. "Bine, Ma!" am strigat.

Cu părere de rău am înfășurat cu grijă pe Krishna în pânza sacră și l-am pus deoparte. Când am ieșit pe verandă am auzit pe cineva ciocnind la intrarea din față. Aplecându-mă peste marginea verandei, am văzut un cerșetor indian bătrân care mă iscodea cu privirea.

"Ce vrei?" i-am strigat eu.

"Roti, Baba! Roti!" a răspuns el, întinzând mâna rugător către mine.

Mă cinstea sau folosea "Baba" ca un sărac hindus care căuta să intre sub pielea bogatului? Am dat întrebarea la o parte. Cu toate că niciodată nu se invita un cerșetor înăuntru, acesta arăta atât de jalnic, încât am făcut-o.

"Vino sus!" am strigat, făcându-i semn cu mâna. "Mă duc să văd ce am să-ți dau."

Cerșitul era totuși, un mod onorabil de a-i ajuta pe hinduși să-și facă o karma mai bună. Scuturând din cap, el arăta spre picioarele-i goale.

"Io nu poate să urce tocma' acolo!"

"Bine, atunci vino la cealaltă poartă", i-am arătat-o cu degetul înainte de a intra în casă.

Arăta ca un chamar - un paria - cu pielea foarte închisă la culoare, cineva pe care n-ar fi trebuit să-l las să se apropie de mine căci era o pângărire pentru un brahman. Dar când l-am văzut cum se mișcă plin de durere, lăsându-se greu pe toiagul gros, clătînându-se și împleticindu-se, am simțit în mine o milă crescândă. Era și el o ființă omenească. M-am simțit bine, când am recunoscut în mine acest lucru. Am coborât scările și am descuiat poarta. Primindu-l cu un zâmbet cald, l-am condus încet spre curtea interioară deschisă, de sub bucătăria din spatele casei.

33

"Vino și stai aici!" i-am spus arătându-i un scaun de lângă masă.

M-a privit rece, cu ochii lui mari, rotunzi care nu clipeau deloc. S-a prăbușit în scaun cu un suspin. Nici nu s-a uitat la apa care i-am dat-o, pentru a-și spăla mâinile, aparent neinteresat de ea.

"O să-ți aduc niște mâncare!" i-am răspuns curtenitor.

Căutând prin bucătărie, am găsit câteva resturi de la micul dejun; niște roti subțire, turtit ca lipia și niște spanac gătit cu mirodenii iuți numite bhaji. După ce i-am pus mâncarea în față, m-am așezat să-l privesc cu mare interes. Era unul din acei sfinți care mergeau de colo colo, destul de des întâlneți în partea noastră de insulă, care renunțase la tot avutul lui. Mulți n-au avut prea multe lucruri la care să renunțe. Părul lung, gri, era nepieptănat și îmbâcsit de praf, iar în barbă avea rămășițele altor mese cerșite de curând, lipite de firele de păr neîngrijite. Dhoti-ul pe care-l purta și care fusese cândva - probabil - alb, era acum gri și lăbărțat, iar în partea din față cu numeroase pete de curry și sosuri. Am fost nevoit să-mi dau scaunul mai în spate, căci mirosul pe care-l emana era de nesuportat. Și totuși în mine creștea compătimirea pentru acest fârtat respingător și asta m-a făcut să mă simt virtuos. Asta va ajuta karmei mele.

"Azi vii de departe?" am întrebat eu, sperând că-l voi face să vorbească.

Mesteca lacom și singurul răspuns pe care mi l-a dat, a fost o privire încruntată. Rupea bucăți de roti, lua guri mari de bhaji și-și lungea degetele. Eram sigur că-i adusesem prea mult, dar el a terminat tot și a lăsat farfuria curată. A băut mult, s-a lăsat pe spate în scaunul său, m-a privit și a râgâit zgomotos. Când și-a șters gura cu partea din față a dhoti-ului, a adăugat culori proaspete petelor vechi.

"Latrina!" a bodogănit el deodată, iar ochii mari căutau disperati în jur, ca și cum trebuia să o afle repede.

33

Am sărit să-l ajut și el m-a apucat de umăr ca să se ridice din scaun. Lăsându-și greutatea jumătate pe mine, jumătate pe toiagul gros, își târșâi picioarele în vreme ce eu îl duceam spre o aripă lăturalnică a casei, unde se afla toaleta de rezervă. A intrat greoi înăuntru și mi-a poruncit să-l aștept. Deodată l-am auzit strigând în dialectul hindus folosit în Trinidad: "Ahwah!, Ahwah!" Părea disperat

"Hei, ce vrei?"

"Vin' aici!"

Am deschis ușa șovăielnic. Nu putea să se ridice de pe colac. Ochii aceia reci, păreau că-și bat joc de mine. Aplecându-mă, încercând să nu respir, l-am apucat de subțiori și l-am tras cu toată puterea în timp ce el gemea tare, dar nu mă ajuta aproape deloc. În cele din urmă era iar pe picioarele lui, mișcându-se în toate părțile neliniștit, bâjbâind după toiagul lui. Părea că nu e în stare să vorbească. Prin gesturi și mormăieli, m-a făcut să înțeleg că nu se putea apleca îndeajuns. Stânjenit, m-am aplecat și i-am ridicat dhoti-ul. Trecuse mult timp de când îmi țineam respirația și nu mai aveam aer, așa că am fost nevoit să respir adânc, în ciuda mirosului îngrozitor. Cred că nu făcuse baie de luni de zile, dar era și el o ființă omenească și în ciuda privirii lui reci și a lipsei de prietenie, eu voiam să-l ajut. Faptul că făceam asta, îmi dădea satisfacție, iar acest sentiment nu-l mai avusesem de multă vreme. L-am dus la un robinet, crezând că va dori să se spele, dar el nu avea nici cel mai mic interes pentru așa ceva. A mârâit indignat și ochii aceia reci s-au aprins de ura pe care ar fi trebuit să observ că a moccnit la suprafață tot timpul. M-a îmbrâncit și s-a îndreptat spre poartă clătînându-se; se lăsa greu pe toiag, șchiopăta și se zbătea ca un animal rănit. Eu am ajuns primul la poartă și am deschis-o. A ieșit șontâc-șontâc apoi s-a întors și a scuipat la picioarele mele. Mut până acum, a început deodată să verse un torent de obscenități de neimaginat în hindusă și în engleză, exprimându-și ura pe care o simțea pentru că eu aveam lucrurile la care el renunțase.

33

Vroia într-adevăr ceea ce aveam eu? Mă ura pentru că eu eram bogat iar el sărac? Eram zăpăcit și încremenit...Nici măcar un "mulțumesc" pentru ceea ce făcusem? Am închis și am încuiat poarta mecanic, fără să știu ce făceam. M-am grăbit să mă spăl pe mâini cu mare grijă, apoi am urcat scările buimac până am ajuns pe verandă. Cutremurat și stupefiat, nu m-am mai întors în camera de rugăciune să meditez. Uitasem zâmbetul fericit al lui Krishna. Când am ajuns în camera mea, m-am prăbușit plin de durere cu capul plecat pe marginea patului. Cerșetorul avea dreptate - sărăcia era mai spirituală, deoarece bogățiile sunt o parte a iluziei, a ignoranței. De ce era Lakshmi zeița bogăției și a prosperității dacă avuturile erau ceva rău și doar maya? De ce-l răsplătise ea pe Nana cu milioane? Unde era acum aurul? Erau și zeii înșiși precum și templele ridicate în cinstea lor, doar o parte a marii iluzii? încă mai stăteam pe pat, cu capul în mâini, retrăind acest coșmar, incapabil să fac față întrebării devastatoare la care el mă forța să mă gândesc, când familia mea s-a întors cu inima ușoară din excursia făcută la plajă pentru curățirea sufletului.

34

10

Zeul Necunoscut

Când s-a terminat școala, în cel de-al doilea an de studiu la colegiul Queen's Royal, am plecat ca de obicei să petrec câteva săptămâni de vacanță la ferma mătușii Sumintra de la Guara Cara, în ținutul muntos al Lanțului Central. Îmi plăcuse dintotdeauna să-i vizitez familia, căci mă tratau ca pe un prinț. Mătușa Sumintra ar fi făcut orice pentru mine. Deși bea mult, soțul ei era serios și foarte muncitor. Se ocupa cu supravegherea întinsei lor plantații de cacao și a carierei de piatră ai cărei proprietari erau. Fiul lor Sharma, mai mare decât mine cu un an, locuise cu noi în timpul școlii și era unul din prietenii mei cei mai apropiați.

Îmi plăcea să stau cu cei opt veri ai mei, dar mai presus de orice, iubeam liniștea și frumusețea munților. Era bine să mai scap din vacarmul tonomatelor, al motocicletelor și claxoanelor automobilelor care-mi tulburau liniștea în Port of Spain. Oh, și ce mult iubeam natura! Sentimentul profund de unire cu Universul, mă făcea să simt o identificare mistică cu toată lumea vie; splendidele flori de câmp, varietatea infinită

34

de păsări care ciripeau guralive și frunzele din junglă ce scânteiau după aversele de ploaie. Părea că eram în toate acestea la un loc și tot așa în orice creatură care alerga prin pădure. Fiecare în parte exista sub forma unuia din multele mele trupuri, iar eu eram conștiința lor superioară. Plimbările lungi pe care le făceam în fiecare zi prin paradisul care înconjură ferma, mă făceau să fiu extrem de voios. Eu eram Brahman și aceasta era lumea mea, creată de gândurile mele.

Ca de obicei, când am ajuns acolo după o lungă și sufocantă călătorie cu mașina, am început să urc deasupra unei văi liniștite bucurându-mă din plin de peisajul minunat, preocupat să observ îndeaproape varietățile neobișnuite ale florei și faunei. Când am ajuns departe în junglă, la marginea unei stânci suspendate, m-am oprit să privesc în jos la "pădurea" de imortele albastrui care-și întindeau splendidele coroane peste arborii de cacao din vale. În depărtare, de cealaltă parte a plantației, tulpinile înalte și ușoare ale bambușilor se legănau sub adierea brizei, iar mai departe erau câmpurile unduitoare de trestie de zahăr - greu vizibile din pricina aburului - care se întindeau ca un covor verde până la marea albastră de la orizont. În spatele meu, papagali și alte păsări viu colorate zburau în toate direcțiile și se așezau pe vârfurile copacilor ciripind certărețe.

Mi se părea că întreg universul cântă același cântec, palpita de aceeași viață, dovedește aceeași esență. Fiecare atom din orice lucru, de la cea mai mică bacterie până la soarele uriaș și cea mai îndepărtată stea, toate erau emanația aceleiași surse. Toate făceau parte din aceeași mare și unică Realitate. Eu eram totuna cu ceea ce mă înconjură - noi suntem cu toții expresia lui Brahman. Natura era zeita și prietena mea. Trăiam extazul acestei bucurii, a înfrățirii universale a tuturor lucrurilor și ființelor. În timp ce îngânam "OM namah Shivaya" - nu trebuie să uiți niciodată datoria către Nimicitor - răsuceam între degete o orhidee, asemănătoare cu un scorpion, și-i admiram țesutul fin și delicat, precum și

34

incredibila nuanțare a coloritului ei, care părea că se deschide ca o ușă spre o altă lume.

Am tresărit la auzul unui foșnet care nu prevestea nimic bun și m-am întors. Spre groaza mea, am văzut un șarpe mare cu capul subțire, îndreptându-se direct spre mine și privindu-mă țință, cu ochii lui mici. M-am simțit hipnotizat, paralizat, dorind cu disperare să fug, dar nu puteam face nici o mișcare. Nu aveam nici o cale de scăpare cu prăpastia în față și cu șarpele în spate. Deși hidoasa reptilă nu avea cap de cobra, eram uluit de asemănarea cu șarpele uriaș pe care-l purta întotdeauna Shiva în jurul gâtului și am simțit aceeași prezență - ca și în meditația adâncă - pe care o simțeam la picioarele lui Shiva, în lumea aceea stranie, când cobra care-l însoțea, sâsâia amenințător și-și scotea limba spre mine. Situația în care mă găseam acum, părea împlinirea predestinată a acelor viziuni. De data aceasta nu voi mai scăpa din mâna Nimicitorului.

Acum puteam să-l ating, atât era de aproape. Șarpele și-a ridicat deasupra ierbii capul triunghiular turtit și l-a dat înapoi pregătindu-se să atace. În acel moment de groază încremenită, din amintirile mele trecute a răzbătut vocea mamei, limpede de parcă ar fi fost lângă mine; voce care-mi repeta cuvintele uitate de mult: "Rabi, dacă vreodată vei fi într-un pericol mare și nimic altceva nu te mai poate ajuta, mai există un zeu căruia i te poți ruga. Numele lui este Isus!"

"Isuse! Ajută-mă!"

Am încercat să strig, dar țipătul disperat a fost înăbușit, fără putere. Spre marea mea uimire, șarpele și-a lăsat capul în jos, s-a întors cu greu înapoi și s-a furișat repede într-un tufiș. Cu picioarele tremurând din toate încheieturile, în pericol parcă să mi se frângă, am făcut un ocol mare și am luat-o la goană, împiedicându-mă în jungla deasă, spre cărarea care ducea acasă. Cu respirația tăiată și încă tremurând, plin de recunoștință și minunându-mă de puterea acestui zeu uimitor, Isus, i-am spus vărului meu Sharma care mă asculta

34

înfiorat, despre salvarea mea în ultimul moment. Mi-a fost însă teamă să menționez numele lui Isus.

De multe ori gândurile mi s-au îndreptat spre dificila întrebare: "Cine este cu adevărat acest Isus?" Mi-am amintit că-i auzisem numele în cântecele de Crăciun de la radio și știam că era unul din zeii creștini. Dar mă întrebam de ce, când am făcut școala primară care aparținea unei confesiuni creștine, nu auzisem aproape nimic

despre acest Isus, cel puțin nimic de care să-mi pot aminti acum. Poate că nu fusesem atent. Nu știu din ce motiv, dar singurul lucru pe care mi-l aminteam despre creștinism, era că primii creștini s-au numit Adam și Eva și că cineva pe care-l chema Cain l-a ucis pe fratele său Abel.

M-am gândit zile în șir la experiența mea din ziua aceea. Isus era un zeu puternic și uluitor. Ce repede răspunsese! Al cui zeu era el? Al protecției? De ce mama, sau swami-ul din templu nu mă învățaseră mai multe despre el? L-am întrebat pe Gosine despre Isus, dar el nu știa aproape nimic și a părut neliniștit de întrebarea mea.

35

11

"Și Acela Ești Tu! "

În cel de-al treilea an de liceu am simțit un conflict interior din ce în ce mai profund. Eram conștient că Dumnezeu, în calitate de Creator, era separat și distinct de universul pe care-l crease; eram conștient de asta chiar și când eram doar un băiețel. Dar acest lucru contrazicea conceptul pe care mi-l > oferea hinduismul; Dumnezeu era orice, iar Creatorul și creația erau unul și același lucru. Mă simțeam sfâșiat între două puncte de vedere ireconciliabile. Ceea ce trăiam eu în meditație, adevărea învățătura vedică despre Brahman, dar experiența vieții mele în celelalte momente când nu meditam, contrazicea ceea ce învățam. În transa yoghină mă simțeam unit cu Universul, nu eram diferit de un gândac, de o vacă sau de o stea îndepărtată. Aveam cu toții aceeași esență. Totul era Brahman și Brahman era totul. "Și acela ești tu!" spuneau Vedele îhvățându-mă că Brahman era adevăratul Sine, zeul interior pe care-l veneram stând în fața oglinzii.

Părea dificil să faci față vieții de fiecare zi după ore întregi de transă. Conflictul și contrastul dintre aceste două

35

lumi erau de nerezolvat. După toate probabilitățile, stările înalte ale conștiinței pe care le trăiam în meditație se apropiau de realitate, așa cum era ea într-adevăr. Și totuși, lumea de fiecare zi a bucuriilor și necazurilor, a durerii și a plăcerii, a nașterii și a morții, a spaimelor și a frustrărilor, a conflictelor amare cu mătușa Revati și a întrebărilor fără răspuns pe care mi le puneau colegii din Colegiul Queen's Royal, a sfinților care duhneau de la o poștă și blestemau și a bărbaților brahmacharya care se îndrăgosteau - aceasta era lumea cu care trebuia să mă confrunt și nu îndrăzneam să o dau la o parte ca fiind o simplă iluzie, decât dacă eram pregătit să numesc nebunie adevărată cunoaștere. Religia mea avea o teorie frumoasă dar aveam serioase dificultăți în aplicarea ei în viața de zi cu zi.

Nu era doar o confruntare între cele cinci simțuri ale mele contra viziunilor interioare. Era vorba de asemenea și de rațiunea mea. Adevăratul conflict era între două moduri opuse de a-l privi pe Dumnezeu: tot ceea ce exista era Dumnezeu, sau El putea să facă o piatră sau un om, fără ca acestea să facă parte din El însuși? Dacă nu exista decât o singură Realitate, atunci Brahman era răul și binele, moartea și viața, ura și dragostea. Asta făcea ca totul să fie fără sens, făcea ca viața să devină o absurditate. Nu era ușor să-ți păstrezi mințile și-n același timp să crezi că acestea sunt una și aceeași Realitate. Mai mult chiar, dacă binele și răul erau unul și același lucru, atunci toată karma era aceeași și nu mai conta nimic, așa că de ce să mai fi religios? Părea ceva lipsit de logică, dar Gosine mi-a reamintit că nu te puteai încrede în logică - era și ea o parte a iluziei.

Dacă logica era și ea tot maya - așa cum spuneau Vedele - atunci cum mă puteam încrede în oricare concept, inclusiv în ideea că totul era maya și numai Brahman era real? Cum puteam fi sigur că Fericirea pe care o căutam nu era și ea o iluzie, dacă nu puteam avea încredere în nici una din percepțiile mele și nici în gândirea mea? Ca să pot accepta

35

ceea ce mă învăța religia mea, trebuia să neg ceea ce îmi spunea logica. Dar celelalte religii? Dacă totul era Unul, atunci toate religiile erau la fel. Era ca și cum haosul general ar fi fost adorat drept Realitatea Ultimă. Eram derutat.

Singura mea speranță era Yoga cu ajutorul căreia, după cum spunea Krishna în Gita, toată ignoranța se va risipi datorită înțelegerii că eu nu eram altceva decât Dumnezeu însuși. Câteodată această viziune interioară m-a orbit prin strălucirea ei și m-a tulburat - m-am simțit atât de aproape de realizarea Sinelui, încât aproape că m-am văzut pe mine ca Brahman, Domnul tuturor lucrurilor. Aproape, dar nu chiar. Îmi spusese că era adevărat și mă prefăcusem că eu eram Dumnezeu, dar în mine exista acel conflict interior, auzeam vocea aceea care mă avertiza că eram victima unei erori. Am luptat împotriva ei și am considerat-o drept o rămășiță a ignoranței primare și câteodată am simțit că eram pe punctul de a învinge această iluzie înșelătoare exact așa cum făcuse și tata. Niciodată nu am putut, cu adevărat, să arunc o punte peste prăpastia care mă separa pe mine și toată creația, de Creator.

Am început să cred că adevăratul Dumnezeu este Creatorul, în contrast cu numeroșii zei hinduși, pe care eram convins că îi întâlnisem în transele mele. Simțeam din ce în ce mai mult diferența netă dintre groaza pe care ei o implantau în inima mea și intuiția că adevăratul Dumnezeu era bun și iubitor. Acum simțeam că nu mă pot încrede cu adevărat în nici unul din zeii hinduși - nici măcar unul nu mă iubea. Simțeam o foame crescândă după cunoașterea Creatorului, dar nu știam nici-o mantră pe care să o recit și aveam senzația neliniștitoare că realizarea Sinelui nu mă ducea mai aproape de El, ci dimpotrivă, mă îndepărta de El. Mă necăjea de asemenea și faptul că în ciuda încercărilor mele de a înțelege că eu sunt Brahman, sentimentul de pace pe care-l aveam în

timpul meditației nu dura niciodată prea mult în viața de zi cu zi -mai ales atunci când mă întâlneam cu mătușa Revati.

36

"Rabi Maharaj! Unde ai fost?" a strigat mătușa Revati cu vocea ei cicălitoare, certăreață, pe care o folosea atât de des în ultima vreme, când mi se adresa mie.

"Ți-am zis să mături scările!"

Stătea m ușa bucătăriei când eu am ieșit din camera de rugăciune, unde petrecusem două ore de meditație.

Sentimentul binecuvântat de adâncă pace interioară de care mă bucurasem în acea scurtă perioadă de singurătate, a fost împrăștiat de vocea ei. Deși o asemenea muncă josnică era de neimaginat pentru un brahman, i-am răspuns:

"Am să le mătur, nu mai țipa la mine!"

"Cum altfel aş putea să-ți atrag atenția? Vizezi tot timpul și ești mereu pe altă lume."

"Asta-i mai bine, decât să fiu în lumea ta!" am bolborosit eu destul de tare ca să mă audă.

"Vezi cum vorbești!"

"Și tu la fel!" am răspuns eu, de data aceasta încordat, în timp ce măturam treptele care duceau spre verandă, îmi spuneam mie însumi: "Ești Domnul Universului, ești Brahman!" Pare atât de adevărat când meditez, dar cu o mătură în mână... "Ei, Rabi! Noi mergem la plajă după masa de prânz. Vrei să vii cu noi?"

Vărul meu Krishna - nici cu el nu mă înțelegeam foarte bine, căci era prea atașat de mama lui - curăța masa și scaunele din curtea interioară unde hrănisem cerșetorul cu câteva săptămâni înainte. M-am rezemat de mătură și l-am privit cu plictiseală.

"Poate", i-am răspuns fără entuziasm. "Dacă înălțimea Sa nu-mi cere să mătur și acoperișul!"

"I-auzi! Chiar că ar trebui să ai grijă cum vorbești!" Mătușa Revati coborâse pe scări ca să-mi inspecteze munca și venise pe furiș în spatele meu. "Și mai bine te-ai duce să mături din nou scările, căci sunt pline de praf negru peste tot."

"Nu pot opri vântul să bată ca să nu mai aducă praful înapoi!" am răspuns furios. O briză ușoară aducea cenușa de

36

la fabrica de zahăr din apropiere și murdărea scările de îndată ce le măturam. Nu era vina mea. De ce nu mă lăsa în pace? "Leneșule!" m-a certat ea. "Ești la fel de leneș ca tatăl tău!"

"Ca tata?" Am scos un strigăt care-mi oglindea atât de bine suferința, încât am tresărit până și eu. Nimeni nu avea voie să vorbească despre el în felul acesta! Ani de ură mocnită au erupt în mine precum un vulcan. Am văzut niște haltere cu care Nana obișnuia să facă exerciții. Se aflau la un pas de mine, într-un loc cunoscut. Orbit de furie, aproape fără să-mi dau seama ce făceam, m-am aplecat...și când m-am ridicat apucasem deja o halteră de un capăt și o țineam de parcă era un băț de cricket. Am aruncat-o pe un umăr și am luat drept țintă capul mătușii mele. Tocmai când am ridicat-o, Krishna, care se afla în spatele meu, a făcut un salt disperat și a apucat de celălalt capăt al halterei. Ca și cum s-ar fi rupt o vrajă, puterea mea supraomenească a dispărut, iar haltera a căzut cu o bufnitură îngrozitoare, spărgând cimentul gros.

Mi s-a părut că am stat o eternitate acolo, holbându-mă la fața cenușie a mătușii. Gura ei rămăsese pe jumătate deschisă, încercând să scoată un strigăt care însă rămase mut. Tremuram ca o frunză în bătaia vântului. Mi-am aruncat privirea spre haltera îngropată în ciment, apoi spre Krishna care stătea împietrit în spatele meu și răsuflea greu, cu teama ogлиндindu-i-se în priviri și apoi iar spre figura uluită a mătușii mele. Următorul lucru pe care mi-l amintesc este că alergam pe scări, plângând cu suspine adânci.

Când am ajuns în camera mea, am trântit ușa și am încuiat-o. M-am trântit pe pat și cred că am stat acolo ore întregi plângând încetișor, nevenindu-mi să cred ce mi se întâmplase. Lumea mea se prăbușise brusc. Niciodată nu voi mai putea s-o privesc pe mătușa mea în față! Și nici vreo altă faptură omenească! Niciodată!

Eu credeam în non-violență și o propovăduiam ca un Gandhi, tinerilor mei prieteni. Eram vegetarianul cel mai strict,

36

pentru că nu voiam să curm viața, indiferent sub ce formă ar fi existat ea și evitam cu grijă să calc vreo furnică sau vreun gândac. Atunci, cum am putut avea intenția de a o lovi pe mătușa? Cum am putut să ridic greutatea aceea, ca pe un băț și să o rotesc pe deasupra capului de parcă n-ar fi cântărit aproape nimic?

După miezul nopții, când ceilalți dormeau și eu ar fi trebuit să fiu pe verandă în căutarea fericirii prin Yoga, m-am furișat încet din camera mea prin bucătărie și pe scările care duceau în curtea interioară. Bâjbâind prin întuneric am mers de-a lungul zidului, am apucat bara halterei cu ambele mâini -de data aceasta de la mijloc - m-am aplecat și am tras-o cu toată puterea. Nu am putut să o clintesc din loc nici măcar un centimetru! M-am întors înapoi pe scări suspinând convulsiv. Când am ajuns din nou în camera mea, am căzut iar pe pat și am plâns încet, cu fața îngropată în perne. De unde avusesem puterea aceea incredibilă de a mânui haltera grea de parcă ar fi fost o pană? Numai furia, chiar și furia cea mai sălbatică, nu putea explica acest lucru pe de-a întregul. Oare fusesem stăpânit de unul din spiritele pe care le întâlneam în meditație? Nu mă îndoiam că acel

ceva care ridicase greutatea aceea, indiferent ce ar fi fost el, era rău. Dar eu căutasem să mă unesc cu Brahman. Nu era el răul deopotrivă cu binele, atât moartea cât și viața, de vreme ce el era Totul? Asta demonstrasem eu în cele din urmă? Acesta era adevărul meu Sine - "Și acela ești tu!" - aceea ființă rea cu puteri mari, care pentru o clipă a dat la o parte masca religiei? Nu puteam să cred așa ceva! Eram îngrozit de ceea ce se întâmplase. Cum puteam fi sigur că această forță rea nu mă va poseda din nou brusc și poate cu consecințe mult mai tragice, data viitoare?

Această întrebare mă tortura. Cine erau zeii, spiritele și forțele pe care le invitase să intre în mine prin nyasa, Yoga, ori prin meditație? Erau buni sau răi, ori și una și cealaltă -sau toate erau maya iar eu eram nebun că încercam să găsesc o logică în ele? Am rămas în cameră timp de câteva zile,

37

refuzând orice încercare a celorlalți de a mă convinge să vin la masă sau chiar să beau ceva. Când, în sfârșit am încercat să mă confrunt din nou cu lumea mea - aceea lume a iluziei despre care se presupunea că este ireală, dar care îmi provoca atâtă suferință - abia dacă am avut puterea s-o privesc în ochi. Nu am spus aproape nimic, nimănui. Mătușa Revati și cu mine ne evitam reciproc. Nu se mai auzeau porunci referitoare la îndatoririle mele gospodărești. Vizitele mele matinale la Ma erau scurte și tensionate.

În cele din urmă, așa după cum sperasem, timpul părea că a estompat chiar și acest episod oribil al vieții mele. Mătușa Revati și cu mine, tot ne mai evitam unul pe celălalt cât de mult puteam, dar când anumite împrejurări ne puneau față în față, eram capabil să o privesc și să-i spun orice trebuia să-i spun pe un ton plăcut, amabil, iar ea nu-mi arăta pică, cel puțin atât cât vedeam eu. Efectul cel mai tulburător care persista, era o nouă dificultate în a mă convinge că eu eram Brahman și o nesiguranță profundă, fără soluție la întrebarea "pe cine sau ce reprezentau cu adevărat Brahman și numeroșii zeii pe care-i veneram și cine erau ei? Cine eram eu?" Ținta mea, aceea de a atinge realizarea Sinelui, suferise o serioasă lovitură.

37

12

Puja Unui Guru

"Sunt prea mulți ipocriti! Toată vorbăria asta despre realizarea Sinelui, și ei devin tot mai egoiști!"

Eram la ușa camerei lui Ma, dar am ezitat să intru. Vorbele furioase ale unchiului Deonarine atât de nepotrivite cu felul lui de a fi, m-au șocat. Niciodată nu vorbise astfel în prezența mea. Oare se referea la mine?

"Mulți este pândiți buni. Ce spui de Baba?" a răspuns Ma liniștită.

"Cum pot eu să știu dacă nu-i cumva și el tot un ipocrit? Pentru toți de-alde ei, este doar o afacere - nu fac nimic fără plată. Nimici

Mânia din vocea unchiului m-a rănit ca un cuțit. Niciodată nu-mi imaginaseam că avea resentimente atât de profunde. De ce îmi ceruse să-i binecuvintez mașina și insistase să-mi plătească?

"Tu ești plătit ca să predai la școală. De ce ar trebui ca panditi să lucreze pentru nimic?"

"Dar unii din ei sunt atât de bogații Câștigă atâția bani - și mai ales de la sârmani. Câte sute de puja pentru noroc sunt puse la jocurile de noroc și câți câștigă de fapt? Panditi știu

37

că nu pot câștiga toți, dar iau totuși bani de la ei. Dacă n-ar face-o în numele religiei, ipocriții ăștia ar fi închiși pentru fraudă!"

"Dar bieții pândiți, ei ce s' facă?" a întrebat Ma. "Oamenii le cere să facă puja și ei le face."

"Bineînțeles! Asta-i afacerea lor; și când majoritatea oamenilor nu câștigă - au grijă sorții de asta - panditi le spun că asta-i karma lor, ceva ce au făcut rău în fosta lor janma. Dacă te bazezi pe ritualurile puja ale lui Baba, șansa ta de a ajunge în rai este aceeași cu cea de a câștiga la următoarele jocuri de noroc."

"Ssst! vorbești prea tare. O s' te audă cineva."

"Poate că ar trebui să audă lumea întreagă", a răspuns el cu o voce mai liniștită. Uluit de atacul unchiului meu la îhsăși esența religiei mele, am plecat în vârful picioarelor. Eu crezusem că unchiul Deonarine începea să agreeze din nou hinduismul. Bineînțeles, nu făcuse niciodată vreo aluzie că ar simți așa ceva. Încerca să fie prea rațional, exact lucrul împotriva căruia mă avertizase chiar el. Nu puteai face o știință dintr-o religie. Trebuie să-l conving să înceapă practicarea zilnică a meditației. Era singura lui cale de scăpare. Bineînțeles, Krishna avea dreptate.

Dacă cineva practica cu adevărat Yoga, nimic altceva nu mai conta.

În dimineața aceea, pe când ne duceam la școală, unchiul Deonarine a ținut discursuri utopice despre transformarea miraculoasă pe care ar produce-o în Trinidad, un sistem educațional progresiv. Aceasta era cunoașterea în care credea el. Mi-a fost imposibil să îndrept făgașul discuției spre Yoga. Am văzut mai limpede ca oricând că eu și el ne aflăm la poli opuși. El dorea să încerce rezolvarea problemelor unei lumi pe care eu o consideram maya - probleme despre care Vedele spuneau că nu puteau fi rezolvate decât negându-le existența și tratându-le ca pe o pură iluzie. Pleda cu entuziasm pentru educarea maselor în conformitate cu știința și tehnologia occidentală, ca singura modalitate în care Trinidadul

37

putea deveni prosper odată ce era dobândită independența. Cura puteam să discut cu un asemenea om realizarea Sinelui, pe care trebuia să o atingă un guru și apoi să o transmită urmașilor lui? În dimineața aceea, tensiunea

dintre lumea pe care am experimentat-o în meditația profundă și cea cu care trebuia să mă confrunt în rest, părea că a atins limita critică. Nu puteam în nici un fel să-i împărtășesc unchiului Deonarine conflictul meu interior - cel puțin nu atunci - așa că am ascultat liniștit și am chibzuit la ceea ce spunea.

În timpul orelor de școală, fiind amestecat cu toate rasele și religiile, aproape că am putut să uit, pentru puțin timp, de conflictul meu interior atât de profund. În aparență eram fericit la școala unde aveam mulți prieteni. Băieții nu mă mai momeau cu întrebări religioase grele. Ca oricare alt trinidadian și mie îmi plăceau cricketul ori fotbalul și mă alăturam cu entuziasm la jocurile zilnice, chiar dacă asemenea întreceri mă aduceau în contact fizic cu nehindușii, o clasă de oameni inexistentă - după cum spuneau Vedele - și deci mai prejos chiar decât paria. Aveam vânăți și tăieturi obișnuite, căpătate de la colegii mei în timpul partidelor amicale. Apoi, într-o după-amiază, neprevăzutul s-a întâmplat. În timpul unui joc de fotbal obișnuit, pe când alergam înfierbântat după mingea, m-am trezit deodată pe gazon zvârcolindu-mă cu o durere fierbinte, arzătoare în partea de jos a abdomenului. Colegii și profesorul de serviciu s-au adunat repede în jurul meu.

"Nu l-ai lovit nimeni, cum de a căzut? Ce s-a întâmplat?" a întrebat cineva.

Eu răspundeam doar cu gemete.

"Să-l ducem la umbră", a spus profesorul. Pe când moțam mtr-o mare a durerii, am simțit mâinile care mă ridicau, apoi s-a făcut întuneric. Drumul în mașina unchiului Deonarine, a fost ca un vis neclar amestecat cu agonie. În biroul doctorului am pierdut noțiunea timpului și a vocilor. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc, au fost cuvintele docto

38

rului care spunea ceva despre "încă câteva minute și apendicele s-ar fi spart". M-am trezit după câteva ore sub cearceafurile albe ale unei camere de spital, fără o bucată din intestinele mele; durerea era tot acolo într-o parte, dar pulsația ei era mult mai slabă.

"Ai fost norocos, Rabi!" a exclamat unchiul Deonarine, evident ușurat când m-a vizitat în ziua următoare.

"Doctorul a spus că era cât pe ce să o încurci."

În a treia zi simțindu-mă mult mai bine, am avut voie să mă ridic și să mă duc la toaletă singur. Când am deschis ușa de la baie să mă întorc înapoi în cameră, am simțit o durere groaznică în partea dreaptă. Camera a început să se învârtască nebunește și se făcea tot mai întuneric. Luptându-mă să nu-mi pierd cunoștința am vrut să apuc mânerul ușii dar nu l-am găsit. Amintirea neclară a unei margini de prăpastie într-o junglă și ceva ce-mi spusese mama cu ani în urmă au revenit din nou.

"Isuse, ajută-mă!" am strigat. Am simțit o mână apu-cându-mă strâns de braț și ajutându-mă să mă țin pe picioare, deși știam că nu era nimeni în baie. Întunericul s-a risipit. Camera nu se mai învârtea, era din nou liniștită. Am putut să-mi concentrez privirea. Dispăruse orice durere, iar în locul ei am fost invadat de o stare de bine și de putere. Când m-am întors în pat, am stat mult timp nemișcat încercând să înțeleg ce se întâmplase. Era greu de crezut și totuși era adevărat. Un calm ciudat se instalase în cameră. Am adormit adânc. Când m-am trezit am observat că cineva lăsase o mică broșură creștină pe măsuta de lângă pat, prima de acest fel pe care o văzusem vreodată. Era scrisă de cineva pe care-l chema Oswald J. Smith (de care bineînțeles, nu auzisem niciodată). Era vorba despre un tânăr care devenise un adept al lui Hristos. M-a mișcat profund, dar mintea mea era prea plină de lumea hinduismului ca să înțeleg cu adevărat. Isus a fost din nou uitat. Aveam deja prea mulți zei ca să mă pot închina cum se cuvine, deci dacă mai adăugam încă unul la listă asta mi-ar fi

38

mărit considerabil povara. Într-adevăr, deseori mă luptam cu această problemă; cărui zeu să mă dedic cel mai mult? Mă temeam de toți, dar mi-am împărțit cea mai mare parte a atenției mele între Shiva și Krishna. În fiecare seară, după ce mă întorceam de la școală, obișnuiam să mă retrag în camera de rugăciune, locul meu sfânt. Exact la ora șase după-amiaza, cu un sentiment profund de parcă aș fi creat viața, aprindeam cu solemnitate flacăra sacră a unei deya din mijlocul altarului. Înainte de a mă așeza pe podea în poziție de lotus, pentru meditație și contemplarea zeilor, împlineam ritualul arti. Cu mâna stângă sunam dintr-un clopoțel mic, cu dreapta țineam o tavă mare de aramă în mijlocul căreia se afla aprinsă o deya înconjurată cu flori proaspete și o mișcăm în sensul acelor de ceasornic, rotind-o de trei ori în jurul fiecărei zeități în timp ce repetam mantra potrivită. Într-o seară s-a întâmplat ceva îngrozitor. În timp ce împlineam ritualul arti în jurul lui Shiva, l-am lovit din greșeală pe Krishna cu cotul: marele zeu a căzut de pe altar pe podea. Îngrozit, am ridicat repede micuța figurină din bronz. Pe când o mângâiam cu blândețe, am descoperit consternat că în urma căderii flautul lui Krishna și un braț se îndoiseră. Cât de uimit am fost! Îl țineam pe Krishna strâns lângă inima mea, plin de remușcare, dorind să-i spun că-mi părea rău și totuși știind că nici o scuză nu va fi acceptată. Nu puteam să existe iertare. Legea neschimbătoare a karme interzicea iertarea. Plata care mi se va cere în viața viitoare - sau poate chiar cea prezentă - pentru asemenea crimă odioasă, era un lucru la care nici nu îndrăzneam să gândesc. Fără îndoială că pedeapsa va fi aspră. Și totuși, dacă figurina aceea mică de bronz avea o putere atât de mare în ea, cum se face că a căzut așa de ușor? Când vedeam cât de neajutorați erau acei mici idoli, frica mea abjectă de ei începea să pară absurdă.

În ciuda întrebărilor fără răspuns și a conflictului pe care-l simțeam adâncindu-se tot mereu, orice moment în care nu eram la școală sau nu-mi făceam temele - și-mi făceam

prea puplne - mi-l petreceam în îndeplinirea plină de zel a îndatoririlor mele religioase. Nu puteam să fac altceva decât să sper că neîntrerupta mea credință va fi recunoscută și răsplătită, deși pentru mine realizarea Sinelui devenise de acum mai mult un vis decât o speranță. Am meditat la fel de mult ca oricând și am experimentat în transele mele muzică nepământeană, culori vii și străluciri amestecate, călătorii astrale și vizite spirituale.

Mă părăsise sentimentul care ani în șir mă umpluse de emoția că eu eram Brahma, Domnul Universului, marele Spirit întrupat sub mai multe forme. Moksha părea un țel imposibil de atins în viața prezentă. Mi-era teamă că va fi nevoie de multe reîncarnări - nu știam cât de multe - până îmi voi atinge țelul. De ce trebuia să fie viitorul atât de nesigur? Realizarea tatălui meu părea mai demnă de respect decât oricând. Într-adevăr, el fusese un avatar. Evident, eu nu eram. Eram hotărât să rămân un mare guru și în ochii multora deja eram. Dar nu voi atinge nirvana în această viață. Scopul meu alternativ - acela de a fi reîncarnat într-o vacă, cea mai sfântă dintre toate creaturile, fusese și el făcut țândări. Nimic nu era sigur. Dar n-aș fi recunoscut în fața nimănui îndoielile pe care le simțeam. În exterior păream la fel de sigur de religia mea ca oricând, iar cinstea pe care mi-o acordau hindușii creștea într-una.

La sfârșitul celui de-al treilea an de liceu, Ma și cu mătușa Revati au invitat un grup mare de vecini și rude să mi se alăture la o puja specială în casa noastră. Cei care soseau, se apropiau ca să ne facă plecăciuni respectuoase și să povestească câte puțin despre măreția lui tata. Comentariile lor, care se auzeau ici-colo hi cameră, exprimau admirația și prețuirea și asta o puteam citi în ochii lor. Eu eram un yoghin care va duce faima orașului nostru, un guru care va avea într-o bună zi mulți, mulți ucenici. Conflictele mele interioare au fost uitate și înlocuite de simpla plăcere de a fi idolatrizat. Deși nu aveam încă 15 ani, știam că atinsesem deja un statut printre

39

hinduși, spre invidia unora dintre pândiți. Asta îmi dădea o senzație sinceră de bine, căci știam că eu nu făceam parte dintre ipocriții pe care-i disprețuia unchiul Deonarine.

Baba al nostru, pandit Jankhi Prasad Sharma Maharaj, sfetnicul meu spiritual și cea mai mare sursă de inspirație pentru mine, recunoscutul lider hindus al întregului Trinidad, a îndeplinit complicata ceremonie. Am asistat mândru. Era o mare ocazie pentru mine.

Stăteam lângă altar, jucându-mă cu ghirlanda de flori mare și parfumată care-mi atârna în jurul gâtului și salutam musafirii după încheierea ceremoniei. O vecină a așezat câteva monede, una lângă alta la picioarele mele și s-a închinat pentru a-mi primi binecuvântarea - atingerea shaktiului după care tânjea orice credincios, datorită efectului ei supranatural. Știam că este o biată văduvă, care câștigă amaric de puțin pentru lungile ei ore de muncă grea. Ofrandele pe care le primeam eu la un singur ceremonial, depășeau cu mult veniturile ei pe o lună. Zeii hotărâseră acest sistem de donație către brahmani, iar Vedele declarau că acesta este unul dintre marile beneficii ale donatorului, așa că nu ar trebui să mă simt vinovat. Mi-am amintit foarte clar cuvintele unchiului Deonarine și le-am simțit tot veninul: "Pentru toți de-alde ei este doar o afacere, nu fac nimic fără plată...mai ales de la săraci". Am privit stingherit spre mica ei ofrandă de monede.

Bineînțeles, eu aveam să-i dau mult în schimb. Când am întins mâna pentru a-i da binecuvântarea, am tresărit la auzul unei voci omnipotente, inconfundabile: "Tu nu ești Dumnezeu, Rabi!" Brațul mi-a rămas suspendat în aer. "Tu... nu...ești...Dumnezeu!" Cuvintele m-au izbit precum lovitura adâncă de cuțit care doboară trestia înaltă.

Am știut instinctiv că adevăratul Dumnezeu, Creatorul a tot și toate, fusese Cel care pronunțase aceste cuvinte și am început să tremur. Era o fraudă, o minciună sfruntată să pretind că o binecuvântez pe femeia care stătea plecată în fața mea. Mi-am retras mâna extrem de conștient că mă priveau mulți ochi și că lumea se

39

mira. Am simțit că trebuie să cad la picioarele sfinte ale adevăratului Dumnezeu și să-I cer iertare, dar cum puteam explica asta tuturor acelor oameni! M-am întors brusc și mi-am croit drum prin mulțime, lăsând-o pe biata femeie să se holbeze uluită după mine. Când am ajuns în cameră am încuiat ușa, am rupt ghirlanda de flori de la gât cu degete tremurătoare, am aruncat-o jos și m-am prăbușit pe pat suspinând.

Ma mă văzuse când am plecat și mă privise cu compasiune, cu o blândețe pe care nu o meritam. Nu mai vorbisem cu ea de aproape o lună. Mă dojenise în felul ei plin de bunătate și blândețe pentru o ceartă furioasă cu mătușa mea, pe care eu o provocasem. Fusese clar vina mea, o rușinoasă demonstrație a mândriei plină de sine. Respinsesem rugămintile lui Ma de a-mi cere scuze. În loc de asta, am ieșit furtunos din cameră strigând că nu am să-i mai vorbesc niciodată. Ea îi trimisese pe verii mei în camera mea, unul după altul, cu fructe și alte daruri rugându-mă să ne împăcăm, dar eu am respins orice ofertă. Simțeam că amintirea aceasta amară mă înăbușă acum, când zăceam zdrobit sub dojana adevăratului Dumnezeu, cuprins de remușcări, că îndrăznisem să accept închinarea pe care doar El o merita. Toată mândria mea se făcuse fărâme. Voiam să-I spun acestui Dumnezeu că îmi pare rău pentru felul în care mă purtasem cu Ma și cu alții, și mai ales pentru felul în care îl furasem, luând pentru mine închinarea oamenilor pe care numai El o merita. Dar nu știam cum să mă adresez Lui și cu siguranță, nu putea să existe iertare. Legea karmei îmi va plăti pe măsura faptelor mele. O crimă ca aceea pe care o comiseseam va transforma într-un dezastru viitoarea mea reîncarnare. Probabil că voi avea nevoie de mii, poate milioane de reîncarnări înainte de a mă mai naște din nou în casta brahmanilor. Cine ar putea să spună

dinainte drumul dureros pe care va trebui să-l urc din nou pentru a deveni ceea ce am fost până azi?
Oricât de îngrozitor părea viitorul, confruntarea cu prezentul era chiar și mai dureroasă. Nu mai puteam să accept

40

nici o singură dată venerarea persoanei mele de către alte ființe omenești și totuși asta așteptau toți de la mine. Cum puteam să evit acest lucru? Cum puteam să găsec vreodată curajul de a recunoaște în fața celor care mă așezaseră pe un pedestal, că eu eram un hoț care furasem gloria ce-I aparținea doar Celui ce era deasupra noastră, a tuturor? Nu mai puteam părăsi camera mea ca să dau din nou cu ochii de comunitatea hindusă. Ei nu m-ar crede dacă aș încerca să le spun că nici un om nu este Dumnezeu și nu merită să fie idolatrizat. Cum le puteam spune despre ceea ce știam că este adevărul jalnic despre mine însumi. Rușinea ar fi fost prea mare! Dar nu puteam continua să trăiesc în minciună. Mă întorceam iar și iar la această alternativă orbilă, care părea acum singura cale de scăpare. Cum va afecta ea viața mea viitoare, era greu de ghicit, dar mă temeam și mai mult de prezent.

Am rămas în camera mea zile întregi, agonizante, fără să mănânc sau să beau - măsurând camera în lung și în lat, frângându-mi degetele, căzând extenuat pe pat să ațipesc puțin, ca apoi să reiau plimbarea prin cameră, sau să mă așez pe marginea patului cu capul în mâini. Câteodată plângeam, dorindu-mi să nu mă fi născut niciodată, începând să-mi fie milă de mine însumi. Atâtea lucruri merseseră prost în viața mea. Îmi lipsise dragostea și grija părintească. Tatăl meu nu-mi vorbea niciodată și murise când eram mic. N-o mai văzusem pe mama de opt ani. Îmi pierdusem bunicii - pe toți, cu excepția lui Nanee. Și mă mai mândrisem cândva că aveam o karma bună! De ce trebuia să fie atât de rea? Era nedrept să fiu pedepsit pentru viețile mele anterioare, de vreme ce eu nu-mi puteam aminti nici cel mai mic incident din vremea lor, deși câteodată pretinsesem că aș fi făcut-o. În timpul acestor ore lungi, singuratic, am revăzut ceea ce îmi puteam aminti din viață și m-am mirat de orbirea mea. Cum putea o vacă, un șarpe, sau chiar eu, să fiu Dumnezeu? Cum putea creația Sa să creeze singură? Cum se putea ca totul să aibă aceeași Esență Divină? Asta nega diferența esențială

40

dintre o persoană și un lucru; știam că trebuie să existe o diferență, orice ar fi spus Krishna și Vedele. Dacă eu aveam aceeași esență cu o trestie de zahăr, atunci nu era nici o diferență esențială între mine și ea - lucru care era total absurd. Această unitate a tuturor lucrurilor pe care o experimentasem în meditație, îmi părea acum împotriva bunului simț. Numai mândria mă orbise, îmi dorisem atât de mult să fiu Domnul Universului, încât am fost gata să cred într-o minciună evidentă. Ce putea fi mai rău decât aceasta? Era ipocrie în cel mai înalt grad. Zi de zi, eu care mă crezusem cândva aproape de realizarea Sinelui, mă târâm acum într-o auto-condamnare deplorabilă. Mă gândeam la toate țigările pe care le furasem, la minciunile pe care le spuseseam, la viața plină de mândrie și egoism pe care o trăisem, la ura din inima mea pentru mătușa Revati și pentru alții. Fuseseră momente când dorisem chiar s-o văd moartă și în același timp propovăduiam non-violența. Nu se putea nicidecum ca faptele mele bune să depășească în greutate pe cele rele, pe oricare cântar cinstit le-aș fi așezat. Am tremurat la gândul reîncarnării, convins că datorită karmei voi fi aruncat în cea mai josnică poziție. Cât de mult îmi doream să-l pot găsi pe adevăratul Dumnezeu și să-I spun cât de rău îmi pare; și totuși ce rost ar fi avut, de vreme ce karma nu putea fi schimbată? Poate că El va fi totuși milos. Mă temeam acum de călătoriile astrale și de vizitele spiritelor care înainte mă umpleau de încântare, dar nu cunoșteam nici o cale de a-L căuta pe Dumnezeu, decât prin Yoga. Religia, educația și experiența mea din meditație - toate mă învățaseră că, doar căutând în mine puteam găsi adevărul, așa că am încercat din nou. Însă căutarea mea s-a dovedit inutilă. În loc să-L găsec pe Dumnezeu, am zgândărit doar un culcuș al răului care m-a făcut și mai conștient de putreziciunea inimii mele. Chinul meu s-a adâncit mai mult, iar sentimentele de vinovăție și rușine au devenit o povară imposibil de purtat. Dacă nu-L puteam găsi repede pe acest Dumnezeu, atunci trebuia să mă

40

sinucid, indiferent cât de groaznică ar fi fost urmarea acestui act laș asupra viitorului. Nu mai puteam suporta să trăiesc fără El. Îmi era teamă să mii iau viața. Viața mea următoare putea fi mult mai rea decât cea prezentă. Tot viitorul meu era nesiguranță și întuneric. Trebuia să fac ceva ca să-mi salvez mințile acum, în viața prezentă. În cea de-a cincea zi m-am îmbăiat, am mâncat ceva la micul dejun și m-am întors în camera mea fără să vorbesc cu nimeni.

Pentru prima dată am lăsat ușa deschisă. Era un gest pe care speram că familia mea îl va înțelege, un pas spre împăcare, un pas de probă, slab, dar cel mai bun pe care-l putea face o persoană foarte mândră și plină de sine, fără nici un fel de ajutor.

40

13

Karma Și Harul

"Rabi, vrea cineva să te vadă." Shanti era chiar în camera mea. Nu o auzisem intrând. "Cine este?"

"O prietenă de-a mea de la școală. Vrea să vorbească cu tine."

În sufragerie stătea și mă aștepta o tânără atrăgătoare de vreo 18 ani. Am rămas în ușă, ezitând să intru și am privit-o întrebător. Când m-a văzut a sărit în picioare și fața i s-a luminat de un zâmbet care părea că vine din

străfundul ființei ei. "Nu înțelege prea multe din viața aceasta", m-am gândit eu, "altminteri n-ar mai fi așa de fericită".

"Bună Rabi, eu sunt Molii", a spus ea cu căldură. "Am auzit despre tine și am venit să stau de vorbă cu tine." "Ah! Despre ce?" am întrebat-o eu. "La loc", am adăugat eu neliniștit, așezându-mă în partea cealaltă a mesei. Nu aveam timp pentru ea. Ce vroia de la mine? De ce nu rămăsese și Shanti? S-ar părea că se dusese la bucătărie. Molii a râs prietenoasă când mi-a văzut expresia de nedumerire.

41

"Am auzit cât ești de religios și am vrut să te întâlnesc."

M-a întrebat fel de fel de lucruri despre mine și dacă găseam că religia mea mă împlinea. Încercând să-mi ascund goliciunea în spatele multor vorbe, despre profunda cunoaștere a hinduismului, am mințit-o și i-am spus că eram foarte fericit și că religia mea era adevărul. Ea a ascultat cu răbdare declarațiile mele pompoase și câteodată arogante. Fără să mă contrazică sau să se certe cu mine, ea mi-a demascată cu blândețe goliciunea interioară prin întrebări formulate politicos. În cele din urmă m-a întrebat:

"Ai un țel special în religia ta?"

"Da", am răspuns. "Vreau să mă apropii de Dumnezeu."

"Îl cunoști?"

"Da!" am mințit, încercând să-mi ascund nesiguranța.

Știam că El exista, dar nu aveam imaginea Lui, nu cunoșteam nici o mantră pe care să I-o pot recita și nu-L găsisem prin Yoga.

"Și tu ești tot o hindusă religioasă?" am întrebat încercând să-mi mut atenția de pe deșertăciunea mea spre alte lucruri; probabil că venera foarte mult zeii de avea o asemenea pace.

"Nu. Am fost cândva, dar acum sunt creștină." "Ce ești?" Eram îngrozit.

"Creștină. Am descoperit că îl poți cunoaște pe Dumnezeu și te poți apropia foarte mult de El prin Isus Hristos."

"Eu cred că mă pot apropia de Dumnezeu prin propria mea religie!" am ripostat eu vehement, știind în inima mea că asta era o minciună. De fapt descoperisem că fiecare pas mai aproape de zeii hinduși, însemna un pas mai departe de adevăratul Dumnezeu pe care-L căutam. Dar n-am să recunosc niciodată acest lucru - mai ales în fața unei creștine. Nu numele "Isus Hristos" mă stârnise atât de tare, ci cuvântul "creștină" și gândul că și ea devenise așa ceva. Ei mîncau

41

zeița mea, vaca. Majoritatea oamenilor pe care-i cunoscusem și care se numeau creștini, trăiau o asemenea viață, încât nu voiam să am nimic de-a face cu religia lor. M-am ridicat de pe scaun ca să-i spun să plece. Nu avea rost să continui această conversație, dar ea foarte liniștită, mi-a spus ceva care m-a făcut să mă așez din nou la locul meu.

"Biblia ne învață că Dumnezeu este Dumnezeul dragostei. Aș vrea să-ți împărtășesc și ție cum L-am cunoscut eu."

Eram încremenit. Niciodată de când eram eu pe lume, ca hindus, nu auzisem de un Dumnezeu al dragostei! Am ascultat-o uimit în timp ce ea continua:

"Pentru că ne iubește, El vrea să ne atragă cât mai aproape de El."

Asta m-a șocat din nou. Eu, ca hindus doream să mă apropii de Dumnezeu, dar ea îmi spunea că Dumnezeu în dragostea Lui, încerca să mă apropie de El!

"Biblia ne învață de asemenea, că păcatul ne împiedică nu numai să ne apropiem de El", a continuat Molii, "ci și să-L cunoaștem. Așa se face că El L-a trimis pe Hristos să moară pentru păcatele noastre. Dacă îi primim iertarea, îl putem cunoaște..."

"Stai puțin!" am întrerupt-o eu. Încerca să mă convertească pe mine? Simțeam că trebuie să o combat.

"Eu cred în karma. Culegi ceea ce semeni și nimeni nu poate shimba asta. Eu nu cred deloc în iertare. Este imposibil! Ce s-a făcut, făcut rămîne!"

"Dar Dumnezeu poate face orice", a spus Molii încrezătoare. "El are o cale de a ne ierta. Isus a spus: 'Eu sunt Calea, Adevărul și Viața: nimeni nu vine la Tatăl, decât prin Mine.' Isus este Calea; pentru că El a murit pentru păcatele noastre, Dumnezeu ne poate ierta."

Acesta era un dogmatism pe care refuzam să-l accept, întotdeauna insistasem că hinduismul era singura cale, dar acum o contraziceam argumentând că Gita spunea că toate

41

drumurile duc în același loc și că orice ar face un om (chiar fără nici o religie), karma și reîncarnarea îl vor conduce în cele din urmă, la Krishna. Dar oare era mai puțin dogmatic să spui că singura destinație era Krishna, în loc să spui că singura Cale era Hristos? Oare era Krishna ceea ce căutam eu cu adevărat? Nu! Știam în inima mea că nu el era adevăratul Dumnezeu pe care voiam să-l cunosc. Eram prea mândru să recunosc asta și continuam să pledez în favoarea multor concepte contradictorii ale hinduismului, încercând să ies basma curată. În ciuda răbdării ei - sau poate tocmai de aceea - mi-am pierdut cumpătul și am început să gesticulez furios, ridicând vocea, hotărât să nu mă las învins de fata asta. Ea era atât de calmă și părea atât de încrezătoare în relația ei cu Dumnezeu, încât, în cele din urmă a trebuit să îi aflu secretul.

"Ce te face atât de fericită?" am întrebat-o brusc. "Probabil că petreci mult timp în meditație!"

"O făceam înainte", a răspuns Molii, "dar acum nu. De când L-am primit pe Isus în viața mea, El m-a schimbat complet. El mi-a dat pacea și bucuria, pe care nu le cunoscusem niciodată înainte." M-a privit apoi în ochi și mi-a spus:

"Rabi tu nu pari prea fericit! Ești fericit?" î

Am privit repede în jur. În bucătărie se auzea j zăngăneala vaselor. Am coborât vocea:

"Nu sunt fericit. Aș dori să am și eu bucuria ta."

Oare eu spuneam asta? Crezusem că nu voi putea să împărtășesc acest secret, altcuiva decât lui Ma și iată-mă spunându-l unei străine. Cum mă putea ajuta ea? Eu voiam mai mult decât bucurie. Eu voiam să-L cunosc pe Dumnezeu. j

"Bucuria nu este ceva ce poți să produci tu, a spus ' Molii. Dacă nu ai un motiv adevărat, atunci ea nu este reală și nu va dura. Eu mă bucur din cauză că păcatele mele au fost iertate și asta mi-a schimbat toată viața. Pacea și bucuria vin de la Hristos, dacă îl cunoști cu adevărat."

"Nu-mi mai vorbi atât de Isus!" am întrerupt-o eu nerăbdător. "El este doar unul dintre zei - și sunt milioane - și 42

încă un zeu creștin. Eu vreau să-L cunosc pe adevăratul Dumnezeu, Creatorul Universului!"

"Dar acela este Isus. De aceea a putut El să moară pentru păcatele tale. Numai Dumnezeu putea să plătească această datorie."

Era atât de calmă și vorbea cu atâta încredere. Atitudinea mea era într-un așa contrast cu a ei. Eu nu am putut niciodată să simt pentru zeii hinduși acea încredere deplină pe care o avea ea în acest zeu, Isus. Vorbea despre El de parcă ar fi fost prietenul ei și ar fi stat chiar acolo, alături de ea.

Am stat de vorbă aproape o jumătate de zi, fără să ne dăm seama când a trecut timpul. Am argumentat și mi-am pierdut deseori cumpătul și câteodată am țipat la ea. În ultimele luni îmi pierdusem din ce în ce mai mult stăpânirea de sine. Ea a rămas tot timpul calmă, senină, netulburată și a vorbit tot timpul cu acea încredere liniștită. Eu am continuat să etalez ostentativ în fața ei, zeii hinduși și filozofiile vizionarilor antici, dar nu mă puteam compara nicidecum cu ceea ce era ea. Voiam pacea și bucuria ei, dar nu aveam de gând să renunț la nici o părticică din religia mea! Ea nu-mi spusese nimic despre asta, dar eu înțelegeam că, dacă credeam că Isus este Dumnezeu și că El murise pentru mine și îmi; putea ierta păcatele, atunci toate lucrurile pentru care trăisem ca hindus, nu mai aveau nici un sens, nici o noimă.

"Acum trebuie să plec", a spus ea în cele din urmă și s-a ridicat să plece. Am sărit în picioare, hotărât s-o fac să înțeleagă clar că nu-mi schimbasese opiniile. Vizita ei fusese o insultă. Eu, un brahman, avusesem bunăvoința să vorbesc cu o netrebnică ce-și părăsise religia, iar ea avusese îndrăzneala de a încerca să mă convingă pe mine, un yoghin, să devin creștin!

"Oh! îi urăsc pe creștini!" am declarat tare și cu mânie astfel încât cei din bucătărie să mă poată auzi. "N-am să devin niciodată creștin - nici pe patul de moarte! Eu m-am născut hindus și am să mor hindus!"

42

Ea m-a privit cu compasiune:

"Rabi, înainte de a te culca deseară, te rog așează-te pe genunchi și cere-I Lui Dumnezeu să-ți arate adevărul. Și eu am să mă rog pentru tine!"

Mi-a făcut semn cu mâna și apoi a plecat. Prin ușa deschisă am văzut soarele apunând deasupra golfului. În curând va dispărea în Punta Penas, la capătul de nord al Venezuelei și întunericul va coborî iute. Când mi-am privit mâinile, am văzut că erau încheștate, iar unghiile erau intrate în carne. Singur în camera mea, am măsurat podeaua în lung și în lat, simțind în mine două armate care se luptau. Nu mai trăisem niciodată un asemenea conflict. Parcă aveam în față o alegere între moarte și viață și eram sfâșiat de forțe care mă trăgeau în toate direcțiile. În timpul conversației cu Molii, căpătasem convingerea că acest Dumnezeu adevărat este sfânt și curat. Cum putea El să aibă de-a face cu mine? Cât de bine îmi cunoscuse întunericul din inima mea! În cele din urmă am recunoscut față de mine însumi, cu părere de rău, că toate băile mele sfinte, toate ritualurile puja și Yoga nu puteau niciodată să-mi schimbe inima.

Nu ar fi fost minunat, m-am gândit, dacă ceea ce-mi spusese Molii despre Isus care a murit pentru păcatele mele ar fi adevărat, astfel încât eu să pot fi iertat și curat pentru ca să pot avea părtășie cu acest Dumnezeu sfânt?

Voiam să cred asta, dar Isus era un zeu creștin, iar eu nu voi deveni niciodată un creștin. Dacă aș fi făcut-o, nu mai puteam apărea în fața familiei mele niciodată. Nu puteam să înfrunt viața dacă rămâneam așa cum eram. Luptasem pentru realizarea Sinelui, privisem în mine încercând să realizez că eu eram Dumnezeu. Nu vedeam decât că eram iremediabil pierdut.

"Atâta vorbărie despre realizarea Sinelui... dar ei devin mai egoiști!" Cuvintele unchiului Deonarine mă obsedau. El spusese crudul adevăr! Nu este de mirare că Ajah a fost dezamăgit de hinduism și asta l-a împins spre auto-distrugere prin rom. Întotdeauna refuzasem să cred acest lucru, dar în sfârșit,

42

am înțeles. Numai frica de ceea ce exista dincolo de moarte mă oprea să nu mă sinucid.

Molii insistase asupra faptului că Dumnezeu mă iubește și că ea gustase această dragoste a Lui. O invidiam

pentru aceasta, dar o uram pentru că era creștină. Mândria îmi cerea să resping tot ceea ce îmi spusese ea, dar eram prea disperat ca să mai salvez aparențele. M-am așezat pe genunchi lângă pat, conștient de faptul că mă supuneam cererii lui Molii. Oare ea se ruga pentru mine în momentul acela?

"Dumnezeule, adevăratul Dumnezeu și Creator, te rog, arată-mi adevărul! Te rog, Dumnezeule!" Nu-mi era ușor s-o spun, dar aceasta era ultima mea speranță. Ceva s-a rupt în mine, ca o tulpină înaltă de bambus frântă de un vânt puternic. Pentru prima dată în viața mea, am simțit că m-am rugat cu adevărat - și că dusesem la bun sfârșit acest act - nu unei Forțe impersonale, ci adevăratului Dumnezeu care iubește și se îngrijește de toate.

Prea obosit să mă mai gândesc, m-am trântit în pat și am adormit aproape instantaneu. Ultimul meu gând conștient a fost o convingere intimă că Dumnezeu mă auzise și îmi va răspunde la rugăciune.

43

14

Cunoașterea

"Hei, Rabi!" a spus Krishna, intrând în bucătărie, unde stăteam de vorbă cu una din mătușile mele mai tinere, în timp ce aceasta pregătea cina

Felul lui de a se purta și expresia feței lui erau atât de diferite de ceea ce văzusem până atunci. Părea mulțumit că mă vedea.

"Știi că trebuie să te naști din nou, ca să ajungi m rai?" a întrebat el. Am început să spun:

"Bineînțeles. Am să mă nasc din nou într-o vacă. Țsta-i raiul meu." Expresia de pe fața lui Krishna m-a făcut să-mi îhghit sarcasmul.

"Ce te face să-mi spui așa ceva?" am întrebat sceptic. Am observat că avea o carte mică în mână și că răsfoia paginile ca și cum ar căuta ceva.

"Așa scrie în Biblie. Stai să-ți arăt." A continuat să dea paginile încet, ca cineva care explora un teritoriu nefamiliar.

"Marcu... Luca... Ioan. Aici este, în capitolul trei. Ascultă asta: 'Drept răspuns, Isus i-a zis: Adevărat, adevărat

43

îți spun că dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea împărăția lui Dumnezeu'. Ce spui de asta?"

Nu știam ce să cred. Oare acesta era același Isus despre care îmi vorbise mama cu mulți ani în urmă, același despre care Molii spunea că este adevăratul Dumnezeu care a murit pentru păcatele mele? El trebuie să fie!

"Dă-mi să văd!" i-am spus de data aceasta emoționat.

Krishna mi-a întins cârticica și eu am citit singur; în timp ce citeam, am înțeles în sfârșit ceea ce mă chinuisem să ' înțeleg în ultimele trei săptămâni de când îmi vorbise Molii. Nu păruse să se potrivească, dar acum totul avea un sens. Să fii "născut din nou!" Da, de asta aveam nevoie. Știam exact ce voia Isus să spună. Nu vorbea despre reîncarnare, ci despre nașterea spirituală, care l-ar fi transformat pe Nicodim într-un om nou pe dinăuntru, în loc să-i dea doar un trup nou. Acum eram cu adevărat emoționat. De ce nu înțelesesem niciodată înainte acest lucru? La ce bun o mie de nașteri fizice? Reîncarnarea îmi putea da un trup nou, dar nu de asta aveam nevoie. Nu-mi puteam imagina o naștere fizică mai bună decât cea din prezent. Mă născusem în cea mai sus-pusă castă, într-o familie bogată, fiul unui yoghin, aveam toate avantajele educației și ale unei practici religioase și totuși eșuasem. Era o nebunie să cred că aș putea îmbunătăți situația revenind în lume iar și iar în trupuri diferite!

În fiecare ajun de an nou luam și eu, la fel ca toți ceilalți, niște hotărâri pentru noul an care urma. Întotdeauna, în capul listei figura hotărârea de a nu mai fuma. Tușea mi se înrăutățise și totuși nu puteam renunța la acest viciu. În fiecare ianuarie luam din nou hotărârea de a face din anul care urma, un an mai bun decât cel care trecuse, dar a doua zi a lunii ianuarie mă reîntorceam la vechile obiceiuri. Nu treceau multe zile până când firea mea nestăpânită exploda din nou -de multe ori chiar după ce petreceam o oră sau două în meditație. Ceva era în neregulă cu mine, ceva ce nu putea fi rezolvat doar prin schimbarea trupului.

43

Oricât de minunat era faptul că într-adevăr, Dumnezeu mă putea ierta, totuși începusem să tânjesc după ceva mai mult decât iertarea. De când îi cerusem Domnului să-mi arate adevărul, am început treptat să mă văd într-o lumină nouă. Lumea se învărtise totdeauna în jurul meu. Mă așteptasem ca toți să-și potrivească felul lor de viață, dorințelor mele și să mă trateze ca pe un zeu. Eram un tiran răsfățat, dar cu siguranță că nu eram Dumnezeu și nici nu voi fi vreodată! Pentru mine era o ușurare să recunosc acest lucru. Nu îmi mai doream să fiu Dumnezeu, dar nici nu voiam să rămân în felul în care mă vedeam acum. Doream să devin un om nou. Dacă Hristos nu putea să mă schimbe complet, atunci nici nu aveam nevoie de iertarea Lui. În trecut vedeam în experiențele mistice, o cale de a scăpa de viața zilnică, pe care filozofia hindusă o numea maya - iluzia. Acum îmi doream puterea de a face față vieții, de a trăi viața pe care Dumnezeu o rânduisese pentru mine. Voiam să simt o schimbare profundă în ceea ce eram eu, nu doar pacea de moment pe care o simțeam în timpul meditației, dar care mă părăsea repede și astfel îmi pierdeam cumpătul. Aveam nevoie să fiu născut din nou - din punct de vedere spiritual, nu fizic.

În seara aceea, discuția de la masă s-a concentrat asupra unei scrisori care tocmai venise de la unchiul Lari din Montreal, Canada, unde acesta avea o bursă la Universitatea McGill, pentru a studia filozofia. Obținuse cel mai

mare punctaj de pe întreaga insulă, trimis de la Cambridge pentru examenele diplomei de absolvire a liceului. Toți eram mândri de el și abia așteptam să aflăm ce progrese a mai făcut. De la Lari, discuția s-a îndreptat spre viitorul lui Krishna, iar unchiul Deonarine l-a îndemnat să meargă pe urmele lui Lari. Poate că reușea să obțină o bursă la o Universitate din Londra.

Eu eram prea ocupat cu gândurile mele ca să contribui prea mult la discuțiile familiei. Eu aveam să le spun ceva și nu găseam cuvintele potrivite. Peste mai puțin de o săptămână aveam să împlinesc cincisprezece ani. Ce zi potrivită pentru a

44

te naște din nou! S-au ridicat toți de la masă și eu încă îmi mai căutam cuvintele. Deonarine și Krishna se pregăteau s-o ducă pe Ma în camera de zi. Trebuia să le spun acum, dar îmi era teamă. Ei bine, nu era nevoie ca ei să știe ceva - nu încă. "Ma!"

"Da, Rabi!" Pe fața ei se citea speranța. Aveam de gând oare să-i accept rugămințile și să mă împac cu ea? Mă mai împlânziseam? Nici nu știa cât de mult doream s-o fac.

"Nu vreau nici o petrecere de ziua mea de naștere."

"Rabi!" a protestat Shanti. "Doar nu vorbești serios!"

"De ce, Rabi?" m-a întrebat Ma cu blândețe. "Știi cu câtă nerăbdare așteptăm cu toții ziua ta de naștere, în fiecare an." În ochii ei se citea dragoste mută și înțelegere. Fără în-doială că ea se gândea că cererea mea avea originea în neînțelegerea dintre noi.

"Nu este din cauza a ceea ce crezi tu", am spus. "Vreau doar ca anul acesta să fie altfel."

Așa s-a încheiat discuția. Cuvântul meu era lege în tot ceea ce privea problemele religioase sau de ceremonial. Atât de încet au trecut cele câteva zile, dar în cele din urmă a sosit și ziua mea de naștere. Nici nu m-am apropiat de camera mea de rugăciune, unde se așteptau toți să-mi petrec cea mai mare parte a zilei. Probabil că acesta a fost un motiv de mirare pentru toată familia, dar mă temeam să le explic de ce făceam asta. Aveam de gând să-L invit pe Isus în viața mea și să mă nasc din nou. Era cel mai minunat lucru pe care puteam să-l fac de ziua mea! În ciuda hotărârii mele, mi-a lipsit curajul. Ce va crede mama când va afla că am devenit creștin? Dar panditii care mă înconjuraseră și mă educaseră și hindușii care mă idolatrizaseră și îmi oferiseră daruri și se încrezuseră în mine, ca să-i conduc spre o reîncarnare mai bună? Cum puteam să-i trădez pe toți? Ce ar fi spus Gosine - și mulți alți vecini care mă priveau ca pe un exemplu demn de urmat pentru copiii lor?

44

În momentul în care i-aș fi cerut lui Hristos să devină Domnul și Mântuitorul meu, aș fi pierdut totul: casta brahma, statutul meu de tânăr yoghin, binecuvântarea zeilor hinduși, bunăvoința familiei mele. Aș fi devenit automat un renegat al comunității hinduse, mai prejos decât cel mai de jos. Și dacă Isus nu putea, cu adevărat, să-mi schimbe viața? Să presupunem că nu puteam să-L cunosc pe Dumnezeu prin El. Cum puteam să risc atât de mult, când nu eram sigur? Și astfel, ziua mea de naștere a venit și a trecut; ziua în care plănuisem să mă nasc din nou - și tot îmi era teamă să-mi deschid inima pentru Isus. Când am adormit în noaptea aceea, eram mai nenorocit ca oricând.

44

15

Moartea Unui Guru

"Namahste, natnahste, yoghin Rabindra Maharaj!"

Mi-am ridicat privirea din cartea pe care o citeam - "De ce nu sunt creștin" de Bertrand Russell - și am văzut silueta înaltă și slabă a lui Radhay Bhaju Govinda, care îmi făcea plecăciuni și care s-a îndreptat spre scările din spate. Mă bucuram în sinea mea că acea parte a verandei pe care mă aflam, era accesibilă doar prin casă. Odată ce intra acolo, fără îndoială că va începe o conversație cu Ma și cu mătușa Revati și nu va mai ajunge la mine. Prieten vechi al familiei, din apropiatul Kali Bay, Govinda era un vizitator căruia îi plăcea să stea de vorbă cu mine despre hinduism - dar eu nu aveam acum dispoziția necesară pentru așa ceva. Cu părul și barba albe și lungi și îmbrăcat într-un dhoti de culoarea șofranului, bătrânul domn era însăși imaginea sfântului hindus clasic, un rol pe care îl juca cu prisosință, însoțindu-l de elemente teatrale, deși era un hindus sincer. M-am aplecat cu palmele lipite, i-am spus și eu "namahste" și l-am privit până a urcat scările lovindu-le cu impresionantul său toiag pe care-l purta

44

mai mult pentru efect, decât din necesitate. Govinda cânta în hindusă cât îl ținea gura, când a dispărut în casă. Cartea "De ce nu sunt creștin" se dovedise a fi o adevărată dezamăgire. O luasem de la biblioteca școlii, sperând că mă va ajuta să rămân hindus. Argumentele lui Russell erau însă slabe și improprii, și cu cât citeam mai mult de ce nu devenise el creștin, cu atât mai convins deveneam eu că trebuia să devin creștin. Am lăsat cartea și am privit cerul cu norii albi, răzleți, odihnindu-mi ochii. M-am gândit mult. Cât timp mai puteam refuza să-L primesc pe Hristos, când știam că de fapt, El este Singurul Dumnezeu, Mântuitorul care murise pentru păcatele mele? Mă aflam într-o stare jalnică, tras mereu înapoi de frica de a nu-mi pierde poziția în comunitatea hindusă, precum și bunăvoința familiei mele. Dar nu erau oare adevărul și relația mea cu Dumnezeu mai importante? Da, dar tot îmi era teamă.

Vărul meu Krishna a ieșit pe verandă.

"Ah, aici erai Rabi. Te căutam. Diseară este o întrunire creștină în Roueva la care ar trebui să mergi." Părea foarte agitat.

"Despre ce este vorba?"

"Este o mică întrunire creștină. Vor explica Biblia."

Krishna fusese atât de diferit în ultima vreme, atât de plin de bucurie și prietenos. Acum mă invita la o întrunire creștină. Oare bănuia ce se întâmpla în sufletul meu? Cât de mult aș fi vrut să merg, dar dacă mă vedea cine nu trebuia și începeau bârfele?

"Ce spui, Rabi? Ar fi bine dacă ai putea să vii. Eu plec la șase jumătate."

"De ce nu?" m-am trezit spunând, luându-mă pe mine însumi prin surprindere. Da, de ce nu?"

În drum spre Roueva, mie și lui Krishna ni s-a mai adăugat și Ramkair, o nouă cunoștință de-a vărului meu. Îi văzusem prin oraș și părea că știe multe despre mine.

45

"Știi ceva despre întrunirea asta?" l-am întrebat nerăbdător să aflu informații preliminare.

"Putin", a răspuns el. "Eu am devenit creștin de curând."

"Creștin?" Nu-mi puteam crede urechilor. "Spune-mi", i-am cerut eu grăbit, "Isus fi-a schimbat cu adevărat viața?" Ramkair a zâmbit larg.

"Să știi că da! Totul este diferit acum."

"Îl cunoști pe Dumnezeu?" am întrebat eu.

"Da, de când i-am cerut lui Isus să intre în inima mea."

"Este foarte adevărat, Rab", a adăugat Krishna cu entuziasm. "Și eu am devenit creștin acum câteva zile."

Era pentru prima oară când îmi spunea Rab, așa cum îmi spuneau numai prietenii apropiați.

"M-am gândit eu!" am exclamat

Spre surprinderea mea, mi-am dat seama că mă bucuram pentru el. Fericirea mea s-a transformat apoi în panică. Ce se întâmpla cu hindușii în aceste zile? Molii, Ramkair, iar acum Krishna! N-am mai auzit de așa ceva toată viața mea! Oare eu eram următorul?

După o oră de mers pe jos, am ajuns în mahalalele din Couva și am luat-o pe o străduță îngustă și scurtă a unui cartier sărăcăcios. Vestitul asfalt de Trinidad de la Pitch Lake, fusese folosit la netezirea șoselelor din aproape toate țăările mari ale lumii, dar pe aici nu mai ajunsese de multi ani. Ceea ce mai rămăsese din asfaltul de odinioară, era acum plin de crăpături și gropi în care creștea iarba. Nu erau decât trei construcții pe străduța aceea și atenția mi-a fost imediat atrasă de cea mai sărăcăcioasă dintre toate; era o clădire dărăpănată, care avea nevoie grabnică de reparații, fiind înconjurată de buruieni înalte. Placajul din scânduri nefinisate, deasupra căruia se afla un acoperiș șubred din tablă ondulată - nu avea nici un semn care să dovedească că a fost vreodată vopsit, iar scândurile erau înegrite de vreme și mucegăite. Era scrisă și o firmă, "HEART AND HAND HALL", cu niște

45

litere șterse, abia vizibile, un ecou al unor zile mai bune. Nu exista nici un semn că acolo ar avea loc vreo întrunire, dar nici nu era nevoie. Prin ferestrele deschise se revărsau cântări puternice, cam false, dar pline de entuziasm, astfel încât nu am avut nici o îndoială că acolo era locul pe care îl căutam. Abia îmi mai ascundeam emoția în timp ce urcam șovăielnic pe cele câteva trepte de ciment spart. Odată intrat înăuntru nu mi-a venit să cred ochilor. În sală nu erau mai mult de douăsprezece persoane, iar "orchestra" pe care avusesem impresia că o aud când ne apropiam, era o fată foarte mică de vreo șase ani (despre care am aflat mai târziu că era fiica pastorului), care stătea în față și lovea o tamburină ieftină. Atât de puțină lume - dar ce entuziasm! Nu mai auzisem niciodată asemenea cântări. După ce am închis ușa în urma noastră, am ezitat să intrăm. Am privit podeaua prăfuită, pânzele mari de păianjeni care atârnav de pe grinzile de lemn, grupuri de lilieci, care dormeau adunați laolaltă ici-colo, sub acoperișul spart, pereții nevărușiți pe care erau scrise avertismente vechi și indescifrabile. Micul grup era impresionant: câțiva bătrâni indieni din est și câțiva negrii, alături de o mână de adolescenți și copii mici. Deși nu am recunoscut pe niciunul, eram sigur că toți mă vor recunoaște imediat. Mă îngrozeam la gândul a ceea ce se putea întâmpla, când vor povesti vecinilor lor hinduși că venisem la o întrunire creștină. Nu aveam cum să rămân neobservat într-un grup atât de mic. Hotărându-mă să fiu curajos, am înaintat pe culoarul îngust printre băncile goale de lemn și acoperite de praf, urmat îndeaproape de Krishna și de Ramkair. Am văzut cu coada ochilor cum se întorceau capetele spre mine, expresia de surpriză de pe fețele lor și semne făcute cu cotul, dar am mers tot înainte până la banca din față. Se repeta iar și iar cu mult entuziasm, un refren scurt:

Tot drumul la Calvar, pentru mine 1-a făcut Pentru mine 1-a făcut pentru mine 1-a făcut

45

Tot dramul la Calvar, pentru mine 1-a făcut, El a murit ca să mă facă liber. Deși aveam atât de multe, multe păcate, Isus le-a șters pe toate și m-a iertat. Tot drumul la Calvar, pentru mine 1-a făcut, El a murit ca să mă facă liber.

Era primul cântec creștin pe care-l ascultasem vreodată. "Calvarul" părea a fi locul unde murise Isus pentru

păcatele omenirii și de asemenea și pentru păcatele mele. Deci era un loc care exista în realitate. Puneau atâta simțire în cântarea lor; probabil că-L iubeau foarte mult pe Isus, pentru că a murit pentru ei.

Fetița ne-a zâmbit rușinoasă în timp ce continua să-și lovească tamburina. Mica adunare cânta iarăși și iarăși aceleași cuvinte. Am fost surprins când am văzut că și noi trei cântam cu ei, molipsiți de entuziasmul lor. Nu era ceva neobișnuit să cânti la ceremonialurile hinduse, dar nu se cânta niciodată cu bucuria și exuberanța acestor creștini. Micuța dirijoare a încetat să mai bată în tamburină. A urmat o pauză, apoi a început să bată din nou în ea și a început un nou refren. Cuvintele au fost repetate de mai multe ori și în curând m-am alăturat din nou și eu. Era greu să nu fii plin de entuziasm, dacă ceea ce spunea cântecul era adevărat!

Minunat minunat este Isus pentru mine! Sfetnic, Dumnezeu Puternic, împăratul Păcii este El. El m-a mântuit îndepărtînd de la mine orice păcat și rușine Minunat este Mântuitorul meu - lăudat să-I fie Numele!

Încă nu începuse nimeni să predice, dar învățasem deja atât de multe. Ce contrast între relația pe care o aveau acești creștini cu Isus și ritualurile de îmblînzire a zeilor de la ceremonialurile hinduse! Nu auzisem niciodată pe cineva să spună despre vreun zeu hindus că era minunat sau sfetnic. Cu siguranță că nimeni nu ar fi cântat așa ceva despre Shiva, despre Kali soția Lui însetată de sânge sau despre fiul lor preferat,

46

Ganesha jumătate om-jumătate elefant! Iar ei îl numeau pe Isus, împăratul Păcii! Nu-i de mirare că Molii afirmase că nu mai avea nevoie de Yoga pentru a căpăta pace. Cuvintele acestui refren simplu ardeau inima pe dinăuntru. Isus, nu numai că mă va mântui, dar va îndepărta de la mine orice păcat și rușine. Ce veste bună! Probabil că acești oameni au descoperit că era adevărat, altfel nu ar mai fi cântat cu atâta bucurie entuziastă. În timp ce cântam diferite refrene, au mai venit câțiva și astfel numărul persoanelor care formau publicul a urcat la cincisprezece. În cele din urmă, fetița s-a așezat și un tânăr, pe care nu-l observasem când am intrat, a venit în față.

"Vă urăm bun venit, tuturor celor care sunteți aici în această seară, la întâlnirea noastră de evanghelizare", a spus el zâmbind. "Vă rog deschideți cărțile de cântări la numărul zece".

Era ultima de pe pagină. Nu-mi venea să cred ochilor, îmi aminteam de el ca de unul dintre cei mai înrăiți huligani din școala primară și pe deasupra și musulman - față de care avusesem o profundă antipatie. Ce schimbat părea acum! Cântarea pe care ne ceruse să-o cântăm m-a uluit, mai ales refrenul:

Lumina soarelui, lumina soarelui, azi în sufletul meu; Lumina soarelui, lumina soarelui, pe tot drumul meu. De când Mântuitorul m-a găsit și mi-a șters păcatul, Port în mine lumina dragostei Lui.

Ce efect profund au avut aceste cuvinte asupra mea! M-am închinat soarelui de pe cer câte o oră în fiecare zi și totuși rămăsesem întunecat și rece pe dinăuntru. Acești oameni cântau despre lumina soarelui din sufletele lor. Și era o lumină a dragostei! Abia îmi mai puteam stăpâni mirarea și emoția: "...în mine lumina dragostei Lui". Ei bine, eu nu am avut despre ce dragoste să cânt. Eu uram atât de mult oamenii în ciuda practicării răbdătoare a religiei mele. Știam că mulți hinduși sfinți ascund multe resentimente și ură în inima lor.

46

Între pândiți exista multă gelozie, deseori se urau cu patimă unul pe celălalt. Bineînțeles hindușii îi urau pe musulmani și omorâseră sute de mii dintre aceștia în India, înainte și după Independență. Însă acești creștini cântau despre dragostea lui Isus care era în ei, o dragoste atât de curată, sublimă și reală - nu doar o idee - pe care ei o descriu ca fiind lumina soarelui în sufletele lor. Ei bine, voiam să am și eu această dragoste în inima mea. După câteva cântări, predicatorul Abdul Hamid, a venit în fața adunării și s-a trecut din mână în mână o farfurie pentru daruri. Am pus un penny și am auzit alte câteva monede căzând pe platou în timp ce acesta trecea pe la fiecare în parte. Ce jalnic, m-am gândit, în comparație cu ofrandele uriașe pe care le adunam la ritualurilepuja. Predicatorul va fi indignat!

Ce mult greșeam! Când cele câteva monezi au fost aduse în față, Abdul Hamid a închis ochii și a început să se roage: "Îți mulțumim Tată ceresc din toată inima pentru această binecuvântare, pe care o primim cu recunoștință de la Tine. Ajută-ne să o folosim cu evlavie și cu grijă pentru Tine și pentru slava Ta. În Numele lui Isus te rugăm. Amin!"

Aproape că mi-a venit să râd la gândul folosirii celor câteva monezi "cu evlavie și cu grijă". Ce pandit s-ar fi gândit vreodată să-și folosească darurile pe care le primea la o puja sau oricare din onorariile lui, pentru slava lui Hanuman sau a oricărui alt zeu? Făceau ce voiau cu ele. Ce lacom și egoist fusesem cu ofrandele puse la picioarele mele! Ramkair ne-a șoptit că predicatorul - cu soția sa și cei trei copii - renunțase la poziția de cadru didactic și la un salariu bun, ca să se facă pastor neplătit de nimeni. Era mai mult decât puteam eu să înțeleg. Predica, inspirată din Psalmul 23, a fost foarte simplă și totuși profundă. A fost rostită cu o convingere și o putere spirituală pe care nu le-am mai întâlnit până atunci. Fiecare cuvânt părea că mi se potrivește și mi se adresează mie. M-am întrebat cum de cunoștea acest om lupta care se dădea înlăuntrul meu, întrebările care mă frământau, gândurile pe

46

care le aveam, conflictele adânci pe care le trăiam. Doar nu știuse că am să vin și eu acolo!

"Domnul este Păstorul meu, nu voi duce lipsă de nimic." La aceste cuvinte a tresărit ceva în mine. Știam cu o siguranță intimă că adevăratul Dumnezeu și Păstor mă chema și dorea să fac parte din turma Lui, dar o altă voce

lupta și aducea argumente împotriva a tot ceea ce spunea predicatorul. Mă avertiza că aveam să pierd totul și îmi amintea de prestigiul și cinstea pe care le-aș fi putut avea în calitate de pandit, cum era de exemplu, Jankhi Prasad Sharma Maharaj. Inima mamei mele va fi zdrobită! Cum puteam să aduc dezonoarea asupra numelui tatălui meu? Cele două voci pledau în contradictoriu, dar vocea care mă atrăgea cel mai mult, era Păstorul cel Bun care vorbea cu dragoste, pe când cealaltă voce vorbea cu asprime, cu viclenie și amenințări.

Într-adevăr, acest Păstor pe care-L descria psalmistul, era Dumnezeu pe care-L căutam! Chiar dacă pierdeam totul, ce mai conta? Dacă îl lăsam pe Creator să devină Păstorul meu, ce altceva îmi mai puteam dori? Dacă El a fost atât de puternic, încât să creeze întregul Univers, cu siguranță că putea să aibă grijă și de mine.

"El mă călăuzește pe cărări drepte din pricina Numelui Său. " Cât de vinovat mă simțeam și cât de zadarnice fuseseră toate eforturile mele de a mă curăța din punct de vedere moral! Acest Dumnezeu mi-a promis să mă călăuzească spre neprihănire, dar nu pentru a mă lăuda cu propria mea desăvârșire și nici ca să-mi îmbunătățesc karma astfel încât să am parte de o reîncarnare mai bună. El mă iartă pentru a-I aparține Lui - deși nu o meritam - și apoi El mă va ajuta să trăiesc viața pe care a rânduit-o pentru mine. Va fi neprihănirea Lui, pe care mi-a dat-o mie, dacă eu o voi primi. Treptat, minunea harului lui Dumnezeu, care nu se poate asemui cu nimic din ceea ce auzisem vreodată, a devenit credibilă.

47

"Chiar dacă ar trebui să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de nici un rău, căci Tu ești cu mine." În ciuda formei vechi a limbii engleze, mesajul îmi era clar. Eu voi fi eliberat de temerile pe care le-am trăit toată viața -teama de duhurile care ne bântuiau familia, teama de forțele răului care-și exercitau influența în viața mea, teama de ceea ce îmi puteau face Shiva și ceilalți zei dacă nu îi linișteam în permanență. Dacă acest Dumnezeu ar fi Păstorul meu, nu ar mai trebui să îmi fie teamă de nimic, pentru că El va fi cu mine, mă va apăra și îmi va da pacea Lui.

"Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți în toate zilele vieții mele și voi locui în Casa Domnului până la sfârșitul zilelor mele."

Predicatorul a spus că aceasta însemna să fii în rai, în prezența lui Dumnezeu. Ei, dar asta este mult mai bine decât realizarea Sinelui!

"Domnul Isus Hristos vrea să fie Păstorul tău. I-ai auzit vocea vorbind inimii tale? După învierea Lui, Isus a spus 'Iată, Eu stau la ușă și bat; dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el și el cu Mine.' De ce nu-i deschizi ușa chiar acum? Nu aștepta până mâine - s-ar putea să fie prea târziu!"

Predicatorul parcă îmi vorbea chiar mie. Nu mai puteam să amân! Punând capăt luptei care se dezlănțuia în mine, m-am ridicat de pe locul meu și m-am dus repede în față ca să îngenunchez. Pastorul mi-a zâmbit și a întrebat dacă mai era cineva care voia să-L primească pe Isus. Nimeni nu mișca. Le-a cerut creștinilor să vină mai în față și să se roage pentru mine. Câțiva au îngenunchiat alături de mine. Ani de zile hindușii se plecaseră în fața mea, iar acum mă plecam eu în fața lui Hristos!

"Nu vii la mine", mi-a spus predicatorul, "ci la Isus. El este Cel care îți poate ierta păcatele, te poate curăța și îți poate schimba viața. El te poate aduce la o relație vie cu Dumnezeu cel viu." Am înțeles asta fără nici o explicație.

47

Ara mgenunchiat acolo ca să-l las să-mi arate cum să-L primesc pe acest Isus, despre care vorbea. Am repetat cu voce tare, după el, o rugăciune prin care îl invitam pe Isus în inima mea - am repetat totul cu excepția cuvintelor "și fă-mă un creștin". Îl voiam pe Isus, dar nu voiam asta. Încă nu înțelegeam că învierea lui Isus în inima mea, mă făcea creștin și că nimeni nu putea deveni un creștin adevărat în alt mod. După ce domnul Hamid a spus "Amin" tot el mi-a propus să mă rog cu propriile mele cuvinte. Repede, încercându-mă de emoție, am început:

"Doamne Isuse, nu am studiat niciodată Biblia și nu știu despre ce este vorba în ea, dar am auzit că Tu ai murit pentru păcatele mele la Calvar astfel ca eu să fiu iertat și împăcat cu Dumnezeu. Îți mulțumesc pentru că ai murit pentru păcatele mele, pentru că ai intrat în inima mea și m-ai iertat! Vreau să fiu o făptură nouă, schimbată!" Am plâns cu lacrimi de pocăință pentru felul de viață pe care îl dusesem: pentru mânia, ura, egoismul și mândria mea, pentru idolii pe care îi slujisem, pentru că acceptasem închinarea care I se cuvenea doar lui Dumnezeu și pentru că îmi imaginam că El era o vacă, o stea, sau un om. M-am rugat timp de câteva minute și înainte de a termina am știut că Isus nu era doar un alt zeu între milioane de zei. El era de fapt, Dumnezeu după care înfometasem. Îl întâlnisem pe Isus prin credință și descoperisem că El însuși era Creatorul. El m-a iubit destul de mult ca să se facă om de dragul meu și să moară pentru păcatele mele. Când mi-am dat seama de acest lucru, parcă s-au ridicat tone de întuneric de pe sufletul meu, fiind invadat de o lumină strălucitoare. "Lumina dragostei Lui" strălucea și în inima mea! Călătoriile astrale spre alte planete, muzica nepământeană și culorile vii amestecate, viziunile yoghine și stările înalte ale conștiinței din timpul meditației profunde, toate aceste lucruri, cândva atât de emoționante, exaltante și aducătoare de glorie, toate s-au transformat în praf și cenușă. Ceea ce trăiam acum, nu era doar o altă călătorie

47

psihică. Eram sigur de asta. Molii îmi spunea că Isus se va dovedi pe Sine însuși. În sfârșit, știam ce a vrut să-mi

spună. El venise ca să locuiască în mine. Știam că îmi ștersese păcatele, știam că mă transformase pe dinăuntru într-o făptură nouă. Niciodată nu simțisem o fericire atât de autentică. Lacrimile de pocăință s-au transformat în lacrimi de bucurie. Pentru prima dată în viața mea am știut ce înseamnă pacea adevărată. M-a părăsit acel sentiment nenorocit, nefericit, jalnic. Eram în legătură cu Dumnezeu și știam asta. Acum eram unul dintre copiii lui Dumnezeu. Mă născusem din nou. Mica congregație a început să cânte:

"Așa cum sunt la Tine vin Putere n-am, Tu-mifii sprijin Mă spală-n sângele-Ți divin. Oh! Mielule, eu vin, eu vin! "

Am stat pe genunchi ascultând fiecare cuvânt, plin de recunoștință pentru Dumnezeu care mă iertase, uimit că aceste cuvinte exprimau exact ceea ce simțeam eu. Probabil că autorul lor trăise aceeași ușurare când a scăpat de vinovăția lui. Din acel cuvânt "Miel" am înțeles că Isus era blând, blajin și iubitor. Mi-am amintit că Moliu îmi vorbise despre dragoste* lui Dumnezeu. Această dragoste inunda acum și sufletul meu. Toată mândria mea că eram brahman s-a risipit. A fost nevoie de multă umilință pentru un hindus dintr-o castă superioară, să îngenuncheze pe podeaua prăfuită, în fața acelor creștini, dar acesta era doar începutul înțelegerii a cât de mic eram eu și cât de mare era Dumnezeu. Am descoperit că umilința nu era înjositoare și nu mă făcea să mă urăsc sau să mă disprețuiesc. Ea însemna, pur și simplu, recunoașterea adevărului că eram în toate, complet dependent de Creatorul meu. Această recunoaștere, deschidea ușa unei noi vieți în Isus. Cu lacrimi de bucurie și zâmbete de fericire, mica congregație s-a înghesuit în jurul meu cu căldură, urându-mi "bun venit" în

48

familia lui Dumnezeu. Niciodată nu simțisem atâta bucurie și dragoste care să vină de la alte ființe omenești, sau un asemenea sentiment de apartenență, nici chiar din partea propriilor mele rude. Imaginați-vă bucuria pe care am simțit-o când Shanti a venit fericită la mine ca să mă felicite. Venise după ce am intrat noi și eu nu am știut că a fost acolo tot timpul.

"Rab", mi-a spus ea cu căldură. "Sunt atât de fericită că L-ai primit pe Isus în viața ta! Este lucrul cel mai bun pe care îl puteai face."

Fuseserăm prieteni apropiați, dar acum simțeam că ne unește o nouă legătură. Și ea făcea parte din familia lui Dumnezeu!

În drum spre casă, trestia de zahăr înaltă care străjuia drumul de o parte și de cealaltă, cu frunzele lucind în lumina palidă a lunii, părea să danseze în briza ce venea dinspre ocean. Și stelele! Nu-mi aminteam să fi strălucit vreodată mai tare! Întotdeauna iubisem natura, dar acum mi se părea de zece ori mai frumoasă ca înainte. Cândva mă închinaseam corpurilor cerești, dar acum le vedeam într-o lumină diferită. Ele fuseseră făcute de acest Dumnezeu pe care tocmai îl cunoscusem și mi-am găsit desfătarea în recunoașterea puterii, perfecțiunii și înțelepciunii Creatorului. Nu mai voiam decât să-L slăvesc, să-I spun cât de recunoscător îi eram pentru viață, pur și simplu. Acum nu îmi mai doream să nu mă fi născut niciodată. Eram fericit pentru că eram în viață, o viață veșnică! Pe când mergeam toți trei, am petrecut un timp plin de bucurie, cântând refrenele pe care le învășasem în seara aceea și discutând despre sensul termenilor creștini și al versetelor biblice, care erau atât de noi pentru mine.

Când am ajuns în sfârșit acasă, Krishna și cu mine am găsit întreaga familie - cu excepția lui Deonarine și a soției lui - adunată în camera de zi, așteptând, aparent informată despre ceea ce se întâmplase de către Shanti, care ajunsese cu mașina înaintea noastră. Îmi fusese teamă că voi fi observat la

48

mtrunirea aceea, dar toată frica dispăruse de când intrase Isus în inima mea. Nu puteam ține doar pentru mine o veste atât de bună. Voiam ca toți să-L primească pe Domnul.

"În seara aceasta I-am cerut lui Isus să intre în inima mea!" am exclamat fericit, uitându-mă când la unul, când la altul și observându-le tresărirea. "Este minunat! Nici nu vă pot spune cât de mult înseamnă El, deja, pentru mine. Știu că a făcut din mine o ființă nouă."

"Nu-mi venea să cred, Rabi, dar acum am auzit-o din gura ta", a spus mătușa Revati, abia înăbușindu-și lacrimile. "Ce va spune mama ta despre asta? Va fi șocată!"

A ieșit brusc din cameră, dar fără să arate mânia la care mă așteptam. În loc să fie furioasă, părea mâhnită și nedumerită. Cât de rău îmi părea că mătușa Revati nu-mi dăduse nici o șansă ca să-i explic. Simțeam o nouă dragoste pentru ea și voiam ca și ea să cunoască pacea pe care o găsisem eu. Dar Ma - care va fi reacția ei? M-am uitat la ea și spre surprinderea mea am văzut că radia de bucurie.

"Ai făcut cel mai bun lucru, Rabi!" a exclamat ea fericită. "Și eu vreau să-L urmez pe Isus!" Am alergat spre Ma și am îmbrățișat-o.

"Îmi pare rău de felul în care m-am purtat - te rog, iartă-mă!" Ea a încuviințat din cap, prea copleșită ca să mai poată vorbi.

Shanti nu a mai putut ascunde nici ea secretul ei: "Și eu mi-am predat inima lui Isus, acum câteva zile!" ne-a spus ea vărsând lacrimi de bucurie. Am stat acolo mult timp, discutând plini de emoție, împărțându-ne din dragostea pe care ne-o purtam în Hristos. Ma mi-a povestit cum plecaseră Shanti pe furiș, cu câteva nopți în urmă, pentru a merge la o întrunire creștină în Roueva și cum fusese prinsă de mătușa Revati pe când intra pe fereastră. Unchiul Deonarine îi dăduse o bătaie zdravănă.

I-am povestit lui Ma despre predică, iar ea mi-a spus că Psalmul douăzeci și trei, fusese Psalmul ei preferat și că ea

49

citise de multe ori Psalmii, înainte ca Nana să-i distrugă Bibliile. În cele din urmă, cu părere de rău, ne-am urât noapte bună. Înainte de a mă duce la culcare, am distrus ascunzătoarea secretă în care îmi ascundeam țigările. Nu mai simțeam nici o plăcere pentru ele. În ziua următoare, imediat ce mi s-a oferit ocazia am rugat-o pe mătușa Revati să mă ierte pentru felul urât în care mă punusem cu ea de atâtea ori. Nu a știut cum să reacționeze. Acesta nu era Rabi pe care îl știa ea de mulți ani. Am observat nesiguranța din privirea ei și mi-a părut rău pentru ea. Arăta atât de nenorocită! Cât de bine înțelegeam lupta care se dădea în inima ei. Unchiul Deonarine era în curte și-și curăța mașina pe care i-o binecuvântasem eu. Nu era ușor să îl înfrunt și am ezitat să-i spun pe șleau că eram creștin. M-am îndreptat spre el și i-am spus:

"Unchiule Deonarine, am primit pe Duhul Sfânt m viața mea."

Și-a îndreptat spatele și m-a privit cu o uimire amestecată cu reproș.

"Tatăl tău a fost un mare hindus, iar mama ta este o mare hindusă," a spus el cu asprime. "Va fi profund nemulțumită să afle că ai devenit creștin. Mai bine te-ai gândi de două ori la ceea ce ai de făcut. Poți face o greșală foarte mare!"

"Știu ce vrei să spui", am răspuns, "dar am cântărit cu grijă ceea ce mă va costa!"

Krishna putea să stea de vorbă cu mama lui așa cum nu putea să stea nici unul din noi și am descoperit că și ea era deziluzionată de ani de zile de ritualurile ei religioase, dar îi fusese teamă să o arate. El i-a dat adresa unei biserici dintr-un oraș mare, destul de departe ca să nu fie recunoscută de nimeni. În duminica următoare mătușa Revati a plecat acolo singură, deși se cam codea. Când s-a întors seara târziu, cei dintre noi care devenisem deja creștini, o așteptam, fiind mcredințați că rugăciunile noastre au fost ascultate. Nici unul nu a avut nevoie să o întrebe ce se întâmplase; expresia de pe

49

fața ei spunea tot. Ea și Ma s-au îmbrățișat cu putere și au plâns multă vreme. Apoi mătușa Revati și-a îndreptat spatele și-a șters ochii și m-a privit. "Rabi!" Ne-am îmbrățișat, cu lacrimi pe obraji, iar ura și amărăciunea dintre noi s-au dus pentru totdeauna.

În ziua următoare, am intrat hotărât în camera de rugăciune împreună cu Krishna și am început să scoatem totul în curte: lingamul lui Shiva și alți idoli din lemn, lut și bronz pe care îi numeam dumnezei. Scripturile hinduse, volume întregi înfășurate în pânzele lor sacre și tot felul de mărunțisuri folosite la ceremonialurile religioase. Nu m-am simțit liber s-o fac până când nu a devenit și mătușa Revati creștină. Acum eram toți uniți în dorința de a distruge orice legătură cu trecutul și cu puterile întunericului, care ne orbiseră și ne subjugaseră atâta amar de vreme. Ni s-au alăturat și alții și am scos împreună altarul uriaș. Când camera de rugăciune a fost complet goală, am măturat-o. Am umblat cu grijă prin casă căutând orice talisman, amuletă, fetiș, tablou religios, sau desen și le-am aruncat pe grămada de gunoi din grădină. Unchiul Deonarine a fost informat de soția lui, o brahmană mândră, care ne privise tot timpul șocată. Am fost toți de acord. În total treisprezece dintre noi, își deschiseseră inimile pentru Hristos și știam că păcatele noastre sunt iertate. Eram zece din casa noastră și alți trei veri.

Bucuroși că am fost eliberați de frica ce ne ținuse legați de mâini și de picioare, Krishna și cu mine am distrus idolii și tablourile religioase, inclusiv pe cele ale lui Shiva. Câteva zile mai înainte nici n-aș fi îndrăznit măcar să mă gândesc la așa ceva, de teamă că voi fi distrus de Nimicitorul, dar strânsoarea de fier a groazei fusese ruptă.

Nu ne spusese nimeni ce să facem, dar Isus ne-a deschis ochii. Știam că nu puteam face nici un compromis și nici o legătură între hinduism și adevăratul creștinism. Erau diametral opuse. O religie reprezenta întunericul, cealaltă lumina. Una reprezenta multe drumuri care duceau la aceeași nimicire, cealaltă era - după cum spusese Isus - drumul îngust

49

către viața veșnică. Când au fost aruncate toate în lada de gunoi, i-am dat foc și am privit flăcările mistuindu-ne tot trecutul. Micuțele figurine de care ne-am temut cândva ca de zei, s-au transformat curând în cenușă. Puterile răului nu ne mai puteau teroriza. Ne-am adunat împreună și I-am adus mulțumiri Fiului lui Dumnezeu, care murise ca să ne elibereze pe noi. În timp ce cântam și ne rugam împreună lui Dumnezeu, am văzut pe fețele noastre strălucind bucuria și acea nouă libertate. Ce zi de neuitat!

Pe când împingeam laolaltă tăciunii care se stingeau, hotărât să văd trecutul nimicit, m-am pomenit gândindu-mă la incinerarea tatălui meu care avusese loc cu opt ani în urmă. În contrast cu bucuria pe care abia o descoperisem, scena aceea stârnise vaiete de durere inconsolabilă, căci tata fusese oferit ofrandă aceluiași zeu falsi, ale căror rămășițe ardeau acum înăbușit în fața mea. M-am gândit la anii care au trecut de atunci și la hotărârea mea de a fi exact ca tata. Părea de necrezut că puteam să particip cu atâta bucurie la completa distrugere a ceea ce reprezenta tot ceea ce venerasem cândva cu atâta fanatism. Într-adevăr, toate lucrurile pentru care trăisem cândva, erau înghițite acum de flăcări și îi mulțumeam lui Dumnezeu pentru asta! Într-un fel acesta era ceremonialul meu de incinerare - moartea celui ce fusesem cândva...moartea unui guru!

În puținele zile care trecuseră de la renașterea mea spirituală, am început să înțeleg că a fi născut din nou implica

într-adevăr - prin moartea lui Isus Hristos și învierea Lui -moartea vechiului meu "eu" și învierea unei ființe noi. Vechiul Rabi Maharaj murise în Hristos și din acel mormânt, un nou Rabi, în care locuia Hristos, înviase. Cât de minunat de diferită era această înviere față de reîncarnare! Trecutul fusese șters, iar eu priveam înainte cu nerăbdare spre noua viață pe care o începusem cu Isus, Domnul meu.

50

16

Un Nou început

Ce transformare a avut loc în familia noastră! În loc de certuri și amărăciune, trăiam acum în înțelegere și bucurie. Schimbarea pe care o făcuse Hristos era așa de mare, încât ne uimea în fiecare zi, pe fiecare dintre noi. Ura care arsesse mocnit ani de zile între mine și mătușa mea, părea un coșmar din care ne-am trezit amândoi. Religia pe care o practicaseam cu atâta zel, nu făcuse decât să mărească vrajba dintre noi - în toiul unei puja, mătușa mea aruncase în mine cu o ceșcuță de aramă plină cu apă sfântă - dar Hristos ne-a schimbat pe amândoi. Ea era din nou ca o mamă pentru mine, dar într-un fel deosebit, iar fiul ei Krishna, pe care de asemenea îl urasem cândva, îmi era mai apropiat decât un frate. Într-adevăr, eram frați în Hristos! Trecutul dispăruse mistuit, cu siguranță, la fel ca și idolii care se transformaseră în cenușă odată cu tot mormanul de gunoaie! Transformarea era produsă de harul lui Dumnezeu. Când eram hinduși nu cunoșteam conceptul de iertare, deoarece nu exista iertare în karma și prin urmare, nu ne puteam ierta unul pe celălalt. Acum, pentru că Dumnezeu ne iertase

50

prin Hristos, puteam și noi să ne iertăm reciproc. Am aflat că Hristos spusese, că cei care nu iertau pe alții cu toată inima, nu vor fi iertați de Tatăl. El ne pusese în inimi acel sentiment de dragoste iertătoare, iar eu nu mai puteam să port pică nimănui. Cuvinte pe care înainte nu le puteam spune cu sinceritate - "îmi pare rău" și "te iert" - se auzeau acum în casa noastră, ori de câte ori era nevoie și de aceea bucuria din inimile noastre putea crește.

Minunea minunilor, a început să-mi placă să ajut la treburile gospodărești! Noi adolescenții udam plantele, smulgeam buruienile, cultivam răsaduri de flori și adunam frunzele cu grebla. Sub privirile uimite ale vecinilor, curtea noastră a căpătat un alt aspect. Nimeni nu putea să nu observe transformarea! Mai exista o schimbare, care nu era vizibilă din afară, dar care însemna foarte mult pentru noi. Zgomotul pașilor care ne băntuiau casa și despre care am crezut că erau făcuți de duhul lui Nana, nu se mai auzea noaptea nici în pod, nici pe coridorul din fața dormitoarelor noastre. Mirosul acela neplăcut, care însoțise deseori aceste fenomene și pe care nu am putut niciodată să-l identificăm a dispărut acum pentru totdeauna; nici obiectele nu mai erau aruncate de o putere invizibilă, din chiuvetă, de pe masă sau din dulap ca să se spargă de podea. Am înțeles, în sfârșit, că toate acestea nu se întâmplaseră din cauza duhului lui Nana, așa cum am presupus noi, ci din pricina ființelor spirituale pe care Biblia le numea demoni-îngeri care se răzvrățiseră împreună cu Satan împotriva lui Dumnezeu - și care încercau să pună oamenii în încurcătură și să-i înșele, pentru ca aceștia să se alătore răzvrătirii lor. Ei erau adevărata putere care stătea ascunsă în spatele idolilor și a oricărei filozofii, care-I negau adevărul lui Dumnezeu, poziția Sa legitimă de Creator și Domn. Acum am înțeles că acestea erau faptele pe care le întâlnisem în transa yoghină și m meditația profundă, travestite în Shiva sau altă zeitate hindusă.

50

Citind Noul Testament, piesele unui puzzle - cine sunt eu, de ce exist și ce destin mi-a hărăzit Dumnezeu - au început să fie puse la locul lor și a început să prindă contur, un răspuns metodic la multe întrebări. Îl rugam pe Dumnezeu să-mi descopere semnificația Scripturii, apoi citeam fiecare verset încet, digerându-l și încrezându-mă că Duhul Sfânt îmi va da puterea să înțeleg. Petreceam ore în șir în fiecare zi, în rugăciune și citirea Cuvântului lui Dumnezeu - ore pe care le consacrasem cândva închinării la soare, la vacă și la idolii neputincioși de pe altar, precum și practicii Yoga și meditației. Am citit Noul Testament de mai multe ori. Am citit și Vechiul Testament și am descoperit că Biblia nu era o carte a "înțelepciunii antice" mistică, vagă și contradictorie și nici a miturilor despre zei închipuiți, precum Rama și Krishna care, dacă au existat vreodată, au fost oameni obișnuiți cărora le-a fost atribuită divinitatea. Dimpotrivă, cu mulțimea de dovezi incontestabile care o autentifică în marile muzee ale lumii, Biblia este o carte istorică. Ea vorbește despre oameni care au existat cu adevărat - Avram, Daniel, Petru și Pavel, care L-au cunoscut pe Hristos - și despre națiuni adevărate, precum cele ale Israelului, Egiptului, Greciei și Romei. Am văzut că Dumnezeu, Creatorul, are un scop pentru toți oamenii. El a fost Dumnezeul istoriei și El lucrează încă pentru existența și treburile națiunilor. Biblia mi-a descoperit, de asemenea, ceea ce mai are de făcut Dumnezeu pentru a aduce istoria la punctul culminant - și am început să văd într-o lumină nouă evenimentele curente - în special împlinirea profeției ei în Orientul Mijlociu. Familia noastră petrecea momente minunate când ne împărțeam unul altuia ceea ce învățasem din Cuvântul lui Dumnezeu.

Ma a citit Biblia cu o credință simplă, copilărească. Dacă această Carte Sfântă inspirată de Dumnezeu îi făcea vreo promisiune, Ma o credea și se purta în consecință. Era atât de simplu pentru ea. Isus a vindecat bolnavii, iar Ma nu vedea nici un motiv pentru care n-ar vindeca-o și pe ea. "Tu ești atât de

50

real pentru mine, Doamne!" I-a spus ea. "Cu mult timp în urmă, Tu ai făcut aceste minuni formidabile și azi ești tot viu. Aș vrea să merg din nou. îți mulțumesc, Doamne!" Era sigură că Domnul o va vindeca.

Treptat minunea a avut loc. Zilnic am văzut câte-o îmbunătățire. Era din ce în ce mai puternică, a început să stea câte puțin în picioare, apoi a început să facă pași șovăielnici ținându-se de mobilă. În câteva săptămâni, se învârtea prin bucătărie ajutând la pregătirea meselor și la scurt timp după aceea a putut să urce și să coboare scările și să se plimbe m curte, pentru a privi mai de aproape păsările și florile pe care le admirase întotdeauna de la fereastra ei. "Lăudat să fie Domnul!" exclama ea. "Ceea ce n-au putut face cei mai buni medici, nici cei mai bine plătiți vraci hinduși, a făcut Isus care este viu și astăzi."

Înainte de a se vindeca, Ma nu putea să îngenuncheze deloc. Rotulele genunchilor, care păreau că s-au topit în decursul anilor, au fost vindecate în mod miraculos și acum ea a început să petreacă cel puțin cinci ore pe zi pe genunchi, în rugăciune. Părea să aibă o lucrare deosebită de mijlocire; se ruga pentru tot restul familiei, pentru vecinii noștri și pentru rude, ca ei să-L cunoască pe Hristos și să aibă părtășie cu Dumnezeu cel viu. Deși avea mai mult de șaptezeci de ani, Ma se trezea la ora șase dimineața și la ora unsprezece dimineața stătea tot pe genunchi în rugăciune, fără să se oprească să-și ia micul dejun. Când în sfârșit ieșea din cameră, fața ei strălucea și toți știau că fusese cu Isus.

Zvonurile s-au răspândit repede prin oraș și în afara lui. La început, puțini au crezut că am devenit creștini cu adevărat. Le era mult mai ușor să-și imagineze că am înnebunit toți. Veneau într-una vizitatori, pentru a verifica ei înșiși zvonurile. Unii au pledat cu înflăcărare împotriva noastră. Alții au părut prea stupefiați ca să mai poată spune prea multe, după ce au auzit povestea chiar din gura noastră și au plecat șocați. În curând, surpriza și șocul s-au transformat în ură activă și

51

opозиție. Cei care mă veneraseră cândva și mi se adresaseră cu respect, acum rânjeau batjocoritori când mă vedeau și strigau cuvinte urâte în urma mea. Erau jigniți că distrusesem idolii. Am încercat să le explicăm cu blândețe neputința acestor zei falși și să le spunem despre adevărul Dumnezeu care a venit în trup să moară pentru păcatele noastre. La început, vecinii și rudele au refuzat cu încăpățănare să accepte iertarea pe care o oferea Dumnezeu prin Hristos. Înțelegeam perfect ce simțeau. Nimic nu-i putea convinge, până când adevărul nu însemna pentru ei mai mult decât tradiția.

Datorită investigațiilor lui Molii am aflat că exista un grup de creștini care se întâlneau în orașul nostru. În duminica următoare am pornit-o, plin de bucurie, într-o scurtă plimbare spre această mică comunitate care se întâlnea într-o casă ridicată doar atât cât să aibă un tavan scund care să apere de soarele arzător și de rafalele neașteptate de ploaie.

"Ei, veniți să-L vedeți pe Isus Hristos însuși! Iată-L că trece", a strigat o vecină.

"Nu sunt Isus Hristos", am răspuns zâmbind, "dar mă bucur că sunt unul din ucenicii Lui."

Micuța biserică ce se întâlnea în casa aceea, era formată dintr-o mână de creștini; câteva familii indiene din est aparținând unei caste inferioare și câțiva negri - niciunul nu putea fi asemuit cu un hindus - dar ce primire călduroasă ne-au făcut! Ce ciudat părea și totuși cât de minunat era să mă arunc în brațele acestor creștini pe care-i disprețuisem cândva și poate chiar îi urasem. Acum îi iubeam pe toți cu dragostea Domnului meu și i-am îmbrățișat ca pe frați și surori. Scăpasem și din lațul diferențierii oamenilor pe caste, care reprezintă inima religiei pe care o practicasem cu atâtă zel și care nu putea fi ștearsă din mintea hindușilor. Urmare logică a karmei și reîncarnării, casta oferea numeroase trepte ce trebuiau urcate în evoluția spre Dumnezeu. Stările înalte ale conștiinței, căutate în meditație, reprezintă prelungirea subtilă a sistemului de castă. Cândva acest sistem îmi păruse atât de splendid, dar acum vedeam în castă un rău ce ridică bariere

51

crude între ființele omenești, oferind unora o superioritate mistică și condamnând pe alții la dispreț și izolare.

* * *

În timpul vacanței de Crăciun, fratele tatălui meu, Ramchand, m-a invitat să petrec o vreme cu familia lui; era locul unde petrecusem atât de multe vacanțe fericite. Îndată ce am ajuns, nu a pierdut nici un moment și a început să discute cu mine foarte serios.

"Ei, Rabi, am auzit lucruri ciudate despre tine. Cunoști foarte bine viața pe care a dus-o tatăl tău. El a stabilit cel mai înalt standard hindus. Mama ta este de asemenea, o femeie foarte sfântă și extrem de devotată mării noastre religii." În mintea lui, eu eram încă un hindus.

Am aprobat din cap cu solemnitate, apreciindu-i grija pentru mine. Își amintea cât de supărat fusese când am aflat că el mânca carne. De când am devenit creștin, am găsit că noua mea dietă, care includea acum și ouă și o mică cantitate de carne, era benefică. Înainte mă simțeam foarte slăbit, din pricina lipsei de proteine. Pentru unchiul meu însă, ca și hindus, consumarea cărnii însemna negarea uneia dintre cele mai importante dogme ale religiei lui. Să mănânci un animal era ca și cum ai fi mâncat un om. Mă certa pentru că am întors spatele unei religii pe care nici el nu o urma pe deplin.

"Știi", a continuat el, "că hindușii de pe o rază de mile întregi sunt cu ochii ațintiți asupra familiei noastre. Toată lumea știe cu câtă credincioșie ți-ai respectat legile dietetice. Nu-ți poți permite să faci o greșală ca aceasta și să pierzi tot, pentru că ai muncit din greu!"

"Dar eu cred că Isus este singurul Dumnezeu adevărat, Mântuitorul care a murit pentru păcatele noastre." Am vorbit cu blândețe și respect, dorind să nu-l jignesc. Îl iubeam foarte mult. Unchiul Ramchand a luat cu 52

reverență Bhagavad Gita de pe raftul pe care se afla, și a desfăcut-o cu grijă din pânza de culoarea șofranului. "Ascultă ce spune Krishna în capitolul patru: 'Ori de câte ori cel drept cade... apar eu, pentru protejarea celor buni, pentru nimicirea celor păcătoși, Mă reasc din când în când.'" A citit cuvintele rar, urmărindu-mi îndeaproape reacția.

"Este clar că Krishna a revenit odată ca Isus", a continuat el. "Orice hindus care-l cunoaște, crede că Isus este unul dintre zei. Nu trebuie să devii creștin ca să crezi că Isus este un zeu. Asta-i pentru cei care s-au născut creștini - dar tu te-ai născut hindus. Orice ai crede, nu îți schimba religia. Trebuie să rămâi întotdeauna hindus." "Ei bine, eu nu sunt de acord cu asta", i-am spus hotărât dar politicos. "Isus a spus că El este Calea, nu o cale; deci asta-l elimină pe Krishna și pe oricine altcineva. El nu a venit ca să-i nimicească pe păcătoși, cum a spus Krishna despre el însuși, ci ca să-i mântuiască. Nimeni altul nu putea să o facă. Isus nu este doar unul din zei. El este Singurul Dumnezeu adevărat, și a venit pe acest pământ în trup, nu doar ca să ne arate cum să trăim, ci ca să moară pentru păcatele noastre. Krishna n-a făcut asta. Isus a fost înviat, lucru care nu s-a întâmplat cu Krishna, Rama, sau Shiva - de fapt ei nici nu au; existat. Mai mult eu nu cred în reîncarnare pentru că Biblia spune că le este dat oamenilor să moară o singură dată, iar după asta vine judecata! "

Mătușa mea asculta tristă, abia abținându-se să nu plângă. Unchiul Ramchand arăta tare dezamăgit. Era un om foarte sincer și amabil. Îl respectam foarte mult, dar nu exista nici o modalitate de a-l face să ia în considerație evidența faptelor și să privească hinduismul logic, sau să-i recunoască inconsistența. Preocuparea lui era să nu violeze tradiția în care se născuse. Nu i-ar fi păsat dacă îl adăugam pe Isus la lista mea de zei sau chiar dacă aș fi fost ateu, atâta vreme cât mă numeam hindus. Pentru mine, însă, era o chestiune de adevăr și nu de tradiții. După vreo oră a devenit clar că orice discuție

52

în plus nu avea nici un rost De comun acord, m-am întors acasă în aceeași zi.

Gosine nu putea accepta faptul că devenisem creștin. Ca și Ramchand, și el credea că Isus era doar un alt zeu alături de milioane, o altă cale care conducea în cele din urmă la Brahman.

"Ce-pl spuneam eu, bhail Toate drumurile duc în același loc."

Am încercat să discut cu el, să-i explic că eu nu mă duceam m "același loc" cu el. Isus le spusese iudeilor să creadă în El, altminteri "veți muri în păcatele voastre". "Unde mă duc eu, voi nu puteți veni". Dar nu ajuta la nimic. Gosine n-avea să-și schimbe convingerile, indiferent ce dovezi i-ai fi prezentat Nu mai putea comunica și asta mă întrista foarte mult.

Bineînțeles, era inevitabil ca dragul nostru prieten, panditul Jankhmi Prasad Sharma Maharaj să nu vină la noi, să verifice zvonurile și să încerce să ne convingă să renunțăm la această nebunie, numită creștinism. De cum a intrat, Baba a aruncat o privire în jur și a observat cu tristețe că lipsea colecția zeităților hinduse care atârnaseră ani de zile în numeroase tablouri, pe pereții noștri. S-a lăsat să cadă în scaunul pe care i l-am oferit, a inspirat adânc și apoi a scos un oftat adânc.

"Nu pot să înțeleg", a început el trist. "De ce să spună lumea minciuni despre voi? Mi-au spus că acum sunteți creștini."

Ochii lui Baba s-au umplut de lacrimi.

"Eu nu pot să cred!" a declarat el vehement. "Spuneți-mi de ce vorbește lumea asemenea lucruri despre voi?" O îngrijorare adâncă se putea citi pe fața acestui bătrân binevoitor pe care îl iubeam toți, atât de mult.

"Dar este adevărat, Baba!" a spus mătușa Revati în dialectul hindus. El s-a întors spre mine, privind-mă cu durere.

52

"Tatăl tău, oare ce-ar crede? Și tu, Rabindranath Ji... nu pot să cred! Cine te-a jignit? Știi că uneori pândiți nu sunt prea cinstiți. Spune-mi ce s-a întâmplat?"

"Nu m-a jignit nimeni, Baba", am răspuns eu repede. "Noi am descoperit că Isus este adevărul, iar El ne-a dat iertarea și pacea lui binecuvântată. Și tu poți găsi mântuirea în El!"

Ce încurcat părea; ca și cum iertarea era un concept pe care îi era imposibil să îl înțeleagă, așa cum fusese și pentru mine. Părea stânjenit, neștiind ce să spună. Privindu-l pe Kumar l-a întrebat uluit:

"Și tu la fel?"

Kumar se întorsese de curând din Anglia; venise pe neașteptate și ne-a surprins pe toți când ne-a spus că este creștin.

"Baba", a spus Kumar respectuos, "știi foarte bine că eram un alcoolic fără speranță când am părăsit Trinidadul, acum trei ani. Zeii hinduși nu au putut face nimic pentru mine. Karma nu putea decât să mă pună într-o situație și mai josnică la următoarea reîncarnare. Tu știi că mulți pândiți sunt în aceeași stare, iar practicarea religiei lor nu-i ajută deloc. Am sperat că o să o iau din nou de la capăt, la Londra. Imaginează-ți temerile pe care le-am simțit când m-a vizitat acolo un fost fârtat de băutură. Totuși, de cum l-am văzut, mi-am dat seama că era alt om. Mi-a spus că devenise creștin. 'Hristos m-a eliberat de robia alcoolului' mi-a spus el. Suna prea frumos ca să fie

adevărat și apoi nici nu voiam să am de-a face cu religia lui. "Tu ai fost dintotdeauna un creștin!" i-am reamintit eu, dar el mi-a explicat că sunt foarte mulți oameni care se numesc creștini pentru că aparțin unei biserici, dar nu L-au întâlnit niciodată pe Dumnezeu și nu sunt cu adevărat copii ai Săi."

"Ei bine", a continuat unchiul Kumar, "acum îmi era mai teamă de creștinismul lui decât îmi fusese de obiceiul lui de a bea, dar m-am hotărât să fiu politicoș și să-i arăt Londra."

53

Pentru că este unul din cei mai mari oratori din Trinidad, l-am dus mai întâi la Speaker's Corner din Hyde Park. Mergeam de la un grup la altul, ascultându-i, până am ajuns la un tânăr care vorbea despre Hristos. Am simțit că spunea adevărul, știam asta, dar nu am vrut să-l ascult. M-am întors în apartamentul meu, dar nu am putut să uit lucrurile pe care mi le spusese prietenul meu și tânărul acela. Am îngenunchiat în dormitor și i-am cerut lui Hristos să-mi ierte păcatele și să intre în inima mea ca Domn și Mântuitor. Îți spun cu toată sinceritatea, Baba, că Isus mi-a dat o pace totală și m-a făcut un om nou! Îți amintești că Ma ți se plângea mereu că beau și toc mii de dolari pe whisky? Acum nu mai am nici un pic de poftă pentru alcool."

Baba îl privea pe prietenul lui cu ochii măriți de uimire, nevenindu-i să creadă. Văzând că rămăsese fără grai, mătușa Revati a venit în față și a vorbit cu gravitate, privindu-l pe bătrân în față.

"Baba, să-ți spun ce mi s-a întâmplat mie. Eram în camera de rugăciune și-mi făceam puja, când o voce mi-a spus brusc că toți zeii la care mă închinam erau falși. Apoi vocea a continuat: 'Eu sunt Calea, Adevărul și Viața, nimeni nu vine la Tatăl, decât prin Mine!' Am știut că Isus era cel care îmi vorbea. Câteva zile mai târziu mi-am predat viața în mâna Lui, iar El m-a făcut o făptură nouă. Trecutul este șters. Păcatele îmi sunt iertate și știu că voi fi în cer pentru totdeauna! Ascultă ce a spus Isus: 'Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică.' Această mântuire este valabilă pentru toate castele și pentru oamenii oricărei națiuni. Ea este valabilă și pentru tine. Dumnezeu te va ierta și îți va da viață veșnică, numai dacă îl vei primi pe Hristos în inima ta și dacă te vei încrede doar în El." Baba părea prea înmărmurit ca să mai vorbească. Ne privea pe rând știind că își pierduse cei mai devotați ucenici! S-a ridicat foarte încet, cu o expresie de amară dezamăgire

53

întipărită pe chip. A fost foarte politicoș dorind să rămână prietenul nostru, dar vedeam că se lupta să-și ascundă o emoție copleșitoare. Cât de triști am fost când ne-am luat rămas bun! De atunci nu l-am mai văzut niciodată pe Baba.

Exact oamenii care se lăudau că erau hinduși cu vederi foarte largi și care pretindeau că hinduismul acceptă toate religiile, tocmai ei ne condamnau cel mai mult că am devenit ucenicii lui Hristos și cu cât îi ascultam mai mult, cu atât vedeam mai limpede că loialitatea față de o anumită religie, rareori se bazează pe dorința de adevăr; ea este de obicei o atașare afectivă de tradițiile culturale. Mulți hinduși recită mantrile în sanscrită toată viața lor, fără să le cunoască sensul. Mulți dintre hindușii care veneau să ne contrazică, nici nu știau de ce sunt hinduși; știau doar că așa s-au născut și aproape că nu aveau noțiunea celor mai fundamentale elemente ale religiei lor. Crima noastră era aceea că renunșasem la religia străbunilor noștri și asta făcea ca orice discuție despre adevăr să nu mai aibă rost.

Lucru destul de ciudat, mulți musulmani erau la fel de porniți împotriva noastră, chiar dacă noi nu renunșasem la religia lor. Un prieten musulman a strigat furios la mine: "Aud că ai început să-L urmezi pe șarlatanul acela de Isus!" și totuși Coranul spune că Isus a trăit o viață curată și fără de păcat.

La început a fost greu să înțelegem mânia și ura pe care numele lui Isus le stârnea împotriva noastră, în inimile aceluia care ne fuseseră înainte prieteni. Mai târziu am citit în evanghelii că Isus le-a spus ucenicilor Săi că vor fi urâți de oamenii din pricina Numelui Său. Totuși era greu de înțeles de ce L-ar fi urât cineva pe Hristos, cu atât mai puțin să-l crucifice. Nu făcuse decât bine. Dar El pretindea că este singura Cale spre Dumnezeu și ne-am dat repede seama că tocmai acest lucru îi înfuria pe oameni, pentru că asta însemna că trebuiau să renunțe la ritualurile și jertfele lor religioase și să accepte moartea Lui drept unic preț pentru păcatele lor.

53

Această ură împotriva lui Isus s-a îndreptat împotriva noastră, ucenicii Lui.

* * *

"Sunteți o rușine și o insultă la adresa comunității hinduse! Ipocriților! Trădătorilor!"

Vocea puternică m-a făcut să tresar și am alergat pe verandă ca să văd ce se întâmplă. Krishna și Shanti erau deja acolo. O mașină mare, americană, având un megafon montat pe caroserie, era parcată pe șoseaua din apropierea casei noastre. În spatele șoferului era un bărbat care vorbea la microfon. L-am recunoscut; era unul din cei mai bogați oameni din Trinidad, un brahman și lider hindus în același timp.

"Ați întors spatele religiei voastre și zeilor strămoșilor voștri. Asta-i cel mai rău lucru pe care poate să-l facă un hindus. Ați renunțat la cea mai măreață dharma din lume, dharma lui Sanatan! Veți plăti pentru asta!"

Părea că-și pregătise cu grijă discursul și a continuat să-l citească cu o voce mândioasă timp de câteva minute, încurajat fiind și de vecinii care ieșeau în stradă să-l asculte. După ce-a terminat, a pornit mașina, plecând cu mare zgomot spre nord.

Acest lucru a fost prea mult pentru unchiul Deonarine și soția lui. Nici înainte de marea schimbare nu se

înțelesese prea bine cu majoritatea membrilor familiei. Acum că eram toți creștini, ea și unchiul Deonarine au ajuns la concluzia că era imposibil să mai trăiască cu noi sub același acoperiș, așa că s-au mutat

* * *

Nu era practic să iau autobuzul în fiecare zi până la școală. Cu ajutorul lui Kumar, am găsit o casă unde să locuiesc împreună cu o familie de hinduși, lângă Queen's Royal

54

College. Poziția era convenabilă, dar camerele erau prea aglomerate. Erau două dormitoare, iar ei erau zece în casă. Fiul lor cel mare, care mergea la liceu, dormea cu mine pe jos în camera de zi. Pentru mine era foarte deprimant să fiu din nou înconjurat de idoli și tablouri ale zeităților hinduse, dar acești vechi prieteni nu aflaseră că eram creștin. A trebuit să le explic de ce lipseam zilnic de la puja familiei.

"Am devenit creștin", le-am spus într-o seară. Familia s-a uitat la mine neîncrezătoare, iar tatăl a început să râdă bănuind că era o glumă. Când și-a dat seama că vorbeam serios, s-a înfuriat:

"Vrei să spui că ai renunțat la cea mai mare religie din lume, ca să te faci creștin? Tocmai asta din toate?" m-a întrebat el pe un ton batjocoritor. "De ce ai făcut asta?"

"Căutam adevărul și l-am descoperit pe Isus, singurul Dumnezeu adevărat, care a murit pentru păcatele mele."

S-au chinuit tare mult să mă câștige iar de partea lor, dar și-au schimbat atitudinea când a devenit clar că eu eram foarte serios în alegerea mea. M-au acuzat că eram necredincios religiei strămoșilor mei și totuși ei vindeau carne de vacă condimentată cu curry, în magazinul din fața casei - o violare flagrantă a hinduismului - dar nu le-am spus nimic despre asta. Tatăl venea aproape în fiecare seară, beat de la lucru. Acum blestemele cu care îl înjura pe Isus, s-au îndreptat împotriva mea, iar mie nu mi s-a permis să dau nici un răspuns. Era totuși un om destul de decent când era treaz și în ciuda urii familiei împotriva creștinilor, au încercat să fie ospitalieri și amabili.

Mai rea decât dușmănia oamenilor, era dușmănia demonilor, deloc dispuși să fie blânzi. În casa aceea eram înconjurat de idoli care aveau un aspect înfricoșător. Cunoșteam adevărata putere care stătea în spatele acestor măști cu priviri lacome și mă întrebam dacă era bine că am acceptat să locuiesc într-o asemenea casă.

Deocamdată nu aveam nici o altă alternativă.

54

Viața a devenit grea și la școală; după ce îmi câștigasem în cele din urmă, respectul colegilor de clasă în calitatea mea de lider hindus, iată-mă acum ținta glumelor despre Isus. Până și băieții despre care crezusem că erau creștini, mă atacau. Totul a devenit atât de greu de suportat, încât într-o noapte, simțind că mă apăsau puterile demonice așa cum stăteam întins pe podeaua sufrageriei, nu mai puteam adormi. "Doamne, de ce trebuie să fie atât de greu, să fii unul dintre ucenicii Tăi?" am strigat încetșor. "Te iubesc și am pacea Ta în inima mea, dar la școală și aici, în această casă, este mai mult decât pot suporta. Oare aceasta este partea mea?" în cele din urmă, am adormit, copleșit de suferință.

Pe la două dimineața m-am trezit, scuturat de cineva. Am deschis ochii mirat și am văzut pe cineva îmbrăcat într-o haină albă strălucitoare, stând lângă mine. Treaz de-a binelea acum, m-am ridicat și l-am privit. Știam că era Isus, deși nu semăna cu nici una din imaginile pe care le văzusem până atunci. A întins mâna încet și a zis "Pace! Pacea mea ti-o dau ție!" După aceea a dispărut și camera s-a umplut din nou de întuneric. Am stat așa multă vreme, asigurându-mă că eram într-adevăr treaz. Nu era nici o îndoială. Îmi venea să strig "Aleluia!" Am stat mult timp cu mâinile sub cap privind cu credință spre rai, bucurându-mă în Domnul.

Experiența aceea mi-a dat din nou curaj. Aveam o nouă siguranță că Isus este cu mine, mă conduce, mă îndrumă și are grijă de mine. Bineînțeles, crezusem asta și înainte și mă încrezusem în El, dar acum aveam o încredințare mai profundă pe care nu o puteau cînti nici cele mai dificile împrejurări. Această încredințare nu m-a părăsit și nu mă va părăsi niciodată.

Imaginați-vă emoția mea, când într-o zi am văzut la fișierul școlii un anunț care făcea publicitate unei întâlniri a asociației "Tineretului pentru Hristos", care urma să aibă loc la sala de conferințe. Era cea mai mare asociație din școală și totuși eu nu auzisem încă de ea și îmi imaginam că eram

54

singurul creștin adevărat de la Queen's Royal College. La prima întâlnire la care am asistat am fost primit cu căldură și în curând mi-am făcut primii prieteni creștini. Cel mai mult m-am împrietenit cu Brendan Bain, fiul unui renumit arbitru de cricket care devenise creștin de curând. Rugându-ne și studiind Biblia împreună, ne-am încurajat reciproc să trăim pentru Hristos și să spunem și altora despre El. Acum vedeam în mod regulat prieteni câștigați pentru Hristos, atât prin propria mea mărturie, cât și prin întrunirile săptămânale ale asociației "Tineretul pentru Hristos" unde fusesem invitat să fac parte din comitet. Nu era ușor să-i convingi pe cei "născuți" creștini, că trebuiau să se nască din nou. Ca să evit confruntările cu familia hindusă, am primit de la director permisiunea să folosesc o încăpere din școală până la ore foarte înaintate. Majoritatea timpului îl foloseam pentru studiu biblic și rugăciune, întorcându-mă deseori în casa lor când se pregăteau de culcare. Când clădirea aceea a fost demolată un an mai târziu, am fost nevoit să mă mut. Noua mea casă era mult mai potrivită, deși era mai departe de colegiu. Brendan mă lăsa să folosesc bicicleta lui, iar noua mea gazdă era o creștină care m-a încurajat în credință.

Când eram mic, am demontat de multe ori din curiozitate toate piesele ceasului și le-am pus la loc. Acum am început să-mi folosesc această pricepere pentru a repara ceasurile prietenilor. Instrumentele mele erau o lamă de ras, un briceag mic și un ac cu gămălie. În fiecare vineri seara, luam bicicleta lui Brendan și mă duceam în centrul orașului Port of Spain ca să cumpăr piese de schimb. În curând mi-a crescut reputația. Elevii și profesorii îmi dădeau ceasurile să le repar, iar eu câștigam îndeajuns ca să am bani de buzunar și să plătesc o parte din taxa pentru casă și masă. La sfârșit de săptămână reușeam să mă duc acasă la Lutchman Singh Junction, unde predam încă la școala duminicală din cadrul unei micuțe biserici. Krishna preda acum la o școală primară de stat din San Fernando. Și el și Shanti puteau veni acasă la sfârșit de

55

săptămână, așa că petreceam un timp plăcut împreună studiind Cuvântul lui Dumnezeu și împărtășindu-ne ceea ce făcea Domnul în viețile noastre. Ma era o mare sursă de inspirație, mai ales în viața ei de rugăciune. Ne iubeam tare mult și ne rugam împreună la fiecare sfârșit de săptămână, cerând Domnului să-mi arate, care era voia Lui după ce terminam liceul.

În mine crescuse dorința de a deveni doctor. Mă tenta pentru că era un fel de a ajuta oamenii aflați la nevoie și în același timp îl puteam propovădui pe Hristos și pacienților mei. Poate că reușeam chiar să merg la o școală din Anglia.

55

17

Reunirea Și Despărțirea

"Rabi, mama ta vine acasă!"

Mătușa Revati stătea în ușa care dădea spre verandă, răsfoind repede scrisoarea primită prin poștă, în timp ce Ma o privea tulburată de vestea neașteptată și imposibil de crezut. Putea oare să fie adevărat - după unsprezece ani?

"A scris din Londra", a spus mătușa mea, spicuiind din scrisoare. "Și-a luat bilet pe un vapor care vine spre Trinidad. Vai! Dar trebuie să sosească astăzi!"

Când a sosit scrisoarea era și Lari acasă, într-o scurtă vizită din Statele Unite, unde lucra pentru un doctorat. Auzin-du-ne cum ne agităm, a intrat repede în cameră.

"La ce oră acostează vasul?" a întrebat el.

"Probabil că a ajuns deja!" a exclamat mătușa mea. "Mai bine să ne grăbim." Cu ce viteză nebună a condus mașina! Când am ajuns, vasul era deja tras la chei și toți pasagerii coborâseră. Mama nu se vedea nicăieri.

"Probabil că a luat vreun taxi!" a sugerat Lari. "Haideți repede acasă!" Ne-am întors, de data aceasta cu o viteză și mai mare.

55

Când ne-am năpustit pe scări și am năvălit în sufragerie, mama mea pe care nu o văzusem de când aveam 7 ani, era acolo. Stătea lângă masa din sufragerie discutând cu Ma; părea puțin uimită văzând că mama ei arăta atât de tânără și putea să stea pe picioare - deși noi îi fuseseam în scrisori că Domnul o vindecase. Mama l-a văzut pe Lari, l-a recunoscut și s-au îmbrățișat, apoi a venit rândul mătușii Revati. Eu stăteam în pragul ușii privind scena emoționată și părându-mi rău pentru mama. Știam că umblase prin toată casa. Camera de rugăciune era goală. Dispăruseră și zeei și tablourile zeităților de pe pereți. Probabil că a fost o experiență dureroasă pentru ea. Poate că îi era teamă să dea ochii cu noi, o casă întreagă de creștini, iar ea o hindusă devotată. Aceasta era casa ei, familia ei și totuși probabil că acum eram cu toții niște străini pentru ea. M-a privit fără a da vreun semn că m-ar recunoaște.

"Dar Rabi unde este?" N-a scos nimeni o vorbă, iar eu am tăcut, de asemenea.

"Cine este acesta?" a întrebat ea arătând spre mine. Din nou nu a răspuns nimeni; toți așteptau să vadă dacă mă va recunoaște. Tensiunea devenea insuportabilă, așa că mătușa Revati a spus:

"Este Rabi!" Toți s-au întors ca să mă privească. În acest moment nu m-am mai putut abține. Am alergat spre ea și am sărutat-o. Ea m-a îmbrățișat, dar nu am simțit nimic din emoția și căldura la care mă așteptam după unsprezece ani de absență. Parcă ne întâlneam pentru prima oară.

"Ce mare te-ai făcut Rab! Nu te-aș fi recunoscut." În ciuda dragostei pe care i-o purtam, am simțit o prăpastie între noi.

"Probabil că am ajuns exact când ai plecat tu", a spus mătușa Revati, cerându-și scuze. "De când ești aici?"

"Nu mai mult de 15 minute. Nu vă faceți griji pentru asta."

În cele din urmă a spus:

55

"Îmi pare atât de rău!" a spus mătușa. "Să vii de la atâta distanță, după atâția ani și să nu fie nimeni pe chei ca să te întâmpine!"

"Oh, știu că nu poți avea încredere în poștă!" a răspuns mama, încercând cu curaj să-și ascundă dezamăgirea. Știam cu toții că tristețea din ochii ei avea o cauză cu mult mai importantă decât faptul că nu o așteptasem la

vapor, în sfârșit după unsprezece ani, iată reunirea despre care crezusem că s-ar putea să nu mai aibă loc niciodată. Aveam să ne spunem atât de multe lucruri, dar între noi exista o barieră care nu putea fi negată. Ea îl lăuda pe Baba Muktananda, maestrul ei în al cărui templu trăia de atâta timp. Ea era un instructor Yoga calificat și voia să vorbească despre avantajele controlului asupra trupului și despre meditația orientală -despre care noi știm că deschide porțile minții, pentru a o subjuga dominației duhurilor rele; cum puteam să-i spunem noi asta? Părea că vrea să discute cu mine o mulțime de lucruri despre hinduism - dar știa că nu mai eram de acord cu ea și amândoi încercam să evităm o discuție în contradictoriu.

Din punct de vedere filosofic, multora li se pare în regulă să pretindă că hinduismul acceptă toate religiile și că fiecare merge în același loc, dar pe drumuri diferite. Cei care pledează pentru toleranță reciprocă și pentru sincretismul tuturor religiilor, nu reușesc să-și dea seama că există diferențe care afectează viața unui om. Asemenea realități fundamentale nu pot fi anulate de acorduri ecumenice. Mama era devotată filosofiei hinduse, care afirma că exista o singură realitate - Brahman - și că legea karmei cere plătită în viitor, a păcatelor comise în trecut. Ceilalți dintre noi, eram convinși că binele și răul sunt lucruri diferite și că, Creatorul nu este totuna cu creația Lui. Noi cunoșteam iertarea pe care o aduce Isus și nu mai credeam în reîncarnare. Între aceste credințe opuse, nu putea exista un teren comun sau un compromis, fără a se nega tot sensul limbajului și al ideilor.

56

Știam că mamei mele îi venea foarte greu să accepte faptul că noi nu mai eram hinduși. În prezența noastră părea atât de goliță pe dinăuntru și nesigură. Totul se schimbase, cu excepția ei; ea era devotată vechilor tradiții bazate pe mitologia pe care noi am respins-o. După trei zile s-a dus în Port of Spain să accepte cea mai înaltă slujbă - la cel mai mare templu din Trinidad - care-i fusese oferită înainte de a pleca din India. Ne-a durut când am văzut că pleacă după un timp așa de scurt, dar bariera dintre noi era foarte reală.

"Trebuie să vii să locuiești cu mine la templu!" m-a îndemnat ea când a plecat "Când te vei întoarce la școală, să vii să mă vezi! Acolo sunt apartamente frumoase și le putem folosi împreună. Nu este departe nici de Queen's Royal College."

Nu exista nici o modalitate de a mă convinge să locuiesc într-un asemenea loc, nici chiar dacă aș fi putut să stau aproape de mama mea dragă, dar nu am găsit cuvintele potrivite ca să i-o spun. Îmi era groază chiar să o și vizitez la templu. Știam, fără nici o umbră de îndoială, că idolii aceia sunt doar măștile ființelor demonice, care-i țin în lanțurile întunerului pe cei ce li se închină.

Cât de bine îmi amintesc de prima vizită. Cineva mi-a arătat drumul spre apartamentul ei. Când am intrat, mama stătea în poziție de lotus cu palmele lipite în fața unei oglinzi înalte, venerându-se pe sine însăși. Mi s-a frânt inima când am văzut-o. Deasupra altarului se afla un tablou mare al învățătorului ei, guru Muktananda, pe care-l venera și la care medita aproape toată ziua. M-a primit cu entuziasm.

"Mă bucur că ai putut veni, Rabi! Hai să-ți arăt ce mai este pe aici!" M-a dus într-o altă cameră, alături de a sac și mi-a spus:

"Privește! Am pregătit-o pentru tine. Când poți să te muți aici?"

"Păi, m-am apărât eu, este cam departe de școală..."

56

"Încă cinci minute în plus, asta-i tot." Se putea citi atâta dezamăgire în privirea ei.

"Să mă mai gândesc." De fapt, nici nu se punea problema de așa ceva, dar nu am putut să-i spun. De fiecare dată când mă duceam s-o vizitez încerca să mă convingă. Nu știam ce să-i spun; îi dădeam doar niște răspunsuri vagi, prin care amânăm mutarea. Un refuz pe fața mi se părea crud. Cât de îngrozitor de greu era, probabil, pentru ea! Avusese așa mari ambiții pentru mine dorind să devin un mare lider hindus. În loc de asta eram un motiv de jenă pentru ea. Era venerată de un număr tot mai mare de hinduși din tot Trinidadul; deoarece călătorea peste tot ca să țină prelegeri, știam că liderii hinduși o întrebau despre mine. Evident, eram o rușine și o ocară pentru ea. Durerea mea era mai adâncă decât suferința ei prezentă. Mă temeam pentru destinul ei etern. Era atât de devotată zeilor falși - dar Dumnezeu în mila Lui mă găsisese și pe mine, și cu siguranță că se va arăta și mamei mele. M-am rugat zilnic pentru mântuirea ei. Pentru ea urma să fie cu mult mai greu decât pentru majoritatea dintre noi! Mândria o putea orbi. Pentru ea ar fi fost extrem de greu să renunțe la prestigiul de care se bucura și să suporte ura și disprețul comunității hinduse. O singură dată am încercat s-o conving, referindu-mă la afirmația lui Isus: "Eu sânt Calea, Adevărul și Viața".

"Bineînțeles că eu cred asta!" a răspuns mama. "Isus a spus că noi toți suntem calea. Vedele ne învață același lucru: că dharma fiecărei persoane este diferită și fiecare trebuie să-și găsească propriul adevăr în el însuși."

"Dar mamă! Isus a vrut să spună că El este singura

Cale!"

După ce am discutat puțin despre asta, am înțeles amândoi că nu câștigăm nimic dintr-o discuție în contradictoriu asupra religiei și am schimbat subiectul. Știam din afirmațiile pe care le făcuse, că nu era fericită în sufletul

56

ei și am continuat să mă rog să meargă pe urmele acestei senzații de foame interioară și să-L caute pe Domnul. "În câteva minute plec la studiourile de televiziune", mi-a spus mama într-o după-amiază când m-am oprit să o

vizitez. Mă bucur așa mult că ești aici. Te rog vino cu mine!"

Nu voiam să merg, căci știam că va trebui să ascult unul din discursurile ei asupra hinduismului și că după aceea se va aștepta să-l comentez, ceea ce n-ar fi fost decât începutul unui litigiu. Nu am avut însă de ales. La televiziune am urmărit-o cum stătea în fața camerei de luat vederi și vorbea cu elocință despre valoarea practicii Yoga și a meditației pentru căpătarea păcii interioare. Eram sigur că nu găsise, într-adevăr pacea despre care vorbea. Știam din propria mea experiență, că încercasem să simulez pacea, să mă oblig să simt pacea, dar nu reușisem cu adevărat. Pacea vine doar dintr-o relație corectă cu Creatorul - relație pe care ea nu o avea încă.

După program, m-a întrebat plină de entuziasm:

"Ei, cum crezi că a fost, Rabi?" Ce mândru aș fi fost de mama dacă aș mai fi fost hindus! Dar acum, zelul ei religios și realizările ei nu făceau decât să-mi mărească durerea."

"Vorbești bine, mamă", am spus eu după ce am șovăit puțin în căutarea cuvintelor potrivite. "Ai o voce bună și ești foarte fotogenică."

Dezamăgirea pe care am citit-o în privirile ei, m-a făcut să înțeleg că spera mai mult decât atât. Era destul că evitam discuțiile în contradictoriu. Oare nu va abandona niciodată aparența că mă voi întoarce la hinduism? După ce am absolvit liceul, am început să primesc invitații pentru a vorbi în diferite biserici din țară. Krishna și cu mine cântam deseori, ne depuneam mărturiile și predicam. Ne bucuram de fiecare clipă, dar am început să simt că Domnul mă va lua departe de Trinidad. După ce mi-am petrecut mult timp m rugăciune căutând voia Domnului, am avut convingerea tot mai puternică - pe care o împărtășeau și Ma împreună cu

57

mătușa Revati - că Domnul mă conduce spre Anglia. Mă gândeam demult să merg la o școală cu profil medical. Dacă mă făceam doctor, puteam să le spun pacienților despre Hristos și în același timp aș fi și de folos omenirii. "Uite o scrisoare pentru tine de la unchiul Kumar!" mi-a spus mătușa Revati într-o zi, pe când frunzărea poșta primită. Unchiul Kumar se întorsese la Londra cu câteva luni înainte de a veni mama la Trinidad.

"Mă încurajează să vin la Londra și spune că pot locui împreună cu el!" am exclamat eu, din ce în ce mai entuziasmat pe măsură ce citeam.

Tocmai petrecusem patru zile în post și rugăciune căutând voia Domnului, iar aceasta părea confirmarea că el mă călăuzea spre Londra, deși nu aveam bani pentru bilet. Dacă era voia lui Dumnezeu, va avea El grijă de aceasta.

Pe la începutul lunii februarie în 1967, am auzit de un vapor, "S.S. Antiles", un mare transatlantic francez ce urma să plece spre Londra pe data de 14 a aceleiași luni. Am simțit în inima mea o convingere intimă că eu trebuia să fiu pe vasul acela, dar zilele treceau fără vreo confirmare în privința banilor. Totuși, în dimineața zilei de 12 februarie, când nu am mai putut aștepta, am plecat la Port of Spain și am luat un pașaport, apoi m-am dus la Reprezentanța Britanică ca să mi se pună viza.

"Nu vă putem da viza", mi s-a spus, "până nu aduceți dovada că luați cel puțin o mie cinci sute de dolari cu dumneavoastră."

Eu nu aveam încă nici banii pentru biletul de vapor! La ieșirea din biroul acela aveam bani în buzunar, cât să-mi plătesc biletul până acasă. Când am ajuns mă așteptau trei cadouri separate, totalizând exact 1500 de dolari. Spre surprinderea mea mama era unul dintre donatori, alături de Lari și Krishna. Faptul că darurile conțineau exact suma de care aveam nevoie - lucru pe care nu-l pomenisem nimănui - era o confirmare în plus a călăuzirii lui Dumnezeu. În seara aceea, un alt prieten

57

s-a oferit să mă împrumute cu banii necesari pentru vapor. Aceasta a fost încă o confirmare. Ușile păreau definitiv deschise, acum că aveam la cine să locuiesc la Londra și aveam și banii necesari.

"Plec la Londra pe data de 14", am anunțat familia în seara aceea.

"Pe 14? Dar asta înseamnă poimâine! Cum ai să pui totul al punct așa de repede?"

"Azi mi-am luat pașaportul, iar mâine am să-mi iau biletul și viza, dacă vrea Dumnezeu."

Nu mi-am dat seama că putea fi atât de greu, ca să obții viză spre Anglia.

"îmi pare rău, dar nu vă putem da viza", mi s-a spus verde în față, la Reprezentanța Britanică în ziua următoare.

"Dar, domnule, am cei 1500 de dolari pe care mi se cere să-i iau cu mine."

"Asta nu înseamnă că obțineți automat și viza."

"Dar, de ce nu?"

Mi-am amintit că guvernul britanic devenea din ce în ce mai restrictiv în privința permisiunii de intrare a străinilor. Nu mi-a explicat.

"îmi pare rău, dar nu pot să v-o dau."

îmi răsfoise pașaportul, iar acum l-a pus pe tejgheaua dintre noi. Nu l-am ridicat de acolo, ci am privit peste capul lui, afară pe fereastră, rugându-mă în liniște: "Doamne, te rog! rezolvă Tu treaba aceasta!" Luându-mi din nou pașaportul, funcționarul a pus viza pe el. "îți mulțumesc Doamne!" am exclamat în șoaptă. Când m-am întors în seara aceea cu viza și biletul în mână, am descoperit că Ma și mătușa Revati invitaseră vecini, rude și prieteni pentru a-și lua rămas bun de la mine. Mama venise din Port of Spain, special pentru această ocazie. Au fost niște momente emoționante pentru toți.

Abia se întorsese mama acasă și plecam eu. Ma îmbătrânea din ce în ce mai mult și nu-mi plăcea s-o părăsesc. Mătușa Revati - cu care mă simțeam atât de aproape în

58

dragostea lui Hristos - ceilalți veri care deveniseră creștini, mătușile, unchii și verii mei care nu erau creștini, veniseră să mă vadă. Numai unchiul Deonarine care îmi fusese cândva ca un tată, nu venise în seara aceea... Nu voiam să părăsesc pe nici unul dintre ei, dar credeam că Dumnezeu avea un plan cu mine și că El mă călăuzea. Am ascultat discursurile bine intenționate, pline de dragoste, majoritatea sincere. Cu lacrimi în ochi, mătușa Revati mi-a spus că mă iubește foarte mult. Ea a povestit cât de bine ne înțelegeam și a afirmat că va simți lipsa ajutorului meu în gospodărie. Asta mi-a amintit de alte zile și L-am lăudat pe Dumnezeu pentru transformarea miraculoasă pe care El o făcuse în fiecare dintre noi; Ma a avut lucruri frumoase de spus; chiar și câțiva dintre vecinii hinduși au afirmat că acum mă respectau, pentru că îmi urmăriseră viața cu atenție. Apoi s-a ridicat mama.

"Rabi este unicul meu copil", a început ea, "și puteți fi siguri că mă bucur că am un fiu ca el!"

Nu mi-a venit să cred ce auzeam. Ochi mi s-au umplut de lacrimi.

"De când m-am întors în Trinidad i-am urmărit viața cu atenție. Nu pot spune că sunt mulțumită de tot ce am văzut, dar de fapt sunt o admiratoare a lui. Urmărindu-l, am observat că Rabi are ceva special, o lumină care strălucește în viața lui."

Nu era ușor să-mi rețin lacrimile. Faptul că știam că mama mea era o femeie care vorbea puțin, m-a făcut să apreciez și mai mult cele spuse. Nu bănuisem niciodată că gândea astfel despre mine și am fost profund mișcat Pentru mine era o încurajare ca să continui să mă rog pentru ea. Ceea ce văzu-se ea nu era virtutea sau lumina mea, ci doar viața și dragostea lui Hristos în mine, datorită nașterii mele din nou. Ceea ce lăudase ea nu mi se datora mie, ci lui Isus care mă schimbase. El mă schimbase pe mine. Of, cât de mult doream ca și mama să intre în această nouă viață, în Hristos!

58

18

Acolo Unde Răsăritul

în Londra viața mea urma să ia o întorsătură dramatică, într-o direcție la care nu m-aș fi așteptat niciodată. După ce a avut loc, mi-am dat seama că Dumnezeu o plănuiise și El m-a pregătit. Înainte de aceasta, o tragedie a lovit familia noastră din Trinidad și eu am regretat că nu eram acolo ca s-o mângâi pe Ma.

La scurt timp după ce am ajuns la Londra, a sosit o telegramă care anunța moartea zguduitoare și neașteptată a unchiului Deonarine cu care fusesem cândva atât de apropiat La fel ca Nana, a murit brusc în urma unui atac de cord. Numai că unchiul Deonarine a avut acest atac fatal când era mult mai tânăr decât Nana, la vârsta de 37 de ani. Ma a suferit foarte mult.

Mai târziu am primit o veste oarecum încurajatoare. Fără să știe nimeni, unchiul Deonarine avusese o discuție lungă și serioasă despre Hristos, cu un tânăr hindus convertit la creștinism. "Te rog, roagă-te pentru mine!" h' ceruse el în

Întâlnește Apusul

58

mai multe rânduri. Am aflat de asemenea, că în timpul unei puja ținute pentru el, unchiul meu s-a ridicat brusc și a plecat, lăsându-i pe pandit și pe ceilalți cu gura căscată și a refuzat de atunci să mai participe la vreo puja.

Speram din toată inima ca unchiul Deonarine să-L fi primit pe Mântuitor, înainte de a fi fost prea târziu. Moartea lui bruscă mi-a reamintit cât de scurtă și nesigură este, de fapt, viața. M-am bucurat că mă predasem deja și mă încredinșasem în mâna Domnului, ca să facă cu mine orice dorea El.

După ce am lucrat într-o fabrică, am intrat la un colegiu pe care mi l-a recomandat unchiul Kumar pentru studii pre-medicale. Imoralitatea de acolo m-a îngrozit.

Credința mea în Hristos a fost cunoscută într-un mod simplu și neașteptat. În a doua sau a treia zi de școală, la ora de chimie, stăteam în rândul din față. Pe acul meu de cravată era scris cu litere clare: "Isus nu părăsește niciodată". Profesorul s-a oprit brusc în mijlocul cursului și s-a aplecat în față ca să privească mai îndeaproape acul de cravată.

"Isus nu părăsește niciodată?" a citit el cu voce tare, cu un ton batjocoritor amestecat cu sarcasm și surprindere.

"Chiar crezi asta?"

Am răspuns cu voce hotărâtă:

"Da, cred asta din toată inima mea. Isus nu m-a părăsit niciodată până acum."

"Ei, poftim! Cine ar fi crezut?" a exclamat lectorul.

Fețele uimite ale studenților păreau să spună: "Este oare posibil să avem în această clasă pe cineva care să creadă în Biblie? Și este și un indian din est!" Surprinzătoarea veste a făcut ocolul colegiului, iar eu am devenit un om cunoscut Nici nu puteam să mă așez bine la masă, ca să-mi iau prânzul că și apăreau 15 sau 20 de studenți - deseori din țări diferite - care-și aduceau scaunele și se așezau în jurul meu. Începeau îndată și

întrebările: Crezi într-adevăr în Dumnezeu? De ce? Ce crezi despre evoluție? De ce mai avem nevoie de Dumnezeu, nu a explicat știința totul? Cum poți crede într-o

59

înviere? De ce nu crezi în reîncarnare? Unii voiau să mă șicaneze sau să mă contrazică, dar mulți căutau cu seriozitate adevărul. Centrându-mi răspunsurile pe Cuvântul lui Dumnezeu, am putut să discut orice subiect despre știință, religie, politică sau psihologie, cu scopul de a-i câștiga pentru Hristos. Unii L-au primit. Deși eram ocupat cu studiile și cu clasa tot mai numeroasă de la școala duminicală la care predam, îmi găseam timp să merg regulat în Hyde Park, Piccadilly Circus, Trafalgar Square și Portobello Road ca să vorbesc despre Hristos cu oricine ar fi ascultat. Astfel am început să cunosc un număr tot mai mare de toxicomani și am făcut o descoperire neașteptată: unii dintre ei trăiau sub influența drogurilor aceleași experiențe pe care le avusesem eu prin Yoga și meditație! I-am ascultat uimit descriind "lumea frumoasă și plină de pace" în care intrau cu ajutorul LSD-ului, o lume ale cărei culori erau vii, strălucitoare, amestecate, și ale cărei sunete îmi erau mult prea familiare. Bineînțeles, mulți dintre ei avuseseră și experiențe neplăcute datorită drogurilor, dar majoritatea toxicomanilor erau la fel de îndărătnici în ascultarea acestor avertismente, precum fusesem eu odată când practicam Yoga.

"Eu nu am avut nevoie de droguri pentru a avea viziunea altor lumi și ființe ciudate, să văd culori strălucitoare, să mă simt una cu Universul și să am sentimentul că sunt Dumnezeu", le spuneam eu. "Le-am avut pe toate prin meditația transcendențială, dar a fost o minciună, o capcană a duhurilor care puneau stăpânire pe mintea mea atunci când eu îmi relaxam controlul asupra ei. Sunteți înșelați. Singura cale de a găsi pacea și împlinirea pe care le căutați, este prin Hristos." Faptul că eu știam despre ce vorbesc ei și că trăisem toate stările acestea fără droguri, a determinat pe mulți toxicomani să ia în serios ceea ce le spuneam.

Câteodată, vizitam un prieten dependent de drog în apartamentul lui, pentru a-i vorbi despre Hristos. Într-o zi, mergând la unul din ei am găsit ușa deschisă. Nerăspunzând

59

nimeni la bătăile mele insistente, am intrat înăuntru. Un radio dat la maxim emitea o muzică rock gălăgioasă și lumini colorate umpleau toată camera. În mijlocul camerei stătea prietenul meu pe podea, răsucindu-se și făcând mișcări ciudate (dar pentru mine familiare) cu brațele și corpul.

"Pat!" am strigat, dar părea la fel de inconștient de prezența mea, cum fusese și tata timp de aproape opt ani.

"Pat!" am strigat tare de mai multe ori, dar a fost imposibil să-i atrag atenția.

El se afla într-o călătorie a drogului, într-o altă lume, așa cum fusesem și eu deseori, numai că prin intermediul Yogăi.

Când am ajuns din nou în camera mea, am îngenunchiat și am strigat către Dumnezeu pentru prietenul meu. Mă întristase cumplit să-i văd mișcărilor acelea, exact ca cele ale dansatorilor dintr-un templu hindus. De fapt, Pat începuse să se intereseze de hinduism datorită experiențelor sale cu droguri. Cât de tare mă întrista să-l văd că și vinde sufletul și își ruinează trupul în niște experiențe despre care știam că vin de la demoni.

Un alt tânăr toxicoman vizita niște chiriași din clădirea în care se afla apartamentul unchiului Kumar. Îmi plăcea tare, mult să-l ascult pe acest strălucit absolvent al Cambridge-ului, un geniu muzical, cântând piesele clasice la pianul pe care unchiul îl ținea pe coridor. Am avut discuții lungi și serioase. Deși Michael nu studiase niciodată hinduismul și nici nu avusese nici un contact cu hindușii - l-am întrebat în mod special acest lucru - concepțiile lui despre Dumnezeu, Univers și existența umană erau exact acelea pe care le avusesem eu pe când eram yoghin. Am fost peste măsură de uimit când mi-am dat seama că prin experiența cu droguri fusese câștigat de partea filozofiei hinduse.

Pentru că mă preocupau în mod deosebit, am început să petrec tot mai mult timp cu acești toxicomani. Am început să mă rog serios pentru ei și să reflectez la faptul că ațâți

59

nr. pătimiti ai drogurilor - deși nu toți - au avut aceleași experiențe ca yoghinii: ce obțineau unul prin droguri, avea și celălalt prin meditație transcendențială. Am aflat că drogurile produceau modificări ale conștiinței, identice cu cele trăite în meditație, mlesnindu-le demonilor posibilitatea de a le manipula creierul și de a crea tot felul de trăiri aparent reale care erau de fapt, feste jucate minții. Aceleași duhuri rele care mă conduseseră pe mine spre o meditație tot mai profundă, pentru a câștiga controlul asupra mea, se ascundeau evident și în spatele mișcării narcoticelor în același scop diabolic. Am început să văd aceeași strategie satanică în spatele drogurilor, a meditației, a libertății sexuale și a rebeliunii tineretului exprimată în mișcarea hippy, care tocmai își făcea debutul în zilele acelea și era întrupată într-o anumită muzică, ca cea a formației Beatles sau Rolling Stones. Îmi amintesc de un concert al formației Rolling Stones la care s-au adunat vreo 250.000 de persoane în Hyde Park, după moartea lui Bryan Jones în urma unei supradoze. Erau la fel de îndârjiți în muzică, cum erau în hașiș și în LSD.

Cel mai mult m-a surprins să descopăr că filozofia care stătea în spatele drogurilor, rebeliunii și muzicii rock era în esență hinduismul: aceeași minciună despre unitatea tuturor formelor de viață, vegetarianism, evoluând spre unirea cu Universul și posibilitatea de a face ce vrei. (Hinduismul propovăduiește că dharma fiecărui om - regulile de conduită - diferă de la un individ la altul și trebuie descoperită de fiecare în parte; nu există un cod

moral, valabil pentru toți. Krishna a spus că omul poate alege orice drum pentru a ajunge la el.)

Am descoperit că mii de tineri nu se mulțumeau doar cu drogurile, apelau și la meditația transcedentală și la diferite alte forme de Yoga. Toată gândirea le era întunecată de misticismul oriental. Aproape toți au început să accepte reîncarnarea, lucru care puna capăt oricărei credințe în învierea lui Hristos; cele două sunt absolut opuse. Treptat, și

60

cu o neliniște tot mai acută, am ajuns să fiu convins că Satan dirija din umbră o invazie a Occidentului cu misticismul oriental. Vedeam că puțini creștini îi înțelegeau cu adevărat planul și erau pregătiți să lupte împotriva lui. Oare se putea ca Dumnezeu să mă pregătească pe mine, un fost hindus, să trag semnalul de alarmă milioanei de oameni din Occident care cădeau în mrejele filozofiei orientale? Am început să mă rog cu toată seriozitatea în legătură cu acest lucru.

Era limpede că Dumnezeu avea un plan cu viața mea, chiar dacă nu înțelegeam noua direcție în care urma să mă conducă în scurt timp. Era minunat să simt din când în când grija lui Dumnezeu pentru nevoile mele, călăuzirea și protecția Lui de neconfundat. Prima predică creștină pe care o auzisem fusese din Psalmul 23, despre Păstorul cel bun; acum parcă voia să-mi arate că eu făceam parte din turma Lui și eram în grija Lui.

Într-o dimineață trebuia să mă duc la examen, dar nu aveam bani pentru biletul de autobuz sau metrou. După ce m-am rugat pentru acest lucru, m-am dus în stația de autobuz ca de obicei și m-am așezat la coadă. Chiar înainte de a sosi autobuzul, o femeie a venit la mine și mi-a pus în mână o bancnotă de cinci lire, insistând să o accept. Îl câștigasem pe i soțul ei pentru Hristos cu câteva săptămâni înainte și ea era recunoscătoare pentru asta. Eu nu-i dădusem nici un motiv să bănuiască că aveam nevoie de bani. Numai Domnul a putut să-i spună și să o aducă acolo tocmai în acele momente.

Într-o altă dimineață când plecam spre școală, am avut impresia că trebuie să mă întorc în camera mea, să mă rog pentru siguranță. Asta am și făcut. După aceea am plecat. Stând la coadă în stație, am simțit că trebuia să urc în autobuzul cu numărul 6 care tocmai sosise, deși numărul cincizeci și doi pe care-l luam de obicei, era doar la câteva secunde în urma lui. Fără să înțeleg de ce, am sărit în el. Abia s-a depărtat autobuzul puțin de stație, când am auzit un scrâșnet groaznic de cauciucuri; am întors capul și am văzut o

60

mașină scăpată de sub control, intrând direct în șirul de oameni care așteptau autobuzul. Am sărit jos și am încercat să ajut. Era îngrozitor. Și eu ar fi trebuit să fiu unul dintre cei morți sau răniți. Deși îmi părea extrem de rău pentru ei, mi-am exprimat recunoștința către Domnul pentru că îmi salvase viața. În ziua următoare ziarele prezentau pe larg tragedia - șapte persoane fuseseră ucise, iar șase rănite grav.

Îl ascultam pe Billy Graham la radio, ori de câte ori aveam ocazia, și îi consideram mesajele stimulatoare și de mare ajutor. Pe la începutul anului 1970, el a început să anunțe o mare evanghelizare pentru orașul Dortmund, Germania, care urma să fie retransmisă de televiziunea cu circuit închis pe marile stadioane a treizeci și nouă de orașe - de la Amsterdam la Zagreb - în unsprezece țări. Dr. Graham a făcut un apel către creștinii din Europa, pentru a se uni în acest mare efort. În timp ce mă rugam lui Dumnezeu să scoată miile de lucrători creștini de care va fi nevoie, am simțit în mine o convingere tot mai adâncă că numai rugăciunea nu era de ajuns. Trebuia oare să părăsesc școala și să merg la Dortmund? Nu prea părea o decizie înțeleaptă. Eram în anul trei și așteptam cu nerăbdare să devin doctor.

Mi-au revenit în minte amintiri din acele prime zile emoționante când am devenit creștin. De la bun început dorisem să vorbesc lumii despre Hristos. Încă de când eram la liceu, mă așezasem pe genunchi și cerusem: "Doamne, fă-mă să predic Evanghelia la un milion de oameni." Părea o rugăciune imposibil de îndeplinit, pentru că la vremea aceea nu erau atâția oameni în tot Trinidadul și totuși crezusem cu adevărat că Domnul o va îndeplini. Când Oswald J. Smith organizase niște întruniri în Port of Spain, am asistat și eu, amintindu-mi de numele de pe broșura care-mi fusese lăsată lângă pat, la spital. În ultima seară el îi invitase într-o sală de rugăciune, pe toți cei care voiau să-și dedice viața lucrării pentru Hristos. Răspunseseră câteva persoane prea bătrâne, după părerea mea, ca să mai aibă mulți ani de la Domnul.

60

"Eu cred că se află aici un tânăr care este chemat de Domnul, spusesse Dr. Smith. Dumnezeu vrea să-l folosească pentru a aduce mii de suflete la Hristos. ÎL vom mai aștepta încă un minut." Nimeni nu s-a mișcat. "Doamne, nu știu dacă eu sunt acel tânăr, dar mi-ar place să jiu eu!" M-am rugat fierbinte, m-am ridicat și am mers în sala de rugăciune. Când Dr. Smith s-a rugat cu mine, am simțit într-adevăr că voi deveni evanghelist. Eram atât de tânăr pe vremea aceea! Aveam douăzeci și doi de ani.

Când am auzit chemarea lui Billy Graham, m-am alăturat și eu rugăciunilor către Dumnezeu, de a scoate mulți lucrători creștini de care va fi nevoie pentru evanghelizarea din Dortmund. Pe când eram implicat în această mijlocire sinceră, Domnul parcă mi-a spus: "Rabi, acum a venit vremea!" Am răspuns în inima mea: "Da, Doamne! "

Această decizie avea să-mi schimbe întreg cursul vieții și am luat-o atât de repede și de ușor. Învățasem să mă încred în Domnul și în inima mea era pace, chiar dacă nu știam cu adevărat ce mă aștepta. Știam doar că această chestiune fusese stabilită odată pentru totdeauna. Nu voi fi doctor, dar durerea pe care o simțeam renunțând la

asta, era mai mult decât compensată de siguranța că Păstorul cel Bun mă va călăuzi la fiecare pas, chiar dacă făceam doar câte unul odată. În noaptea aceea, am avut din nou visul pe care mi-l dăduse Domnul la scurt timp după ce am devenit creștin. Stăteam pe un câmp verde intens, alături de Isus. Luându-mă de mână, El m-a dus pe un deal acoperit cu iarbă. Când am ajuns în vârf, am văzut pe partea cealaltă a dealului mii de oameni care ne priveau așteptând ceva de la noi. Arătându-mi mulțimea aceea, Isus a spus: "Predică!". M-am trezit foarte impresionat din acest vis acum, după ce îl visasem a doua oară, simțind că aveam confirmarea de care era nevoie pentru o decizie de o asemenea importanță.

61

"Cred că Dumnezeu vrea să mă duc în Germania ca să ajut la întrunirile lui Billy Graham, din Dortmund", i-am spus unchiului Kumar în dimineața aceea. "Plec peste câteva zile."

"Dar ce faci cu școala, Rabi!" a exclamat el. "Ai să te întorci la timp ca să apuci noul trimestru?"

Cum puteam să-i spun că renunșasem la planurile mele de a mă face doctor, când el fusese atât de entuziasmat de asta?

"Nu sunt sigur", i-am spus, sperând că nu va examina mai îndeaproape problema.

Părea mulțumit. Va fi mai ușor să-i spun totul mai târziu. Adevărata mea îngrijorare era în legătură cu bunăstarea spirituală a celor pe care-i condusesem la Hristos în Londra. Era un oraș atât de dificil pentru tinerii creștini, cu multiplele lui capcane spirituale și ispite. Nu îmi era atât de ușor să părăsesc acești convertiți care însemnau atât de mult pentru mine, dar știam că mă puteam încrede în Domnul care va avea grijă de viețile lor. Acesta urma să fie un mare pas al credinței. Din micile venituri pe care le realizam lucrând cu program redus într-o fabrică de încălțăminte de pe Oxford Street, nu reușisem să pun nimic deoparte, dar știam că eram în voia Domnului. Am dat foc câtorva punți care mă legau de trecut, renunțând la puținele mele lucruri. Am spus "adio" unchiului meu, Londrei și carierei pe care crezusem că am să o încep aici. Cu o valijoară ce conținea tot ce aveam și cu bani cât să-mi ajungă pentru cel mult o săptămână, m-am urcat în trenul cu destinația Dortmund, fără să știu nici măcar un cuvânt în limba germană. În Germania, de asemenea nu cunoșteam pe nimeni. Eram ca un copil mic care pleacă într-o lungă călătorie și îi încredințează tatălui său toată grija. Deși m prima dimineață acolo, mă simțeam copleșit de miile de oameni care vorbeau o limbă ciudată și mergeau grăbiți pe străzile aglomerate ale orașului Dortmund, Dumnezeu în mila Lui mi-a îndreptat pașii direct spre biroul "Cruciada lui Graham", deși nu cunoșteam adresa. La ușa de la intrare am

61

fost întâmpinat într-o engleză perfectă, de un neamț zâmbitor cu mâna întinsă spre mine, de parcă mă așteptase:

"Bună dimineața! Veniți tocmai din India?"

"Deocamdată din Londra", am răspuns fericit, "dar sunt un indian răsăritean din Trinidad."

"Unde locuiți?"

"Noaptea trecută am stat într-un hotel..."

"Oh, dar nu putem permite așa ceva! Vă vom găsi o locuință. Între timp, vom servi prânzul."

Locuința s-a dovedit a fi o casă frumoasă, aflată în apropierea unei mari biserici, Marienkirche. Gazda mea, familia Klitschkes, a fost deosebit de amabilă. Am uitat repede că eram străin, pe pământ străin. Într-o sală care se afla alături de casa familiei Klitschkes, s-a dat o recepție pentru Billy Graham la care au participat lideri creștini de pretutindeni din Europa. Din fericire am fost și eu invitat. Printre germanii aceia bine îmbrăcați și prosperi, nu m-am simțit în largul meu, îmbrăcat în singurul meu costum - maro, ieftin și decolorat, făcut pentru clima tropicală - cumpărat cu ani de zile în urmă, în Trinidad. În ciuda aspectului meu exterior, faptul că eram un fost hindus, m-a făcut dintr-o dată celebru. Mi-au fost înmânate multe invitații pentru a vizita biserici de pretutindeni din Europa, să vestesc Cuvântul lui Dumnezeu și să povestesc cum ajunsesem la Hristos. Era cam mult pentru un țăran din micuțul Trinidad, mai ales că Dr. von Stieglitz, unul dintre organizatorii întrunirilor din Dortmund, m-a prezentat lui Billy Graham. Știind că predicase pe fiecare continent la mai multe suflete decât oricare evanghelist al tuturor timpurilor, că predicase la Casa Albă și că era prieten cu președinții și mai marii statului, aproape că mă așteptam să fie un om mândru, îngâmfat și distant. Dimpotrivă, era foarte cald, chipeș și extrem de umil. Mi-a arătat un interes real. M-a întrebat cine eram, de unde veneam și ce făceam. Înalt și frumos, a trebuit

61

să se aplece ca să mă privească în față, cu ochii aceia albaștri, limpezi.

"Rabi, am predicat Evanghelia în țara ta când erai mititel", mi-a spus marele evanghelist

Cuvintele acelea mi-au rămas întipărite în minte, zile în șir. Omul acesta predicase Evanghelia în țara mea și devenise o cauză indirectă a faptului că eram creștin. Unul din cei pe care-i convertise el o condusesese pe Molii la Hristos, iar ea fusese cea care mă înfruntase și mă pusese față în față cu Evanghelia. Predicase și în India și condusesese pe mulți dintre confracții mei indieni la Hristos; încă mai predica această veste bună în toată lumea. Oare să fie posibil ca prin harul lui Dumnezeu, într-o bună zi să pot predica și eu vestea bună a dragostei lui Hristos în multe țări, îndeosebi în India?

Mi se părea că nu pot spera la atât de mult

în Dortmund, ca și în India, eram atras de toxicomanii hippy și ei de mine. Mulți s-au apropiat de mine cu

întrebări despre sensul vieții și existența lui Dumnezeu și credeau că datorită trecutului meu hindus îi puteam ajuta. Din gura lor am căpătat noi dovezi că LSD-ul era deseori un bilet de călătorie în spiritualitatea orientală. La fel ca și toxicomanii pe care îi întâlnisem în Anglia, tinerii din Germania adoptaseră, de asemenea, filosofia hindusă asupra vieții. Totuși, își puteau da seama că ea nu răspundea la întrebările lor cele mai profunde și îmi cereau mie să-i ajut să găsească adevărul. Datorită propriilor mele experiențe din timpul meditației, puteam să le vorbesc toxicomanilor în cunoștință de cauză.

Am început să simt nevoia unei educații solide. întotdeauna fusesem împotriva seminariilor, deoarece crezusem că tratau Biblia ca pe un manual, în loc de a fi privită ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu, ce putea fi descoperit numai prin Duhul Sfânt. Știam că aveam nevoie de un curs sistematic de studiu al Bibliei și am început să-I cer călăuzire lui Dumnezeu în această problemă.

Predicile lui Billy Graham erau îndrăznețe, inspirate și dinamice. Simple și la obiect, oricine putea înțelege fiecare

62

cuvânt pe care-l spunea, căci era plin de putere. Pe la mijlocul predicii de deschidere în prima seară a acelor întruniri, Billy Graham a spus deodată:

"Vreau să vă îndemn pe voi tinerii, să mergeți la un colegiu biblic. Puneți-vă o temelie bună ca să vă pregătiți pentru lucrarea la care vă cheamă Domnul."

Cuvintele acestea m-au săgetat, ca și cum ar fi fost rostite doar pentru mine. Chiar acolo, pe loc mi-am rededicat viața Domnului. Mai târziu, când am rămas singur în camera mea, m-am așezat pe genunchi și m-am rugat: "Doamne, ia-mă și folosește-mă. Nu-ți pot plăti pentru mântuire, dar vreau să te slujesc. Pregătește-mă să fac ceva care să merite osteneala, care să influențeze mii de suflete pentru eternitate. Folosește-mă, cât mai mult posibil!" Pe când mă rugam, numele "London Bible College" mi-a venit în minte cu claritate, împreună cu convingerea că Dumnezeu voia să mă duc acolo. în ziua următoare am făcut o cerere de înscriere.

Cât am stat în Dortmund, am auzit deseori de un tânăr student de la Brake Bible School, din nordul Germaniei, despre care lumea spunea că trebuia să-l întâlnesc. "Voi doi, aveți aceeași viziune și același drum!" îmi spuneau ei. Heinz Strupler auzea aceleași lucruri despre mine. în cele din urmă ne-am întâlnit, dar nici unul din noi nu vorbea limba celuilalt, așa că am petrecut doar câteva minute împreună, fără să știm mei unul, nici celălalt că planul lui Dumnezeu era să fim apropiați și folosiți împreună în slujba Domnului în anii care vor urma. Am fi fost foarte surprinși să aflăm unde și când se vor întretaia iarăși drumurile noastre.

62

19

Murind, Trăim

Călătorind prin anumite regiuni ale Elveției și Austriei pentru a-mi vizita prietenii întâlniți la Dortmund, m-am pomenit înconjurat de o frumusețe mai pe sus de orice mi-am imaginat vreodată. Era primăvară. Copacii dădeau muguri noi și iarba înverzea. Flori de toate felurile și nuanțele, cum nu mai văzusem niciodată, își etalau culorile pe marginea lacurilor și în parcuri. Deasupra acestui paradis care dădea mlădițe, înmugurea și cânta, se ridicau cu o măreție tăcută atotprezenții Alpi învăluiți de ceața iernii și făceau prin contrast, ca primăvara să pară și mai încântătoare. Când priveam peisajele - recunoscător lui Dumnezeu, Creatorul și Artistul fără seamăn - simțeam că am să explodez de atâta bucurie imposibil de exprimat.

Când am ajuns la Ziirich - atras de poveștile pe care le auzisem despre toxicomanii care transformaseră orașul în Mecca lor - am găsit o adresă ce-mi fusese dată în Dortmund. S-a dovedit a fi o casă pentru bătrâni, la subsolul căreia aveau loc întâlnirile tinerilor hippy. Când am ajuns acolo, un bătrân foarte energic conducea o discuție în limba germană. După ce

62

s-a terminat întrunirea, un tânăr m-a întâmpinat în limba engleză:

"Sunt Martin Heddingger", a spus el cu un zâmbet prietenos, aruncând o privire geamantanului meu. "Sper că nu ai unde să stai, pentru că aș dori să vii la noi."

"Nu se supără părinții?" am întrebat.

"Am să le dau un telefon, să le spun că vii. Le-ar plăcea să locuiești cu noi, cât mai mult."

Familia Heddingger s-a dovedit a fi la fel de amabilă și ospitalieră ca și familia Klitschkes. Ce primire entuziastă mi-au făcut, mie, un străin dintr-o țară îndepărtată! Am simțit dragostea lui Hristos în ei toți și în curând le spuneam părinților lui Martin "mami" și "tati" exact cum le spunea și el. M-au tratat ca pe propriul lor copil.

La vreo două săptămâni după sosirea mea la Ziirich, Heinz Strupler a venit în oraș cu mașina, împreună cu alți studenți de la Brake Bible School și cu logodnica lui, Annelies. Veniseră la Zurich, ca și mine, să lucreze printre toxicomani. Cât de fericit am fost să descopăr că Heinz îmi împărtășea interesul pentru acești tineri ce fuseseră împinși de droguri spre misticismul oriental. Era atât de hotărât să recruteze tineri creștini pentru evanghelizarea lumii - și aceasta era de asemenea, una dintre părerile mele.

"în timpul verilor, cât am fost student la Școala Biblică, am lucrat cu Operation Mobilization", mi-a spus Heinz printr-un traducător, gesticulând larg în timp ce vorbea. "Ei organizează pe tinerii din lumea întreagă, care doresc să predice pe străzi, să meargă din ușă în ușă, să vândă Biblii și cărți creștine și să ajute bisericile locale

pentru evanghelizarea propriilor țări. Acum că am absolvit școala, vreau să-mi dedic viața acestei lucrări. Pentru fiecare este ceva de făcut!" a adăugat el cu vocea tunătoare pe care o folosea când se înflăcăra - lucru care, după cum mi-am dat seama curând, se întâmpla aproape tot timpul.

63

Deși avea un ascuțit simț al umorului și putea să pufnească în râs pe neașteptate, fața lui Heinz revenea repede la expresia ei serioasă, obișnuită, care se potrivea atât de bine cu părul lui blond, ciufulit și barba tunsă scurt.

Rareori întâlneam pe cineva cu atâta entuziasm clocotitor și zel arzător pentru Hristos.

"Nu am fost așa dintotdeauna", mi-a spus Heinz. "Știi cum sunt elvețienii. Suntem greu de înflăcărat sau de emoționat. Când am devenit creștin, acum câțiva ani, Hristos m-a schimbat complet. Vreau să știe întreaga lume, ce poate să facă El."

Și-a pocnit o palmă cu pumnul, după care a continuat:

"Da, vorbesc serios! Trebuie să trezim biserica chiar aici în Elveția. Majoritatea celor care-și spun creștini, nu s-au născut din nou. Biserica este mai puternică în Africa - acolo procentajul de creștini adevărați este mai mare decât în Germania, Franța sau Austria."

Heinz era un mare organizator, un om de acțiune care nu lăsa pe mâine ce putea să facă azi. Nu se lansa în lucrare pe baza puterii omenești sau a zelului personal, fără cunoașterea voinței lui Dumnezeu și fără să se bazeze pe puterea Duhului Sfânt. Toți șapte am petrecut o săptămână în post și rugăciune, căutând călăuzirea lui Dumnezeu. La sfârșitul acelei perioade eram siguri că Domnul voia să începem o lucrare energetică printre acele elemente ale societății pe care bisericile din Ziirich le ignorau aproape total. Am fost cu toții de acord să ne punem sub conducerea organizației "Operation Mobilization", ca una din echipele ei. Singurele resurse pe care le-am avut la început, în afară de dragostea pe care o pusesese Hristos în inimile noastre, au fost o mică sumă de bani de buzunar și o mașină "Simca" rablagită, proprietatea lui Annelies, care-i era tot atât de devotată lui Hristos, ca și Heinz.

În curând am aflat că nu era ușor să recrutezi creștini, tineri sau bătrâni, care să lucreze cu "Operation Mobilization". Prea puțini erau gata să-și părăsească căminele lor

63

confortabile și slujbele bine plătite. Era mult mai ușor să convingi un fost toxicoman sau o prostituată convertită să fie ucenic devotat al lui Hristos, decât să trezești pe cineva crescut în biserică. De fapt, în primele zile am avut probleme până și cu intrarea în biserică. Unii pastori credeau că vrem să le furăm tinerii, deoarece mulți dintre cei care intrau în contact cu noi, plecau în școli biblice sau în misiuni. Oricum, majoritatea pastorilor erau dornici să vin la ei în biserică pentru a le povesti pe scurt, cum mă întorsesem de la hinduism la creștinism - dar numai puțini creștini voiau să audă o provocare care să-i determine să-și schimbe traiul lor ușor. Povestirea mea tocmai asta făcea.

De când am sosit la Zurich, am lucrat zi și noapte. În timpul zilei mergeam câte doi sau trei în baruri și în special în speluncile hippiștilor, încercând să-i convingem pe acești tineri să renunțe la alcool, droguri și imoralitate, împărtășindu-le vestea bună că Hristos le va da puterea să o facă, dacă îl vor primi. Ne-am găsit în curând în compania prostituatelor, homosexualilor și criminalilor, deoarece toxicomanii se orientau deseori spre asemenea ocupații pentru a-și finanța năravul. Ce bucurie era să vedem viețile ruinate transformate prin puterea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu!

În fiecare seară, când unii dintre tinerii pe care îi întâlneam pe străzi se adunau în subsolul acela, le împărtășeam cum și de ce devenisem creștin, precum și mesajul simplu al Evangheliei. Martin Heddinger era interpretul meu. Când se termina întrunirea, trăgeam mesele la perete și îi lăsam pe tinerii hippy să se întindă pe podea, căci mulți nu aveau unde să doarmă. Am petrecut deseori noaptea acolo, cu câte 30 sau chiar mai mulți. A fost o experiență cumplită datorată duhoarei copleșitoare - unii nu făcuseră baie de luni de zile -și a nebuliei, căci mai erau câte unii care făceau crize datorită LSD-ului și își pierdeau controlul. Pentru mulți dintre acești tineri, Ziirich-ul era doar o scurtă oprire pe drumul lung al drogurilor care-i ducea prin Turcia, Iran, Afganistan, Pakistan

63

și în cele din urmă pe frumoasa plajă din Goa, de pe coasta de vest a Indiei. Unii sperau să se stabilească într-un templu hindus ca să studieze sub îndrumarea unui guru, alții aveau înclinații spre Zen și alte forme ale budismului. Rezultatul urma să fie același; credința în reîncarnare și robirea minților lor de către duhurile rele. Mulți nu mai reveneau niciodată în odiseea lor; mureau m urma supradozelor și a bolilor de pe drum. Paradisul pe care sperau să-l găsească în India, se dovedea a fi însăși poarta iadului!

Am simțit o mare responsabilitate împărtășindu-le cum mă scăpase Dumnezeu de aceeași minciună satanică în plasa căreia căzuseră și ei. Cât de mult am încercat să-i conving să-și deschidă inimile lui Hristos! Unii răspundeau în fața acestei cereri, alții nu. Toți păreau fascinați să asculte cum și de ce, un hindus religios devenise un ucenic al lui Isus Mesia. Mi-am petrecut zilele și nopțile vorbind cu fiecare în parte, prezentându-le argumente raționale din Biblie și din experiența noastră comună, încercând să le explic că drogurile și meditația nu făceau decât să deschidă ușile minților lor pentru duhurile rele; cele mai frumoase experiențe pe care le vor trăi prin LSD sau meditație, nu erau decât trucuri ale demonilor pentru a-i ademini să meargă mai departe. Nu era ușor să-i convingi pe cei care erau deja prinși în gheara deștepteții înșelătorii.

De multe ori simțeam că se rupe inima în mine. Nu am să-l uit niciodată pe Peter, un băiat strălucit provenind dintr-o familie bogată, care își ura tatăl și voise să-lucidă pentru că nu-l interesau afacerile, succesul, casele, mașinile și plăcerea. Peter știa că viața înseamnă mai mult decât asta, dar nu era mai dispus să renunțe la droguri și imoralitate, decât fusese tatăl lui să renunțe la materialism. După ce a încercat la început să fie ateu, Peter devenise în cele din urmă convins de realitatea copleșitoare că Dumnezeu există și că Isus este Mântuitorul. Și totuși dădea mereu înapoi când venea momentul să se predea cu adevărat. Am discutat cu el ore

64

întregi prezentându-i argumente și încercând să-l conving să-L primească pe Isus. Într-o seară i-am cerut să nu mai amâne deloc.

"Peter, toate argumentele tale intelectuale sunt doar o scuză", i-am spus. Problema ta nu este de natură intelectuală, ci morală. Tu cunoști adevărul și trebuie să iei o hotărâre, dacă să trăiești acest adevăr sau nu. Eu nu pot hotărî în locul tău. Chiar în momentul acesta, fără Hristos, viața ta nu are nici un scop și nici un sens. Tu trebuie să hotărăști dacă mergi la școală sau nu, dacă să accepți o slujbă, dacă să urăști sau să iubești...și tot tu trebuie de asemenea să hotărăști dacă îl primești sau respingi pe Hristos. Alegerea este între Hristos și Satan. Între viață veșnică și moarte veșnică. Este o decizie de la care nu te poți eschiva. Nu există teren neutru. Trebuie să te hotărăști."

În ziua următoare Peter și-a pus pistolul la tâmplă și și-a zburat creierii. Vestea depășea puterea mea de a suporta. Se sinucisese din cauza a ceea ce îi spusese eu? A fost greșit modul meu de abordare? Ar trebui, oare, să mă opresc, să nu mai lucrez cu acești tineri toxicomani? Eram atât de descurajat, încât nu am putut predica câteva zile în șir. Eram în agonie, bântuit zi și noapte de amintirea sinuciderii lui Peter și de< posibilitatea ca eu să-l fi împins spre ea. Treptat, după multe ore de rugăciune, Domnul mi-a arătat că eu îi oferisem lui Peter viața, nu moartea. Toți cei care îl respingeau pe Hristos alegeau moartea, chiar fără să-și pună pistolul la tâmplă. Mulți se auto-distrugau datorită drogurilor, alcoolului și perversiunilor sexuale. Dar mulți alegeau noua viață în Hristos. Nu ar fi ajutat pe nimeni dacă tăceam, ori dădeam impresia falsă că decizia nu era urgentă.

Amintirea lui Peter continua să mă doară. Am văzut expresia lui de om hăituit pe fețele multor tineri. Există un rău înfiorător, de o putere covârșitoare care mână aceste suflete chinuite. Eram sigur că demoni, ca aceia care ne bântuiseră casa și îmi subjugaseră viața, îl influențaseră pe Peter să se

64

sinucidă. Se lăsase în puterea lor când îl respinsese pe Hristos. Aveam zilnic dovada puterii drăcești, care lucra prin narcotice și misticismul oriental. Într-o noapte stăteam cu doi prieteni lângă clădirea al cărei subsol îl foloseam pentru întruniri. În seara aceea subsolul era gol. Încercam să discutăm cu un tânăr toxicoman pe care-l chema Raymond - încercase să se sinucidă de două ori - și care în seara aceea părea că-și pierduse orice control. Cu trei săptămâni înainte insistasem foarte serios să renunțe la droguri și să-l primească pe Hristos. Își bătuse joc de mine. Acum, în timp ce stăteam de vorbă toți patru, Raymond m-a tras brusc în pivniță și a încuiat ușa în urma noastră, înainte de a-mi da seama de ceea ce se întâmplă. Era mult mai mare și mai puternic decât mine, iar eu nu puteam să-l opresc, din punct de vedere fizic. Odată zăvorâtă ușa, a început să mă strângă de gât. Cu toată puterea lui delirantă, nu am simțit nimic. Zăpăcit de acest miracol, s-a retras pentru moment. M-am îndreptat spre ușă să o deschid, dar Raymond a sărit asupra mea ca un tigru.

"Eu sunt Satan!" a urlat el sălbatic. "Satan este în mine!"

M-a trântit de ușă și a început să se uite în jur după o armă. A luat o sticlă mare, grea, plină cu sirop de fructe pentru băuturi răcoritoare și s-a îndreptat spre mine zicând:

"Eu sunt Satan! Nu mișca, sau am să-ți trântesc sticla asta în mutră!"

A ridicat sticla deasupra capului, gata s-o arunce. În mintea mea nu exista nici o îndoială că Raymond era posedat de demonii intrați în el în timpul "excursiilor" sub influența drogurilor. Și eu, prin meditație, fusese posedat de duhurile rele când îmi dăduseră puterea aceea supranaturală de a flutura o halteră, ca pe un băț, spre capul mătușii mele. Forța fizică pe care o demonstra Raymond era uluitoare. Eu știam că puterea pe care o avuseseră demonii asupra mea, fusese înfrântă în momentul în care intrase Hristos în inima mea.

64

"Dacă ești Satan", am răspuns ferm, "atunci nu am să te ascult, pentru că eu îi aparțin lui Hristos."

Am făcut un pas spre el. În același moment a aruncat sticla spre mine, cu toată puterea. Am văzut-o îndreptându-se spre mine ca fulgerul și m-am rugat în liniște lui Dumnezeu, să mă apere. Nici nu am avut timp să mă feresc. Așteptam ca sticla să mă lovească în față, dar în momentul următor, s-a izbit de ușa din spatele meu. Am simțit curentul de aer pe care l-a produs și am văzut-o ocolindu-mă, ca și cum ar fi fost deviată de un scut invizibil.

"Raymond, Isus te iubește și vrea să te ajute", i-am spus îndreptându-mă încet spre el. "Isus este Biruitorul. Cer eliberarea ta în Numele Domnului Isus Hristos."

Demonii care erau în el nu au putut să suporte Numele lui Isus. Raymond și-a pus mâinile la urechi și a început să alerge prin încăpere țipând:

"Nu! Nu!"

Am putut să deschid ușa și să-i las pe cei doi prieteni să intre înăuntru. Imediat ce au intrat, Raymond a luat un

scaun și l-a ridicat deasupra cu intenția de a-mi sparge capul.

"În Numele lui Isus, dă drumul scaunului!" i-am poruncit. Scaunul a căzut jos. Acum era sălbatic de-a binelea. A ridicat o plită portabilă grea și a luat drept țintă capul meu când, i-am spus din nou:

"În Numele lui Isus, pune-o jos!" Plita i-a căzut din mâini. Am început să ne rugăm cu ardoare, cerându-i lui Dumnezeu să lege duhurile care îl posedau pe Raymond, și să le scoată afară. El a alergat într-un colț și s-a ghemuit acolo, ca un animal, scoțând sunete ciudate. Am continuat să ne rugăm cu credință în Numele lui Isus Hristos, Domnul nostru. Deodată Raymond a strigat:

"A ieșit ceva negru din mine, dar mai este unul înlăuntru!"

65

A căzut pe genunchi și a început și el să se roage. Am continuat să cerem biruință în Numele Domnului Isus Hristos. În cele din urmă Raymond a strigat:

"A ieșit! A ieșit!" A început să plângă ca un copil.

"Te rog iartă-mă, Doamne", a strigat el, "pentru drogurile pe care le-am luat și pentru viața de homosexual pe care am dus-o."

Se părea că-și câștiga banii pentru narcotice, prin acte homosexuale. Prin harul lui Dumnezeu, Raymond a devenit un om nou. Metodele noastre au șocat pe creștinii din Zuiich.

"Evangheliștii spun că pământul de aici este prea tare!" ne-a reamintit Heinz într-o zi, cu o lucire în priviri.

"Bisericele independente spun că nu-i poți câștiga pe acești hipiști, toxicomani, homosexuali și prostituate, pentru Hristos. Biserica de stat spune că nu este necesar - dacă au fost botezați când erau mici și confirmați - la sfârșit vor fi în regulă."

"Ha!" a pufnit într-un râs scurt. "Dar Dumnezeu ne-a spus să ieșim pe străzi și să-i câștigăm pentru Hristos. Ei spun că asta nu se poate face. Numai Armata Salvării o face aici. Vor vedea ei ce poate să facă Dumnezeu." Zilnic vedeam noi dovezi că "...la Dumnezeu, toate lucrurile sunt cu putință!" Predicam la sute de persoane în fața gării, unde convergeau patru străzi. La aceste întruniri, era o adevărată plăcere să vezi cum vin în față acei elvețieni impasibili, la invitația noastră de a-L primi pe Hristos. Știam că nu zelul, talentul sau hotărârea noastră erau la lucru, ci Duhul lui Dumnezeu. Parcă eram doar niște observatori care priveau o revoluție ce căpăta avânt. Un hipist înrăit care fusese transformat de Hristos și eliberat de sub influența drogurilor și-a exprimat recunoștința, dându-ne vechiul lui Volkswagen. Făcea atâta zgomot încât l-am numit "Thunderbird", dar ne era de mare ajutor în lucrare. Când unul din liderii toxicomanilor hipiști l-a primit pe Hristos și a fost botezat în lac, a fost mare zarvă la Zilrich. Pe măsură ce vestea s-a răspândit, au venit tineri din toate bisericile, unii din curiozitate iar alții ca

65

să ne ofere ajutorul lor. O tânără femeie, stimulată de chemarea noastră la ucenicie, ne-a dat toate economiile ei, pe care le-am folosit ca să cumpărăm un microbuz Volkswagen de ocazie. Aceia al căror creștinism nu a fost real și personal, au fost deseori convertiți de hipiști să ducă felul lor de viață: droguri, misticism, promiscuitate sexuală și perversiuni. Cât de limpede vedeam adevărul din cuvintele lui Pavel: "îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu...căci noi nu avem de luptat împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânilor veacului acestuia!"

Eram antrenați în această luptă zi și noapte și am văzut multe cazuri, care păreau fără speranță, ale unor oameni care erau cu adevărat legați de mâini și de picioare de către puterile întunericului - cum au fost rezolvate prin puterea lui Hristos. Nici unul din cei care-și deschiseseră inimile pentru El, nu a fost părăsit în robia viciilor și a perversiunilor care le subjugaseră viețile ani de zile.

Certurile dintre teologii liberali și evanghelicici, nu aveau nici o noimă. În fiecare zi vedeam în viața reală demonstrația faptului că Isus Hristos este într-adevăr singura Cale. Nimic altceva nu putea aduce eliberarea totală de care era nevoie.

Când am ars idolii în acea memorabilă zi, am început să înțeleg că Hristos nu murise doar ca eu să fiu eliberat, ci și pentru ca să-l desființeze pe vechiul Rabi și să-mi dea o viață nouă. Încetul cu încetul această înțelegere și trăirea ei s-a aprofundat. În Hristos murisem față de tot ceea ce fusesem cândva. Prin învierea Lui, El venise să locuiască în mine. Acesta era secretul noii mele vieți pe care îl vedeam acum la lucru în viețile multora dintre cei care nu avuseseră înainte nici o speranță. Treptat, am început să înțeleg că noua viață care izvorăște din moarte - o întreagă nouă creație, prin moartea și învierea lui Hristos - era tema Bibliei de la Geneza până la Apocalipsa, mărșălău plan pentru împlinirea căruia Dumnezeu lucrase încă de la căderea lui Adam și a Evei. Hristos nu

65

murise doar pentru a restaura paradisul pierdut al Edenului. Rasa umană ar fi eșuat din nou. Hristos se ridicase din morți ca să trăiască în noi, creând o nouă rasă de oameni născuți din nou, ale căror inimi deveniseră tronul Lui, aducând împărăția Lui în noi. Luni întregi am meditat la versetul din Galateni 2:20: "Am fost răstignit împreună cu Hristos și trăiesc. ..dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine!" Am înțeles că această afirmație era deosebit de adevărată.

Scrierile unor oameni ca Andrew Murray, A. W. Tozer și Oswald J. Smith, erau de mare ajutor în aprofundarea acestei înțelegeri. Prin cărțile lor am văzut mai limpede ca oricând, diferența dintre încercarea de retragere din lume a călugărilor budiști și a yoghinilor hinduși și viața crucificată și puterea învierii aflate la îndemâna credinciosului prin Hristos. Suprimarea dorințelor fizice pe care o practicase tatăl meu nu era calea cea bună. Există o singură cale a biruinței asupra păcatului, în Hristos Isus. Am găsit această idee exprimată foarte bine în scrierile lui Tozer.

Au fost unii care au crezut că pentru a se retrage de pe calea rea, era nevoie să se retragă din societate; așadar, ei au res-pins toate relațiile umane naturale în lupta pentru înăbușirea poftelor cărnii. Nu este conform Scripturii să crezi că natura bătrânului Adam poate fi supusă astfel... Ea nu cedează la nimic altceva, decât la Cruce.

...noi vrem să fim mântuiți, dar insistăm să moară numai Hristos. Noi rămânem împărați în micuța împărăție a sufletului omenesc și purtăm coroana înzorzonată, cu toată mândria unui Cezar...

Dacă nu vom muri, carnea noastră necrucificată ne va fura curăția inimii, caracterul asemănător cu cel al lui Hristos, înțelegerea spirituală, rodirea."1

66

Cu cât am trăit mai mult viața lui Hristos în mine, cu atât mai clar am văzut greșeala pe care o făcusem atât eu, cât și tata. Dăruirea de sine, practică în misticismul oriental de toate felurile, era bazată pe credința eronată că singura problemă a omului este gândirea greșită și că este nevoie doar să "realizeze" că este una cu Dumnezeu. Dacă aș fi fost cu adevărat Brahman, ar fi trebuit să știu încă de la început. La ce ar fi folosit să "realizez" încă o dată, ceea ce cunoșcusem deja și uitasem? Cu siguranță că aveam să uit din nou. Aceasta nu era o soluție, ci o minciună de-a lui Satan calculată să orbească oamenii, astfel încât ei să nu vadă că păcatele lor i-au despărțit de Dumnezeu. Nu se poate rezolva o problemă, doar negând-o. Moartea lui Hristos pentru păcatele noastre ne-a oferit o soluție reală: iertarea de care aveam nevoie pentru a fi împăcați cu Dumnezeu; învierea ne oferă o viață nouă care nu se va sfârși.

Dacă suntem gata să murim pentru Hristos, acceptând moartea lui pentru noi, atunci - și numai atunci - putem trăi cu adevărat. Cât de recunoscător eram că murisem în Hristos, față de toate ambițiile mele egoiste! Rugăciunile mele nu îi cereau lui Dumnezeu să binecuvânteze planurile mele; ele deveniseră un mijloc de supunere și învățare a voii Lui. Crezând în Cuvântul lui Dumnezeu, am făcut promisiunea să nu permit înfrângerea în viața mea de creștin. Vedeam atât de clar că Hristos murise pe cruce ca să-mi dea biruința! Dumnezeu m-a făcut să înțeleg acest lucru mai ales cu ajutorul versetului: "în toate aceste lucruri, noi suntem mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a iubit..." Versetele care îl urmează pe acesta au devenit, de asemenea, o sursă de mare putere interioară: "Căci sunt bine încredințat, că nici moartea, nici viața, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici o altă făptură, nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu care este în Isus Hristos, Domnul nostru."(Romani 8:37-39) Am crezut asta din toată inima mea.

66

20

"Viață Nouă"

În fiecare vacanță - de Crăciun, de Paște și vara - mă întorceam în Ztirich să ajut la lucrarea de acolo. Subsolvul acelei case pentru bătrâni a fost dat echipei noastre în primăvara anului 1971. Creștinii din Ztirich - în majoritate tinerii pe care îi formam - au donat materiale, timp și bani ca să renoveze și să decoreze spațiul acela încăpător și să-l transforme într-o cafenea creștină. Voiam să facem să arate cât mai atractiv posibil, astfel încât să vină cât mai mulți tineri să audă despre Hristos. La vremea aceea participau cam o sută cincizeci de credincioși la grupele de ucenicie pe care le îndrumam, iar unii dintre ei ne ajutau la treabă. Toți au crezut de cuviință că ar trebui un nume nou pentru cafenea noastră. Numele care a primit cele mai multe voturi, a fost "Viață nouă". Nu există o descriere mai bună pentru ceea ce mi se întâmplase sau pentru transformările pe care le vedeam la atât de mulți toxicomani, criminali de toate felurile și chiar prostituate și homosexuali. Mulți alții care au crezut că sunt creștini, doar pentru că fuseseră botezați în copilărie și crescuți conform tradițiilor bisericesti, veneau să-L cunoască în mod personal pe Hristos

66

și au fost transformați și ei. Deși Biserica de Stat avea multe de oferit, mulți dintre pastori predicau o Evanghelie diluată. Creștinismul era mai mult o tradiție culturală, decât o relație personală și o umblare cu Dumnezeu prin Isus Hristos.

Ca rezultat al rugăciunilor și experienței noi, am adoptat niște principii. Unul dintre ele era acela că nu vom solicita niciodată donații, nu vom lua daruri la întrunirile noastre și nu vom spune niciodată, nimănui, care sunt nevoile noastre. Ne vom încrede, nu în oameni, ci în Dumnezeu. Dacă primeam ajutor de la cineva, voiam să fie pentru că ei îi răspuseseră Lui și nu vreunui apel din partea noastră. Un alt principiu a fost acela de a fi motivați doar de dragostea lui Hristos. Din dragoste își dăduse Dumnezeu Fiul, iar Hristos a murit pentru păcatele noastre pentru că ne iubea. Ne-am rugat să ne ajute Dumnezeu, să predicăm pe Hristos și să-L servim din dragoste și nu pentru că așteptam vreo răsplată în cer. II Timotei 2:2, exprimă cel de-al treilea principiu al nostru: "Și ce ai auzit de la mine în fața multor martori, încredințează la oameni de încredere, care să fie în stare să învețe și pe alții."

Am înțeles că prima noastră îndatorire era să facem ucenici care, la rândul lor să poată câștiga pe alții și să-i învețe.

De la bun început am înțeles că la nevoile de bază ale trăirii creștine, era educația biblică solidă și învățarea hotărâtă. Convingerile trebuiau să știe în ce credeau și de ce. Una era să începi viața creștină cu entuziasm și alta era să crești tot mai puternic în credință, zi de zi, și să-i câștigi și pe alții pentru Hristos. Noua bucurie putea dura zile și chiar săptămâni, dar când umblarea devenea dificilă iar prietenii încercau să îi întoarcă la vechile căi, tentația de a mai avea niște legături sexuale nepermise sau de a mai lua droguri, devenea covârșitoare. Este nevoie de mai mult decât de entuziasm ca să treci prin încercări adevărate și prin bătăliile vieții. Noi am pus accent asupra faptului că Hristos nu venise

67

doar ca să ia oamenii în rai, ci ca să schimbe felul lor de viață de pe pământ, aici și acum, că El se aștepta ca ucenicii Lui să-L asculte, nu doar să creadă în El. Noi îi învățasem ceea ce spusese Hristos: "Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să mă urmeze." (Matei 16:24) Noi făceam ca acest mesaj să fie limpede ca cristalul.

Heinz și Annelies, care se căsătoriseră la scurt timp după ce veniseră la Ziirich, își foloseau micul lor apartament cu trei camere pentru "spaghetti evangelism", invitând tineri de pe stradă la cină și discuții.

În cele din urmă lucrarea a luat proporții și ne-am mutat într-o casă veche uriașă, cu patru etaje și patrusprezece camere. Aceasta a devenit reședința permanentă a echipei și căminul temporar pentru sute de tineri hippy, care stăteau acolo o noapte, două, sau trei și aveau astfel ocazia să asculte despre Hristos. Mulți au renunțat la planurile lor de a urma traseul narcoticelor spre India și s-au întors ca să-și ceară iertare de la părinții pe care îi uraseră atât de mult, dar pe care îi iubeau acum cu dragostea lui Hristos. Casa aceea prețioasă de pe Moehrlistrasse, unde a început prima noastră școală de ucenicie în 1972, a devenit în curând neîncăpătoare. În 1973 am început - în ceea ce fusese cândva o mare casă pentru pensionari - cursurile cu prima clasă a unei școli biblice de trei ani, ce pune mare accent pe învățarea practică. Alegeam cursanții după ce îi observam îndeaproape în misiunile din timpul verii. Aproape toți s-au dedicat serviciului creștin permanent. Cam șase luni din anul al treilea erau afectate lucrării evanghelice practice în unul din cele câteva orașe ale Europei unde aveam echipe. Fiecare echipă se mcredea în Domnul pentru nevoile ei, iar legăturile ei cu "New Life Fellowship" erau de natură spirituală, nu organizatorică. În 1974 ne-am mutat într-o locuință mare din satul Walzenhausen, care se afla deasupra Lacului Constance în nord-estul Elveției. La picioarele noastre se vedea panorama unor părți ale Germaniei, Austriei precum și a Elveției. Era sublim!

67

Întreaga echipă mi-a împărtășit preocuparea de a contracara influența religiilor orientale care se răspândeau atât de iute în Occident

De când devenisem creștin, am observat cu adâncă îngrijorare accelerarea rapidă a unei influențe orientale puternice, dar în mare parte necunoscute, asupra occidentalilor de inteligență medie. Această invazie a religiilor orientale a influențat subtil, dar foarte mult, aproape fiecare domeniu al societății occidentale. Prin eforturile premeditate ale învățătorilor hinduși și budiști, cum ar fi Vivekananda, Aurobindo, Shri Chinmoy (care conduce meditațiile în Statele Unite la New York) și foarte influentul Dalai Lama, au fost îndeplinite schimbări semnificative în gândirea, credința și stilurile de viață occidentale. Milioane de oameni, literal vorbind, au acceptat presupunerile orientale, inclusiv karma, reîncarnarea și vegetarianismul din motive religioase; acestea nu includ alte milioane care s-au implicat în nenumăratele secte hinduse sau budiste, cum ar fi mișcarea Hare Krishna, Self-Realization Fellowship a lui Yogananda, Divine Light Mission, Nichiren Shoshu și numeroasele grupuri "Mind Dynamics", înrudite prin controlul asupra minții.

În calitate de fost hindus care călătorea mult în Occident, am fost uimit să observ că nu numai roscrucianismul și francmasoneria au rădăcini hinduse/budiste, ci aproape toate sectele occidentale cu autoritate și respectate - precum Christian Science, Science of Mind, Religious Science - iar unitatea este un amestec sincretic de erezie hindusă și creștină. Chiar și Biserica Mormonilor născută în America, cu o "imagine creștină" este întemeiată pe concepte fundamentale hinduse, cum ar fi credința în existența anterioară a sufletului, multitudinea de dumnezei și învățătura că dumnezeirea este scopul suprem al umanității.

Simțindu-mă răspunzător să dau în vileag hinduizarea societății occidentale, am început să vorbesc publicului mai deschis, să-i avertizez pe cei care erau atrași de Yoga,

67

meditație și de alte forme ale misticismului oriental, asupra capcanei periculoase în care cădeau. Au început să-mi vină invitații să vorbesc la colegii și universități, să fac studii comparative religioase și mistice, sau să fac deosebirea dintre creștinism și hinduism sau alte religii orientale. Până la urmă prezentam problema din ambele puncte de vedere. Am primit invitații să vorbesc și în alte țări, deci nu mai puteam să mă limitez la Europa. Spre sfârșitul anului 1972 - pe când eram în Israel, etapa de mijloc a unui tur prin mai multe țări - m-am simțit călăuzit de Dumnezeu, să iau avionul spre Trinidad pentru a face prima vizită de când părăsisem Londra. Deși biletele fuseseră vândute la toate zborurile și se aștepta mult datorită traficului aglomerat pe timp de vacanță, prin harul Domnului am obținut un loc de la Tel Aviv la Londra și de acolo altul până la Port of Spain fără

întârzieri serioase. Un prieten cu care m-am întâlnit la aeroport când am coborât din avion, m-a dus cu mașina direct la bătrâna mea casă. Mi s-a părut că trăiesc o minune când am urcat scările și am intrat în sufragerie, cu aproape 15 minute înainte de miezul nopții. Era ajunul Crăciunului.

"Rabi! Acesta este un dar de la Dumnezeu!" a exclamat Ma. "L-am rugat să te trimită aici de Crăciun!" Ce întâlnire după șase ani!

Ma era mult mai bătrână și părea mult mai neputincioasă decât atunci când plecasem, dar tot îl lăuda pe Dumnezeu și era tot o mărturie vie a lui Hristos. Am petrecut momente plăcute rugându-ne și discutând împreună despre Cuvântul lui Dumnezeu, amintindu-mi de acei ani de început, când abia devenisem creștini. După toți acești ani nu puteam uita schimbarea pe care o produsese Hristos în familia noastră și în viața fiecăruia dintre noi. A fost o mare bucurie să-mi văd vechii prieteni, indiferent că erau creștini sau hinduși și am avut privilegiul de a predica Evanghelia în tot Trinidadul și în alte părți ale Indiilor de Vest.

68

La scurtă vreme de la întoarcerea mea în Europa, mi-a sosit vestea că Ma fusese grav bolnavă. Zăcuse câteva săptămâni și pentru moment părea că se va face bine, apoi am fost înștiințat că plecase la Domnul. De-a lungul întregului serviciu de înmormântare nu s-a auzit nici unul din bocetele ce însoțiseră morțile lui Nana și ale tatălui meu și care marcau întotdeauna, trecerea în neființă a unui hindus. Noi știam că era cu Hristos într-o nouă dimensiune a vieții, nu reîncarnată în vreun alt trup ca să-și reia ciclul durerii și al suferinței aici, pe pământ. I-am mulțumit lui Dumnezeu că mi-a oferit posibilitatea acestei ultime vizite la Ma, înainte ca El s-o ia dintre noi. Amintirea vieții ei creștine și a multor ore pe care le petrecuse pe genunchi în rugăciune, vor rămâne pentru mine un stimulent și un motiv de inspirație, pentru a continua să-L urmez pe Hristos din toată inima, așa cum mă încurajase ea în timpul ultimelor zile petrecute împreună.

La sfârșitul anului 1975, unul din visele mele a devenit în sfârșit realitate. Cinci membri ai comitetului și 18 studenți, am plecat în prima noastră campanie de evanghelizare în Orient. Unul dintre obiectivele noastre era să formăm tineri care să se ducă în țări ca Pakistan și India, să poarte mesajul lui Hristos. Noi oferim burse pentru a selecționa tineri studenți, încă din timpul studiilor la colegii biblice, seminarii și universități în India și în alte părți ale Asiei. Unul din obiectivele acestei călătorii era să închei programe în vederea acestei evanghelizări. În Iugoslavia, două din cele trei microbuze Volkswagen au fost oprite, iar pasagerii arestați pentru distribuire de literatură creștină. După câteva ore au fost eliberați și ne-am continuat drumul spre Orient. Când am străbătut Turcia, am avut bucuria de a predica prima oară într-o țară musulmană și am văzut pe mulți dintre ei primindu-l pe Hristos. La Istanbul a fost deosebit de încurajator pentru mine să stau în casa unei tinere perechi, care devenise creștină la Ziirich cu trei ani în urmă și să văd că îl serveau pe Domnul și creșteau în

68

credință. Tânărul bărbat făcea parte din una dintre cele mai bogate familii din Turcia. Trăise ca un desfrânat cu o tânără franțuzoaică, în Elveția, drogându-se amândoi. Le-am împărtășit Evanghelia la centrul nostru din Zurich, chiar înainte de a pleca pentru evanghelizare la Munchen în timpul Jocurilor Olimpice din 1972. Au rostit rugăciunea de iertare și L-au primit pe Hristos ca Domn. Dumnezeu era mult mai valoros decât lumea întreagă. Cei doi se căsătoriseră și îi creșteau pe alții pentru Domnul, în Turcia. În Pakistan am văzut o reacție favorabilă Evangheliei. Interpreții mei la întrunirile de acolo au fost doi tineri elvețieni. Urmaseră cu doi ani în urmă drumul drogurilor și ajungând în India se implicaseră masiv în narcotice și misticism răsăritean. Dumnezeu s-a atins de inimile lor când trăiau în Pakistan și împreună L-au primit pe Hristos. Întorși în Elveția, s-au înscris la New Life Bible College, iar în călătoria aceea au putut traduce cuvintele mele în limba hindustană, căci am predicat în multe părți ale Pakistanului.

Lipsa de timp a forțat echipa să se întoarcă în Elveția. Eu am continuat drumul spre India cu intenția de a stabili alte contacte și de a predica. Urma să o vizitez pe mama care locuia în ashram-ul guru-lui, din apropierea orașului Bombay. Nu avusesem nici o problemă la intrarea în Pakistan, dar când am încercat să ies am fost arestat, după cum am descris la deschiderea cărții. Convinși că prinseseră un pește mare - nu în fiecare zi dai de un spion - oficialitățile de la frontieră au trimis vestea la cartierul general din Lahore. Însuși șeful cel mare voia să mă interogheze amănunțit, înainte de a mă elimina conform procedurii superficiale pe care o merita un agent al spionajului indian. În timp ce așteptam toți sosirea Șefului, am fost lăsat singur - dacă exceptăm santinela înarmată din fața ușii. Îmi spusese că Șeful era un om foarte sfânt, un preot care făcuse trei pelerinaje la Mecca. Nu știam cum de-i permitea aceasta să fie ofițer superior și încă șeful poliției din Lahore, dar oricum nu mi era de ajutor în poziția

68

mea actuală. Un musulman devotat, cu greu putea fi mai indulgent decât un hindus și totuși, singura mea șansă părea a fi să-l conving pe Șef că eram creștin. În afară de aceasta, eram hotărât să propovăduiesc pe Hristos fiecărui om.

În timpul celor trei ore de așteptare sub pază, singur în cămăruța aceea, mi-a trecut prin fața ochilor un adevărat caleidoscop de amintiri. Nu regretam că am venit în Pakistan. Dacă prin venirea mea aici, măcar o singură persoană primise iertarea păcatelor și viața veșnică prin Hristos, atunci merita. Mulți îl primiseră pe Hristos aici. Poate voi putea să-l conving pe Șef că nu eram spion sau hindus. Toți ceilalți ofițeri fuseseră convinși că

mințeam. Cât de mult îi urau pe hinduși! Pentru ei moartea mea ar fi însemnat o răzbunare parțială, pentru miile de musulmani omorâți de hinduși. Încredințarea lor că eram spion indian, făcea ca răzbunarea să fie și mai dulce. Nu există un moment mai potrivit de a testa credința, decât în fața morții; eu eram acum mai încrezător ca oricând că Hristos m-a iubit și că moartea fizică nu face decât să-mi conducă sufletul și duhul în prezența Lui, unde se duse și Ma înainte mea. Inima mea a fost plină de bucurie, când m-am gândit la toate lucrurile pe care le făcuse Hristos în viața mea și a multor alora pe care-i văzusem schimbându-se prin credința în El. Eram în mâinile lui Dumnezeu, dorindu-mi doar să se îplinească voia Lui și orice ar fi fost spre slava Numelui Său. Mi-am amintit dorința apostolului Pavel pe când se afla în închisoare. M-am gândit la scrierile lui Tozer - una din cărțile lui era în valiza mea - și la Galateni 2:20 la care meditasem și din care predicasem atâția ani: "Am fost răstignit împreună cu Hristos, și trăiesc, dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine." Murisem deja în El, deci moartea nu mă putea atinge. Nu îmi era teamă de ceea ce puteau să îmi facă oamenii aceștia.

"De ce spionezi aici, în țara noastră?" a fost singurul salut pe care mi l-a adresat Șeful când a venit
69

"Nu sunt spion", am protestat eu. "Nu aș face așa ceva." A părut amuzat.

"Nu ai face-o ? De ce nu?" "Pentru că sunt creștin."

"Tu, creștin? Nu-i asta pașaportul tău?" m-a întrebat arătând cu degetul spre birou. "Maharaj nu este un nume creștin, nu este deloc creștin."

Privirea din ochii lui spunea că era o insultă la adresa inteligenței lui, să îmi imaginez că va putea crede o asemenea minciună fantastică.

"Da, numele meu este Maharaj, dar sunt creștin", am insistat eu.

"Dovedește-o." Zâmbea ca și cum se bucura de o glumă secretă. Acesta a fost un șoc pentru mine. Niciodată nu mă gândisem la așa ceva înainte. Cum puteam să dovedesc vreodată ceea ce credeam în inima mea? Nu era nimeni pe aici care să mă cunoască, nici martori care să depună mărturie pentru viața mea...

"Sunteți musulman?" l-am întrebat respectuos. "Da, sunt"

"Puteți dovedi că sunteți musulman?" Cu siguranță va vedea că este extrem de nerezonabil.

"De ce ar trebui s-o fac?" a răspuns el. "Eu nu sunt spion."

"Dar nici eu nu sunt spion."

"Atunci dovedește că ești creștin." Iar zîmbetul acela.

"Ei bine", am spus deschizându-mi geamantanul, "iați Biblia mea. Ar căra un hindus o Biblie?"

"Un spion deștept ar face-o." Am început să întorc paginile chiar sub nasul lui.

"Dar, domnule priviți! Vedeți, este subliniată pagină cu pagină; am subliniat versetele care au un sens pentru mine; priviți la toate notițele pe care le-am scris."

"Orice spion putea să facă așa ceva." Am căutat iar în geamantan.

69

"Iată, alte cărți creștine.-priviți aceste scrisori de la oamenii pe care i-am condus spre Hristos; citiți ce spun ei." A aruncat ultima mea "dovadă" fără să o învrednicească măcar cu o privire.

"Ușor de falsificat toate." Am rămas încremenit. Nu puteam să dovedesc în nici un fel că eram creștin. Apoi m-am gândit la altceva.

"Mai am o dovadă", am spus căutând în geamantan pentru ultima oară. Era un manuscris, conținând povestea vieții mele. L-am așezat în fața lui, pe birou.

"Este scris totul: viața mea de hindus și cum am devenit un ucenic al lui Isus Mesia. Nici un spion nu s-ar gândi să falsifice așa ceva... nu atâtea pagini!"

Aruncându-mi o privire sceptică, a deschis manuscrisul și a început să citească. Aceasta era ultima mea speranță. În timp ce întorcea pagină după pagină, eu ba mă rugam, ba îi studiam expresia feței.

La capitolul patrusprezece, "Moartea unui gura" - la vremea aceea nu scrisesem mai mult decât atât - a început să citească încet, absorbit de povestirea faptului că mă întorsesem de la hinduism, spre Isus Hristos. Spre sfârșit, citind despre distrugerea și arderea idolilor, a mormăit aprobator și a, încuviințat din cap. Coranul denunță idolatria și musulmanii distruseseră mulți idoli și temple hinduse când cuceriseră India. Mi-a înmănat manuscrisul.

"Sunt convins că ești creștin", a spus el, însă nu i s-a îmblânzit deloc expresia de pe chip. "Ce făceai în țara noastră?"

Cum puteam să-i răspund la asta? Sărisem din lac în puț? Auzisem de creștini uciși de curând în Pakistan pentru că le vorbiseră musulmanilor despre Hristos. Alții au luat ani mulți de temniță. Cerând înțelepciune de la Dumnezeu, mi-am ales cuvintele cu grijă.

"Aveți o țară mare", am spus cu sinceritate, "dar aveți de asemenea și multe probleme. Am venit împreună cu o
69

echipă de douăzeci și doi de oameni din Elveția și Germania de Vest. Am vizitat spitale, orfelinate și leprozerii încercând să ajutăm oamenii din punct de vedere fizic și spiritual, după puterile noastre. Noi iubim poporul și țara dumneavoastră. Deși ajutorul nostru este mic, noi am făcut ce am putut."

M-a privit cu atenție. S-a lăsat pe spate în scaunul lui și a oftat lung. Pentru prima oară se relaxase și expresia de pe fața lui. Mi-a deschis pașaportul, a căutat plictisit o ștampilă de cauciuc și a apăsat-o hotărât pe pagina care purta însemnul intrării mele în țara lui. Mi-a înmănat pașaportul și a spus:

"Poți pleca!"

Recunoscător lui Dumnezeu, am trecut pe lângă santinela înarmată și am ieșit din camera aceea un om liber. Ofițerii care mă interogaseră mai înainte și care așteptau afară, și-au exprimat mirarea. Nu puteau să creadă că mi se permitea să plec, după ce ei mă asiguraseră că nu era nici o scăpare pentru mine și că mă aștepta execuția. În timp ce traversam cei o sută de yarzi de teritoriu al nimănu, spre punctul de frontieră indian, l-am mulțumit lui Dumnezeu pentru harul Lui și m-am rugat ca înaltul ofițer musulman să fie câștigat prin povestirea pe care o citise. Fusese convins de adevărul ei, iar expresia de pe fața lui în timp ce o citea, îmi demonstrase că a fost profund mișcat de convertirea mea la Hristos. Problemele mele însă, nu ajunseseră la liman. Am fost băgat într-un birou pentru a fi interogată de oficialitățile indiene. Ei păreau să mă ia drept spion pakistanez.

"Trebuie să fii pakistanez", a insistat ofițerul de serviciu. "Nici un indian nu s-ar duce în Pakistan. Ce făceai acolo?"

"Sunt un ucenic al lui Hristos și făceam o lucrare creștină acolo."

"Tu, un brahman, ești creștin? Paria devin creștin, dar nu brahmanii. Nu te cred."

"Ei bine, pot să vă spun cum s-a întâmplat. Am să vă povestesc, încercând să fiu scurt."

70

A ascultat cu un interes tot mai mare. Când am terminat, a clătinat ușurel capul, mirat, mi-a deschis pașaportul, a pus viza de intrare pe o pagină albă și s-a iscalit.

"Călătorie plăcută!" mi-a urat el curtenitor.

Îmi este imposibil să descriu emoția trăită când am ajuns pe pământ indian, ținutul natal al strămoșilor mei. Aici se găseau rădăcinile religioase pe care le abandonasem, dar din punct de vedere cultural și etnic simțeam profunde legături emoționale. Acesta era poporul meu și acesta era pământul meu, locul de care aparțineam, de fapt. Mangotierii, cu păsările cântătoare care zburau de pe o ramură pe alta, păreau că dansează în briza agreabilă. Peisajul care se întindea în fața mea, mi-a trezit amintiri nostalgice despre mama mea și despre povestirile pe care mi le spusese când eram mititel, despre Rama și Krishna și ceilalți zei și eroi ai mitologiei hinduse.

Parcă pentru a se reîntregi atmosfera familiară - datorată asemănării acestor locuri cu satele trinidadiene Debe sau Penal - de undeva de departe, un tranzistor emitea muzică indiană de film, cu tonalitatea aceea feminină, înaltă dar nazală. Mai erau și alții care păreau la fel de atașați emoțional de India ca și mine. Spre marea mea mirare, hippiştii din Occident sărutau pământul la sosire. După primele momente de emoție și admirație, în spatele frumuseții adevărate a Indiei, impactul multor altor priveliști pe care nu le puteam ignora, m-a întristat foarte mult. Este imposibil să descrii India celor care nu au văzut-o niciodată. Mizeria și sărăcia, boala și superstiția sunt iubitoare. Satele prezintă o imagine șocantă, ești copleșit de oroarea existenței milioanele fără număr de oameni, care se înghesuie în orașele indiene. Gazda mea din Calcutta mi-a spus că mai mult de un milion de oameni abia își duc traiul de azi pe mâine, fără să aibă măcar un bordei din pământ pe care să-l numească cămin. Mor acolo unde se nasc - în șanțuri, pe ulițe sau pe străzile murdare, sub soarele arzător - necunoscând nimic altceva decât mizeria bolii, sărăcia și deznădejdea rămasă în urma încercării zadarnice de

70

a mai împlânzi sau de a mai apela la zeitățile care nu arată nici cel mai mic semn de dragoste sau grijă, ci le pretind doar și mai multă frică. Să trăiești și să mori într-o asemenea mizerie nenorocită, abjectă și totuși să susții că ești Dumnezeu și că nu trebuie decât să "realizezi" acest lucru! Cine ar putea să nascocoască o glumă mai macabră ca aceasta? Să îți se spună că bubele care se întind pe tot corpul și foamea care-ți roade stomacul ori goliciunea din sufletul tău, sunt doar maya, o iluzie... ar putea exista o minciună mai diabolică?

M-a durut când am văzut suferința populației din India. M-am minunat că occidentalii vin în India să găsească cunoașterea spirituală. Știam din experiență că hinduismul - cu credința lui fatalistă în karma, reîncarnare și zei falși - era rădăcina problemelor Indiei. Ce orbire pentru occidentali să se întoarcă cu fața spre misticismul oriental pentru căpătarea cunoașterii spirituale! Nu era decât întuneric, iar starea Indiei depunea o mărturie elocventă cu privire la întunecimea care era în realitate. O asemenea înșelătorie nu putea fi despărțită de sursa de inteligență, care convingea milioane de oameni să se autodistrugă de dragul unui paradis fals pe care-l experimentau luând droguri.

A fost o experiență fericită - totuși ciudată și cam tensionată - s-o văd pe mama încă o dată. Era a treia oară în douăzeci și unu de ani. La scurt timp după plecarea mea din Trinidad spre Anglia, ea părăsise poziția aceea prestigioasă, unde părăsise a fi atât de fericită. Cu banii pe care bogații ei prieteni îi adunaseră pentru mobilier, cărți și echipament, deschisese o școală pentru fete. Toți credeau că va fi o instituție de învățământ de primă clasă, pentru că o aveau pe mama la conducere. Deși trebuia să fie nescutantă, ea a pus mare accent pe Yoga în programul de studii, predând ea însăși elevelor; apoi brusc, fără nici un bilet sau preaviz, și-a împachetat pur și simplu bagajele și a dispărut. Mătușa Revati a aflat mai târziu că fusese chemată la templul din New York al mvățătorului ei, guru Baba Muktananda. Acolo a petrecut un

an recrutând ucenici din rândul americanilor bogați, înainte de a se întoarce la templul principal, pentru a ocupa o poziție de mare responsabilitate.

Când am ajuns la templul de lângă Bombay, majoritatea tinerilor erau plecați deoarece Muktananda era în Statele Unite. Recruta mii de prozeleți și introducea Yoga Kundalini în profesarea medicinei unde, ciudat, a fost reetichetată drept cea mai nouă știință medicală. Acest cunoscut complex de clădiri înalte, aparținând respectivului guru, stă ca o oază de prosperitate și belșug în mijlocul celei mai mizerabile sărăcii.

Să stau din nou într-un templu hindus! Ce amintiri mi-au revenit în memorie și cât de clar am simțit întunericul și apăsarea acestor duhuri rele! Eram însă recunoscător pentru ocazia de a sta de vorbă cu mulți dintre occidentalii care locuiau și studiau acolo.

"Priviți la nenorocirea din jurul vostru", le spuneam eu cu compasiune. "India ar trebui să fie una dintre cele mai prospere țări ale lumii cu resursele ei naturale și mâna de muncă de care dispune, dar a fost ruinată de filozofia ei religioasă. Ți se rupe inima! De ce, în ciuda acestor lucruri, acceptați hinduismul?"

"Suntem sătui de materialismul occidental", răspundeau ei.

"Astăzi, India încearcă cu disperare să obțină tehnologia occidentală și materialismul", le reaminteam eu, "sperând să-și salveze milioanele de oameni care mor de foame. Nu numai occidentalii, dar și mulți dintre hinduși, sunt materialişti. Hinduismul nu vă va scăpa de asta, dar Hristos poate să o facă. Uitați-vă ce a construit Muktananda cu banii pe care i-a câștigat în Occident. I-a ajutat cumva pe oamenii care mor de foame în cocioabele care înconjoară această bogată proprietate? Hristos este singura speranță, pentru voi, sau pentru mine... sau pentru India. Materialismul pe care l-ați respins voi, nu este creștinismul."

Mama arăta mai slabă și nu prea sănătoasă. Programul era riguros. Începea în fiecare dimineață la ora trei și jumătate cu câteva ore de Yoga și meditație. Mama și cu mine, ne-am vizitat de câteva ori, dar nu am putut să-i spun nici un cuvânt despre Hristos, căci așa fi zdruncinat fragila legătură pe care încercam să o restabilim. M-am rugat ca Domnul să-mi îngăduie să stau cu ea câteva zile departe de prezența demonică, copleșitoare din templul acela.

Spre bucuria mea, după vreo patru zile mama a fost de acord să vină cu mine în Bombay. Niște prieteni de-ai mei ne-au oferit casa, cât timp erau ei plecați. Parcă era un vis. Mama pregătea mesele; tensiunea s-a atenuat treptat și ne-am împrietenit din nou, locuind încă odată împreună în aceeași casă, după mulți ani. Am încercat să nu fac nimic care să deranjeze pacea noii noastre relații, bucurându-mă de fiecare moment, alungându-mi din minte faptul că această perioadă va fi scurtă. Mergeam la cumpărături, vizitam orașul și făceam plimbări împreună încercând să ne cunoaștem și să ne înțelegem reciproc, după o despărțire atât de lungă, deschizându-ne inimile încet și cu o încredere crescândă, ca doi străini.

Într-o după-amiază de neuitat, relația fragilă pe care căutam s-o consolidăm, s-a sfârșit în mii de fărâme, într-un mod ireparabil. Mă abținusem cu grijă să-i spun vreun cuvânt care să o deranjeze. Nu am făcut nici cea mai mică aluzie că sunt creștin. Formulaseam doar câteva întrebări, cu grijă, despre mizeria evidentă pe care o vedeam pretutindeni; putea fi acesta rezultatul miilor de ani de karma și evoluție superioară spre Dumnezeu, prin reîncarnarea despre care vorbea ea în mod constant? Nu a încercat niciodată să răspundă la întrebare; a continuat doar să vorbească într-una cu entuziasm - încercând după părerea mea, cam prea mult, să pară fericită - despre Yoga, meditațiile și responsabilitățile ei de la templu, laudându-l într-una pe Muktananda, despre care îmi vorbea de parcă era Dumnezeu.

În acea după-amiază, a fost prea mult pentru mine și n-am mai putut să tac. Nu mi se părea drept. Era ca și cum așa fi fost de acord cu ea.

"Mamă, învățătorul tău guru nu este Dumnezeu", am spus eu deodată, luându-mă chiar și pe mine prin surprindere. "Nici un om nu are dreptul să se numească astfel."

"Ei bine, și Isus al tău a spus că El este Dumnezeu", a răspuns ea repede, de parcă se aștepta și spera să fac o astfel de remarcă. "Baba nu spune, decât ceea ce a spus Isus însuși, despre Sine". Am privit-o cu durere.

"Mamă", i-am spus, "Isus a spus că El este Dumnezeu și Biblia arată că este adevărat: El este într-adevăr Dumnezeu, dar guru tău nu este decât un om."

Întorcea niște mâncare pe plită; s-a întors cu fața spre mine și a spus:

"Mi-ai insultat învățătorul și religia; nu mai am de gând să suport așa ceva! Dacă ai venit să mă convertești la creștinism, să nu te mai deranjezi vreodată să te întorci."

A ieșit din cameră, lăsându-mă prea șocat ca să mai mișc. Am auzit-o foindu-se prin dormitorul pe care îl folosea ea, apoi i-am auzit pașii coborând scările. Am întâlnit-o în sufragerie.

"Plec", a spus ea brusc.

"Mamă, nu poți face așa ceva", am protestat eu, luându-i din mână micul geamantan și așezându-l pe podea.

"Te rog, nu pleca."

Și-a luat geamantanul și a ieșit hotărâtă pe ușa din față. Am privit pe fereastră simțindu-mă neputincios și

zguduit, m timp ce ea își lua rămas bun de la niște oameni care locuiau pe aceeași proprietate și cu care făcuse cunoștință. Prea mâhnit ca să mai gândesc, m-ara trântit pe pat în culmea deznădejdi, abia reușind să mă mai rog. "Doamne, după toți anii aceștia, asta-i tot ce pot spune mamei mele despre Tine? Dacă nu se întoarce acum, s-ar putea să nu o mai văd niciodată! Te rog, adu-o înapoi." Am continuat să mă rog,

72

dar sufletul meu era într-o asemenea agonie, încât am adormit în nenorocirea mea. Când m-am trezit se făcuse întuneric. Cineva se mișca în dormitorul mamei. M-am ridicat și am ascultat. Oare era cu puțință? Apoi totul s-a liniștit. Nu am mai auzit nimic, decât sunetul propriei mele respirații. Am așteptat cât de mult am reușit să suport tensiunea, apoi am urcat precaut în camera ei. Stătea întinsă pe pat.

"Vrei să-ți aduc ceva pentru cină?" am întrebat.

Ea a murmurat încet "Nu" și și-a întors fața. Am coborât încet scările și mi-am pregătit ceva de mâncare. Sus era liniște. Câteva ore mai târziu, m-am dus să o întreb dacă nu voia nimic de băut, dar răspunsul ei a fost același. M-am rugat o bună parte a nopții pentru ea. În ziua următoare, mi-a refuzat ofertele șovăielnice de mâncare sau băutură și a rămas închisă în camera ei. Seara, un prieten de la Operation Mobilization a venit să se roage cu mine; ne-am rugat ore în șir sub camera mamei mele.

În dimineața următoare, mama a venit în bucătărie și a pregătit micul dejun de parcă nu se întâmplase nimic. Am conversat, evitând cu grijă orice menționare a nefericitului incident și ferindu-ne de subiectele care puteau duce la repetarea lui. Era ziua de dinaintea Crăciunului, prima pe care o petreceam împreună în douăzeci și unu de ani.

Aveam treabă la o librărie creștină din Bombay și m-am dus acolo după-amiază târziu, pentru că era ultima șansă, înainte de a închide pentru sărbători. După ce am continuat discuția, pe când mă îndreptam cu directorul spre intrarea principală, am observat o carte cu un titlu interesant "Teologie: hinduismul și creștinismul" Am cumpărat un exemplar pentru mine. Conținea informații utile pe care le-am folosit mai târziu în discuțiile asupra acestui subiect.

Când m-am întors acasă, mama pregătea deja cina. M-am oprit în bucătărie și discutam împreună, când a venit prietenul meu de la Operation Mobilization.

72

"Vreau să-ți arăt ceva, Rabi", a spus el înmânându-mi o carte. "Știi că te interesează subiectul." Când am luat cartea, am început să râd.

"Mulțumesc, dar mi-am cumpărat-o și eu acum vreo oră. Ce coincidență!"

Am deschis servieta pe care o pusese pe masă și am scos celălalt exemplar, apoi l-am așezat alături de primul.

"Ce să fac cu două cărți care au același titlu?" am întrebat eu în glumă.

Mama privește și ascultase tot timpul. S-a aplecat în față și a părut că studiază titlul. Am auzit-o spunând :

"îmi poți da mie una!"

Abia m-am abținut să nu strig în gura mare "Lăudat să fie Domnul!" N-aș fi îndrăznit niciodată să îi ofer o astfel de carte. Nici chiar acum nu a întins mâna după ea. Am lăsat cărțile pe masă. După ce am terminat cina, ea a luat un exemplar și a urcat în camera ei, unde sunt sigur că a început să citească. Am simțit că mi se oferea o ocazie favorabilă să fac ceea ce așteptam de ani de zile.

L-am sunat pe directorul librăriei și l-am întrebat dacă ar vrea să-mi facă o favoare deosebită.

"Știi că magazinul este închis de sărbători", i-am spus, "dar aş putea să cumpăr un exemplar din 'Living Bible'?"

A fost dornic să mă ajute, mai ales când i-am destăinuit că era pentru mama mea, ca să o ia în ashramul ei.

Mama și cu mine am avut o dimineață de Crăciun liniștită și plină de amabilități. După amiază, trebuia să părăsim amândoi orașul Bombay, ea pentru a se întoarce la templul învățătorului ei guru, iar eu să iau avionul spre Elveția. Urma să prezint o lucrare la Youth Congress on World Missions, (Congresul Tineretului pentru Misiunea Mondială) în care vorbeam despre influența crescândă a misticismului oriental în Europa și nevoia disperată de Evanghelie în Orient Când ne-am despărțit, i-am dat Biblia îmbrăcată în ambalajul strălucitor de Crăciun.

72

"Promite-mi ceva!" i-am spus cu un zâmbet "Nu vei deschide pachetul decât când vei ajunge la templu."

"Promit", a spus ea fericită, "dar cred că știu deja ce este înăuntru." îl cântărea în mână și eram sigur că se gândea la o cutie cu bomboane de ciocolată. >

"Nu, nu știi!" i-am răspuns râzând. "Va fi o surpriză, dar știu că o să-ți placă."

* * *

Câteva săptămâni mai târziu am primit o scrisoare de la mama, pe când mă aflam în Statele Unite. Printre altele spune: "îți mulțumesc foarte mult pentru Biblie, Rabi. O păstrez sub pernă și o citesc în fiecare zi. "

72

Epilog

S-au întâmplat atât de multe lucruri de la prima publicare a acestei cărți - cu titlul ei precedent - în 1977, încât mi-ar mai trebui un volum ca să povestesc totul. The New Life Fellowship, al cărui co-fondator am avut bucuria să fiu, se dezvoltase mult peste așteptările noastre. Colegiul biblic supraaglomerat, se află acum într-o țară ca în

"Sunetul muzicii", în pitorescul sat elvețian Walzenhausen, cocoțat mult deasupra Lacului Constance, cu o vedere panoramică cuprinzând părți ale Elveției, Germaniei și Austriei. Sute de absolvenți au plecat să vestească Evanghelia în toată lumea. Prin eforturile lor au fost plantate mai mult de 20 de biserici. Prin urmare mulți alți oameni cu felurile lor diferite de viață, sunt câștigați pentru Hristos.

Ca să rămân liber, pentru a-mi continua călătoriile în locurile în care mă trimitea Dumnezeu, mă hotărâsem să nu mă căsătoresc până la vârsta de 30 de ani, ceea ce am și făcut La 31 de ani, în sfârșit m-am căsătorit. Franzi este tot ce aș fi putut să îmi doresc; o creștină minunată care-l iubește pe Domnul ca și mine și joacă un rol important în lucrarea pe care mi-a încredințat-o El. Nu aș fi putut găsi o soție mai bună.

73

Dumnezeu îmi pusese pe inimă o sarcină foarte dificilă: aceea de a spune oamenilor de pretutindeni, vestea bună a lui Isus Hristos și mai ales acelora care-l caută sincer, dar care sunt înșelați de promisiunile false ale religiilor orientale. După ce am lucrat timp de opt ani în organizația New Life, am părăsit-o primind binecuvântarea liderilor ei, pentru a mă dedica total lucrării speciale pentru care eram convins că mă pregătise Dumnezeu.

Mi s-a oferit posibilitatea să vorbesc în campusuri universitare pretutindeni în Europa și America de Nord unde am călătorit în fiecare an, părăsindu-mi căminul de lângă Ztirich. Am vorbit la întruniri în peste trei sute de universități și colegii, de la Helsinki la Barcelona, de la Viena la Londra și de la Harvard la Berkeley. Este mișcător să întâlnești foamea deosebită a studenților după adevăr spiritual și realitate, și emoționant să vezi reacția favorabilă la Evanghelia pe care o întâlneam pretutindeni. Rareori am folosit o sală care să nu fi fost arhiplină și în care reacția studenților să fi fost mai puțin decât entuziastă. Pe de altă parte, am simțit nevoia să conlucrăm îndeaproape cu bisericile din Europa și Dumnezeu ne-a deschis uși pe tot continentul, având astfel bucuria de a-L mărturisii pe Hristos. Pretutindeni în biserici, am întâlnit nevoia acută de informare în ceea ce

privește provocarea pe care o

seminalii pentru liderii creștini și deopotrivă pentru nelucrători. Mai mult chiar, am descoperit că cei din biserici, deseori ei înșiși victimele acestei invazii din Orient, au nevoie să asculte Evanghelia simplă a lui Hristos prezentată într-un mod clar, care să o pună în contrast cu numeroase idei populare care-și au rădăcinile în ideologii necreștine.

În căutarea lor disperată după adevăr, oamenii răătăciți și tulburați, de la psihiatri la teologi, de la pastori la enoriași, de la milionari la hippişti, au venit la noi într-un şuvoi aproape continuu, de pretutindeni din lumea occidentală. Ne confruntăm mereu cu şocanta deziluzie, însoțită de tulburări emoționale lansează Orientul

creștinătății de azi. În

acest scop ținem

73

și mintale, precum și cu ruina din vietile acelora care și-au întors fața spre Orient.

Este tipic cazul unui milionar din Norvegia. Cei doi fii ai săi, studenți străluciți la Universitate, după moartea mamei lor și-au căutat speranța în meditația transcendențială. Drept rezultat, unul dintre ei și-a pierdut mințile și s-a sinucis, iar celălalt s-a înstrăinat complet și a plecat de acasă. Zdruncinat de aceste evenimente, tatăl a venit la noi pentru ajutor, iar noi am avut bucuria de a-l vedea deschizându-și inima pentru Isus Hristos.

S-ar putea spune sute de povești de necrezut, despre varietatea uriașă de oameni care, ca și mine, au evadat din întunericul fără speranță și au găsit lumina adevărată în urma predicilor simple. Cunoșteam mulți ucenici ai lui Swami Muktananda, Maharishi Mahesh Yogi, Maharaj Ji, Bhagwan Rajneesh și adepți fervenți ai mișcării Hare Krishna, care și-au abandonat gurile ca să-L primească și să-L urmeze pe Hristos. Aproape toți (cum ar fi Peter din Irlanda, care fusese adept al lui Hare Krishna și a plecat în Nigeria ca misionar) au devenit implicați în mod activ și serios în vestirea Evangheliei în multe părți ale lumii.

Am fost foarte emoționați să aflăm - din multele scrisori pe care le-am primit și din rapoartele care ne-au parvenit - că literalmente, mii de persoane au venit la Hristos în urma citirii acestei cărți, în prima ei ediție.

Mulți, dacă nu majoritatea acestor oameni, nu au cumpărat cartea ei înșiși, ci le-a fost împrumutată de un prieten creștin preocupat de soarta lor, sau de cineva care îi iubea. Pe când participam vara trecută la International Congress for Itinerant Evangelists (Congresul Internațional al Evangheliștilor, însumând cinci mii de delegați din lumea întreagă) ce a avut loc la Amsterdam, un evanghelist asiatic mi-a spus cu multă bucurie, că el personal cunoștea mai mult de o sută de persoane din regiunea lui natală, care deveniseră creștini, citind această carte. S-ar părea că acest lucru s-a întâmplat datorită circulației constante a numai

73

câtorva exemplare. Din când în când am văzut cum Dumnezeu a lucrat minuni uluitoare și de necontestat, care au reprezentat o sursă de mare încurajare.

Născute în Elveția, Eveline și Rosemary sunt surori gemene. La scurt timp după moartea tatălui lor s-au răzvrătit și au plecat de acasă. Rosemary s-a apucat de băutură și petreceri, iar Evelyne de droguri și sex, risipindu-și viața și sănătatea trăind ca hippistă în Maroc. Acolo a contactat o boală de sânge rară și incurabilă și a fost luată acasă de mama ei îndurerată. Disperată, această femeie cu inima zdrobită m-a chemat să o ajut, căci Evelyne

zăcea pe patul de moarte la Ziirich.

Mama a cheltuit o mică avere, doctorii au făcut tot ce au putut, dar în zadar. Când mama ei a luat legătura cu mine, Evelyne se afla în comă de câteva săptămâni, aproape de ușa morții, iar medici renunțaseră la eforturile lor. Devastată de durerea ei insuportabilă, mama m-a dus la spital, vărsându-și amarul din inimă, datorat tragediei celor două fete, dar mai ales a celei care era pe moarte. Ruga mea sinceră a fost ca Evelyne să-și revină din comă pentru a avea timp să-i vestesc Evanghelia.

Când am ajuns la patul ei, am strigat-o încet pe nume. Spre mirarea mamei și a surorii ei, Evelyne a deschis ochii pentru prima oară după săptămâni întregi. I-am adus vestea bună a lui Hristos cât de clar și de scurt am putut, știind că ar putea trece în eternitate în orice moment. M-a urmat în rugăciunea prin care-L invita pe Hristos în inima ei și a fost născută din nou în chip minunat, prin Duhul lui Dumnezeu. M-am rugat în continuare ca Dumnezeu să se atingă de trupul ei pe moarte și să o vindece. În marea Lui îndurare, Domnul a răspuns la această rugăciune. Evelyne și-a recăpătat complet sănătatea, spre marea uluire a doctorilor, asistenților și a altora. Astăzi, ea are o căsnicie fericită și atât ea cât și soțul ei sunt implicați în lucrarea permanentă a tinerilor. Rosemary L-a primit, de asemenea, pe Hristos în viața ei la una din

74

întrunirile la care am vorbit și îl slujește de asemenea pe Domnul în Orientul îndepărtat și în Africa. Mama lor a făcut același pas și a fost și ea activă pentru Domnul.

Când lucrăm în Occident, suntem cu inima în Orient iar eu mă reîntorc periodic în India, ca să-L predic pe Hristos. Sunt atâtea uși deschise acolo, în ciuda împotrivirilor și sunt atâtea experiențe emoționante despre care s-ar putea povesti, dacă am avea spațiu suficient. De exemplu, eu am fost primul creștin care a predicat Evanghelia la Benares Hindu Univer-sity, unde a studiat mama mea. Cât am stat în orașul acela, am putut să vorbesc întregii conduceri, care cuprindea mai ales brahmani și avocați hinduși din castele aristocrate. Unul dintre ei mi-a spus, cu lacrimi în ochi, că nu mai auzise niciodată în viața lui așa ceva.

"Vă rog mai veniți și altă dată!" m-a rugat el.

În 1974, am avut dorința sinceră de a mă întoarce în India și de a-mi petrece acolo restul vieții. Când bagajele au fost gata pregătite, i-am împărtășit planurile mele doctorului Francis Schaeffer, un lider creștin cunoscut în lumea întreagă. Era autorul a peste douăzeci de cărți și lucrase mulți ani pentru intelectualii occidentali din Alpii elvețieni. El m-a sfătuit să mă mai gândesc și să mă mai rog în legătură cu acest lucru - deoarece convingerea lui era că ar trebui să rămân în Occident - unde eram deosebit de calificat datorită trecutului meu, să îi ajut pe aceia care se întorceau la ceea ce renunțasem eu. Dr. Schaeffer a descris Europa Occidentală ca o gură larg deschisă, gata să înfulece în grabă religiile orientale. El mi-a amintit că avertizase publicul despre această invazie care avea să vină. Urmându-i sfatul, am petrecut mult timp în rugăciune în următoarele câteva zile și am ajuns la convingerea profundă că avea dreptate. Dumnezeu avea o misiune clară pentru mine, în Occident. Imediat după aceea, au început să curgă din toată Europa Occidentală o sumedenie de invitații, de a vorbi la întruniri, lucru pe care l-am considerat a fi o confirmare de la Domnul.

74

În timp ce lucrăm în Vest, una dintre cele mai stimulatoare activități a fost o lucrare pentru Est. Când eram la London Bible College, Dumnezeu m-a îndemnat să încep un proiect de școlarizare pentru studenții asiatici săraci, mai ales pentru cei din India. Sunt mii de tineri creștini plini de râvnă, care-și doresc să aibă posibilitatea de a fi educați la un colegiu sau seminar, dar le este imposibil datorită lipsei de bani. Majoritatea provin din familii sărace. Datorită generozității credincioșilor occidentali, puteam oferi burse de școlarizare în fiecare an. De exemplu, în anul 1984 au fost acordate șaiszeci și cinci de burse. India nu suferă doar datorită lipsei de hrană materială, ci și datorită lipsei de doctori creștini, surori medicale, profesori și bineînțelese predicatori. Întotdeauna este o mare încântare când călătoresc prin India, să întâlnesc absolvenți pe care i-am ajutat și care trăiesc acum viețile biruitoare și pline de rod ale Domnului Isus Hristos.

Mama mea, pe care o iubesc foarte mult, nu a venit încă la Hristos. Înainte de moartea guru-ului ei, acesta a ridicat-o în rang cu titlul de Swami. Este un lucru descurajator, dar continuăm să ne rugăm foarte serios pentru ea. Pe de altă parte, sora mai mare a mamei, mătușa Sumintra, în casa căreia am petrecut cele mai minunate vacanțe când eram mic, L-a primit pe Hristos și este acum una dintre cele mai energice ucenice. După doi ani de lucrare efectivă în Europa, mătușa Revati a plecat în India fiind implicată într-o lucrare foarte dificilă și plină de rod, conducând mulți hinduși la Hristos. Ananda, după ce a absolvit politica și teologia la colegiile creștine din Germania de Vest și S.U.A., s-a alăturat mamei lui în India și predică pretutindeni în țară. În ciuda opoziției hindușilor, a repetatelor întreruperi, a vandalismului premeditat și a amenințărilor la adresa vieților lor, amândouă continuă cu curaj lupta pentru Domnul. După ce a lucrat ca soră medicală în Elveția, timp de câțiva ani, Sandra s-a căsătorit cu un doctor și acum slujesc amândoi ca medici misionari într-o parte a Africii, unde este mare nevoie de așa ceva. Krishna, care își

74

spune acum Krister (din motive lesne de înțeles), după ce a absolvit la Yale și-a terminat lucrarea de doctorat în filozofia religiei la Harvard; cât a stat acolo L-a mărturisit pe Hristos în mod efectiv, împreună cu profesori și studenți asemenea lui, în mediul acela atât de dificil. Acum este implicat activ într-o lucrare printre studenții din

lumea întreagă, aflați în zona orașului Boston, știindu-se că acesta are cea mai mare pondere de studenți străini din lume. La sfârșitul unuia din cursurile mele la Harvard University's Science Center, un student nemulțumit s-a ridicat provocator cu întrebarea finală a serii:

"Domnule Maharaj", a început el pe un ton critic, "v-ați întors de la hinduism la creștinism. Cum ați reacționat dacă cineva care se află în poziția dumneavoastră prezentă, s-ar întoarce la fosta dumneavoastră poziție?"

Am făcut o pauză de un moment și i-am cerut lui Dumnezeu răspunsul la această importantă întrebare, poate cea mai provocatoare din toată seara și i-am răspuns:

"Niciodată nu aș fi în stare să înțeleg cum s-ar putea cineva întoarce la ce a fost mai înainte dacă ar fi într-adevăr în situația mea actuală. Din punctul meu de vedere, occidentalii care se întorc spre Orient nu L-au cunoscut niciodată pe Hristos în mod personal."

Publicul m-a aplaudat îndelung. Ciudat, asemenea provocări nu vin doar de la necreștini, ci și de la așa numiți lideri creștini. După ce am ținut un curs la un colegiu de perfecționare a profesorilor din Elveția, am fost înfruntat de șeful departamentului religios, care era și pastor la o biserică de stat. Exprimându-și dezaprobarea față de cursul meu de religie comparată, a spus:

"Eu am fost misionar în India timp de 20 de ani și am văzut indianul venerându-și dumnezeul de piatră. Eu cred că atunci când indianul se închină idolilor lui, el se închină Dumnezeului Bibliei. Nu ajutați cu nimic la stabilirea înțelegerii de care avem nevoie între religii, afirmând că există diferențe atât de drastice!"

75

"Domnule reverend, eu am fost indianul acela care s-a închinat la dumnezei de piatră. Astăzi eu mă închin Dumnezeului Bibliei și cred că sunt măsura să vă spun că nu sunt unul și același - sunt lumi total diferite."

La scurt timp după convertirea mea în 1962, un indian din comunitatea mea mi-a spus că nu va dura mult.

Astăzi inima mea este plină de recunoștința față de Dumnezeu pentru că m-a ținut în voia Lui și nu mi-a dat voie să rățesc nici măcar o zi din cei douăzeci și doi de ani minunați! Studiind Biblia în amănunțime în cursul acestor ani, înțelegând cât de adevărat este fiecare cuvânt din ea și văzând minunile pe care le face Dumnezeu în viețile oamenilor din lumea întreagă, sunt mai convins ca oricând că Hristos este exact ceea ce pretinde a fi: Calea, Adevărul și Viața.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că mi-a oferit privi-legile vestirii Evangheliei lui Hristos, nu numai în campusurile universitare, în biserici și în săli de conferințe, ci și la radio și televiziune, în cincizeci și șase de țări ale lumii. Sunt hotărât să continui cât voi mai avea suflare în trup sau până se va întoarce Isus la ai Săi.

Rabi Maharaj PF758 8026 Zürich Elveția

75

Glosar

ahimsa Doctrina nonviolenței față de orice formă de viață. De vreme ce hindusul crede că insectele și animalele evoluează, dacă au karma bună, și devin ființe omenești - iar oamenii, dacă au o karmă rea, pot redeveni insecte sau animale - uciderea și mâncarea oricărei ființe, indiferent de forma ei de viață, cu excepția plantelor, ar fi echivalente cu crima și canibalismul. De aceea hindusul trebuie să fie vegetarian. Ahimsa nu este consistentă nici cu scrierile hinduse, nici cu practica. Mulți hinduși mai fac încă sacrificii animale, iar de-a lungul istoriei nu au demonstrat o mai mică înclinație de a ucide dușmanul în războaie și revoluții, decât soldații care nu profesau doctrina ahimsa. Hindușii însă, s-au abținut de la uciderea vacilor.

arii Rimai religios, constând în rotirea flăcării sau a tămâiei, așezate pe o farfurie întinsă, în sensul acelor de ceasornic în jurul imaginii sau statuii unui zeu sau sfânt. Acest ritual poate fi îndeplinit de orice hindus în propria-i cameră de rugăciune.

as hram Provine din cuvântul hindus "asrama" care are sensul de cele patru "stadii" ale vieții hinduismului, născut de două ori (clasa aristocrată): 1) adolescența, când hindusul este un elev religios celibatar; 2) cap de familie care procrează copii; 3) vremea retragerii în pădure pentru meditație și consacrarea îndatoririlor religioase; 4) vremea bătrâneții, când hindusul, renunțând la tot avutul lui - cu excepția fâșiei de pânză cu care este legat în jurul coapselor, a blidului în care cerșește și a vasului pentru apă - trăiește din cerșit și este eliberat de orice obligație sau reguli. Termenul a fost aplicat îndeosebi celui de-al treilea stadiu al vieții, precum și pentru a desemna chilia de sihastru a unui

75

înțelept. Astăzi este folosit în sensul de comunitate religioasă sau retragere în India, locul unde merge de obicei cineva care dorește să studieze sub îndrumarea unui guru. Chiar și unele organizații creștine din India își numesc retragerile "ashram".

avatar în sensul ei cel mai larg, încarnarea oricărui zeu în oricare formă de viață. Se pare că fiecare specie își are avatarurile proprii. În sens mai restrâns, un avatar este o reîncarnare a lui Vishnu. Unii hinduși au susținut că Vishnu a fost reîncarnat de nenumărate ori, la timp ce alții spun că el a venit ca un avatar doar de două ori : sub formă de pește, broască țestoasă, leu, vier, pitic, ca Rama, Krishna, Buda și Hristos. Nu este clar rolul pe care-l joacă avatarul în mântuirea omului, însă în general se crede că avatarul are funcția unui guru în fiecare reîncarnare. Mulți hinduși ortodocși cred că Kalki, următorul avatar după Hristos, va apărea pe pământ după vreo 425.000 de ani. Astăzi însă există sute de învățători guru pe care adepții lor îi consideră avatar.

barații Vine de la cuvântul "barah" care însemna "doisprezece", o ceremonie religioasă ce se ține într-a douăsprezecea zi după nașterea unui băiat brahman, când panditii și astrologii prezic viitorul copilului. Bhagavad Gita Cea mai cunoscută dintre scripturile hinduse, face parte din Mahabharata și este cartea cea mai citită dintre cărțile sfinte hinduse, din Orient sau Occident. Cunoscută sub denumirea de "Cântarea Domnului" și numită deseori "Evanghelia hinduismului", Gita este un dialog între războinicul Arjuna, care nu vrea să-șiucidă rudele în război și zeul-avator Krishna, care joacă rolul vizitiului său și îl încurajează să-și facă datoria pe câmpul de luptă, ca un bun și curajos războinic.

Bhagwan Un cuvânt hindus pentru Dumnezeu sau Domn.

bhai în sens literal "frate", o dovadă de stimă adresată unui egal. Un hindus religios mai în vârstă, folosește foarte rar acest termen când se adresează unui adolescent și niciodată unui copil. De aceea, când Gosine a început să i se adreseze astfel lui Rabi, era un semn că el transferase asupra lui stima și onoarea cu care-l privea pe tatăl lui Rabi.

bhajans (forma la plural) - Cântări de dragoste pioasă, folosite la serviciile de închinare înaintea zeilor.

Brahma A nu se confunda cu Brahman, care reprezintă pe toți zeii în unul singur. Brahma, Creatorul, este cel dintâi zeu din trinitatea hindusă. Ceilalți sunt Vishnu-protectorul și Shiva-nimicitorul. Se presupune că la fiecare 4,32 miliarde de ani, Shiva distruge totul, Brahma creează din nou totul, iar Vishnu este reîncarnat, ca să arate calea spre Brahman, înfățișat deseori ca apărând din buricul lui Vishnu (lucru care poate să contrazică rolul lui de Creator), Brahma are de obicei patru fețe și patru

76

mâini cu care Jine instrumentele pentru sacrificiu, mătăniile și un manuscris.

brahmacharya Sensul literal este "trăirea religioasă", denumire dată primului dintre cele patru stadii ale vieții hindusului provenind din casta aristocrată. De vreme ce acest prim stadiu reprezintă vremea abstenenței sexuale obligatorii, cuvântul a început să fie aplicat și altor hinduși care trăiau sub acest legământ de celibat.

Brahman Realitatea absolută: fără formă, de nedescris, incognoscibilă și inconștientă, nici personală, nici impersonală; atât Creatorul cât și ceea ce a creat Brahman este totul și totul este Brahman. Pentru hindus, adevărul suprem și mântuirea înseamnă să realizeze că el însuși este Brahman, că el și natura sunt una și aceeași Ființă. Brahman nu este doar un alt nume pentru Dumnezeul Bibliei, ci este un concept străin și opus Dumnezeului iudeo-creștin. Brahman este totul și totuși nu este nimic; el înglobează atât binele cât și răul, viața și moartea, sănătatea și boala și chiar irealitatea fenomenului maya.

brahmin Membrul castei sacerdotale, considerată a fi prima dintre castele hinduse și forma umană cea mai apropiată de Brahman, datorită miilor de reîncarnări. Această castă este mijlocitoarea între Brahman și celelalte caste. Ca să fii preot trebuie să fii brahman. Acest lucru oferă brahmanilor o mare putere asupra altor caste; brahmanilor li se cere să trăiască o viață mult mai religioasă decât celor care nu sunt brahmani și fiecare fărădelege este pedepsită mai aspru pentru ei, decât pentru castele inferioare. În sanscrită, cuvântul folosit pentru "castă" este "vama", care înseamnă culoare. Brahmanii sunt probabil, descendenți arienilor - cu pielea deschisă la culoare - care au cucerit India; chiar și astăzi pielea brahmanilor este, în general, ceva mai deschisă decât a altor caste.

castă O doctrină susținută de Krishna în Gita și probabil inventată de invadatorii arieni ai Indiei, ca să-i pilă în ascultare și supunere pe dravidienii cu pielea neagră, pe care-i subjugaseră. Cele patru caste -brahman, kshatriya, vaisya și sudra - au provenit din cele patru părți ale trupului lui Brahma, brahmanii din cap și ceilalți din celelalte părți, mergând progresiv în jos. Bineînțeles că au urmat doctrinele karme și reîncarnării; învățătura lor era aceea că, dacă membrii castelor inferioare își acceptă viața fără să se plângă, aceasta le poate îmbunătăți karma și pot spera, data următoare, la o reîncarnare mai bună. Persoanele paria se aflau în afara castelor și prin urmare, în afara sistemului religios al hinduismului. Când musulmanii au invadat India, cei care făceau parte din casta paria, au fost cel mai ușor de convertit, deoarece religia islamică le oferea imediat un statut De asemenea mulți

76

dintre creștinii din India sunt urmașii acestor paria, mulți fiind creștini doar cu numele, pentru a se ridica pe scară socială.

chanan O pastă de santal moale, aromată, folosită pentru & desena (pe fruntea sau pe gâtul zeilor și credincioșilor) semnul de castă și semnele rituale, ți scopuri religioase.

conștiința mai înaltă Există diferite "nivele" ale conștiinței accesibile prin Yoga și meditație, numite stări "mai înalte" deoarece diferă de conștiința normală și se cred a fi experimentate în drum spre "nirvana". Diferite școli ale misticismului oriental le definesc în moduri diferite. Stările tipice sunt "unitate-conștiință", în care se experimentează unirea mistică cu Universul și "Ijurnzeu-conștiință" în care se experimentează că ești, de fapt, chiar Dumnezeu. "Stări ale conștiinței" identice sunt experimentate prin hipnoză, transă mistică, diferite droguri, ritualuri vrăjitorești, etc. și toate par a fi simple variante ale aceluiași fenomen ocult.

Dakshina Unul din numeroasele nume date lui Shiva, având sensul literal "la dreapta"; se aplică banilor oferiți brahmanilor ca ofrandă și care trebuie întinși cu mâna dreaptă.

devatas Zei sau dumnezei.

deya Ceașcă mică de lut, largă la gură, care conține de obicei unt topit sau alt ulei și un fitil care se aprinde în timpul ceremoniilor religioase și a altor festivități speciale.

dharma Modul corect de viață, pentru un hindus. Nu este absolut, el variază nu numai pentru fiecare castă, ci și pentru fiecare persoană și trebuie descoperit de fiecare individ în parte, pentru el însuși. Fără să fie un principiu moral, include anumite reguli despre care se crede că, dacă sunt urmate, conduc la o unire mistică cu Brahman; nu se referă în mod obligatoriu la recunoașterea morală a binelui și a răului, proprii conștiinței umane. De fapt dharma poate fi deasupra binelui și a răului.

dhoti O bucată lungă de pânză pe care un bărbat și-o înfășoară în jurul lui, ca pe o cămașă. De obicei ea atârână până la pământ, dar când vremea este toridă sau când se împlinesc îndatoriri precise, el își poate îndoi marginea ca să și-o prindă de talie, astfel încât lungimea ei se reduce la jumătate. Unii își trag materialul printre picioare, transformând cămașa în pantaloni largi. Deși mulți indieni poartă acum îmbrăcăminte occidentală, acest dhoti este încă folosit în mod obișnuit la sate. Chiar și în orașe, sfinții și preoții poartă în general un dhoti, deseori acoperit în partea de sus cu un sacou.

Fericire Starea la care se ajunge atunci când iluzia existenței separate de Brahman este înlăturată prin meditație și cunoaștere și când toate dorințele au încetat. De vreme ce această stare, este mai presus de

77

durere sau plăcere, Buda, care a fost crescut ca un hindus, și-a imaginat-o ca un "neant" pe care l-a numit "nirvana", ghat Un loc special consacrat incinerării ceremoniale a trupurilor umane. Sunt multe asemenea locuri în India, dar cele mai populare și sacre se găsesc în apropierea orașelor "sfinte" cum ar fi Benares, de-a lungul malurilor Gangelui, de unde este mai ușor să se arunce cenușa în fluviul sacru.

ghee Ulei făcut din unt, folosit la mâncare și în scopuri ceremoniale, și considerat a fi foarte sfânt, deoarece vine de la vacă, cea mai sfântă dintre toate creaturile.

guru Literar "învățător", dar cu sensul de a fi manifestarea lui Brahman. Din punct de vedere tehnic, scripturile hinduse nu pot fi învățate doar prin citirea lor; ele trebuiesc învățate sub îndrumarea unui guru, care le-a învățat la rândul lui de la un alt guru. Orice hindus trebuie să învețe de la un guru, pentru ca să atingă realizarea Sinelui. Prin acești guru, înțelepciunea antică a înțelepților s-a transmis generațiilor următoare. (Mulț din cei care studiază Biblia, descoperă o legătură uluitoare între acest concept de iluminare spirituală prin cunoaștere și pomul cunoașterii care a cauzat căderea omului). Guru este venerat și după moarte și mulți hinduși cred că el comunică cu ei cu mai multă forță ca oricând, după ce a părăsit această viață și s-a îndreptat spre presupusele nivele mai înalte ale existenței. Locul în care a fost incinerat un guru este considerat de mulț ca fiind un loc ideal pentru meditație.

hinduism Religia cea mai importantă din India, incluzând atât de multe și atât de diverse credințe, încât este imposibil de definit. Pop fi panteist, politeist, monoteist, agnostic sau chiar ateu, moral sau amoral, dualist, pluralist sau monist; să vii regulat la templu și să fii devotat diferiților zei, sau să nu participi la nici un serviciu religios - și totuși să fii numit hindus. Hinduismul pretinde că îmbrățișează și acceptă toate credințele religioase, dar orice religie inclusă astfel, devine o parte a hinduismului. Sincretismul încearcă să plaseze creștinismul în această "îmbrățișare care înăbușă" dar este clar că Dumnezeu Biblei nu este Brahman, că raiul nu este nirvana, că Isus nu este doar o altă reîncarnare a lui Vishnu și că mântuirea - prin harul lui Dumnezeu și credința în moartea lui Hristos pentru păcatele noastre - și învierea contrazic întreaga învățătură a hinduismului.

janma Denumirea pe care cei care cred în reîncarnare o dau unei vieți anterioare. Este folosită treptat pe drumul existenței care te pregătește să faci următorul pas. O janma hotărăște care va fi următoarea janma.

jrvan-mukti Foarte lăudat în Bhagavat-Gita, ca fiind cel mai înalt ideal al

77

omului; este vorba de realizarea, prin Yoga, cât timp te afli încă în trup, a unirii mistice cu Brahman.

kanna Pentru hindus, este legea cauzei și a efectului, care determină destinul sau soarta. Doctrina afirmă că, pentru fiecare gând, cuvânt sau faptă morală ori spirituală, karma produce un efect inevitabil. Probabil acesta nu poate fi ispășit într-o singură viață; așadar, karma are nevoie de reîncarnare. Se presupune că împrejurările și condițiile fiecărei nașteri succesive precum și evenimentele fiecărei vieți succesive sunt determinate în mod absolut de purtarea persoanei respective, când avea aceeași vârstă în viețile anterioare. În karma nu există iertare. Fiecare trebuie să sufere pentru propriile fapte.

Krishna Cel mai cunoscut și îndrăgit zeu hindus și personajul principal al nenumăratelor legende, multe dintre ele erotice. În Occident, Krishna este cel mai renumit dintre zeii hinduși, datorită zelului misionar al adepților "Hare Krishna", care pot fi întâlniți în majoritatea orașelor mari, cântând și dansând în veșminte galbene, de culoarea șofranului. Ei speră să găsească fericirea și mântuirea cântând monoton, iar și iar, mantra: "Hare Krishna, Hare Krishna, Hare Rama, Hare Rama, Hare Hare Hare". Se presupune că la fel ca și Rama, Krishna este una din reîncarnările lui Vishnu.

Kundalini Sensul literal "încolăcit", numele unei zeițe simbolizate prin-tr-un șarpe cu trei spirale și jumătate, care doarme cu coada în gură. Se presupune că această zeiță, sau "șarpele vieții, focului și înțelepciunii" locuiește în corpul omului aproape de baza coloanei vertebrale. Când este stârnită și nu există un control adecvat, se dezlănțuie în interiorul persoanei respective cu o forță careia nu i se poate rezista, ca un șarpe

veninos. Se spune că fără un control adecvat, Kundalini va produce efecte psihice supranaturale, care au origine demonică și vor conduce în cele din urmă, la distrugerea morală, spirituală și fizică. Totuși, meditația și Yoga sunt menite să stârnească și să controleze, tocmai această putere "kundalini".

lingam Termen folosit pentru falusul zeului Shiva. Există dovezi ale cultului lingamului în valea Indului, de dinaintea invaziei arienilor. La început ridiculizat de cuceritorii arieni, venerarea acestui simbol erotic a fost adoptată și de ei mai târziu. Deși este asociat cu culturile fertilității, Tantrism și cu ritualurile religioase, care includ perversiuni sexuale, lingamul lui Shiva este un important obiect de venerație în aproape fiecare templu hindus, nu numai pentru cei devotați lui Shiva.

Iota Ceașcă mică de aramă, de unde se toarnă, se stropește, sau se bea apa "sfântă" la diferite ritualuri religioase. Mahabharata Unul dintre cele două mari poeme epice ale scripturilor bin

78

duse, celălalt fiind Ramayana. Are 110.000 distihuri, este de trei ori mai lungă decât Biblia creștină și deci, cel mai lung poem din lume. Este opera numeroșilor poet și editori, care au făcut în mod constant adăugiri, eliminări și ajustări, pentru a servi intereselor personale. Doctrinile ei sunt incoerente și deseori flagrant contradictorii; totuși, este încă privită cu respect de hinduși, care o consideră scriptură, mandir Altă denumire pentru templul hindus.

mantra Simbol sonor, format din una sau mai multe silabe, folosit deseori pentru a produce o stare mistică. El trebuie să fie pronunțat de un gura și nu poate fi învățat altfel. Nu este nevoie să se înțeleagă sensul unei mantra; puterea ei stă în repetarea sunetului. Se spune că ea întrupează un duh sau o zeitățe, iar prin repetarea acestui simbol mantra, ele sunt chemate la cel care repetă. Mantra invită o făptură deosebită să intre în cel care o folosește și creează de asemenea starea pasivă a meditatorului pentru a ușura fuziunea între ființe.

maya Explicația hindusă pentru existența aparentă a întregului Univers, a trupului și a sufletului percepută de om. De vreme ce Brahman este singura Realitate, orice altceva este iluzie emanată din Brahma, Creatorul, precum căldura din foc. Ignoranța omului nu reușește să disceamă unica Realitate și acceptă astfel iluzia unui univers de forme ireale, acceptă durerea și suferința. Mântuirea vine prin cunoașterea -Urninare - care împrăștie această iluzie. Pentru că Universul apare la fel în fața tuturor celor care-l observă și urmează niște legi precise, unele secte hinduse spun că maya este de fapt un vis al zeilor, la care oamenii adaugă propriul lor sentiment de suferință.

meditație Pentru un occidental aceasta însemna contemplație rațională, dar pentru misticul oriental înseamnă opusul acesteia; acest lucru produce confuzii în Vest. Meditația orientală (sub forma meditației transcendente, zen, etc) este tehnica detașării eului de lumea materială și de cea a ideilor (detașarea de maya) prin eliberarea minții de orice gândire voluntară sau rațională, cel proiectează pe meditator în stările "înalte" ale conștiinței. Deși în Occident este popularizată sub diferite forme, scopul meditației orientale de orice fel este de a realiza unirea esențială a meditatorului cu Universul. Ea este ușa către neantul numit nirvana. Mascată uneori sub denumirea de "relaxare" tehnică, meditația are ca scop conducerea, în cele din urmă, la predarea Sinelui forțelor cosmice mistice.

moksha Eliberarea din ciclul reîncarnării, prin intrarea în ultima stare a existenței la care ajung cei care au scăpat de sub influența universului maya și s-au unit cu Brahman. Hindușii așteaptă cu nerăbdare această moksha, căci ei văd în ea sfârșitul durerii și al suferinței pe care le-a

78

impus-o reîncarnarea de-a lungul mai multor vieți. Conform hinduismului ortodox, nu există scăpare definitivă și în cele din urmă, fiecare trebuie să se întoarcă din nou la ciclul morții și renașterii. Deoarece, conform scripturilor hinduse, într-o vreme nu a existat decât Brahman, nu va ajuta la nimic întoarcerea la acest ciclu; moksha este doar o odihnă temporară, un alt stadiu de pe roata existenței care se învârtă și iarăși și iarăși la infinit, repetându-se la fiecare 4,32 miliarde de ani.

namahste O urare hindusă uzuală care pentru unii nu înseamnă decât "bună ziua"; se spune ținând mâinile lipite și făcând o plecăciune politicoasă, ca semn al recunoașterii Sinelui Universal din fiecare om.

nirvana Sensul literal "stingere", ca atunci când stingi o lumânare. Nirvana este "raiul" hinduismului, deși multe secte au idei diferite despre ceea ce este și felul în care se ajunge acolo. Se presupune că nu este un loc sau o stare, ci se află în noi toți așteptând să fie înțeleasă. Este neantul, Fericirea care vine din faptul că nu se mai simte nici durerea, nici plăcerea; ea vine prin anihilarea existenței personale și absorbirea ei în Ființa Pură.

nyasa Actul ceremonial al chemării zeiței în trupul mchinătorului prin așezarea mâinilor pe frunte, brațe și piept, etc, în timp ce se repetă o mantra. Însăși repetarea simbolului mantra este menită să transforme credinciosul - cel care se închină - într-o ființă asemănătoare zeității întrupate în vibrația ori sunetul unei mantră. Nyasa vrea să dea forță acestui proces.

obeah Un fel de doctor vrăjitor venit din Africa în Indiile de Vest, deseori batjocorit de hinduși, considerat în general a avea stăpânire asupra puterilor demonilor și a altor entități de joasă speță, pe care le folosește contra unui onorariu pentru a îndeplini dorințele celor ce vin să-i ceară ajutorul.

puja Sensul literal "adorare, închinare". Atât cuvântul cât și forma de închinare pe care o reprezintă, sunt de origine dravidiană. A fost adoptat, pentru a desemna toate închinările rituale și ceremoniale cum ar fi obiceiul

arian al sacrificării animalelor, inclusiv stropirea altarului cu sânge. Mai târziu, sub influența chemării budiste la nonviolență, s-a transformat în mod gradat în practica dravidiană a oferirii florilor și a însemnării credincioșilor cu pastă de santal. Formele modeme ale ritualului puja, care are loc atât în temple cât și case particulare, includ în general, alături de flori și jertfe de fructe, pânză, apă și bani.

pandit Brahman care a studiat hinduismul și este în stare să-și aplice cunoștințele pentru binele altora - de exemplu prin sfaturi privind viitorul sau mijlocirea înaintea zeilor - și să execute ritualuri și

79

ceremonii religioase. Nu toți brahmanii sunt preoți sau pândiți. Deși fiecare brahman este automat calificat prin naștere, nu toți se dedică suficient religiei lor încât să devină pândiți și mult brahmani din India de astăzi au profesii opuse religiei. Rama Reîncarnarea lui Vishnu, a cărui viață este subiectul poemului epic Ramayana. Pentru hindus, Rama acționează întotdeauna cu cea mai desăvârșită noblețe și este bărbatul ideal, iar soția lui, Sita, este femeia ideală. Toate sectele hinduse îl venerază pe Rama, iar numele lui este cel mai frecvent întâlnit la copiii indieni. Tuturor hindușilor le-ar place să moară cu numele lui Rama pe buze. Când a căzut, rănit mortal, de asasinul său hindus, Mahatma Gandhi a murmurat: "Oh, Rama! Oh, Rama!"

Ramayana Sensul literal "drumurile lui Rama"; este unul dintre cele două mari poeme epice, format din șapte cărți, ce relatează viața umană a zeului Rama. Influențat probabil de editorii budiști, a avut la început mai multe versiuni, dar astăzi sunt recunoscute doar trei dintre cele mai populare, fiecare deosebindu-se de celelalte prin detalii.

Realizarea Sinelui Scopul suprem al meditației orientale și al practicii Yoga este eliberarea de "iluzia" că fiecare "eu" individual este diferit de "Eul Universal" sau Brahman. Se presupune că omul, din ignoranță, a uitat cine este de fapt și astfel se consideră deosebit de semenul său și de Brahman. Prin auto-realizare, este eliberat de această necunoaștere a existenței individuale și se întoarce din nou la Brahman.

Rigveda Cea mai importantă și respectată dintre cele patru Vede (dar nu cea mai veche), o colecție de diferite legende vechi, incantații (simboluri mantra) și imnuri, împărțite în zece căiți. Imnurile ei, în general stereotipe și reci, aduc laude numeroșilor zei ai naturii primitive. Rugăciunile preotesei sunt egoiste și senzuale, exprimând rareori dorința de înțelepciune spirituală și mai mult dorința pentru vin, femei, bogăție și putere.

Sandhya Zeul amurgului. Denumirea este dată de asemenea, rugăciunilor de dimineață, prânz și seară ale hindusului născut de două ori (aparține castelor de deasupra Sudrei), în timpul cărora trebuie repetată mantra Gayatri de cât mai multe ori posibil, pentru a pune soarele pe cer și pentru a aduce mântuirea celui care o cântă.

sanyasi Un hindus religios, aflat în al patrulea stadiu al vieții, care,

renunțând la tot, este deasupra tuturor regulilor și ritualurilor se ține departe de societate și ceremonial. Dacă nu aparține nici unui ordin și este independent, poate fi numit sadhu sau, dacă este maestru în Yoga, poate fi numit yoghin.

shakti pat Termen folosit pentru a desemna atingerea de către un gura

79

în general atingerea frunții credinciosului (cu mâna) - care produce efecte supranaturale. Sensul literal al cuvântului "shakti" este "putere"; prin administrarea acestei shakti pat, guru-ul devine un canal al puterii primare - putere cosmică ce se află în Univers, întrupată de zeița Shakti, soția lui Shiva. Efectul supranatural al unei atingeri shakti a unui guru poate fi trântirea la pământ a credinciosului, sau perceperea unei lumini strălucitoare, o viziune, o iluminare, sau alte experiențe mistice sau psihice.

swami Un yoghin sau sanyasi aparținând unui anumit ordin religios. În practică, termenul este deseori folosit ca un titlu adresat unui guru sau mai marelui unui ordin.

tassas (forma la plural) Tobe ceremoniale mari.

Upanișadele Sensul literal "a sta aproape". Este numele dat unei părți a scripturilor hinduse, care conțin anumite învățături mistice, despre care se presupune că ar fi fost date la început de către guru elevilor, cărora li se permisese să stea în apropierea lor pentru a fi instruiți. Datând cam din anul 400 d.H. și considerate la început ca nefăcând parte din canonul Vedelor, Upanișadele au fost mai târziu acceptate ca atare. Filozofia pe care o cuprind este izoterică și nu este înțeleasă decât de puțini oameni. Acoperind o varietate de subiecte amestecate, pornind de la natura lui Dumnezeu și a omului până la scopul existenței și mântuirea finală, Upanișadele încearcă să rezolve totul cu ajutorul unei teze care apare în aproape toate celelalte: sufletul individual este tot una cu Sufletul Universal (Brahman) și toate lucrurile se află sub semnul identității esențiale. Una dintre cele mai cunoscute doctrine se găsește în învățăturile pe care i le dă Uddalaka fiului său Svetaketu în Chandogya Upanishad: "Esența spirituală este răspândită universal în toate lucrurile, oriunde s-ar găsi ele. Ea este adevăratul Sine și, Svataketu, acela ești tu! "

Vedanta Sensul literal "cea mai frumoasă dintre Vede". În sens larg, se aplică Upanișadelor. În sens restrâns se referă la unele dintre cele șase sisteme ortodoxe ale filozofiei hinduse, bazat pe Upanișade și formulat la început de filozoful Bodarayana, care a trăit acum 2000 de ani. Vedanta este intransigentă în vederile ei monistice și panteiste; Brahman este Totul și Realitatea Unică, orice altceva fiind doar iluzie. Societatea Vedanta înființată de Vivekananda, succesorul lui Ramakrishna, cu filiale în toată lumea, afirmă că propovăduiește toleranța tuturor religiilor. Totuși, această toleranță pe care o susține nu este liberală, nici îngustă, ci este bazată pe

monism intransigent, afirmând că totul este Una.

Vedele Scripturile esențiale ale hinduismului; se spune că sunt mai mari

80

decât zeii, pentru că vor supraviețui și atunci când aceștia vor pieri. Se crede că ele sunt o revelație a lui Brahman însuși, Absolutul și că au existat în forma lor eternă și perfectă încă de la început. Vedele sunt: Rigveda (Veda imnurilor), Yajurveda (Veda sacrificiilor), Samaveda (Veda cântărilor) și Atharvaveda (Veda vrăjitor). Luate în ansamblu, ele au fost împărțite în patru categorii: Mantrele (psalmi de laudă în versuri), Brahmanele (manualele de ritualuri și rugăciuni, pentru îndrumarea preoților), Aranyakas (tratate speciale pentru pustnici și sfinți) și Upanișadele (tratate filozofice).

vedica Limba în care au fost scrise la început Vedele; o formă arhaică a sanscritei, numită și indo-ariana veche.

Ca adjectiv, are sensul de "propovăduit sau învățat în Vedele".

Yoga Sensul literal "unire, potrivire"; se referă la unirea cu Brahman. Există mai multe școli diferite de Yoga și tehnici diferite, dar toate au ca ultim țel unirea cu Absolutul. Pozițiile și controlul respirației sunt menite să ajute la meditația orientală și reprezintă un mijloc de control asupra corpului în vederea disciplinării lui, ca să renunțe la toate dorințele pe care le-ar impune minții. Yoga este menită, în special, să introducă într-o stare de transă - care se presupune că permite mișcării să fie atrasă în planurile superioare - în unirea cu Brahman. Este un mijloc de retragere din lumea iluziei în căutarea adevăratei Realități Unice. Dacă cineva dorește să dobândească doar niște abilități fizice, exercițiile consacrate acestui scop specific trebuie alese cu grijă. Nici o parte din Yoga nu poate fi separată de filozofia care stă în spatele ei.

yoghin în sens larg, oricine a atins anumite performanțe în practica Yoga; în adevăratul sens al cuvântului, cineva care este maestru în Yoga, adică a atins prin această practică unirea cu Brahman, deci țelul ei. Adevăratul yoghin meditator s-a desprins de orice percepții prin simțuri, inclusiv de familie, prieteni și orice relații umane. Se crede că el, yoghinul, a ajuns deasupra spațiului, timpului, castei, religiei, chiar și a răului și binelui. După cum a spus Krishna în Bhagavad-Gita, nimic nu mai contează pentru yoghin, decât Yoga însăși.

80